

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်
ပထမအကြိမ် အမျိုးသားလွှတ်တော်စတုတ္ထပုံမှန်အစည်းအဝေး
(၂၁)ရက်မြောက်နေ့မှတ်တမ်း

၁၃၇၄ ခုနှစ်၊ ဒုတိယဝါဆိုလပြည့်ကျော် ၅ ရက်
(၂၀၁၂ ခုနှစ်၊ သြဂုတ်လ ၇ ရက်)
[အင်္ဂါနေ့]

အချိန်၊ ၁၀:၀၀။

နေပြည်တော်ရှိ အမျိုးသားလွှတ်တော် အစည်းအဝေးခန်းမတွင် ပထမအကြိမ် အမျိုးသားလွှတ်တော် စတုတ္ထ ပုံမှန်အစည်းအဝေး (၂၁)ရက်မြောက်နေ့ အစီအစဉ် ကို နံနက် ၁၀:၀၀ နာရီ အချိန်၌ စတင်ကျင်းပပါသည်။

[အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဦးခင်အောင်မြင့် က ဆောင်ရွက်ပြီး၊ အခမ်းအနားမှူးအဖြစ် ဦးသိန်းမော်၊ ညွှန်ကြားရေးမှူး လွှတ်တော်ရုံး က ဆောင်ရွက်ပါသည်။]

အချိန်၊ ၁၀:၀၁။

အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌ နေရာယူခြင်း

အခမ်းအနားမှူး၊ ။ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များခင်ဗျား။ ယခု အချိန်ကစပြီး ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော် ပထမအကြိမ် အမျိုးသားလွှတ်တော် စတုတ္ထပုံမှန်အစည်းအဝေးရဲ့ (၂၁)ရက်မြောက်နေ့ အစီအစဉ် စတင်ပါတော့မယ်။

အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီး ကြွရောက်လာပါပြီခင်ဗျား။

[အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ သည် ဥက္ကဋ္ဌ အတွက် သတ်မှတ်ထားသည့်စင်မြင့်ပေါ်သို့ ကြွရောက်နေရာယူပါသည်။]

အခမ်းအနားမှူး၊ ။ အားလုံးထိုင်နိုင်ကြပါပြီခင်ဗျား။

**အမျိုးသားလွှတ်တော် အစည်းအဝေး အထမြောက်ကြောင်းနှင့်
စတင်ကျင်းပကြောင်းကြေညာခြင်း**

အချိန်၊ ၁၀:၀၂။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များခင်ဗျား။ဒီကနေ့ကျင်းပတဲ့ ပထမအကြိမ် အမျိုးသားလွှတ်တော် စတင်ပုံမှန် အစည်းအဝေး (၂၁)ရက်မြောက် နေ့မှာ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များ စိစစ်ရေးဆက်မတီရဲ့ တင်ပြချက်အရ အစည်းအဝေးသို့ တက်ရောက်ခွင့်ရှိတဲ့ ကိုယ်စားလှယ်ဦးရေ စုစုပေါင်း(၂၂၃)ဦးရှိပြီး ဒီကနေ့ အစည်းအဝေးကို (၂၀၃)ဦး တက်ရောက်ပါတယ်။

အစည်းအဝေးသို့ တက်ရောက်ခွင့်ရှိတဲ့ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်ဦးရေ စုစုပေါင်း၏ (၉၁.၀၃)ရာခိုင်နှုန်းရှိပြီး တက်ရောက်တဲ့ ကိုယ်စားလှယ်ဦးရေဟာ အစည်းအဝေး အထမြောက်ရန်လိုအပ်တဲ့ ကိုယ်စားလှယ်ဦးရေ သုံးပုံတစ်ပုံထက် ကျော်လွန်တဲ့အတွက် အမျိုးသား လွှတ်တော်ဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄၀ နဲ့ နည်းဥပဒေ ၂၀(ခ)တို့အရ အစည်းအဝေး အထမြောက် ကြောင်းနဲ့ အမျိုးသားလွှတ်တော်ဆိုင်ရာ နည်းဥပဒေ ၂၁၊ နည်းဥပဒေခွဲ (က)နဲ့(ဂ)တို့အရ အစည်းအဝေး စတင်ကျင်းပကြောင်း ကြေညာပါတယ်။ (ဩဘာသံများ)

အစည်းအဝေးအစီအစဉ် ဖြန့်ဝေထားကြောင်းတင်ပြခြင်း

အချိန်၊ ၁၀:၀၃။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များခင်ဗျား။အမျိုးသားလွှတ်တော် ဆိုင်ရာ နည်း ဥပဒေ ၄ ၊ နည်းဥပဒေခွဲ (ခ)အရ ပထမအကြိမ် အမျိုးသားလွှတ်တော် စတင်ပုံမှန် အစည်းအဝေးရဲ့ (၂၁)ရက်မြောက်နေ့ အစီအစဉ်ကို အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များထံ ကြိုတင် ဖြန့်ဝေထားပြီး ဖြစ်ပါတယ်။

အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များ

ခွင့်ပန်ကြားခြင်း

အချိန်၊ ၁၀:၀၃။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အမျိုးသားလွှတ်တော် ဆိုင်ရာနည်းဥပဒေ ၄၊ နည်းဥပဒေခွဲ (၈)၊ နည်းဥပဒေခွဲငယ်(၁)အရ ခွင့်ပန်ကြားလိုတဲ့ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်ဟာ မိမိကိုယ်တိုင်သော်လည်းကောင်း၊ မိမိအတွက် အခြားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် တစ်ဦးကသော်လည်းကောင်း ခွင့်ပန်ကြားရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒီကနေ့ အချိန်ကို ငဲ့ကွက် တဲ့အနေနဲ့ တစ်ဦးချင်း ခွင့်တင်ခြင်းအစား ဇယားနဲ့ ဖတ်ပြပါမယ်။

ဦးခင်မောင်ဌေး၊ မန္တလေး (၁၀)။ ဦးအောင်ဝင်း၊ တနင်္သာရီ (၄)။ ဦးသိန်းဝင်း၊ စစ်ကိုင်း(၉)။ ဦးတင်မောင်ဝင်း၊ မန္တလေး(၃)။ ဦးစိုးအောင်၊ မန္တလေး (၁၁)။ ဦးစောအုန်း၊ မွန် (၉)။ ဦးကျော်သိန်း၊ မွန် (၄)။ ဒုတိယဗိုလ်မှူးကြီး ဇော်သန်းထိုက်၊ ဗိုလ်မှူး နေမျိုးကျော်၊ ဦးရှုမောင်၊ ရှမ်း(၈)တို့ ဖြစ်ပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ယခု ခွင့်ပန်ကြားချက်များနဲ့ ပတ်သက်လို့ ခွင့်ပြုဖို့ လွှတ်တော်က သဘောတူပါသလားခင်ဗျား။

[သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် မေးမြန်းပါသည်။ လွှတ်တော်က သဘောတူပါသည်။]

သဘောတူတဲ့အတွက် ခွင့်ပန်ကြားချက်များကို လွှတ်တော်က ခွင့်ပြုကြောင်းကြေညာပါတယ်။ (ဩဘာသံများ)

အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များ အစည်းအဝေး တက်ရောက်မှု အခြေအနေကို မှတ်တမ်းတင်ခြင်း

အချိန်၊ ၁၀:၀၄။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များခင်ဗျားနဲ့ကနေ့ ပထမအကြိမ် အမျိုးသားလွှတ်တော် စ တုတ္ထပုံမှန်အစည်းအဝေး (၂၁)ရက်မြောက်နေ့ကို တက်ရောက်ခွင့်ရှိတဲ့ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်ဦးရေမှာ(၂၂၃)ဦး၊ ယခင်က ခွင့်ပန်ကြားသဖြင့် ခွင့်ပြုထားသူ

(၁၀)ဦး၊ ယနေ့ ခွင့်ပန်ကြား သဖြင့် ခွင့်ပြုထားသူ (၁၀)ဦးဖြစ်၍ လွှတ်တော်က ခွင့်ပြုထားသူ (၂၀)ဦးဖြစ်ပြီး ခွင့်မဲ့ပျက်ကွက်သူ မရှိပါ။

အမျိုးသားလွှတ်တော်ဆိုင်ရာ နည်းဥပဒေ ၄၊ နည်းဥပဒေခွဲ (၈)၊ နည်းဥပဒေခွဲငယ် (၂) အရ ယခု လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ အစည်းအဝေးတက်ရောက်မှု အခြေအနေ တင်ပြချက်ကို အမျိုးသားလွှတ်တော်ရဲ့ အတည်ပြုချက် ရယူပါမယ်။

အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များ အစည်းအဝေး တက်ရောက်မှု အခြေအနေ တင်ပြချက်ကို လွှတ်တော်က အတည်ပြုပါသလားခင်ဗျား။

[သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် မေးမြန်းပါသည်။ လွှတ်တော်က အတည်ပြုပါသည်။]

ဥက္ကဋ္ဌ ။ လွှတ်တော်က အတည်ပြုတဲ့အတွက် အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များ အစည်းအဝေး တက်ရောက်မှု အခြေအနေကို အမျိုးသားလွှတ်တော်က အတည်ပြု မှတ်တမ်းတင်ကြောင်း ကြေညာပါတယ်။ (ဩဘာသံများ)

ကြယ်ပွင့်ပြထားသည့် မေးခွန်းများကိုသက်ဆိုင်ရာ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များက မေးမြန်းခြင်းနှင့် သက်ဆိုင်ရာ ပြည်ထောင်စုအဆင့် အဖွဲ့အစည်းဝင်များက ဖြေကြားခြင်း

အချိန်၊ ၁၀:၀၅။

ဥက္ကဋ္ဌ ။ အစီအစဉ်(၅) ဖြစ်ပါတယ်။ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များ ခင်ဗျား။ လွှတ်တော် သို့ အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ မေးမြန်းထားတဲ့ ကြယ်ပွင့်ပြ ထားသော မေးခွန်းများကို မေးမြန်းခြင်းနဲ့ ဖြေကြားခြင်း အစီအစဉ်ကို ဆောင်ရွက်မှုဖြစ်ပါတယ်။

ယခု လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် လေးဦးက မေးမြန်းတဲ့ မေးခွန်းတွေဟာ နယ်စပ် ရေးရာဝန်ကြီးဌာန၊ ဒုတိယဝန်ကြီး တစ်ဦးတည်း က ဖြေကြား ရမယ့် မေးခွန်းများ ဖြစ်ပါတယ်။ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်တွေက သက်ဆိုင်ရာ မေးခွန်း များကို တစ်ဆက်တည်း မေးမြန်းပြီးမှ ဒုတိယဝန်ကြီး က တစ်ခုချင်း ဖြေကြားပေးဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။

လောင်းလုံမြို့နယ်အတွင်းရှိ မောင်းမကန် -မျှော်ရစ်လမ်း အပိုင်းအား အဆင့်မြှင့်တင်ပေးရန် အစီအစဉ် ရှိ/မရှိ နှင့် စပ်လျဉ်းသည့် မေးခွန်း

အချိန်၊ ၁၀:၀၅။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ပထမဦးစွာ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ် (၃)မှ ဦးတင်မောင်မြင့် က လောင်းလုံမြို့နယ်အတွင်းရှိ မောင်းမကန်-မျှော်ရစ်လမ်း အပိုင်းအား အဆင့်မြှင့်တင်ပေးရန် အစီအစဉ် ရှိ/မရှိ နှင့် စပ်လျဉ်းတဲ့ မေးခွန်းကို မေးမြန်းဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။

အချိန်၊ ၁၀:၀၅။

ဦးတင်မောင်မြင့်၊ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးမဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၃)။ ။ လေးစားအပ်ပါသော အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့်တကွ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးများ၊ ကိုယ်စားလှယ်တော်ကြီးများနဲ့ ဧည့်သည်တော်အပေါင်းတို့ခင်ဗျာ။ မင်္ဂလာပါလို့ နှုတ်ခွန်းဆက် ဂါရဝပြုအပ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်ကတော့ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ် (၃)မှ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် ဦးတင်မောင်မြင့် ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော့် အနေနဲ့ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး၊ လောင်းလုံမြို့နယ်အတွင်းမှာရှိတဲ့ မောင်းမကန်-မျှော်ရစ်လမ်း အပိုင်းအား အဆင့်မြှင့်တင်ပေးရန် အစီအစဉ်ရှိ/မရှိ မေးခွန်းကို မေးမြန်းသွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

လေးစားအပ်ပါသော အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျာ။ လောင်းလုံ မြို့နယ်မှာ အဓိကလမ်းမကြီးဖြစ်တဲ့ မောင်းမကန်-ရှင်မော် လမ်းအပိုင်းနှင့် လမ်းသွယ်များဖြစ်ကြတဲ့ ကမြောကင်းမြို့ဟောင်းလမ်း (၈)မိုင် (၂)ဖာလုံ၊ မောင်းမကန် -မျှော်ရစ်လမ်း (၉)မိုင် (၃)ဖာလုံတို့ဟာ တစ်မြို့နယ်လုံးကို ဆက်သွယ်ဖြန့်ကျက်နိုင်တဲ့ လမ်းများ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီလမ်းတွေကို အခြေခံပြီးတော့ ကျေးရွာများ ဟာလည်း တစ်ဆက်တစ်စပ်တည်း တည်ရှိနေကြပါတယ်။ အခုတင်ပြတဲ့ မောင်းမကန်-မျှော်ရစ်လမ်းအပိုင်းဟာ (၉)မိုင် (၃)ဖာလုံရှိပြီးတော့ သစ်သားတံတား (၁၀)စင်း၊ ကွန်ကရစ်တံတား (၂)စင်း ရှိပါတယ်။ ၎င်းလမ်းဟာ ဒေသခံများရဲ့ ရေထွက်နှင့် ခြံထွက်ကုန်ပစ္စည်းများကို ထားဝယ်၊ မောင်းမကန်မြို့ သို့ တင်ပို့ရာ အဓိက လမ်းမ ကြီးလည်း ဖြစ်ပါတယ်။ ပွင့်လင်းရာသီမှာဆိုရင် မောင်းမကန် ရေချိုးဆိပ်ကို အပန်းဖြေရင်းနဲ့ သမိုင်းဝင် မျှော်ရစ်ဘုရားကို ဘုရားဖူးသွားကြတဲ့ ဘုရား ဖူးသမားများနဲ့ စည်ကားလှတဲ့ လမ်း လည်း ဖြစ်ပါတယ်။ ၎င်းလမ်းကို စည်ပင်သာယာရေးအဖွဲ့ကို လွှဲ ပြောင်းရရှိချိန်မှာ ကျေးလက် ကျောက်ခင်းလမ်း

အဆင့်၌သာ ရှိခဲ့ပါတယ်။ ၁၉၉၅-၁၉၉၆ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှာ ပြည်သူ့လူထု ထည့်ဝင်ငွေနဲ့ စည်ပင်သာယာရေးမှ ယာဉ်/စက်ယန္တရားများ အကူအညီနဲ့ ကတ္တရာလမ်း (၉)မိုင် (၃)ဖာလုံကို တည်ဆောက်ခဲ့ပါတယ်။ ၁၉၉၈-၁၉၉၉ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှာ ငွေကျပ်သိန်း (၃၀)နဲ့ ကတ္တရာ လမ်း ပေါက်များကို ဖာထေးခြင်း၊ ၂၀၀၇-၂၀၀၈ ခုနှစ်မှာ အဖွဲ့ရန် ပုံငွေနဲ့ ကျပ်သိန်း (၇၀)နဲ့ ကတ္တရာ လမ်းပေါက်များကို ဖာထေးခြင်းများကို ပြုလုပ်ခဲ့ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် တနင်္သာရီဒေသရဲ့ မိုးများလွန်းမှုကြောင့် ယခုအချိန်မှာဆိုရင် ကြီးမားတဲ့ ချိုင့်ခွက်တွေ ဖြစ်ပေါ်ပြီးတော့ သွားရေး လာရေး အခက်အခဲဖြစ်လောက်အောင် ဆိုးရွားနေခဲ့တာကို တွေ့ရပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဒီလမ်း အပိုင်းအား ဖာထေးခြင်းအစား အပိုင်းလိုက် ထပ်ပိုးလွှာ ခင်းပေးနိုင်မယ်ဆိုပါက ပိုမိုပြီး ကောင်းမွန်လိမ့်မယ်လို့ ကျွန်တော့် အနေနဲ့ သုံးသပ်ရပါတယ်။ သို့ပါ၍ အဲဒီလမ်းအပိုင်းကို ထပ်ပိုးလွှာခင်းပေးရန် အစီအစဉ် ရှိ/မရှိ နဲ့ ဒေသခံများရဲ့ တင်ပြချက်အရ ဥက္ကဋ္ဌကြီးမှတစ်ဆင့် မေးမြန်းတင်ပြအပ်ပါတယ်ခင်ဗျား။

ရေဇာမြို့နယ်ခွဲမှ လိုင်လင်းပီရွာသို့ (၅၁)မိုင်အကွာအဝေးကို လမ်းကျယ်ချဲ့ပေး ရန်နှင့် လိုင်လင်းပီရွာမှ ရှင်းလက်ဝရွာသို့ (၄၀)မိုင်အား အသစ်ဖောက်လုပ်ပေးရန် အစီအစဉ် ရှိ/မရှိ နှင့် စပ်လျဉ်းသည့် မေးခွန်း

အချိန်၊ ၁၀:၁၀။

ဥက္ကဋ္ဌ ။ ဆက်လက်ပြီး ချင်းပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၉)မှ ဦးပေါ်လှလွင် က ရေဇာမြို့နယ်ခွဲမှ လိုင်လင်းပီရွာသို့ (၅၁)မိုင်အကွာအဝေးကို လမ်းကျယ်ချဲ့ပေး ရန်နှင့် လိုင်လင်းပီရွာမှ ရှင်းလက်ဝရွာသို့ (၄၀)မိုင်အား အသစ်ဖောက်လုပ်ပေးရန် အစီအစဉ် ရှိ /မရှိ နှင့် စပ်လျဉ်းတဲ့ မေးခွန်းကို မေးမြန်းဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။

အချိန်၊ ၁၀:၁၀။

ဦးပေါ်လှလွင်၊ ချင်းပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၉)။ ။ လေးစားအပ်ပါသော အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ အားလုံးကို မင်ဇလပါလို့ နှုတ် ဆက်ရင်း ကျွန်တော့်ရဲ့ မေးခွန်းကို မေးမြန်းပါမယ်။ ကျွန်တော်ရဲ့ မေးမြန်းလိုတဲ့ အချက်ကတော့ ပလက်ဝမြို့နယ်နဲ့ ဟားခါးမြို့နယ်ကို တစ်ညအိပ်နဲ့ ရောက်ရှိနိုင်တဲ့လမ်း အဆက်အသွယ် ပြုလုပ်ပေးရန် တင်ပြခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ပလက်ဝမြို့နယ်ဟာ အားလုံးလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ သိပြီးတဲ့အတိုင်း ဟားခါးမြို့နယ်ကို သွားဖို့ရန်အတွက် ရခိုင်ပြည်နယ်၊ မကွေးတိုင်း၊ စစ်ကိုင်း တိုင်းကို ကျော်ဖြတ်ပြီးတော့ အနည်းဆုံး တစ်ပတ်ခရီးကြာအောင် သွား ရပါတယ်။ အဲဒီ အခက်အခဲများကို ကျော်ဖြတ်နိုင်အောင် ယခု လမ်းအသစ် ကျွန်တော်တို့ ဒီ မကြာခင်ပဲ ပြည်နယ် အစိုးရက တွေ့ရှိ ထားပါတယ်။ အဲဒီလမ်းကတော့ ရေဇာ ကနေ လိုင်လင်းပီအထိ (၅၁)မိုင် ခန့်ဝေးတဲ့ လမ်းဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီလမ်းကို ၁၉၉၁ ခုနှစ်က ဗျူဟာကနေ ဖောက်လုပ်ပေးတဲ့ (၁၅)ပေအကျယ် လမ်းဖောက်ပြီးသား ဖြစ်တဲ့အတွက် အဲဒီကား လမ်းကို ယနေ့တိုင် ကားများ သွားလာနိုင်ပါတယ်။ တစ်နေ့ တစ်နေ့ကို အနည်းဆုံး နွေဥတုမှာ (၁၀)စီးကနေ (၁၅)စီးအထိကို နေ့တိုင်း သွားနိုင်တဲ့လမ်းဖြစ်ပါတယ်။ သို့သော် လိုင်လင်းပီကနေ ပလက်ဝကို သွားဖို့ရန်အတွက် လိုအပ်တဲ့ ဒီ လိုင် လင်းပီကနေ ရှင်းလက်ဝ ရွာအထိ (၃၅)မိုင်ခန့် အကွာအဝေးကို ယနေ့တိုင် မပေါက်သေးတဲ့အတွက်လည်း ပလက်ဝမြို့နယ်သွားဖို့ အဆက်အသွယ်ဟာ အလွန်ခက်ခဲပါတယ်။ ဒါကြောင့်မို့ ရေဇာမြို့နယ်နဲ့ ရှင်းလက်ဝရွာ အထိ လိုအပ်တဲ့ (၄၁)မိုင်ကို (၃၅)မိုင်ခန့်ကို ဒီ အစိုးရကနေ ဖောက်ပေးမယ်လို့ဆိုရင် ပလက်ဝမြို့နယ်၊ ဟားခါးမြို့နယ်ဟာ တစ်ညအိပ်နှင့် ရောက်ရှိနိုင်မည့် အကွာအဝေးဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီ ရှင်းလက်ဝရွာနဲ့ ရေဇာမြို့နယ်ကြားရှိ (၃၅)မိုင် ခန့်ကို ပါတီကောင်စီခေတ်က (၆)ပေအကျယ်လမ်းအဖြစ် ဖောက်လုပ် ပေးပြီးသား လမ်းဖြစ်ပါ တယ်။ ကာလကြာမြင့်တဲ့အတွက် ဒီလမ်းကိုပြင်ဆင်ခြင်းမရှိတဲ့အတွက် ယခုအခါသွားလာနိုင်ခြင်း မရှိပါ။ အဲဒီလမ်းကို နိုင်ငံတော်အစိုးရအနေနဲ့ ဗဟိုအစိုးရအနေနဲ့ ဖောက်ပေးနိုင်မယ်လို့ဆိုရင် ပလက်ဝနဲ့ ဟားခါးကို လွယ်လင့်တကူသွားလာနိုင်မယ်လို့ ကျွန်တော် တင်ပြခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။

ဆက်လက်ပြီးတော့ ဒီ လိုင်လင်းပီနဲ့ ရေဇာ မြို့နယ် (၅၁)မိုင် အကွာအဝေးကိုလည်း ၁၉၉၁ ခုနှစ်က ဖောက်လုပ်ပြီးသား ဖြစ်သော်လည်း ပြည်သူ့ဆောက်လုပ်ရေး လုပ်ငန်းအနေနဲ့ တာဝန်မယူသေးတဲ့အတွက် လမ်းတွေ ပြိုတဲ့အခါမှာ ကားလမ်းသွားနိုင်ခြင်း မရှိဘဲ ပြည်သူလူထု တွေကပဲ ယနေ့တိုင် (၁၀)နှစ်ကြာ လုပ်ဆောင်ရတဲ့အတွက် ဒါလည်း လွန်စွာအခက်အခဲရှိတဲ့ အတွက် ဒီလမ်းကိုလည်း ပြည်သူ့ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းအနေနဲ့ တာဝန်ယူပေးဖို့ ကျွန်တော် ဆက်လက်၍ တင်ပြပါတယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော့်မေးခွန်းက ရေဇာ မြို့နယ်ခွဲမှ လိုင်လင်းပီ သို့ (၅၁)မိုင် အကွာအဝေးကို လမ်း ကျယ်ချဲ့ပေးရန်နှင့် လိုင် လင်းပီရွာမှ ရှင်းလက်ဝ ရွာသို့ (၄၀)မိုင် ခန့်အား အသစ်ဖောက်ပေးပါရန် အစီအစဉ် ရှိ /မရှိ၊ အစီအစဉ် ရှိပါက မည်သည့် အချိန်

ကာလတွင် ဖောက်လုပ်ပေးနိုင်မည်နည်း။ အစီအစဉ် မရှိပါက မည်သည့်အကြောင်း ကြောင့် ဖြစ်ပါသနည်းဟု ကျွန်တော်မေးမြန်းခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

သာစည်မြို့နယ်ရှိ တမာကုန်း -ရွှေလှုံ-ညောင်အိုင်-ဘူးရုံ ကျေးလက်လမ်းအား ကျောက်ချော လမ်းအဖြစ် အဆင့်မြှင့်တင် ဖောက်လုပ်ပေးရန် အစီအစဉ် ရှိ/မရှိ နှင့်စပ်လျဉ်းသည့် မေးခွန်း

အချိန်၊ ၁၀:၁၃။

ဥက္ကဋ္ဌ ။ ဆက်လက်ပြီး မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၁၂)မှ ဦးဌေးမောင် က သာစည်မြို့နယ်ရှိ တမာကုန်း -ရွှေလှုံ-ညောင်အိုင်-ဘူးရုံ ကျေးလက်လမ်းအား ကျောက်ချောလမ်းအဖြစ် အဆင့်မြှင့်တင် ဖောက်လုပ်ပေးရန် အစီအစဉ် ရှိ/မရှိ နှင့် စပ်လျဉ်းတဲ့ မေးခွန်းကို မေးမြန်းဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။

အချိန်၊ ၁၀:၁၃။

ဦးဌေးမောင် မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီးမဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၁၂)။ ။ လေးစား ရပါသော အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့် တကွ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးများ၊ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် တော်ကြီးများ၊ ဧည့်သည်များ မင်္ဂလာအပေါင်းနှင့် ပြည့်စုံပါစေလို့ ဆုတောင်းမေတ္တာ ပို့သအပ် ပါတယ်။ ကျွန်တော်ကတော့ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၁၂)မှ အမျိုးသား လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် ဦးဌေးမောင် ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော့် အနေနဲ့ သာစည်မြို့နယ်ရှိ တမာကုန်း-ရွှေလှုံ-ညောင်အိုင်-ဘူးရုံကျေးလက်လမ်းအား ကျောက်ချောလမ်းအဖြစ် အဆင့်မြှင့် ဖောက်လုပ်ပေးပါရန် အစီအစဉ် ရှိ/မရှိ မေးခွန်းကို မေးမြန်းမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး ၊ သာစည်မြို့နယ်အတွင်းရှိ တမာကုန်းကျေးရွာအုပ်စု၊ ဘုရားကုန်းကျေးရွာအုပ်စု၊ ညောင်အိုင်ကျေးရွာအုပ်စုများဟာ သာစည် မြို့နယ်ရဲ့ အနောက်မြောက်ပိုင်းမှာ ရှိပြီး မိတ္ထီလာမြို့ နယ်နဲ့ ထိစပ်နေတဲ့ ကျေးရွာအုပ်စု များ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒေသခံပြည်သူများ ဟာ စိုက်ပျိုးရေးကို အဓိက လုပ်ကိုင် သူများ ဖြစ်ကြပြီး စိုက်ပျိုးရေး ထွက်ကုန်သီးနှံများကို ကမ္ဘားမြင့်-ညောင်အိုင်-ရွှေလှုံကျေးလက်လမ်းအတိုင်း ရန်ကုန်- မန္တလေးကားလမ်းမကြီးမှ တစ်ဆင့် မိတ္ထီလာမြို့သို့ လည်းကောင်း၊ တမာကုန်း -ကမ္ဘားမြင့်- ဘူးရုံကျေးလက်လမ်းအတိုင်း သာစည်မြို့နယ်သို့ လည်းကောင်း ပို့ဆောင်ရောင်းဝယ်ရတာ ဖြစ်ပါတယ်။ အဆိုပါ တမာကုန်း -ရွှေလှုံ-ညောင်အိုင်-ဘူးရုံကျေးရွာလမ်းမှာ ကိုယ်ထူကိုယ်ထ

မြေသားလမ်းဖြစ်ပြီး မိုးတွင်းအခါ ကူးသန်းသွားလာရေးအတွက် အလွန်အခက်အခဲ တွေ့ကြုံရ ပါတယ်။ အရှည် (၅) မိုင် အကျယ် (၁၂) ပေရှိ အဆိုပါ ကျေးလက်လမ်းအား ရာသီမရွေး သွားလာ အသုံးပြုနိုင်ပါက ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ ကျေးရွာပေါင်း (၂၀) ခန့်မှာ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ လူမှု စီးပွားရေး တိုးတက်လာမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ အဆိုပါလမ်းအား ကျောက်ချောလမ်းအဖြစ် အဆင့် မြှင့် ဖောက်လုပ်ပေးနိုင်ရန် သာစည် မြို့နယ် စည်ပင်သာယာရေးအဖွဲ့၏ ရန် ပုံငွေဖြင့် မလုံလောက် နိုင်ကြောင်း သိရှိရပါတယ်။

သို့ဖြစ်ပါ၍ တမာကုန်း-ရွှေလှုံ-ညောင်အိုင်-ဘူးရုံ ကျေးလက်လမ်းအား ပြည်ထောင်စု အစိုးရ၏ထောက်ပံ့ငွေဖြင့် ရာသီမရွေးသွားလာနိုင်သော ကျောက်ချောလမ်းအဖြစ်အဆင့်မြှင့်တင် ဖောက်လုပ်ပေးနိုင်ပါရန် အစီအစဉ် ရှိ /မရှိ၊ အစီအစဉ် ရှိပါက ဆောင်ရွက် ပေးနိုင်မည့် အချိန် ကာလအား သိလိုပါကြောင်း အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီး မှတစ်ဆင့် ကျေးလက်ပြည်သူများ ကိုယ်စား လေးစားစွာ မေးမြန်းအပ်ပါတယ်ခင်ဗျား။ ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

ရေစကြိုမြို့မှ ညောင်ဇောက်ကျေးရွာ ၊ မဲကုန်းကျေးရွာ၊ တောရွာကျေးရွာ၊ သမ္မတီကျေးရွာ၊ စဉ့်ကိုင်ကျေးရွာ၊ ချစ်သူကျေးရွာများဖြတ်ပြီး ပခန်းငယ်ကျေးရွာနှင့် ဆက်သွယ်သည့် မြေသားလမ်း ဖောက်လုပ်ပေးရန် အစီအစဉ် ရှိ/မရှိ နှင့် စပ်လျဉ်းသည့် မေးခွန်း

အချိန်၊ ၁၀:၁၆။

ဥက္ကဋ္ဌ ။ ဆက်လက်ပြီး မကွေးတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၁၀)မှ ဦးအောင်သန်း က ရေစကြိုမြို့မှ ညောင်ဇောက်ကျေးရွာ၊ မဲကုန်းကျေးရွာ၊ တောရွာကျေးရွာ၊ သမ္မတီကျေးရွာ၊ စဉ့်ကိုင်ကျေးရွာ၊ ချစ်သူကျေးရွာများဖြတ်ပြီး ပခန်းငယ်ကျေးရွာနှင့် ဆက်သွယ်သည့် မြေသားလမ်း ဖောက်လုပ်ပေးရန် အစီအစဉ် ရှိ /မရှိ နှင့် စပ်လျဉ်းတဲ့ မေးခွန်းကို မေးမြန်းဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။

အချိန်၊ ၁၀:၁၆။

ဦးအောင်သန်း၊ မကွေးတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၁၀)။ ။ လေးစားအပ် ပါသော အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့်တကွ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးနှင့် ဒုတိယဝန်ကြီး၊ ဖိတ်ကြားထားသော ဧည့်သည်တော်များ နှင့် အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များ အားလုံး ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ရွှင်လန်းချမ်းမြေ့ကြပါစေ၊ မင်္ဂလာအပေါင်းနှင့်ပြည့်စုံကြပါစေလို့ ဦးစွာ ပထမ

ဂါရဝပြု ဆုတောင်းအပ်ပါတယ်ခင်ဗျား။ ကျွန်တော် ဟာဖြင့်ရင်တော့ မကွေးတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၁၀)မှ ရေစကြိုမြို့နယ် အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် ဦးအောင်သန်း ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ ရေစကြိုမြို့နယ်ကနေပြီးတော့ ပခန်းငယ်ကျေးရွာကို ညောင်ဇောက် ကျေးရွာ အပါအဝင် ချင်းတွင်းမြစ်ကမ်းဘေးမှာရှိတဲ့ ကျေးရွာများကို ဖြတ်ပြီးတော့ မြေသားလမ်း ဖောက်လုပ်ပေးဖို့ ကိစ္စနှင့်ပတ်သက်ပြီး တင်ပြမေးမြန်းသွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

လေးစားအပ်သော ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ရေစကြိုမြို့နှင့် ပခန်းငယ်ကျေးရွာဟာ ခရီးမိုင် အကွာအဝေး (၆)မိုင်ခန့်သာ ရှိပါတယ်။ ကြားမှာ ညောင်ဇောက်ကျေးရွာ၊ မဲကုန်းကျေး ရွာ၊ တောရွာကျေးရွာ၊ သမ္ပပို့ကျေးရွာ၊ စဉ့်ကိုင်ကျေးရွာနဲ့ ချစ်သူကျေးရွာ စတဲ့ကျေးရွာပေါင်း (၁၀)ရွာလောက်ရှိပါတယ်။ အဆိုပါ ကျေးရွာများဟာ ချင်းတွင်းမြစ်ရဲ့ အနောက်ဘက်ကမ်းမှာ တည်ရှိကြပါတယ်။ အဲဒီကျေးရွာများရဲ့ အိမ်ထောင်စုပေါင်းဟာ (၁၀၀၀)ကျော်လောက်ရှိပြီးတော့ လူဦးရေပေါင်း (၅၀၀၀)ကျော်လောက် မှီတင်းနေထိုင်ကြပါတယ်။ အဆိုပါ ကျေးရွာများရဲ့ ဒေသထွက်ကုန်များဟာ စပါးနဲ့ ကောက်ပဲသီးနှံ၊ ပဲမျိုးစုံ အများအပြား ထွက်ရှိကြပါတယ်။

အဲဒီကျေးရွာများကနေပြီးတော့ ရေစကြိုမြို့ကို သွားဖို့ဆိုရင် စိုက်ခင်း လှည်းလမ်း အဆင့်သာ ရှိပါတယ်။ ချင်းတွင်းမြစ်ကမ်းဘေးမှာရှိတဲ့ အတွက်ကြောင့် မြစ်ရေကြီးတဲ့အခါမှာ ချောင်းများ၊ ရိုး များမှာ ရေများရှိပါတယ်။ မြစ်ရေကျပြီးစအချိန်နဲ့ မိုးရွာတဲ့အချိန်တွေမှာလည်း လမ်းများမှာ ရွံ့ဗွက်များနဲ့ ဆိုး လျက်ရှိပါတယ်။ တစ်နှစ်မှာ (၆)လနီးပါးလောက် သွားလာဖို့ အခက်အခဲများ ရှိပါတယ်။ သို့ပါ၍ အဆိုပါကျေးရွာများဟာ ရေစကြိုမြို့နှင့် ခရီးမိုင် သိပ်မကွာ ဝေးသည့်တိုင်အောင် ဒေသထွက်ကုန်တွေ ရေစကြိုပို့ဖို့ ကျေးရွာက ကျောင်းသူ/ကျောင်းသားများ ရေစကြို အ.ထ.က ကို ကျောင်းသွားတက်ဖို့၊ ကျန်းမာရေးကိစ္စအတွက် ရေစကြိုမြို့ ဆေးရုံကို သွားဖို့အတွက် များစွာအခက်အခဲများ ရှိနေပါတယ် ။ အကယ်၍ အဆိုပါလမ်းအား ဖောက်လုပ် ပေးမယ်ဆိုပါက ကျေးရွာနေ လုပ်သားပြည်သူများရဲ့ စီးပွားရေးကိစ္စ၊ လူ မှုရေးကိစ္စ၊ ပညာရေး ကိစ္စ၊ ကျန်းမာရေး ကိစ္စများ ပိုမိုအဆင်ပြေ တိုးတက်လာမှာဖြစ်ပြီးတော့ ရေစကြိုမြို့နဲ့ လွယ်လင့် တကူ စိတ်ချမ်းသာစွာ သွားလာနိုင်ကြမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ယခု တင်ပြတဲ့လမ်းဟာ မူလကလည်းလမ်းကို အခြေခံပြီးတော့ဖောက်လုပ်ရမှာဖြစ်တဲ့ အတွက်ကြောင့် စိုက်ပျိုးမြေများလည်း များစွာထိခိုက်မှု မရှိနိုင်ပါဘူး။ မြို့နယ် အင်ဂျင်နီယာရဲ့ ခန့်မှန်းတွက်ချက်မှုအရဆိုလို့ရှိရင် မြေသားလမ်းနဲ့ လိုအပ်တဲ့တံတားများအတွက် သိန်း(၅၀၀)ခန့် ကုန်မယ်လို့သိရပါတယ်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ ကျေး ရွာနေ လုပ်သားပြည်သူများ၊ မဲဆန္ဒရှင်များရဲ့ အကျိုးငှာ ရည်ရွယ်ပြီးတော့ ရေစကြိုမြို့မူ ညောင်ဖောက်ကျေးရွာ၊ မဲကုန်ကျေးရွာ၊ တောရွာကျေးရွာ၊ သမ္ပပို့ကျေးရွာ၊ စဉ့်ကိုင် ကျေးရွာ၊ ချစ်သူကျေးရွာ စတဲ့ ကျေးရွာများကို ဖြတ်ပြီး တော့ ပခန်းငယ်ကျေးရွာနှင့် ဆက်စပ် ဆက်သွယ်ပေးတဲ့ မြေသားလမ်း ဖောက်လုပ်ပေးပါရန်နဲ့ ယင်းကဲ့သို့ ဖောက်လုပ်ပေးရန် အစီအစဉ် ရှိ/မရှိ ဥက္ကဋ္ဌကြီးမှတစ်ဆင့် လေးစားစွာ တင်ပြ မေးမြန်း အပ်ပါတယ်ခင်ဗျား။ အားလုံးကို ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

အချိန်၊ ၁၀:၂၀။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ မေးခွန်းများနဲ့ပတ်သက်ပြီး နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီးဌာန၊ ဒုတိယဝန်ကြီးက တစ်ခုချင်း ဖြေကြားပေးဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။

ဖြေကြားချက်

အချိန်၊ ၁၀:၂၀။

ဗိုလ်ချုပ်ဇော်ဝင်း (ဒုတိယဝန်ကြီး၊ နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီးဌာန)။ ။ လေးစား အပ်ပါသော အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့်တကွ တက်ရောက်လာကြသော အမျိုးသား လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များ၊ ဧည့်သည်တော်များအားလုံး ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ကျန်းမာချမ်းသာ ကြပါစေကြောင်း ဆုမွန်ကောင်းတောင်းရင်းနဲ့ နှုတ်ခွန်းဆက်သအပ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်ကတော့ နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီးဌာနမှ ဒုတိယဝန်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်ဇော်ဝင်း ဖြစ်ပါတယ်။ တနင်္သာရီတိုင်း ဒေသကြီး အမှတ်(၃)မဲဆန္ဒနယ်မှ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် ဦးတင်မောင်မြင့် ရဲ့ မေးခွန်းနဲ့ပတ်သက်၍ ဦးစွာရှင်းလင်း ဖြေကြားသွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ မေးခွန်းကတော့ လောင်းလုံ မြို့နယ်အတွင်းမှာရှိတဲ့ မောင်းမကန်-မျှော်ရစ် ကတ္တရာလမ်း (၉)မိုင် (၃)ဖာလုံအား လမ်းဖာထေး ခြင်းအစား အပိုင်းလိုက် ကတ္တရာ ထပ်ပိုးလွှာခင်းရန် အစီအစဉ်ရှိ/မရှိ သိလို ကြောင်းမေးခွန်း ဖြစ်ပါတယ်။ လောင်းလုံမြို့နယ်အတွင်းမှာရှိတဲ့ မောင်းမကန်မျှော်ရစ် လမ်းပိုင်းဟာ မောင်းမကန်၊ ကျောက်ဆည်၊ သဘော့ဆိပ်၊ ပြင်ကြီး၊ ကရင်ကြီး၊ ကမ်းပနီကျေးရွာများ ဆက်သွယ်အသုံးပြု

နေသော အရှည် (၉)မိုင် (၃)ဖာလုံ၊ အကျယ် (၁၂) ပေရှိတဲ့ ကတ္တရာလမ်းဖြစ်ပြီး လမ်း၏ လက်ရှိ အခြေအနေမှာ ကတ္တရာထပ်ပိုးလွှာခင်းခြင်း လုပ်ငန်းကို (၂)မိုင် (၄)ဖာလုံ ဆောင်ရွက်ရန်လိုအပ်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါတယ်။

အဆိုပါလမ်းကို ၁၉၉၅-၁၉၉၆ ခုနှစ်အတွင်းမှာ ပြည်သူ့လူထု ထည့်ဝင်ငွေနဲ့ ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီးတော့ လောင်းလုံမြို့နယ်စည်ပင်သာယာရေးအဖွဲ့အနေနဲ့ ၁၉၉၈-၉၉ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှ ၂၀၁၁-၂၀၁၂ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်အတွင်း အဖွဲ့ရဲ့ရန်ပုံငွေ (၁၆.၁၀)သန်းနဲ့ ကတ္တရာလမ်းခင်းခြင်း၊ ပြုပြင်ခြင်း (၉)မိုင် (၃)ဖာလုံနဲ့ သစ်သားတံတား (၃)စင်း ပြုပြင်ခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါတယ်။ မောင်းမကန် -မျှော်ရစ်လမ်းအား ကတ္တရာထပ်ပိုးလွှာ (၂)မိုင် (၄)ဖာလုံ ဆောင်ရွက်ရန် ကျပ်ငွေအားဖြင့် (၁၇၆.၅)သန်း ကုန်ကျမည်ဖြစ်ပြီးတော့ အဆိုပါလမ်း ဟာ ကျေးရွာ(၅)ရွာ၊ လူဦးရေ (၁၅၀၀၀)ကျော်ကို အကျိုးပြုလျက်ရှိတဲ့အတွက် နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီးဌာနရဲ့ ပဉ္စမ ကာလတို(၅)နှစ် အမျိုးသားစီမံကိန်းမှာ၂၀၁၂-၂၀၁၃ ဘဏ္ဍာရေးနှစ် ဖြည့်စွက်ရန်ပုံငွေ တောင်းခံပြီး ကတ္တရာထပ်ပိုးလွှာခင်းခြင်း (၁)မိုင် (၂) ဖာလုံအတွက် ကျပ်ငွေ (၈၈.၂၅) သန်းကို လည်းကောင်း၊ ၂၀၁၃-၂၀၁၄ ခုနှစ်မှာ အလားတူ ကျန်ကတ္တ ရာထပ်ပိုးလွှာခင်းခြင်းကို (၁)မိုင် (၂)ဖာလုံအတွက် ကျပ် (၈၈.၂၅)သန်းကိုလည်းကောင်း အသီးသီးလျာထား ဆောင်ရွက်ပေးသွားမည်ဖြစ်ကြောင်း ရှင်းလင်းတင်ပြအပ်ပါတယ်။

ဆက်လက်ပြီး ချင်းပြည်နယ် အမှတ်(၉)မဲဆန္ဒနယ်မှ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် ဦးပေါ်လှိုင် မေးမြန်းတဲ့ မေးခွန်းနဲ့ ပတ်သက်၍ ပြန်လည်ရှင်းလင်းဖြေကြားသွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ မေးခွန်းမှာ ရေဇာမြို့နယ်ခွဲမှ လိုင်လင်းပီရွာသို့ (၅၁)မိုင်ကို လမ်းအကျယ် ချဲ့ပေးရန်နှင့် လိုင်လင်း ပီရွာမှ ရှင်းလက်ဝရွာ မိုင် (၄၀)ခန့်အား အသစ်ဖောက်လုပ်ပေးပါရန် အစီအစဉ် ရှိ/မရှိ မေးခွန်းဖြစ်ပါတယ်။ နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီးဌာန အနေနဲ့ ချင်းပြည်နယ်၊ ရေဇာမြို့နယ်မှ လိုင်လင်းပီရွာအထိကို (၅၁)မိုင်လမ်းပိုင်းအား ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေး လုပ်ငန်း များကို ဆောင်ရွက် ရန်အတွက် ၂၀၀၂-၂၀၀၃ ခုဘဏ္ဍာရေးနှစ် ကတည်းကနေမှ ငွေကျပ် (၂)သန်း၊ ၂၀၁၁-၂၀၁၂ မှာ ငွေအားဖြင့် (၄.၅၇)သန်း၊ စုစုပေါင်း (၆.၅၇)သန်းကို နယ်စပ်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေမှ ခွင့်ပြုပေးခဲ့ပြီးလည်း ဖြစ်ပါတယ်။

ရေဇာ-လိုင်လင်းပီ (၅၁)မိုင်လမ်းကို လက်ရှိ(၁၂)ပေမှ (၁၈)ပေ ထိချဲ့ပေးနိုင်ဖို့ အတွက် ကျပ်ငွေအားဖြင့် (၁၅၆.၁၈)သန်း ကုန် ကျမည်ဖြစ်ကြောင်း တွက်ချက်ရရှိ ပါတယ်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီးဌာနရဲ့ ပဉ္စမ(၅)နှစ်ကာလတို့ အမျိုးသားစီမံကိန်းမှာ ၂၀၁၃-၂၀၁၄ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်နဲ့ ၂၀၁၄-၂၀၁၅ ခုဘဏ္ဍာရေးနှစ် (၂)နှစ်ခွဲပြီးတော့ လျာထားဆောင်ရွက် သွားရန် အစီအစဉ်ရှိပါကြောင်း တင်ပြအပ်ပါတယ်။

နောက်တစ်ချက်ကတော့ လိုင်လင်းပီရွာမှ ရှင်းလက်ဝရွာအထိ လမ်းသစ်(၃၄)မိုင် ဖောက်လုပ်နိုင်ရေး တင်ပြချက်ဖြစ်ပါတယ်။ ချင်းပြည်နယ် အစိုးရအဖွဲ့က အဖွဲ့ နဲ့ ကွင်းဆင်း စစ်ဆေးရာမှာ (၁၂)ပေအကျယ် မြေသားလမ်းဖောက်လုပ်ရန်အတွက်ကို ငွေကျပ် (၅၅.၂)သန်း ကုန်ကျမည်ဖြစ်ပြီးတော့ နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီးဌာန၏ ပဉ္စမ (၅)နှစ် အမျိုး သားစီမံကိန်းမှာ ၂၀၁၃-၂၀၁၄ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်နှင့် ၂၀၁၄-၂၀၁၅ ဘဏ္ဍာရေးနှစ် (၂) နှစ်ခွဲပြီးတော့ လျာထား ဆောင်ရွက်ပေးသွားမည်ဖြစ်ကြောင်း တင်ပြအပ်ပါတယ်။ အထက်ပါလမ်းကြောင်းမှာ ကျွန်တော်တို့ ထိန်ဆီးချောင်းနှင့် ဗဟားချောင်းဆိုတာ ရှိပါတယ်။ အဲဒီချောင်းကူးတံတား (၂)စင်း တည်ဆောက် ဖို့လည်း လိုအပ်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါတယ်။ ဒါကြောင့် ၂၀၁၂-၂၀၁၃ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှာ ထိန်ဆီး ချောင်းတံတား အလျား (၃၀၀)ပေ၊ အကျယ် (၁၄)ပေ သံမဏိ သံပေါင်တံတားတည်ဆောက်ရန် ခန့်မှန်းကုန်ကျ ငွေ (၁၅၇၅)သန်းကိုလည်းပဲ ပထမဦးစားပေး အဖြစ် လည်းကောင်း၊ ၂၀၁၃-၂၀၁၄ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှာ ဗဟားချောင်း တံတား အရှည်ပေ (၂၀၀)၊ အကျယ် (၁၄)ပေ၊ သံမဏိ သံပေါင် တည်ဆောက်ရန်အတွက် ခန့်မှန်းကုန်ကျငွေ သန်း (၁၀၅၀.၅)ကိုလည်းကောင်း၊ မြန်မာ- အိန္ဒိယ နယ်စပ်ဒေသဖွံ့ဖြိုးမှု ဆိုင်ရာ အိန္ဒိယနိုင်ငံမှ ထောက်ပံ့ပေးမည့် ရန်ပုံငွေမှ ကျခံ ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် အဆိုပြု လျာထားဆောင်ရွက်ရန် အစီအစဉ်ရှိပါကြောင်း ရှင်းလင်း တင်ပြအပ်ပါတယ်။

ဆက်လက်ပြီး မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး၊ သာစည်မြို့နယ်၊ အမှတ် (၁၂)မဲဆန္ဒနယ် အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် ဦးဌေးမောင် ၏ မေး ခွန်းနဲ့ပတ်သက်၍ ဆက်လက်ပြီး ရှင်းလင်းဖြေကြားသွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ မေးခွန်းမှာ သာစည်မြို့နယ်အတွင်းမှာရှိတဲ့ တမာကုန်း - ရွှေလှုံ-ညောင်အိုင်-ဘူးရုံကျေးလက်လမ်း နဲ့ ကန်သစ်ကုန်း-ရွာပုလဲကြီး-ကျီတိုင်ကုန်း-သာစည် ကျေးလက်လမ်းတို့ကို ကျောက်ချောလမ်းအဖြစ် အဆင့်မြှင့်တင်ဖောက်လုပ်ပေးရန် အစီအစဉ်

ရှိ/မရှိ သိလိုကြောင်း မေးခွန်းဖြစ်ပါတယ်။ သာစည်မြို့နယ် တမာကုန်း - ရွှေလှုံ-ညောင်အိုင်-ဘူးရုံကျေးလက်လမ်းဟာ အရှည်အား ဖြင့် (၅)မိုင် (၂)ဖာလုံ ရှိပြီးတော့ ကျေးရွာပြည်သူများမှ ကိုယ့်အားကိုယ်ကိုး ဖောက်လုပ်ထားတဲ့ အကျယ်(၂၀)ပေရှိ မြေသားလမ်းဖြစ်ပါတယ်။ မိုးရာသီမှာ သွားလာရန် ခက်ခဲပါတယ်။ ၂၀၁၀-၂၀၁၁ ခုနှစ်ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှာ မြို့နယ် စည်ပင်သာယာရေး အဖွဲ့ရဲ့ ရန်ပုံငွေ(၈.၈)သန်းနဲ့ လမ်းအရှည် (၃)ဖာလုံကို ကျောက်ခင်း လမ်းအဖြစ် ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါတယ်။ အဆိုပါလမ်းမှာ ကျေးရွာ(၂၀)၊ ပြည်သူလူထု(၅၀၀၀)ကျော်ကို အကျိုးပြုလျက် ရှိပါတဲ့အတွက် နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီးဌာနရဲ့ ပဉ္စမ (၅)နှစ်အမျိုးသားစီမံကိန်း ၂၀၁၃-၂၀၁၄ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှာ အဆိုပါ တမာကုန်း - ရွှေလှုံ-ညောင်အိုင်-ဘူးရုံကျေးလက်လမ်းပိုင်း (၄)မိုင် (၇)ဖာလုံ (၁၂)ပေအကျယ် ကျောက်ခင်းလမ်းအဖြစ် အဆင့်မြှင့်တင် ဆောင်ရွက်ရန်အ တွက်ကို ကျပ်ငွေ (၁၆၁.၅) သန်း လျာထားပါကြောင်း ရှင်းလင်းတင်ပြအပ်ပါတယ်။

ထို့အတူ ကန်သစ်ကုန်း-ရွာပုလဲကြီး-ကျီတိုင်ကုန်း-သာစည်ကျေးရွာချင်းဆက်လမ်း တို့သည် ကျေးရွာပြည်သူများမှ ကိုယ့်အားကိုယ်ကိုး ဖောက်လုပ်ထား သော အရှည် (၅)မိုင်၊ အကျယ်ပေ (၂၀)ရှိတဲ့ မြေသားလမ်းဖြစ်ပါတယ်။ လက်ရှိ အခြေအနေမှာ ကျောက်ခင်းခြင်း (၅)ဖာလုံ ဆောင်ရွက်ပြီးဖြစ်တဲ့အတွက် ကျန်ရှိတဲ့လမ်းအရှည် (၄)မိုင် (၃)ဖာလုံအား ကျောက်ခင်း လမ်း အဖြစ် အဆင့်မြှင့်တင်ပေးရန် ကျပ်သန်းပေါင်း (၁၄၃.၈၇)သန်း ကုန်ကျမည်ဖြစ်ပါတယ်။ အဆိုပါလမ်းမှာလည်းပဲ ကျေးရွာပေါင်း (၁၆)ရွာ၊ ပြည်သူလူထုအားဖြင့် (၁၂၀၀၀)ကျော်ကို အကျိုးပြုနိုင်မှာ ဖြစ်တဲ့ အတွက် နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီးဌာနရဲ့ ပဉ္စမကာလတို အမျိုးသား စီမံကိန်း၊ ၂၀၁၄-၂၀၁၅ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှာ အထက်ဖော်ပြပါ ကန်သစ်ကုန်း -ရွာပုလဲကြီး-ကျီတိုင်ကုန်း-သာစည် ကျေးရွာချင်းဆက်လမ်း (၄)မိုင် (၃)ဖာလုံကို (၁၂)ပေ ကျောက်ခင်းခြင်း အတွက် ကျပ်ငွေ(၁၄၃.၈၇)သန်းလျာထားပြီးပါကြောင်း ရှင်းလင်းတင်ပြအပ်ပါတယ် ခင်ဗျား။

ဆက်လက်၍ နောက်ဆုံးအနေနဲ့ မကွေး တိုင်းဒေသကြီး အမှတ် (၁၀)မဲဆန္ဒနယ် အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်ကြီး ဦးအောင်သန်း ၏ မေးခွန်းနဲ့ပတ်သက်၍ ပြန်လည် ရှင်းလင်းဖြေကြားသွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ မေးခွန်းအနေနဲ့ ရေစကြိုမြို့မှ ညောင်ဇောက်ကျေးရွာ၊ မဲကုန်းကျေးရွာ၊ တောရွာ၊ သမ္ပ ပို့ကျေးရွာ၊ စဉ့်ကိုင်ကျေးရွာ၊ ချစ်သူကျေးရွာကို ဖြတ် ပြီးတော့

ပခန်းငယ် ကျေးရွာနှင့် ဆက်သွယ်တဲ့ မြေသားလမ်းဖောက်လုပ်ပေးရန် အစီအစဉ် ရှိ /မရှိ သိလိုသော မေးခွန်းဖြစ်ပါတယ်။

ရေစကြိုမြို့နယ် ညောင်ဇောက်- မဲကုန်း- တောရွာ- သမ္ပပို့- စဉ့်ကိုင်-ချစ်သူ-ပခန်းငယ် ကျေးရွာချင်းဆက်လမ်းဟာ (၅)မိုင် (၂)ဖာလုံ ရှည်ပြီးတော့ ကျေးရွာ လူထုမှ ကိုယ့်အားကိုယ်ကိုး ဖောက်လုပ်ထားသော (၁၂)ပေအကျယ် မြေသားလမ်း ဖြစ်ပါတယ်။ မိုးရာသီကာလမှာ အသုံးပြု နိုင်ခြင်းမရှိသေးပါ။ အဆိုပါလမ်းကြောင်းပေါ်မှာ သစ်သားတံတား(၆)စင်း အသစ် တည်ဆောက် ရန်လည်း လိုအပ်ကြောင်း တွေ့ရှိ ရပါတယ်။ အဆိုပါ ကျေးရွာချင်းဆက်လမ်း မြေသား လမ်း (၅)မိုင် (၂)ဖာလုံကို (၁၆)ပေအကျယ် ချဲ့ခြင်းအတွက် ကျပ်ငွေ(၁၁.၉) သန်းနှင့် သစ်သားတံတား (၆)စင်း ဆောက်လုပ်ပေးရန်အတွက် (၄၄.၆၁)သန်း ဖြစ်တဲ့အတွက် စုစုပေါင်း ခန့်မှန်းကုန်ကျငွေ (၅၆.၅၆)သန်းဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါတယ်။

အဆိုပါ ရေစကြိုမြို့မှ ညောင်ဇောက်-မဲကုန်း-တောရွာ-သမ္ပပို့-စဉ့်ကိုင်-ချစ်သူကျေးရွာ ကို ဖြတ်ပြီးတော့ ပခန်းငယ်ကျေးရွာကို ဆက်သွယ် တဲ့ဒီလမ်းဟာ ကျေးရွာ ပေါင်း (၃၅)ရွာနဲ့ ပြည်သူလူထု(၃၃၀၀၀)ကျော်ကို အကျိုးပြုတဲ့လမ်းဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီး ဌာနရဲ့ ပဉ္စမကာလတို အမျိုးသားစီမံကိန်းမှာ ၂၀၁၃-၂၀၁၄ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်အတွက် မြေသားလမ်း (၅)မိုင် (၂)ဖာလုံကို (၁၆)ပေအကျယ် ချဲ့ခြင်းအတွက် ညောင်ဇောက် -သမ္ပပို့လမ်းပေါ်မှာရှိတဲ့ သစ်သားတံတား(၃)စင်း ဆောက်လုပ်ရန်အတွက် ငွေကျပ်(၃၆.၈)သန်းကို လည်းကောင်း၊ ၂၀၁၄-၂၀၁၅ မှာ ဆက်လက်ပြီးတော့ စ ဉ့်ကိုင်-ချစ်သူလမ်းပိုင်းပေါ်မှာရှိတဲ့ သစ်သားတံတား (၃)စင်း ဆောက်လုပ်ရန်အတွက် ငွေကျပ်(၁၉.၇)သန်းတို့ကို အသီးသီးလျာထားပြီးဖြစ်ပါကြောင်း ရှင်းလင်း တင်ပြအပ်ပါတယ်ခင်ဗျား။

အချိန်၊ ၁၀း၃၁။

ဥက္ကဋ္ဌ ။ ဆက်လက်ပြီး လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်နှစ်ဦးက မေးမြန်းတဲ့ မေးခွန်းတွေဟာ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး တစ်ဦးတည်းက ဖြေကြား ရမယ့် မေးခွန်းများဖြစ်ပါတယ်။ လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များက သက်ဆိုင်ရာမေးခွန်းများကို တစ်ဆက် တည်း မေးမြန်းပြီးမှ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးက တစ်ခုချင်း ဖြေကြားပေးဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။

အစိုးရမဟုတ်သည့် ပြည်တွင်းလူမှုရေးအသင်းအဖွဲ့ (NGO) အပြင် အမည်မျိုးစုံဖြင့် ဒေသအလိုက် လှုပ်ရှားနေသော အသင်းအဖွဲ့အချို့က ပြည်သူနှင့် အုပ်ချုပ်ရေး အဖွဲ့ /ဌာနဆိုင်ရာများအကြား ပြဿနာကြီးငယ်ပေါ်ပေါက်ရေးကို ဦးတည် လုပ်ဆောင်နေကြောင်း တွေ့ရှိရပါသဖြင့် အဆိုပါ အဖွဲ့များကို မည်သို့ တရားဝင် မှတ်ပုံတင်စေပြီး၊ ခွင့်ပြုချက်တင်ပြထားသည့် လုပ်ငန်းမျိုးကိုသာ ဥပဒေဘောင်အတွင်းမှ လုပ်ဆောင်သွားရေးအတွက် မည်သို့ ကြီးကြပ်မည်ကို သိရှိလိုခြင်း နှင့် စပ်လျဉ်းသည့် မေးခွန်း

အချိန်၊ ၁၀:၃၂။

ဥက္ကဋ္ဌ ။ ပထမဦးစွာ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ် (၆)မှ ဦးခင်မောင်ရီ က အစိုးရ မဟုတ်သည့် ပြည် တွင်းလူမှုရေးအသင်းအဖွဲ့(NGO)အပြင် အမည် မျိုးစုံဖြင့် ဒေသအလိုက် လှုပ်ရှားနေသော အသင်းအဖွဲ့အ ချို့က ပြည်သူနှင့် အုပ်ချုပ်ရေး အဖွဲ့/ ဌာနဆိုင်ရာများအကြား ပြဿ နာကြီးငယ် ပေါ်ပေါက်ရေးကို ဦးတည် လုပ်ဆောင်နေကြောင်း တွေ့ရှိရပါသဖြင့် အဆိုပါ အဖွဲ့များကို မည်သို့ တရားဝင် မှတ်ပုံတင်စေပြီး ခွင့်ပြုချက် တင်ပြ ထားသည့် လုပ်ငန်းမျိုးကိုသာ ဥပဒေဘောင်အတွင်းမှ လုပ်ဆောင်သွားရေး အတွက် မည်သို့ ကြီးကြပ်မည်ကို သိရှိလိုခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်းတဲ့ မေးခွန်းကို မေးမြန်းဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။

အချိန်၊ ၁၀:၃၂။

ဦးခင်မောင်ရီဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၆)။ ။ လေးစားအပ် ပါသော အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီး၊ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးနှင့်တကွ အမျိုးသား လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်တော်ကြီးများအားလုံးကို လေးစားစွာ ဂါရဝပြု နှုတ်ခွန်းဆက်ပါတယ်။ ကျွန်တော့် အနေနဲ့ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၆)မှ ဦးခင်မောင်ရီ ဖြစ်ပြီး ကျွန်တော် မေးမြန်းခွင့်ရထားတဲ့ NGO ဆိုင်ရာ မေးခွန်းကို ကျွန်တော် တင်ပြမှာဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ မြန်မာနိုင်ငံတော်မှာ ပြည်ပက အခြေစိုက် ကျွန်တော်တို့ မြန်မာနိုင်ငံမှာ လာရောက် ဖွင့်လှစ်တဲ့ နိုင်ငံတကာ အစိုးရမဟုတ်တဲ့အဖွဲ့အစည်း (INGO) နှင့် ပြည်တွင်းလူမှုရေးအဖွဲ့အစည်း (NGO) များ ရှိပါတယ်။ INGO နဲ့ပတ်သက်လို့ ကျွန်တော်တို့ တည် ထောင်ချင်ရင် ကျွန်တော်တို့ မြန်မာ နိုင်ငံမှာ အခြေစိုက်လုပ်ငန်း လုပ်ချင်ရင် ကျွန်တော်တို့ စီမံ/စီးပွားဝန်ကြီးဌာနကို တင်ပြပြီး သူက

တစ်ဆင့် ရှေ့နေချုပ်ရုံးနဲ့ သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနတွေနဲ့ ချိတ်ဆက်ပြီးတော့မှ ထောက်ခံချက် အဆင့်ဆင့်နဲ့ ခွင့်ပြုတာဖြစ်ပါတယ်။

ဒါ MoU ထိုးပြီးမှ လုပ်ဆောင်ခွင့်ပြုတဲ့ အသင်းအဖွဲ့ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ဒီ ပြည်တွင်းဖြစ်တဲ့ လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းကတော့ မြို့နယ်အထွေထွေ အုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန ကနေ စတင်ပြီးတော့ လျှောက်လွှာတင်ရပါတယ်။ မြို့နယ်ရဲ့ ထောက်ခံချက်နဲ့ ခရိုင်၊ ခရိုင် ထောက်ခံ ချက်နဲ့ တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ် အဲဒီကနေမှတစ်ဆင့် အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန(ရုံးချုပ်)၊ ရုံးချုပ်က မှတစ်ဆင့် ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာနဝန်ကြီး၊ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးကိုယ်တိုင် ဥက္ကဋ္ဌ အဖြစ် ဆောင်ရွက်သော အဖွဲ့ (၇)ဦးပါ အသင်းအဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းခြင်းနှင့် ကြီးကြပ်ရေး ဗဟို ကော်မတီကို တင်ပြရပြီးတော့မှ ခွင့်ပြုပေးတာဖြစ်ပါတယ်။ ဒီပြည်တွင်း NGO များကတော့ MoU ထိုးတဲ့သဘောမပါဘဲနဲ့ ခွင့်ပြုမိန့်ပေးတဲ့အခါမှာ သတ်မှတ်ချက်စည်းကမ်းများကို တစ်ပါတည်း ထုတ်ပေးလိုက်တာ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ဒီ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ပြည်ထောင်စု ဝန်ကြီးရဲ့ ၁၇-၂-၂၀၁၂ ရက်နေ့က ပြည်သူ့လွှတ်တော်မှာ ဖြေကြားချက်အရ ဝန်ကြီးဌာနမှာ တရားဝင် စာရင်းဇယားနဲ့ မှတ်ပုံတင်ထားတဲ့ INGO က ထို စဉ်က (၅၃)ခုနဲ့ NGO ပေါင်း (၂၇၈)ခု ရှိထားကြောင်း ကျွန်တော် သိထားပါတယ်။ အဲဒီ NGO များဟာ မှတ်ပုံတင်ခွင့်ရပြီး ဖြစ်ပါတယ်။ သို့သော်လည်း နိုင်ငံတော်အနှံ့အပြား တိုင်းဒေသကြီးနဲ့ ပြည်နယ်တွေမှာ လုပ်ငန်း မျိုးစုံကို လုပ်ဆောင်နေတဲ့ အသင်းအဖွဲ့များလည်း ရှိနေကြောင်းလည်း တွေ့ရမှာဖြစ်ပါတယ်။

ကျွန်တော့်ကို လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီးက တာဝန်ပေးတဲ့အတွက်ကြောင့် မီဒီယာ လေ့လာရေး အဖွဲ့၊ ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ဒုတိယဝန်ကြီး ဦးဆောင်တဲ့အဖွဲ့မှာ ပါသွားပါတယ်။ ပါတဲ့ အခါမှာ နော်ဝေ ကို ရောက်စဉ်မှာ Democratic Voice Of Burma (DVB) ပေါ့လေ။ DVB ရဲ့ အဲဒီရုံးချုပ်မှာ အဲဒီ ဒါရိုက်တာအဖွဲ့နဲ့ ဆွေးနွေးကြပါတယ်။ ဆွေးနွေးတဲ့အခါမှာ နိုင်ငံခြားသား ဒါရိုက်တာတစ်ဦးပေါ့။ Bertil Litner ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ပြောရရင်၊ Bertil Litner က ဘာမေးလဲ ဆိုတော့ မြန်မာနိုင်ငံမှာ NGO အားလုံးပေါင်း ဘယ်နှစ်ခုရှိလဲ။ ဘယ်လိုဖွဲ့စည်း တည်ထောင်ပြီး ဘယ်လိုခွင့်ပြုသလဲလို့ မေးပါတယ်။ ကျွန်တော်လည်း ကျွန်တော် အမျိုးသား လွှတ်တော်မှာ တာဝန်ပေးချက်အရ တစ်ချိန်တုန်းက NGO၊ INGO အသင်းအဖွဲ့များဆိုင်ရာ

ကော်မတီရဲ့ အတွင်းရေးမှူး ဖြစ်ခဲ့ဖူးပါတယ်။ အဲဒီတုန်းက ကျွန်တော် သိခဲ့တဲ့ စာရင်းဇယား အရတော့ (၂၇၈)ခုရှိပြီးတော့ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာနကို အဆင့်ဆင့်တင်ပြရတဲ့ အကြောင်းအရာ ကိုတော့ ကျွန်တော်ရှင်းပြခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီအခါမှာ ဒါရိုက်တာအဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးဖြစ်တဲ့ ကျွန်တော်တို့ မြန်မာနိုင်ငံသားပါ။ ဦးဟန်ညောင်ရွှေ ပေါ့။ သူကတော့ သမ္မတဟောင်း စပ်ရွှေသိုက် ရဲ့ သား ဖြစ်ပြီးတော့ ကျွန်တော်နဲ့ကတော့ ကျောင်းနေဖက်ပါပဲ။ ဒီပုဂ္ဂိုလ်က ဘာပြောလဲဆိုတော့ မဟုတ်ဘူး သူ သိတာကတော့ အဲဒီ အရေအတွက်တွေထက် (၁၀၀)လောက်ပိုတယ်လို့ သိထားပါတယ်လို့ ပြန်ပြောပါတယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ ကျွန်တော် ဘာဝင်ပြောရလဲဆိုတော့ ဒါကတော့ ဒီလိုရှိတယ် ။ ကျွန်တော်တို့ မြို့နယ်ကနေ အဆင့်ဆင့်တင်ပြတာ ဖြစ်တဲ့အတွက်ကြောင့် သူတို့က ပြည်ထဲရေး ဝန်ကြီးဌာန(ရုံးချုပ်)လောက်ကို ရောက်သွားပြီဆိုရင် ခွင့်ပြုချက်ရပြီးပြီလို့ ထားပြီးတော့ ကျွန်တော် သုံးခဲ့တဲ့ စကားလေးကတော့ taken for granted ပေါ့။ မှတ်ယူ ပြီးတော့ လုပ်နေတဲ့ သဘောလေးရှိပါတယ်။ ဒါမျိုးတွေလည်း ရှိနိုင်ပါတယ်လို့ ဖြေပါတယ်။ ဒီအဖြေကို သူတို့လက်ခံ ကျေနပ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်ဆိုလိုတာကတော့ NGO လို့ အမည်ခံ ထားတဲ့ အသင်းအဖွဲ့တွေဟာ တရားဝင် မှတ်ပုံတင်ထားတာလည်း ရှိသလို တင်ထားဖို့ လျှောက်ထားရုံနဲ့ပဲ လုပ်ငန်းလှုပ်ရှား နေတာလည်း နယ်တွေမှာ ရှိတယ်ဆိုတဲ့ အရှိတရားကို ကျွန်တော် တင်ပြလိုခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။

နိုင်ငံတော်သမ္မတကြီးကိုယ်တိုင်ကလည်း နိုင်ငံတော်ရဲ့ ကျေးလက်ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု လျှော့ချရေး နဲ့ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းတွေမှာ နိုင်ငံတော် အစိုးရချည်း မဟုတ်ဘဲနဲ့ အရပ်ဘက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်း (Civil Society) တွေ၊ INGO, NGO တွေများ ပူးပေါင်း ပါဝင်မှုနဲ့ လုပ်ဖို့လည်း အသိအမှတ်ပြုပြီး ဖိတ် ခေါ်ခဲ့တာဖြစ်ပါတယ်။ ဒီပုဂ္ဂိုလ် ၊ ဒီအသင်းအဖွဲ့ တွေရဲ့ အခန်းကဏ္ဍကိုလည်း အသိအမှတ်ပြုပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ကိုယ်တိုင်လည်းပဲ ၂၀၀၈ ခုနှစ်၊ ဧရာဝတီတိုင်းမှာ ကြီးကြီးကျယ်ကျယ်ဖြစ်ခဲ့တဲ့ နာဂစ်လေမုန်တိုင်း တိုက်ခတ်ခဲ့စဉ်က ကယ်ဆယ်ရေး၊ ကုသရေး၊ ပြန်လည်ထူထောင်ရေးနဲ့ ပြန်လည်ဆောက်လုပ်ရေး လုပ်ငန်း အားလုံးမှာ INGO, NGO များရဲ့ ကူညီ စောင့်ရှောက်မှုများကို ကိုယ်တွေ့ခံစားသိရှိ မှတ်တမ်း တင်ခဲ့ပြီးဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ပြည်နယ် /တိုင်းဒေသကြီး အနှံ့မှာရှိနေတဲ့ NGO အမည်ခံ အဖွဲ့အစည်းများဟာ တရားဝင် ရှိနေသလို လျှောက်ထားဆဲလောက်နဲ့ပဲ အဖွဲ့အစည်းဆို လုပ်ပြီးတော့ လူနည်းစုနဲ့ လုပ်နေပြီးတော့ INGO, NGO များ လုပ်လေ့ရှိတဲ့ လူမှုရေး၊ ဖွံ့ဖြိုးရေး၊ ကျန်းမာရေးစတဲ့ လုပ်ငန်းများ မလုပ်ဘဲနဲ့ ပြည်သူတွေဆီကနေပြီးတော့ မကျေနပ်ချက်တွေ၊

အချိန်၊ ၁၀:၄၀။

ဦးခင်မောင်လတ်ရခိုင်ပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၆)။

။ လေးစားအပ်တဲ့

အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့်တကွ ပြည်ထောင်စုဝန် ကြီးများ၊ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်တော်ကြီးများ၊ ဧည့်သည်တော်ကြီးများခင်ဗျား ။ ကျန်းမာချမ်းသာကြပါစေလို့ ဆုမွန်တောင်းရင်း ဂါရဝပြုပါတယ် ။ ကျွန်တော်ကတော့ ရခိုင်ပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ် (၆)က ဦးခင်မောင်လတ် ဖြစ်ပါတယ်။ ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ မြန်မာနိုင်ငံအနောက်ဘက် တံခါးဝဖြစ်တဲ့ ရခိုင်ပြည်နယ်ဟာ မြေဧရိယာသေးငယ်ပြီး လူဦးရေသိပ်သည်းတဲ့ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံနဲ့ ကပ်လျက် တည်ရှိနေပါတယ်။ တဖန် ရခိုင်ပြည်နယ်ရဲ့ အနောက်ဘက်စွန်း မယူတောင်တန်းဟာ ဘင်္ဂလား ပင်လယ်အော်ရေပြင်နဲ့ ဆက်စပ်လျက်ရှိနေပါတယ်။ လွန်ခဲ့တဲ့ အနှစ်(၂၀)က မူဂျာဟစ် သောင်းကျန်းသူတစ်ဖြစ်လဲ RSO ဘင်္ဂါလီသူပုန်အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ဟာ မယူကမ်းနယ်မြေကို ရေကြောင်း ကတစ်ဆင့် ဝင်ရောက်ခဲ့ဖူး ပါတယ်။ လွန်ခဲ့တဲ့ (၂)နှစ်ကလည်း ဘင်္ဂါလီ ဓားပြအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ဟာ ရသေ့တောင်မြို့နယ် မယူကမ်းဒေသကကျေးရွာများကို ဓားပြတိုက်ပြီး န .စ.က တပ်ဖွဲ့ဝင် များ ကိုလည်း ဝ ဝင်ရောက်စီးနင်းမှုတွေ ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ ၎င်းတို့ဟာ မယူကမ်းနယ်မြေကို ရေကြောင်း မှတစ်ဆင့် အလွယ်တကူ ဝင်ရောက်ပြီး မယူတောင်ကို ကျော်ဖြတ်၍ ရေ ကြောင်းမှတစ်ဆင့် ပုန်းလှိမ်းကွယ်လှိမ်း ပျောက်ကွယ်သွားခဲ့ကြပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ တစ်ဖက်နိုင်ငံက ဘင်္ဂါလီလူဆိုး တွေဟာ ကျွဲ ၊ နွားခိုးမှုနဲ့ လုယက်မှုတွေကို လျော့ပါးသွားခြင်းမရှိဘဲ ပိုလို့ပိုလို့ ဓားပြတိုက် ၊ လုယက်တဲ့ နယ်မြေက ပိုပိုတောင် ကျယ်ပြောပြီးတော့ လာပါတယ်။ ရသေ့တောင် မြို့နယ် ထဲမှာရှိတဲ့ ပင်လယ်ကမ်းခြေနဲ့ ဆက်စပ်နေတဲ့အပိုင်းမှာ လစဉ်လတိုင်း ပုံမှန် လုယက် ခံရတဲ့ ရခိုင်ကျေးရွာတွေ ရှိပါတယ်။ အဲ ဒီရွာတွေက အငူမော် ၊ ကုန်းတန်း၊ သာစည်ကုန်း၊ ဆင်ပိုက်၊ ခုံးပိုက်၊ ချိန်ခါလိန်၊ ပေါက်တောပြင်၊ ကိုးတန်းကောက်နှင့် သရက်ချောင်းရွာတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ လွန်ခဲ့တဲ့ (၆)လကဆိုရင် အဲဒီဘင်္ဂါလီလူမျိုးတွေဟာ စက်လှေနဲ့ မယူမြစ်ကြောင်း အတိုင်း ဝင်ရောက်ပြီးတော့ ရသေ့တောင်မြို့နယ် အော င်မကျေးရွာက ကျွဲ ၊ နွားတွေကို လုယူသွားရုံ မကဘဲ ပိုင်ရှင် ကိုပါ ရက်ရက်စက်စက် လည်လှီးပြီး သတ်ဖြတ်သွား ကြပါတယ်။ ယခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီ ၂ ရက်မှာလည်း စက်လှေတစ်စီးနဲ့ ငါးဖမ်းပိုက်တွေ၊ ဧပြီလ ၂၀ ရက်မှာ ကျွဲ၊ နွား (၆)ကောင်ကို ဆင်ပိုက်ရွာမှ ဓားပြတိုက်သွားကြပါတယ်။

၂၀၀၉ ခုနှစ်ကဆိုင်ရင် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်က နွားခိုးဘုတ် တစ်စီးဟာ နွား (၁၁၀)ကောင်ကို ပုဏ္ဏားကျွန်းမြို့နယ်အကျော် ကုလားတန်မြစ်အတွင်းမှာ ခိုးတင်လာစဉ် ဖမ်းလို့ရပါတယ်။ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံသားတစ်ဦးလည်း ပါပါတယ်။ ယခုနှစ် မေလ ၃၀ မှာလည်း ပေါက်တော မြို့နယ် ငပြီကျွန်းရွာမှာ ကျွဲ ၂ နွားပိုင်ရှင် ရခိုင်နှစ်ဦးကို ချည်နှောင်ထားပြီး ကျွဲ ၂ နွားတွေကို ရေကြောင်းမှ ဘုတ်ဖြင့် ချယူသွားကြပါတယ်။ ယခုနှစ် မတ်လ ၂၆ ရက်မှာ စစ်တွေမြို့ တစ်ဖက်ကမ်း ရဲစခန်းရှိတဲ့ ဆင်တက်မော်ရွာကို ခေတ်မီသေနတ်များ ကိုင်ဆောင်ထားတဲ့ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ် (၃၀)ခန့်က စက်လှေဖြင့် ဝင်ရောက်ပြီး သေနတ်ပစ်ဖောက်ပြီးတော့ ဓားပြတိုက် သွားခဲ့ပါတယ်။ လွန်ခဲ့တဲ့ (၂)ပတ်လောက်ကလည်း အဲဒီ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ် (၇)ဦး၊ (၈)ဦးဟာ စစ်တွေတစ်ဖက်ကမ်းက အဲဒီ ဆင်တက်မော်ရွာအနီးကို ရောက်လာလိုက်တော့ ဖမ်းဆီးရမိ ခဲ့ဖူးပါတယ်။ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်များနှင့် စက်လှေများဟာ တစ်ဖက်နိုင်ငံကဖြစ်ပြီးတော့ ပင်လယ် ရေကြောင်း၊ မယူမြစ်ကြောင်း၊ ကုလားတန်မြစ်ကြောင်းများကတော့ ဝင်ရောက်ပြီးတော့ ပြည်တွင်းဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်များနှင့် ပူးပေါင်းကာ ညအချိန် ရေပြင်ကို စိုးမိုးပြီးတော့ ခိုးဝင် /ခိုးထွက် လုပ်နေကြသူတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ တစ်ခါတစ်ရံ ပိုက်ဆံပေးပြီးတော့ သူတို့ ဝင်လာကြတာလည်း ရှိပါတယ်။ ၎င်းတို့အား မယူကမ်းခြေ ငါးဖမ်းရေခွင်များသာမက စစ်တွေမြို့အနီး ပွင့်ကမ်းခြေ အနီးထိ ရေပြင်ကို လေလံဆွဲပြီးတော့ ငွေကြေး စိုက်ထုတ်တယ်။ တစ်ဆင့်ဝယ်ယူတယ်။ ပြီးတော့ ပြည်တွင်းက ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ် ချိတ်ဆက်ပြီးတော့ ငါးခိုးဖမ်းတယ်။ ဖမ်းတဲ့ ငါးတွေကို ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ် နိုင်ငံမှာ ရောင်းချခဲ့တဲ့သူတွေ ဖြစ်ပါတယ်။

အဲဒီလိုလုပ်နေရင်းကနေပြီးတော့ အခွင့်အခါကောင်းကို စောင့်ပြီးတော့ ဓားပြတိုက်တဲ့ အခါလည်း တိုက်ပါတယ်။ တစ်ခါတစ်ရံ ရခိုင်တံငါစက်လှေတွေနဲ့ ပိုက်တွေကို တိုက်ခိုက်ပြီးတော့ လူကို လည်း သတ်ဖြတ်တတ်ကြပါတယ်။ စစ်တွေကမ်းခြေမှာဆိုရင် ရခိုင်ငါးဖမ်း စက်လှေတွေ မသွား နိုင်တာကြာပါပြီ။ ယခု အချိန်မှာတော့ သူတို့ဟာ တစ်ဆင့်တက်ပြီးတော့ မူးယစ်ဆေးဝါးနဲ့ ကျန်းမာရေးသုံး နိုင်ငံခြားဆေးဝါးကိုပါ ရောင်းဝယ်မှု ပြုနေကြတာ ကြာပါပြီ။

ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ယခုအခါ မြန်မာနိုင်ငံ ဟာ စီးပွားရေး၊ နိုင်ငံရေး ပြုပြင်မှုတွေကို အရှိန်ယူ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိနေပါတယ်။ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်ကလည်း လူ့အခွင့်အရေးကို တိုးတက်ရရှိ လာရုံမက နိုင်ငံသားအခွင့်အရေးကိုပါ ဒီမိုကရေစီအရေခံ့ကာကွယ်ယူပြီး အထိုက် အလျောက်

ရလာကြမှာဖြစ်တဲ့အတွက် ပြည်တွင်းက ဘင်္ဂါလီလူမျိုးတွေဟာ တစ်ဖက်က ဘာသာတူ လူမျိုးတူ များ၏ ငွေကြေးနှင့် လက်နက် အကူအညီနဲ့ လူမှောင်ခို သွင်းတာ၊ ရာဇဝတ်မှု ကျူးလွန်တာ၊ အဖျက်ဖောက်ခွဲရေးလုပ်ငန်းတွေကို ပိုမိုလုပ် ကိုင်တာတွေ ဖြစ်နိုင်ဖွယ်ရာရှိပါတယ်။ နောက်ပြီး တော့ သူတို့ဟာ ထိုင်းတို့၊ မလေးတို့၊ အင်ဒိုနီးရှားကို သွားတဲ့အခါ ကျွန်တော်တို့ ရခိုင် ကမ်းခြေက ဖြတ်သွားပါတယ်။ တစ်ခါတလေ သူတို့အတွက် ကျွန်တော်တို့ ဆီက ဖမ်းလို့ ရမိတာတွေလည်း ရှိပါတယ်။ တစ်ခါတလေ ကျွန်တော်တို့ဆီက ဓားပြတိုက်ပြီးတော့ သူတို့က ဘင်္ဂါလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံကို ပြန်မသွားပါဘူး။ မလေးတို့၊ အင်ဒိုနီးရှားတို့ကို သွားဖို့ စရိတ်လာရှာတဲ့ သဘောဖြစ်ပါတယ်။

ပြီးခဲ့တဲ့ ဇွန်လအတွင်းမှာဆိုရင် ရခိုင်ပြည်နယ်မှာ ဖြစ်ပွားတဲ့ ရခိုင်-ဘင်္ဂါလီ ပဋိပက္ခမှာ အနှစ်(၇၀)အတွင်း အပြင်း ထန်ဆုံး ဖြစ်ပွားခဲ့ပါတယ်။ အမျိုးအနွယ်၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ ဘာသာရေး ကွဲပြားတဲ့ ရခိုင်နဲ့ ဘင်္ဂါလီကြားမှာ သံသယကြီး စွာ ရှိလာခဲ့ရပြီး ယခုအခါ တင်းမာ နေပါတယ်။ ဒီလိုအခြေအနေမျိုးမှာ ဘင်္ဂါလီတွေဟာ သူတို့ရဲ့ အစဉ်အလာအတိုင်း နယ်မြေချဲ့ထွင်ရေး ကို ကြိုးပမ်းရင်း ကျွန်တော်တို့မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ လုံခြုံရေးကို ထိပါးလာနိုင်စရာ ရှိပါတယ်။ ဘင်္ဂါလားဒေ့ရှ် နိုင်ငံ၊ ကယုချောင်းဘက်ကဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ စစ်တွေမြို့ကို သူတို့ရဲ့ အမြန်ဘုတ်တွေနဲ့ (၄)နာရီလောက်ဆိုရင် ရောက်ပါတယ်။ ကျောက်ဖြူမြို့ကိုဆိုရင် (၈)နာရီကြာ မောင်းရင် သူတို့ ရောက်နိုင်ပါတယ်။ တစ်ဖက်နိုင်ငံမှာတော့ ရေကြောင်းလုံခြုံရေးအတွက် ရေတပ်တွေ ရှိပါတယ်။ ရေကြောင်းရဲနဲ့ ကမ်းခြေစောင့် တပ်ဖွဲ့ (Coastal Guard) တွေ ရှိတယ် လို့လည်း သိရပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ငယ်ငယ်တုန်းကဆိုရင် ရခိုင်ပြည်နယ် ၊ စစ်တွေ မြို့မှာ ရေတပ်ရှိပါတယ်။ ရေတပ် အပြင် ရေကြောင်းရဲ၊ မိကျောင်းတံ ဆိပ်တွေနဲ့ ရေကြောင်း ရဲတွေ ရှိပါတယ်။ အကောက်ခွန် ကင်းလှည့် အမြန်ရေယာဉ်လည်း (၂)စင်းထားရှိဖူးတာ တွေ့ဖူးပါတယ်။ အဲဒါကြောင့် ကျွန်တော် မေးချင်တဲ့ မေးခွန်းကတော့ အနာဂတ်မှာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် လာမယ့် မြန်မာနိုင်ငံ အနောက်ဘက် ကမ်းခြေနှင့် မြစ်ကြောင်းများ လုံခြုံရေးအတွက် မြန်နှုန်းမြင့် သင်္ဘောဘုတ်တွေပါတဲ့ ရေကြောင်း တပ်ဖွဲ့ဖြစ်စေ၊ ကမ်းခြေစောင့်တပ်ဖွဲ့ဖြစ်စေ ဖွဲ့စည်း ပေးရန် အစီအစဉ် ရှိပါသလား ဆိုတာ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

အချိန်၊ ၁၀:၄၆။

ဥက္ကဋ္ဌ ။ မေးခွန်းများနဲ့ပတ်သက်ပြီး ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးက တစ်ခုချင်း ဖြေကြားပေးဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။

ဖြေကြားချက်

အချိန်၊ ၁၀:၄၆။

ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီးကိုကို (ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန) ။ ။လေးစားရပါသော အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီးနဲ့တကွ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များအားလုံး မင်္ဂလာအပေါင်းနဲ့ ပြည့်စုံပါစေလို့ ဦးစွာ နှုတ်ခွန်းဆက်သအပ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်ကတော့ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီး ကိုကို ဖြစ်ပါတယ်။ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ မေးမြန်းသွားတဲ့ မေးခွန်းများကို တစ်ခုချင်း ကျွန်တော် ဖြေကြားပါမယ်။ ပထမဦးစွာ ဧရာဝတီတိုင်း မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၆)က အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် ဦးခင်မောင်ရီ ရဲ့ NGO အချို့အဖွဲ့တွေဟာ ပြည်သူနဲ့ အုပ်ချုပ်ရေး အဖွဲ့/ဌာနဆိုင်ရာ အကြားမှာ ပြဿနာကြီး/ငယ် ပေါ်ပေါက်ရေးကို ဦးတည်လုပ်ဆောင်နေကြောင်း တွေ့ရတဲ့အတွက် ဒီအဖွဲ့နဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ မည်သို့ တရားဝင်မှတ်ပုံတင်စေ ရမယ်၊ ခွင့်ပြုချက် တင်ပြထားတဲ့ လုပ်ငန်းမျိုးကို တိကျစွာ ဥပဒေဘောင်အတွင်းမှ လုပ်ဆောင်သွားရေး မည်ကဲ့သို့ ကြီးကြပ်မည်ဆိုတာကို သိလိုကြောင်း မေးလာတဲ့ မေးခွန်းနဲ့ပတ်သက်ပြီးတော့ ဖြေကြားပါမယ်။

အသင်းအဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းခြင်းဆိုင်ရာ ဥပဒေကို နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု တည်ဆောက်ရေး အဖွဲ့က ၁၉၈၈ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၃၀ ရက်နေ့က ပြဋ္ဌာန်းခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါတယ်။ ပြည်တွင်း NGO များအနေနဲ့ အသင်းအဖွဲ့မှတ်ပုံတင် လျှောက်ထားရန်အတွက် သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်၊ ခရိုင်၊ တိုင်းဒေသကြီးနဲ့ ပြည်နယ်အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေး ဦးစီးဌာနများ က တစ်ဆင့် ဥပဒေ၊ လုပ်ထုံး လုပ်နည်း၊ ညွှန်ကြားချက်တွေနဲ့ အညီ အဆင့်ဆင့် စိစစ်ထောက်ခံပြီး တော့မှ တင်ပြရပါတယ်။ ဒီလို ဖွဲ့စည်းပုံ မှတ်ပုံတင်ခွင့်ပြုရန်အတွက် ဒီ NGO တွေရဲ့ ရည်ရွယ်ချက်တွေ၊ လုပ်ငန်း စဉ်အလိုက် သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာနတွေရဲ့ သဘောထားမှတ်ချက်တွေ တောင်းခံခြင်း၊ အသင်းအဖွဲ့များက တာဝန် ယူဆောင်ရွက်ရမယ့် အမှုဆောင်အဖွဲ့ တွေရဲ့ ကိုယ်ရေးအချက်အလက်တွေ တင်ပြမှုအပေါ်မှာ နိုင်ငံရေးနဲ့ ဆက်နွှယ်မှု ရှိ /မရှိ၊ ပြစ်မှု ကင်းရှင်းမှု ရှိ /မရှိ စတဲ့

ဒီစိစစ်တဲ့ လိုအပ်ချက်တွေကို အဆင့်ဆင့်စိစစ်မှု ပြုလုပ်ရပါတယ်။ အဲဒီနောက်မှာတော့ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီး ဌာန၊ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးက ဥက္ကဋ္ဌ အဖြစ် ဦးဆောင်တဲ့ အသင်းအဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းခွင့်ပြုရေးနှင့် ကြီးကြပ်ရေးဗဟိုအဖွဲ့က ဒီ ဖွဲ့စည်းမှတ်ပုံတင်ခွင့်လျှောက်ထားတဲ့ အသင်း အဖွဲ့တွေကို တစ်ဖွဲ့ချင်း အလိုက် စိစစ်ပြီးတော့မှ ဖွဲ့စည်းမှတ်ပုံတင်ခွင့် ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ကျွန်တော်တို့ ပြည်ထောင်စု အစိုးရအဖွဲ့အစည်းအဝေး(Cabinet) ကို တင်ရပါတယ်။ အဲဒီ Cabinet ရဲ့ ခွင့်ပြုချက်ရမှသာ ဖွဲ့စည်းခွင့်လက်မှတ် သက်တမ်းကာလ (၅)နှစ်ရှိတဲ့ ခွင့်ပြုမိန့်ကို စည်းကမ်းချက်များနဲ့အညီ ထုတ်ပြန်ပေးလျက်ရှိပါတယ်။

ဒီလိုအသင်းအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းခြင်းဆိုင်ရာ ဥပဒေအရ ဖွဲ့စည်းခွင့် လျှောက်ထားရန်မလိုတဲ့ အသင်းအဖွဲ့တွေ ရှိပါတယ်။ ဒါတွေကတော့ ဘာသာရေး၊ သာသနာရေး သက်သက်ကိုသာ ကျင့်သုံးတဲ့ အသင်းအဖွဲ့တွေ ပါ။ နံပါတ် (၂)ကတော့ စီးပွားရေးသက်သက် ကိုသာ လုပ်ကိုင်တဲ့ အသင်းအဖွဲ့တွေပါ။ နံပါတ် (၃)ကတော့ တည်ဆဲဥပဒေတစ်ရပ်ရပ်အရ မှတ်ပုံတင်ထားတဲ့ အသင်းအဖွဲ့တွေပါ။ နံပါတ် (၄)ကတော့ နိုင်ငံရေးပါတီများ မှတ်ပုံတင်ခြင်း ဥပဒေအရ ပါတီစုံ ဒီမိုကရေစီ အထွေထွေ ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်မှ မှတ်ပုံတင်ခွင့်ရပြီးတဲ့ သို့မဟုတ် ဒီကော်မရှင် ကို မှတ်ပုံတင်ရန် လျှောက်ထားတဲ့ သို့မဟုတ် လျှောက်ထားရန် ပြင်ဆင်လျက်ရှိတဲ့ နိုင်ငံရေးပါတီ အသင်းအဖွဲ့တွေ လျှောက်ထားဖို့ မလိုပါဘူး။ ဒါ့အပြင် ဖွဲ့စည်းခွင့်မရှိတဲ့ အသင်းတွေ ရှိပါတယ်။ ဖွဲ့စည်းခွင့်မပြုကြောင်း၊ ဖွဲ့စည်းထားပြီးရင်လည်း လှုပ်ရှားခြင်း မပြုကြောင်း ၊ ဆက်လက်တည်ရှိ ခွင့်မရှိကြောင်း ပြဋ္ဌာန်းထားပါတယ်။

ဒါတွေကတော့ (၁) ၁၉၈၈ ခုနှစ်၊ နိုင်ငံရေးပါတီ မှတ်ပုံတင်ခြင်း ဥပဒေအရ မှတ်ပုံတင်ခွင့်မရတဲ့ အသင်းအဖွဲ့တွေ၊ မှတ်ပုံတင်ခွင့်ရသော်လည်း ပါတီစုံဒီမိုကရေစီ အထွေထွေ ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပရေးကော်မရှင်က မှတ်ပုံတင်ခြင်းကို ပယ်ဖျက်ခြင်းခံထားရတဲ့ အသင်းအဖွဲ့ တွေဖြစ်ပါတယ်။ နံပါတ် (၂)အနေနဲ့ကတော့ တရားဥပဒေစိုးမိုးရေး နယ်မြေအေးချမ်းသာယာရေး ကိုဖြစ်စေ၊ လမ်းပန်းဆက်သွယ်မှု လုံခြုံချောမွေ့ရေးကိုဖြစ်စေ တစ်နည်းနည်းနဲ့ ထိခိုက်စေရန်၊ အားထုတ်သော လှုံ့ဆော်သော၊ တိုက်တွန်းအားပေးသော၊ ကူညီသော အသင်းအဖွဲ့တွေဖြစ်ပါတယ်။ နံပါတ်(၃)ကတော့ နိုင်ငံတော်အုပ်ချုပ်ရေး ယန္တရားလည်ပတ်မှုကို ထိခိုက်စေရန် သို့မဟုတ် ရပ်တံ့သွားစေရန် အားထုတ်တဲ့ ၊ လှုံ့ဆော်တဲ့၊ တိုက်တွန်းတဲ့၊ အားပေးကူညီတဲ့ အသင်းအဖွဲ့တွေ

ဒါတွေဟာ ဖွဲ့စည်းခွင့် မရပါဘူး။ နံပါတ် (၄)အနေနဲ့ကတော့ နိုင်ငံတော်အုပ်ချုပ်ရေး ယန္တရားမှာ ရှိတဲ့ ပြည်သူ့တပ်မတော်၊ ပြည်သူ့ရဲ စတဲ့ တပ်ဖွဲ့ဝင်တွေ၊ ကာကွယ်ရေးတပ်ဖွဲ့ဝင်တွေ၊ ပြည်သူ့ ဝန်ထမ်းအဖွဲ့အစည်းတွေ၊ နိုင်ငံပိုင်စီးပွားရေးဘုတ် ကော်ပိုရေးရှင်းနဲ့ အဖွဲ့အစည်းအသီးသီးက ဝန်ထမ်းတွေ သို့မဟုတ် နိုင်ငံတော်ဘဏ္ဍာငွေမှ လစာရယူထားတဲ့ ဝန်ထမ်းတစ်ဦးဦး သို့မဟုတ် ဝန်ထမ်းများအပါအဝင် ဖွဲ့စည်းထားသော နိုင်ငံရေးအသင်းအဖွဲ့တစ်ခုခုရဲ့ ဩဇာကို ခံယူ ထားသော သို့တည်းမဟုတ် နိုင်ငံရေး အသင်းအဖွဲ့တစ်ခုခုနဲ့ ဆက်သွယ်သော အဖွဲ့တွေဟာ ကျွန်တော်တို့ အသင်း အဖွဲ့ စည်းမျဉ်း စည်းကမ်းနဲ့အညီ ကျွန်တော်တို့ ဖွဲ့စည်းခွင့် မရှိပါဘူး။ ကျွန်တော်တို့ ဒီလို အသင်းအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းခွင့်ပြုထားတဲ့ NGO အသင်းတွေရဲ့ ရည်ရွယ်ချက်တွေ၊ လုပ်ငန်းစဉ်တွေနဲ့အလိုက် သက်ဆိုင်ရာဌာနတွေနဲ့ ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းမှု၊ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုနဲ့ လုပ်ငန်းအပေါ် ကြီးကြပ်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါတယ်။

ဒီလို ဆောင်ရွက်လျ က်ရှိတဲ့နေရာမှာ နိုင်ငံတော်ရဲ့ အကျိုးစီးပွားကို ပိုမိုဖြစ်ထွန်း စေရန်နဲ့ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်စေရန် ကြီးကြပ်ရပါတယ်။ အချုပ်အခြာအာဏာကို ထိခိုက် နိုင်မယ့် ကိစ္စရပ်တွေ မဖြစ်ပေါ်စေရန် ကြီးကြပ်ရပါတယ်။ နိုင်ငံတော်အတွက် အနှောင့်အယှက် ကင်းလွတ်တဲ့ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုမျိုးပဲ ဖြစ်စေရန်နဲ့ နိုင်ငံတော် လူမှုစီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးကို အထောက်အကူပြုစေရန် ကုလသမဂ္ဂ လက်အောက်ခံ အဖွဲ့အစည်းတွေ၊ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းတွေ၊ အခြားသော NGO တွေနဲ့ ဆောင်ရွက်ရာမှာ လုပ်ငန်း တွေကို ထိရောက် အောင်မြင်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ရေး အတွက် လမ်းကြောင်းမှန် ညွှန်ပြပေးရန် ၊ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်တဲ့ အကူအညီတွေ ပံ့ပိုးဆောင်ရွက်ရန်နဲ့ လိုအပ်တဲ့ ပေါင်းစပ် ညှိနှိုင်းမှုမျိုးကို ဆောင်ရွက်ပေးရန်ဆိုတဲ့ ကြီးကြပ်မှုတွေကို ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ အသင်းအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းခြင်းဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၃၊ ပုဒ်မခွဲ(ဂ)မှာ ဆိုလို့ရှိရင်တော့ ခုန အသင်းအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းခွင့်မရတဲ့ ကိစ္စတွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ ဥပဒေတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ ခွင့်ပြုချက် မရတဲ့ အသင်းအဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းခြင်း သို့မဟုတ် ဆက်လက်ရပ်တည် လှုပ်ရှားခြင်း မပြုရဆိုတဲ့ ပြဌာန်းချက် ရှိပါတယ်။

ဒီပြဋ္ဌာန်းချက်ကို ဖောက်ဖျက်ကျူး လွန်လို့ရှိရင်ဖြစ်စေ၊ ပုဒ်မ ၅ အရ ဖွဲ့စည်းခြင်း မပြုရတဲ့ အသင်းအဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းထားပြီးဖြစ်လျှင်လည်း လှုပ်ရှားခြင်းမပြုရဆက်လက်ရပ်တည်ခွင့် မရှိစေရဆိုတဲ့ ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို ဖောက်ဖျက်ကျူးလွန်တဲ့ ဒီအဖွဲ့အစည်း တွေ ရှိလို့ ရှိရင်တော့ အဲဒီ ဥပဒေရဲ့ ပုဒ်မ ၆ အရ ထောင်ဒဏ် (၅)နှစ်အထိ အများဆုံးကျခံဖို့ ပြဋ္ဌာန်းထားပြီး ဖြစ်ပါတယ်။

ထို့အတူပဲ ကျွန်တော်တို့ ဥပဒေပုဒ်မ ၇ မှာ မည်သူမဆို ပုဒ်မခွဲ ၃၊ ပုဒ်မခွဲ(ဂ)အရ ဖွဲ့စည်းခွင့် ကိုဖြစ်စေ၊ ဆက်လက်ရပ်တည်ခွင့်ကိုဖြစ်စေ မရတဲ့ အသင်းအဖွဲ့ သို့မဟုတ် ပုဒ်မ ၅ အရ ဖွဲ့စည်းခွင့်မရတဲ့ အသင်းအဖွဲ့တစ်ခုခုမှာ ပါဝင်ကြောင်း၊ အသင်းအဖွဲ့ကို အားပေး ကူညီကြောင်း သို့မဟုတ် ထို အသင်းအဖွဲ့ရဲ့ အဆောင်အယောင်ကို အသုံးပြုကြောင်း ပြစ်မှုထင်ရှားရင်တော့ ထောင်ဒဏ်(၃)နှစ်အထိ ကျခံစေရမည်လို့ ပြဋ္ဌာန်းထားပြီး ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် မို့လို့ ဒီတရားမဝင် ဖွဲ့စည်းခွင့်မရတဲ့ အသင်းအဖွဲ့တွေဟာ ဒီ ဥပဒေ၊ ဒီ ပုဒ်မတွေအရ အရေးယူခံရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ အထက်မှာ ဖော်ပြခဲ့တဲ့အချက်တွေ ဟာ အသင်းအဖွဲ့တစ်ခုဟာ ဥပဒေနဲ့အညီ ဖြစ်စေရန် ဖွဲ့စည်းခွင့်၊ လှုပ်ရှားခွင့်တွေကို ဒါ ရှင်းလင်းပြတာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒီအသင်းအဖွဲ့တွေ အနေနဲ့ အသင်းအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းပြီးရင်တောင်မှ စုဝေးခြင်းနဲ့ဆိုင်တဲ့ ကိစ္စရပ်တွေကို ရှင်းပြလိုပါတယ်။ အဲဒီတော့ ငြိမ်းချမ်းစွာ စုဝေးခြင်းနဲ့ ငြိမ်းချမ်းစွာ စီတန်း လှည့်လည်ခွင့်ဆိုင်ရာ ဥပဒေနဲ့အညီ ဒီအသင်းအဖွဲ့တွေဟာ လိုက်နာဆောင်ရွက်ဖို့ လိုပါတယ်။ ဒီ ဖွဲ့စည်းခွင့်ရတဲ့ အသင်းအဖွဲ့သည်ပင်လျှင် လိုက်နာဆောင်ရွက်ဖို့ လိုပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ အသင်းအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းခွင့် ပြုလိုက်ခြင်းဟာ ဒါ စုဝေးခွင့်တွေ၊ စီတန်း လှည့်လည်ခွင့်တွေကို ပြု လိုက်တာ မဟုတ်ကြောင်းကို သိရှိနားလည်ဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ အကယ်၍များ ဒီလို ငြိမ်းချမ်းစွာ စုဝေးခွင့်တွေ၊ ငြိမ်းချမ်းစွာ စီတန်းလှည့်လည်ခွင့်တွေကို လိုက်နာခြင်းသည်ကိုပဲ ဒါ စုဝေးခြင်း တွေ၊ စီတန်းလှည့်လည်ခွင့်တွေ ပြုလုပ်လို့ရှိရင်တော့ ငြိမ်းချမ်းစွာ စုဝေးခွင့်နဲ့၊ ငြိမ်းချမ်းစွာ စီတန်းလှည့်လည်ခွင့်ဆိုင်ရာ ဥပဒေ အခန်း (၇)မှာပါတဲ့ ပြစ်မှုပြစ်ဒဏ်တွေ အရ အရေးယူခံရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ အလားတူပဲ အစုအဝေးတစ်ခုဟာ စုဝေးနေစဉ်မှာ ဥပဒေနဲ့ ဆန့်ကျင်တဲ့ အစုအဝေး မဟုတ်သော်လည်း နောက်ပိုင်းမှာမတရားသော အစုအဝေး ဖြစ်လာနိုင်ပါတယ်။ ဒီလို ဖြစ်ပေါ် လာလို့ရှိရင်တော့ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄၁ အရ ဥပဒေနဲ့ ဆန့်ကျင်တဲ့ အစုအဝေးတစ်ခုမှာ ပါဝင်သူဖြစ်ရင်တော့ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄၃ အရ (၆)လအထိ ထောင်ဒဏ် တစ်မျိုးမျိုးကိုဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ကိုဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်စလုံးကိုဖြစ်စေ ကျခံရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

သို့ဖြစ်ပါ၍ NGO အဖွဲ့အစည်းများရဲ့ အသင်းအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းမှုနဲ့ လုပ်ငန်းတွေ ဆောင်ရွက်တဲ့ အခြေအနေတွေကို စနစ်တကျ ဆောင်ရွက်ရန်လည်း နိုင်ငံတော်အစိုး ရရဲ့ လမ်းညွှန်မှုနဲ့ သက်ဆိုင်ရာ ဌာနများက လုပ်ထုံးလုပ်နည်း ၊ ညွှန်ကြားချက်တွေနဲ့အညီ ကြီးကြပ် ပြီးတော့ ကူညီဆောင်ရွက်ပေးလျက်ရှိပ ါတယ်။ ဒါပေမယ့် လို့ ဒီအဖွဲ့အစည်းတွေအနေနဲ့ ဆောင်ရွက် တဲ့နေရာမှာ အသင်းအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းခြင်းဆိုင်ရာ ဥပဒေမူဘောင်နဲ့ကိုက်ညီမှု မရှိတဲ့အပြင် နိုင်ငံတော်တည်ငြိမ်ရေး၊ တရားဥပဒေစိုးမိုးရေး ထိခိုက်လာမယ်ဆိုလို့ရှိရင်တော့ တည်ဆဲဥပဒေ တွေနဲ့အညီ အရေးယူဆောင်ရွက်သွားမှာဖြစ်ကြောင်း ရှင်းလင်းဖြေကြား အပ်ပါတယ်ခင်ဗျား။

လေးစားအပ်ပါသော အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ဒုတိယမေးခွန်း ကို ဆက်လက်ပြီးတော့ ကျွန်တော်ဖြေကြားပါမယ်။ ရခိုင်ပြည်နယ် အမှတ် (၇)မဲဆန္ဒနယ် အမျိုးသား လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဦးခင်မောင်လတ် ရဲ့ အနာဂတ်မှာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာတဲ့ မြန်မာနိုင်ငံ အနောက်ဘက်ကမ်းခြေနှင့် မြစ်ကြောင်းများ လုံခြုံရေးအတွက် မြန်နှုန်းမြင့် သင်္ဘောဘုတ်များ ပါဝင်သော ရေကြောင်း ရဲတပ်ဖွဲ့ဖြစ်စေ၊ ကမ်းခြေစောင့်တပ်ဖွဲ့ဖြစ်စေ ဖွဲ့စည်းရန် အစီအစဉ် ရှိ/မရှိ ဆိုတဲ့ မေးခွန်းနဲ့ပတ်သက်ပြီးတော့ ဖြေကြားသွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ တိုးတက်ပြောင်းလဲလာတဲ့ အုပ်ချုပ်ရေးစနစ်နဲ့အညီ မြန်မာနိုင်ငံ ရဲတပ်ဖွဲ့ဟာလည်း လုံခြုံရေးနဲ့ တရားဥပဒေစိုးမိုးရေး တာဝန်တွေကို အဓိက ဆောင်ရွက်လျက် ရှိတဲ့နေရာမှာ မြို့ရွာတွေ လုံခြုံရေး၊ မြို့ပြ ၊ လူမှုအဆောက်အအုံ၊ စက်ရုံ၊ အလုပ်ရုံ၊ စီမံကိန်းတွေ၊ လမ်းတံတားတွေ၊ ဆက်သွယ်ရေး အဆောက်အအုံတွေ၊ လေကြောင်း၊ ရေကြောင်း၊ ရထားလမ်း စတဲ့ ပို့ဆောင်ရေးကဏ္ဍတွေ ရဲ့ လုံခြုံရေးတွေကိုလည်း ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါတယ်။ ဒီလို ဆောင်ရွက်လျက်ရှိတဲ့နေရာမှာ မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့က နိုင်ငံတကာရဲတပ်ဖွဲ့များလိုပဲ မြန်မာနိုင်ငံ မှာရှိတဲ့ ကမ်းရိုးတန်းတွေ၊ မြစ်ကြောင်းများ လုံခြုံရေးတွေ၊ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဆိပ်ကမ်းများနဲ့ ပြည်တွင်းဆိပ်ကမ်းတွေ၊ ကမ်းရိုးတန်းနဲ့ မြစ်ကြောင်းတစ်လျှောက် သွားလာနေတဲ့ လှေ၊ သင်္ဘော များ လုံခြုံရေးနဲ့ ဆိပ်ကမ်းနယ်မြေများ လုံခြုံရေးတွေကို အပြည့်အဝ ဆောင်ရွက်နိုင်ဖို့အတွက် ရေကြောင်းရဲတပ်ဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်ခဲ့ပါတယ်။ ဒီလိုဆောင်ရွက် ခဲ့တဲ့နေရာမှာ ၂၀၁၂ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၂၈ ရက်နေ့က ကျင်းပပြုလုပ်တဲ့ ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့ အစည်းအ ဝေး အမှတ်စဉ်၊ ၂၄/၂၀၁၂ ရဲ့ ခွင့်ပြုချက်အရ မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့ရဲ့ ရေကြောင်း ရဲတပ်ဖွဲ့ကို ၂၀၁၂ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၉ ရက်နေ့မှာ ဖွဲ့စည်းမိန့် ထုတ်ပြန်ရရှိခဲ့ပြီးဖြစ်ကြောင်း တင်ပြအပ်ပါတယ်။

ဒီရဲတပ်ဖွဲ့ရဲ့ဌာနချုပ်ကိုတော့နပြည်တော်မှာထားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ရဲ့လက်အောက်မှာ ရေကြောင်းတပ်ဖွဲ့ခွဲ (၃)ခုရှိပါတယ်။ တစ်ခုကတော့ ရန်ကုန်၊ နောက်တစ်ခုကတော့ ကျောက်ဖြူ၊ နောက်တစ်ခုကတော့ ထားဝယ်ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကတော့ ကျွန်တော်တို့ ဆိပ်ကမ်းကြီး တွေရှိမယ့် နေရာတွေမှာ အဓိကထား ပြီးတော့မှ ဖွဲ့စည်းခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ထို့အတူပဲ ဆိပ်ကမ်းများ ကျန်တဲ့နေရာတွေအတွက်တော့ ရေကြောင်းရဲတပ်ဖွဲ့စု (၈)စု လက်ရှိ ဒါ ဖွဲ့စည်းထားပါတယ်။ အဲဒီနေရာတွေကတော့ ပုသိမ်၊ မော်လမြိုင်၊ စစ်တွေ၊ သံတွဲ၊ မြိတ်၊ ကော့သောင်း၊ မန္တလေးနဲ့ မဲခေါင်မြစ်ဒေသ၊ ဝမ်ပုံဒေသတွေ ဖြစ်ပါတယ်။

အဲဒီတော့ ကျွန်တော်တို့ ဒီ ခုနက ရေကြောင်းတပ်ဖွဲ့ခွဲ (၁)ခုမှာ ရေယာဉ်အနေနဲ့ ပြောရလို့ရှိရင် ရေယာဉ်အုပ် (၂)အုပ် ပါပါတယ်။ ရေယာဉ်အုပ် (၂)အုပ်မှာ ကမ်းရိုးတန်း ရေယာဉ်က (၂)စီး ပါပါတယ်။ နောက် ကမ်းရိုးတန်း ကင်းလှည့်ရေယာဉ်က (Patrol boat) (၄)စီး ပါပါတယ်။ နောက်တစ်ခါ မြစ်တွင်း ရေယာဉ် (၂)စီး ပါပါတယ်။ နောက် မြစ်တွင်း ကင်းလှည့်ရေယာဉ် (၄)စီးနဲ့ ကျွန်တော်တို့ အုပ်စု(၂)စု ဖွဲ့စည်းပုံမှာ ဖွဲ့စည်းထားရှိပြီး ဖြစ်ပါတယ်။ ရေကြောင်းရဲတပ်ဖွဲ့စု အနေနဲ့ကတော့ ရေယာဉ်အုပ် (၁)အုပ်ပါ ပါပါတယ်။ ဒီနေရာမှာ ကမ်းရိုးတန်းရေယာဉ်က (၁)စီး ဖြစ်ပါတယ်။ ကမ်းရိုးတန်းကင်းလှည့် ရေယာဉ်က (၂)စီး ဖြစ်ပါတယ်။ မြစ်တွင်းရေယာဉ်က(၁)စီး ဖြစ်ပါတယ်။ မြစ်တွင်းကင်းလှည့်ရေယာဉ်က (၂)စီး စသည်ဖြင့် ဖွဲ့စည်းပုံနဲ့ ဆောင်ရွက်ထားပြီးဖြစ်ပါတယ်။

ဒီလို ရေကြောင်းရဲတပ်ဖွဲ့သစ်ကို တိုးချဲ့ဖွဲ့စည်းလိုက်တဲ့ အတွက်လည်း တစ်နှစ် တစ်နှစ်မှာ နိုင်ငံတော် ဘဏ္ဍာရန်ပုံငွေက (၂.၁၆၇၃) ဘီလီယံ ကျခံသုံးစွဲရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ခုနက ရေယာဉ်တွေ တန်ဖိုး မပါသေးပါဘူး။ ကျွန်တော်တို့ တပ်ဖွဲ့ဝင်တွေရဲ့ လစာစရိတ်၊ အသုံးစရိတ်ပဲ ရှိပါသေးတယ်။ ရေယာဉ်တွေ ရဲ့ တန်ဖိုးကတော့ သူ့ရဲ့ရေယာဉ်အမျိုးအစားအပေါ် မူတည် ပြီးတော့ ကုန်ကျမှာဖြစ်ပါတယ်။ အဲတော့ ဒီ ကျွန်တော်တို့ မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့၊ ရေကြောင်း ရဲတပ်ဖွဲ့ရဲ့ ရည်မှန်းချက် တာဝန်တွေကတော့ ကမ်းရိုးတန်းနဲ့ မြစ်တွင်းရေပြင် နယ်မြေတွေ လုံခြုံရေးနှင့် တရားဥပဒေစိုး မိုးရေး၊ ဒုစရိုက်မှုခင်း တွေကို ကာကွယ်တားဆီးရေးနှင့် ဖော်ထုတ် အရေးယူဆောင်ရွက်ရေး၊ လူကုန်ကူးမှုနှင့် လက်နက်မှောင်ခိုမှု၊ မူးယစ်ဆေးဝါးသယ်ယူ ရောင်းဝယ်မှု၊ ပင်လယ်ဓားပြမှုများကို တားဆီးကာကွယ်ရေး၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်

မှုနဲ့ ရေဘေးဒုက္ခသည်များကို ကယ်ဆယ်စောင့်ရှောက်ရေး၊ မြန်မာနိုင်ငံနဲ့ ဆက်စပ်နေတဲ့ ရေကြောင်းက တစ်ဆင့် ကျူးလွန်လာတဲ့ မှုခင်းတွေကို တားဆီးနှိမ်နင်းရေးနဲ့ ရေကြောင်း ရေပြင်နယ်နိမိတ် အတွင်းမှာ ကင်းလှည့်စောင့်ရှောက်ပြီး တရားဥပဒေစိုးမိုးရေး လုပ်ငန်းတွေကို ဆောင်ရွက်ရေးပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒီ ရေကြောင်း ရဲတပ်ဖွဲ့ရဲ့ စွမ်းရည်အနေနဲ့ ကျွန်တော်တို့ ရေပြင်နယ်နိမိတ်အတွင်းမှာ ကင်းလှည့်စောင့်ရှောက်ပြီး တရားဥပဒေစိုးမိုးခြင်းဖြင့် ရေကြောင်းအစွမ်းကို အသုံးပြုပြီး ကျူးလွန် လာတဲ့ ပြစ်မှုများကို တားဆီးဖော်ထုတ်နိုင်ခြင်း၊ ဆက်စပ်ရေပြင်နယ်နိမိတ်များအကြား သက်ဆိုင်ရာ အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့တွေနဲ့ နယ်နိမိတ် ဖြတ်ကျော်မှုခင်းများအတွက် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ပင်လယ်ပြင် နယ်နိမိတ်နဲ့ မြစ်ကြောင်းများအတွင်း မှုခင်း ဖြစ်ပွားမှုများကို ကြိုတင်ကာကွယ်ခြင်း၊ တားဆီးနှိမ်နင်းခြင်း စုံစမ်းထောက်လှမ်း ခြင်း၊ ပင်လယ်ပြင်နယ်နိမိတ်နဲ့ မြစ်ကြောင်းများအတွင်းမှာ ဖြစ်ပွားတဲ့ အကြမ်းဖက် လှုပ်ရှားမှုများကို တန်ပြန်နှိမ်နင်းခြင်း၊ ရေကြောင်းအတွင်း သွားလာမောင်းနှင်နေတဲ့ ရေယာဉ်တွေ ရေကြောင်းသွားလာမှု စည်းကမ်းတွေ ကို ထိန်းသိမ်းပေးခြင်း၊ နိုင်ငံခြားသားများ ရေကြောင်းခရီးသွားလာ မှုကို စီမံခန့်ခွဲ ပေးခြင်း၊ နိုင်ငံတော်ကို ဆန့်ကျင်မှုပြုလုပ်နေတဲ့ အဖျက်အမှောင့် အန္တရာယ်တွေကို ကာကွယ်တားဆီးခြင်းနဲ့ ရေပြင်နယ်နိမိတ် အတွင်းမှာကျရောက်တဲ့ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်တွေကို ကာကွယ်ခြင်းနဲ့ ရေဘေးဒုက္ခသည်တွေကို ရှာဖွေခြင်း၊ ကယ်ဆယ်စောင့်ရှောက်ခြင်းများကို ဆောင်ရွက်သွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

သို့ဖြစ်ပါ၍ နိုင်ငံတော်နဲ့နိုင်ငံသားများရဲ့ အကျိုးစီးပွားနဲ့ နိုင်ငံတော်ရဲ့ အချုပ်အခြာ အာဏာကို ထိပါးစေမယ့် လုပ်ရပ်များ၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်မှု၊ ကြံစည်အားထုတ်မှုတွေကို ဒီကမ်းခြေနဲ့ မြစ်ကြောင်းဆွဲမှာ မဖြစ်ပေါ်လာရေးအတွက် မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့၊ ရေကြောင်းရဲတပ်ဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိနေပြီဖြစ်ကြောင်း ရှင်းလင်းဖြေကြားအပ်ပါတယ်။ ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥပဒေကြမ်းကော်မတီဥက္ကဋ္ဌ သို့မဟုတ် ယင်းက တာဝန်ပေးအပ်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်က ပြည်သူ့အကျိုးပြု ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ ကာကွယ်ရေးအက်ဥပဒေကို ရုပ်သိမ်းသည့် ဥပဒေကြမ်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဥပဒေကြမ်းကော်မတီ၏စီရင်ခံစာကို ဖတ်ကြားရှင်းလင်းခြင်း

အချိန်၊ ၁၁:၀၀။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အစီအစဉ်(၆) ဖြစ်ပါတယ်။ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များ ခင်ဗျား။ ပြည်သူ့အကျိုးပြု ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများကာကွယ်ရေး အက်ဥပဒေကို ရုပ်သိမ်းသည့် ဥပဒေကြမ်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဥပဒေကြမ်းကော်မတီ၏ အစီရင်ခံစာကို ဥပဒေကြမ်းကော်မတီက ဖတ်ကြားရှင်းလင်းမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

အချိန်၊ ၁၁:၀၀။

ဦးသန်းမြင့် (ဥပဒေကြမ်းကော်မတီဝင်)။ ။ လေးစားအပ်ပါသော အမျိုးသား လွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့်တကွ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးများ၊ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် များ၊ ဖိတ်ကြားထားသော ဧည့် သည်တော်များအားလုံး မင်္ဂလာပါလို့ နှုတ်ခွန်းဆက် ဂါရဝ ပြုပါတယ်။ အခု တင်ပြမယ့် အစီရင်ခံစာကို အမျိုးသားလွှတ်တော် ၊ ဥပဒေကြမ်းကော်မတီရဲ့ တာဝန်ပေးချက်အရ ကျွန်တော်က ပဲ ဖတ်ကြားရှင်းလင်းမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော် ကတော့ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၁၀)က ဥပဒေကြမ်းကော်မတီဝင် ဦးသန်းမြင့် ဖြစ်ပါ တယ်။

အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥပဒေကြမ်းကော်မတီ၏ ပြည်သူ့အကျိုးပြု ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ ကာကွယ်ရေး အက်ဥပဒေကို ရုပ်သိမ်းသည့်ဥပဒေကြမ်းအပေါ် စိစစ်တင်ပြခြင်းအစီရင်ခံစာ

နိဒါန်း

၁။ ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်က ၄-၇-၂၀၁၂ ရက်စွဲပါစာအမှတ်၊ ၁/ပထ(စည်းဝေး) ၁၀/၂၀၁၂-၁၀၇ ဖြင့် ပေးပို့လာသည့် ပြည်သူ့အကျိုးပြု ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ ကာကွယ်ရေး အက်ဥပဒေကို ရုပ်သိမ်းသည့် ဥပဒေကြမ်းအား အမျိုးသားလွှတ်တော်သို့ ပေးပို့လာပါသည်။ ယင်းဥပဒေကြမ်းတွင် ပုဒ်မ(၂)ခုသာ ပါ ရှိပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၂။ အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥပဒေကြမ်းကော်မတီသည် ပြည်သူ့အကျိုးပြုဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်းများ ကာကွယ်ရေးအက်ဥပဒေကို ရုပ်သိမ်းသည့် ဥပဒေကြမ်းအား လေ့လာစိစစ်ရာ ပြည်သူပိုင်ပစ္စည်း ကာကွယ်ရေး အက်ဥပဒေဖြင့် ဤဥပဒေပါ ပြစ်မှုများကို အရေးယူဆောင်ရွက် နိုင်သဖြင့် ဤဥပဒေကို ဆက်လက်အသုံးပြုရန် မလိုအပ်တော့ကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

ကော်မတီ၏သဘောထားမှတ်ချက်

၃။ သို့ပါ၍ပြည်သူ့အကျိုးပြုဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ ကာကွယ်ရေးအက်ဥပဒေ (The Public Utilities Protection Act) အား ဆက်လက်ထားရှိရန် မလိုအပ်ပါသဖြင့် ယင်းရုပ်သိမ်းသည့် ဥပဒေကြမ်းကို အမျိုး သားလွှတ်တော်က အတည်ပြုနိုင်ပါရန် ထောက်ခံတင်ပြအပ်ပါသည်။ ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးက ပြည်သူ့အကျိုးပြုဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ ကာကွယ်ရေးအက်ဥပဒေကို ရုပ်သိမ်းသည့်ဥပဒေကြမ်းကိုအတည်ပြုရန် အဆောင်အကူပြုပေးခြင်းနှင့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်တစ်ဦးက ထောက်ခံခြင်း

အချိန်၊ ၁၁:၀၂။

ဥက္ကဋ္ဌ ။ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များခင်ဗျား။ ပြည်သူ့အကျိုးပြု ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ ကာကွယ်ရေးအက်ဥပဒေကို ရုပ်သိမ်းသည့် ဥပဒေကြမ်းကို ဆွေးနွေးရန် အမည်စာရင်းတင်သွင်းနိုင်ကြောင်း ကြေညာခဲ့သော်လည်း ဆွေးနွေးရန် အမည်စာရင်းတင်သွင်း ထားတဲ့ လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် မရှိတဲ့အတွက် အမျိုးသားလွှတ်တော်ဆိုင်ရာ နည်းဥပဒေ ၁၅၈၊ နည်းဥပဒေခွဲ (က)အရ ပြည်သူ့အကျိုးပြု ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ ကာကွယ်ရေး အက် ဥပဒေကို ရုပ်သိမ်းသည့် ဥပဒေကြမ်းကို အမျိုးသားလွှတ်တော်က အတည်ပြုပေးဖို့ ပြည်ထဲရေး ဝန်ကြီးဌာန၊ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးက အဆိုတင်သွင်းရန် ဖြစ်ပါတယ်။

အချိန်၊ ၁၁:၀၂။

ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီးကိုကို (ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန)။ ။

လေးစားအဖိသော အမျိုး သားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့်တကွ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များအားလုံး မင်္ဂလာပါလို့ ထပ်လောင်း နှုတ်ခွန်းဆက်သအပ်ပါတယ်။ ကျွန်တော့် အနေနဲ့ ပြည်ထောင်စုအစိုး ရကိုင်စား ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန က ကျင့်သုံးလျက်ရှိတဲ့ ပြည်သူ့ အကျိုးပြုဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ ကာကွယ်ရေးအက်ဥပဒေကို ရုပ်သိမ်းတဲ့ ဥပဒေ မူကြမ်းအား အမျိုးသားလွှတ်တော်က ဆွေးနွေးစဉ်းစားပေးနိုင်ပါရန် အဆိုတင်သွင်း ခဲ့ခြင်းပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

တည်ဆဲအက်ဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်တွေဟာ ၁၉၄၇ ခုနှစ်က ရေးဆွဲပြဋ္ဌာန်းခဲ့တာ ဖြစ်ပြီးတော့ ခေတ်နဲ့မလျော်ညီတော့တဲ့အပြင် ၁၉၄၇ ခုနှစ်က ရေးဆွဲပြဋ္ဌာန်းထားတဲ့ ပြည်သူပိုင် ပစ္စည်းများ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေး အက်ဥပဒေနဲ့လည်း အရေးယူနိုင်တဲ့အတွက် ဒီဥပဒေကို ဆက်လက်ကျင့်သုံးဖို့ မလိုအပ်တော့တာကို စစ်ဆေးတွေ့ရှိရပါတယ်။

သို့ဖြစ်ပါ၍ ပြည်သူ့အကျိုးပြုဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ ကာကွယ်ရေးအက်ဥပဒေကို ရုပ်သိမ်းသည့် ဥပဒေကြမ်းကို အမျိုးသားလွှတ်တော်က အတည်ပြုပေးနိုင်ပါရန် အဆို တင်သွင်း အပ်ပါတယ်ခင်ဗျား။

အချိန်၊ ၁၁:၀၂။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အဆိုကို ထောက်ခံမယ့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်ကို ဖိတ်ခေါ်ပါတယ်။

အချိန်၊ ၁၁:၀၃။

ဦးဟာရှိန်းဘွေ ချင်းပြည်နယ်မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၈)။ ။ လေးစားအပ်တဲ့ အမျိုးသား လွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး က ပြည်သူ့အကျိုး ပြုဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ ကာကွယ်ရေးအက်ဥပဒေကိုရုပ်သိမ်းသည့် ဥပဒေကြမ်းကို အမျိုးသား လွှတ်တော်မှ အတည်ပြုပေးပါရန် အဆိုတင်သွင်း လာခြင်းကို ကျွန်တော် ချင်းပြည်နယ်မဲဆန္ဒနယ် အမှတ်(၈)မှ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် ဦး ဟာရှိန်းဘွေ မှ ထောက်ခံအပ်ပါတယ် ခင်ဗျား။

အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌက ပြည်သူ့အကျိုးပြု ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ ကာကွယ်ရေး
အက်ဥပဒေကို ရုပ်သိမ်းသည့် ဥပဒေကြမ်းကို အတည်ပြုရန် အမျိုးသားလွှတ်တော်၏
အဆုံးအဖြတ် ရယူခြင်း

အချိန်၊ ၁၁:၀၃။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များခင် ဗျား။ ယခုအဆိုမှာ ပြည်သူ့အကျိုးပြု ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ ကာကွယ်ရေးအက်ဥပဒေကို ရုပ်သိမ်းသည့် ဥပဒေ ကြမ်းကို အတည်ပြုရန် ဖြစ်ပါတယ်။

ဒီ အဆိုကို သဘောတူလျှင် တူတယ်လို့ပြောပါ။

သဘောမတူလျှင် မတူဘူးလို့ပြောပါ။

လွှတ်တော်က သဘောတူပါသလားခင်ဗျား။

[သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် မေးမြန်းပါသည်။ လွှတ်တော်က သဘောတူပါသည်။]

သဘောမတူတဲ့သူ ရှိပါသလားခင်ဗျား။

[သဘောမတူသူ မရှိပါ။]

သဘောမတူသူ မရှိတဲ့အတွက် အဆို အတည်ဖြစ်သည်။

အဆိုအတည်ဖြစ်တဲ့ အတွက် ပြည်သူ့အကျိုးပြုဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ ကာကွယ်ရေး အက်ဥပဒေကို ရုပ်သိမ်းသည့်ဥပဒေကြမ်းသည် အတည်ဖြစ်သည်။ (ဩဘာသံများ)

အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥပဒေကြမ်းကော်မတီကွဲပြားသည့် သို့မဟုတ် ယင်းက တာဝန်ပေးအပ်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်က နိုင်ငံတော်တာဝန်ကို တည်ငြိမ်အေးချမ်းစွာစစ်တကျ လွှဲပြောင်းပေးရေးနှင့် အမျိုးသား ညီလာခံလုပ်ငန်းများ အောင်မြင်စွာ ဆောင်ရွက်ရေးတို့ကို နှောင့်ယှက် ဆန့်ကျင်ခြင်းမှ ကာကွယ်သည့် ဥပဒေကို ရုပ်သိမ်းသည့် ဥပဒေကြမ်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဥပဒေကြမ်းကော်မတီ၏ အစီရင်ခံစာကို ဖတ်ကြားရှင်းလင်းခြင်း

အချိန်၊ ၁၁:၀၄။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အစီအစဉ်(၉)ဖြစ်ပါတယ်။ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် များခင်ဗျား။ နိုင်ငံတော်တာဝန်ကို တည်ငြိမ်အေးချမ်းစွာ စစ်တကျ လွှဲပြောင်း ပေးရေးနှင့် အမျိုးသားညီလာခံလုပ်ငန်းများ အောင်မြင်စွာဆောင်ရွက်ရေး တို့ကို နှောင့်ယှက်ဆန့် ကျင်ခြင်းမှ ကာကွယ်သည့် ဥပဒေကို ရုပ်သိမ်းသည့် ဥပဒေကြမ်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဥပဒေကြမ်းကော်မတီ၏ အစီရင်ခံစာကို ဥပဒေကြမ်းကော်မတီက ဖတ်ကြားရှင်းလင်းမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

အချိန်၊ ၁၁:၀၄။

ဦးဆွန်ဒုတ်ကျင့် (ဥပဒေကြမ်းကော်မတီဝင်)။ ။ လေးစားအပ်ပါသော အမျိုးသား လွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့်တကွ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များ၊ ဖိတ်ကြားထားသော ဧည့်သည်တော်များ ခင်ဗျား။ ကျွန်တော်ကတော့ ချင်းပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ် အမှတ်(၆)မှ အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဦးဆွန်ဒုတ်ကျင့်ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ အမျိုးသားလွှတ်တော်၊ ဥပဒေကြမ်းကော်မတီ၏ နိုင်ငံတော် တာဝန်ကို တည်ငြိမ်အေးချမ်းစွာ စစ်တကျလွှဲပြောင်းပေးရေးနဲ့ အမျိုးသားညီလာခံလုပ်ငန်းများ အောင်မြင်စွာ ဆောင်ရွက်ရေး တို့ကို နှောင့်ယှက်ဆန့်ကျင်ခြင်းမှ ကာကွယ်တဲ့ဥပဒေကို ရုပ်သိမ်းသည့် ဥပဒေကြမ်းအပေါ် စိစစ်တင်ပြခြင်း အစီရင်ခံစာကို ဥပဒေကြမ်းကော်မတီကိုယ်စား ကော်မတီဝင်အနေနဲ့ ရှင်းလင်း တင်ပြသွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

အမျိုးသားလွှတ်တော်၊ ဥပဒေကြမ်းကော်မတီ၏ နိုင်ငံတော်တာဝန်ကို တည်ငြိမ်အေးချမ်းစွာ စနစ်တကျ လွှဲပြောင်းပေးရေးနှင့် အမျိုးသားညီလာခံလုပ်ငန်းများ အောင်မြင်စွာ ဆောင်ရွက်ရေး တို့ကို နှောက်ယှက်ဆန့်ကျင်ခြင်းမှကာကွယ်သည့် ဥပဒေကို ရုပ်သိမ်းသည့် ဥပဒေကြမ်းအပေါ် စိစစ်တင်ပြခြင်းအစီရင်ခံစာ

ရက်စွဲ၊ ၂၀၁၂ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၇ ရက်

နိဒါန်း

၁။ ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်က ၄-၇-၂၀၁၂ ရက်စွဲပါစာအမှတ်၊ ၁/ပထ(စည်းဝေး) ၁၀/၂၀၁၂-၁၀၇ ဖြင့် ပေးပို့လာသည့် နိုင်ငံတော်တာဝန်ကို တည်ငြိမ်အေးချမ်းစွာ စနစ်တကျ လွှဲပြောင်းပေးရေးနှင့်အမျိုးသားညီလာခံလုပ်ငန်းများအောင်မြင်စွာဆောင်ရွက်ရေးတို့ကို နှောက်ယှက် ဆန့်ကျင်ခြင်းမှ ကာကွယ်သည့်ဥပဒေကိုရုပ်သိမ်းသည့် ဥပဒေကြမ်းအား အမျိုးသားလွှတ်တော်သို့ ပေးပို့လာပါသည်။ ယင်း ဥပဒေကြမ်းတွင် ပုဒ်မ(၂)ခုသာ ပါရှိပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

၂။ အမျိုးသားလွှတ်တော်၊ ဥပဒေကြမ်းကော်မတီသည် နိုင်ငံတော်တာဝန်ကို တည်ငြိမ် အေးချမ်းစွာ စနစ်တကျ လွှဲပြောင်းပေးရေးနှင့် အမျိုးသားညီလာခံလုပ်ငန်းများ အောင်မြင်စွာ ဆောင်ရွက်ရေးတို့ကို နှောက်ယှက်ဆန့်ကျင်ခြင်းမှ ကာကွယ် သည့် ဥပဒေကို ရုပ်သိမ်းသည့် ဥပဒေကြမ်းအား လေ့လာစိစစ်ရာ တွင် ယင်းဥပဒေသည် အမျိုးသားညီလာခံနှင့် ပါတီစုံ ဒီမိုကရေစီ ရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပစဉ်ကာလအတွင်း လုပ်ငန်းများ အစဉ်ပြေချောမွေ့စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် ၁၉၉၆ခုနှစ်တွင် နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြား မှု တည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့မှ ထုတ်ပြန်ခဲ့သည့် နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုတည်ဆောက်ရေး အဖွဲ့ ဥပဒေအမှတ် ၅/၉၆ ဖြစ်ကြောင်း စိစစ်တွေ့ရှိရပါသည်။ ယခုအခါ အမျိုးသားညီလာခံကို အောင်မြင်စွာ ကျင်းပပြီးစီး ခဲ့ပြီး ဖြစ် သည့်အပြင် ပါတီစုံ ဒီမိုကရေစီ ရွေးကောက်ပွဲကိုလည်း အောင်မြင်စွာ ပြီးစီးခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါသည်။ နိုင်ငံတော် တာဝန်ကိုလည်း အစိုးရအဖွဲ့သစ်သို့ စနစ်တကျ လွှဲပြောင်းပေးအပ်ပြီး ဖြစ်ပါသည်။ အဲဒါကြောင့် ယင်းဥပဒေကို ဆက်လက်ထားရှိဆောင်ရွက်ရန် မလိုအပ်တော့ ကြောင်း လေ့လာ စိစစ်တွေ့ရှိရပါသည်။

ကော်မတီ၏သဘောထားမှတ်ချက်

၃။ သို့ဖြစ်ပါ၍ နိုင်ငံတော်တာဝန်ကို တည်ငြိမ်အေးချမ်းစွာ စနစ်တကျလွှဲပြောင်းပေးရေးနှင့် အမျိုးသားညီလာခံလုပ်ငန်းများ အောင်မြင်စွာ ဆောင်ရွက်ရေးတို့ကို နှောင့်ယှက်ဆန့်ကျင်ခြင်းမှ ကာကွယ်သည့် ဥပဒေသည် ယခုအခါ အမျိုးသားညီလာခံ အောင်မြင်စွာ ကျင်းပပြီးစီးခဲ့ပြီးဖြစ်သည့်အပြင် ပါတီစုံဒီမိုကရေစီ ရွေးကောက်ပွဲကိုလည်း အောင်မြင်စွာ ကျင်းပပြီးစီးခဲ့ပြီးဖြစ်၍ နိုင်ငံတော်တာဝန်ကိုလည်း အစိုးရအဖွဲ့သစ်သို့လွှဲပြောင်းပေးအဖို့ပြီးဖြစ်ပါသဖြင့် နိုင်ငံတော်အစိုးရအဖွဲ့သစ်သည် ယင်းဥပဒေကို ဆက်လက်ထားရှိရန် မလိုအပ်တော့ပါ။ ယင်းရုပ်သိမ်းသည့် ဥပဒေကြမ်းကို အမျိုးသားလွှတ်တော်က အတည်ပြု ပေးနိုင်ပါရန် ထောက်ခံတင်ပြအပ်ပါသည်။ အားလုံးကို ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးက နိုင်ငံတော်တာဝန်ကို တည်ငြိမ်အေးချမ်းစွာ စနစ်တကျ လွှဲပြောင်းပေးရေးနှင့် အမျိုးသားညီလာခံလုပ်ငန်း အောင်မြင်စွာ ဆောင်ရွက်ရေးတို့ကို နှောင့်ယှက်ဆန့်ကျင်ခြင်းမှ ကာကွယ်သည့် ဥပဒေကို ရုပ်သိမ်းသည့် ဥပဒေကြမ်းကို အတည်ပြုရန်အဆိုတင်သွင်းခြင်းနှင့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်တစ်ဦးက ထောက်ခံခြင်း

အချိန်၊ ၁၁:၀၈။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များခင် ဗျား။ နိုင်ငံတော်တာဝန်ကို တည်ငြိမ်အေးချမ်းစွာ စနစ်တကျ လွှဲပြောင်းပေးရေးနှင့် အမျိုးသားညီလာခံလုပ်ငန်းများ အောင်မြင်စွာဆောင်ရွက်ရေးတို့ကို နှောင့်ယှက်ဆန့်ကျင်ခြင်းမှ ကာကွယ်သည့် ဥပဒေကို ရုပ်သိမ်းသည့် ဥပဒေကြမ်းကို ဆွေးနွေး ရန် အမည်စာရင်း တင်သွင်းနိုင်ကြောင်း ကြေညာခဲ့သော်လည်း ဆွေးနွေး ရန် အမည်စာရင်း တင်သွင်းထားတဲ့ လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် မရှိတဲ့အတွက် အမျိုးသားလွှတ်တော်ဆိုင်ရာနည်းဥပဒေ ၁၅၈၊ နည်းဥပဒေခွဲ (က)အရ နိုင်ငံတော်တာဝန်ကို တည်ငြိမ်အေးချမ်းစွာ စနစ်တကျ လွှဲပြောင်းပေးရေးနှင့် အမျိုးသားညီလာခံ လုပ်ငန်းများ အောင်မြင်စွာဆောင်ရွက်ရေးတို့ကို နှောင့်ယှက် ဆန့်ကျင်ခြင်းမှ ကာကွယ်သည့် ဥပဒေကို ရုပ်သိမ်းသည့် ဥပဒေကြမ်းကို အမျိုးသားလွှတ်တော်က အတည်ပြုပေးဖို့ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး က အဆို တင်သွင်းရန် ဖြစ်ပါတယ်။

အချိန်၊ ၁၁:၀၉။

ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီးကိုကို (ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန)။

။

လေးစားအပ်ပါသော အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့်တကွ အမျိုး သားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များခင်ဗျား။ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ ပြည်ထောင်စုအစိုးရကိုယ်စား တည်ဆဲဥပဒေ တစ်ရပ်ဖြစ်တဲ့ နိုင်ငံတော်တာဝန်ကို တည်ငြိမ်အေးချမ်းစွာနဲ့ စနစ်တကျလွှဲပြောင်းပေးရေးနဲ့ အမျိုးသားညီလာခံလုပ်ငန်းများ အောင်မြင်စွာဆောင်ရွက်ရေးတို့ကို နှောင့်ယှက်ဆန့်ကျင်ခြင်းမှ ကာကွယ်တဲ့ဥပဒေကို ရုပ်သိမ်းတဲ့ဥပဒေကြမ်းကို အမျိုးသားလွှတ်တော်က ဆွေးနွေးစဉ်းစား ပေးနိုင်ပါရန် အဆို ကို တင်သွင်းခဲ့တာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ နိုင်ငံတော်ရှေ့ဆက်သွားမယ့် မူဝါဒ လမ်းစဉ်(၇)ရပ်နဲ့အညီ အမျိုးသားညီလာခံကြီးကို မဆုတ်မနစ်သော ဖွဲ့၊ လုံ့လနဲ့ ကျင်းပခဲ့တဲ့ နေရာမှာ ခိုင်မာတဲ့ နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေတစ်ရပ် ပေါ်ပေါက်နိုင်ခဲ့တဲ့အတွက် ၂၀၀၇ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၃ ရက်နေ့မှာ အမျိုးသားညီလာခံကြီးဟာ အောင်မြင်စွာ ပြီးမြောက်ခဲ့ပြီ ဖြစ်ပါတယ်။

ထို့အတူပဲ ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကိုလည်း ၂၀၀၈ ခုနှစ်၊ မေလ ၂၉ ရက်နေ့မှာ ပြည်လုံးကျွတ်ဆန္ဒခံယူပွဲကြီး ခံယူပြီးတော့မှ အတည်ပြု ပြဋ္ဌာန်းခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါတယ်။ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီဟာ ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေနဲ့အညီ ဖြစ်ပေါ်လာမယ့် နိုင်ငံတော်သစ်ရဲ့ ဥပဒေပြုရေး၊ အုပ်ချုပ်ရေး၊ တရား စီရင်ရေးဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းရပ်တွေကို အဆင်ပြေချောမွေ့စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် လိုအပ်တဲ့ အခြေခံအုတ်မြစ်ကိုလည်း ချမှတ်ခဲ့ပြီးတော့ ၂၀၁၀ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၇ ရက်နေ့မှာ ပါတီစုံ ဒီမိုကရေစီ ရွေးကောက်ပွဲကြီးကိုလည်း ဒါ ကျင်းပပြီးတော့ ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် အစိုးရအဖွဲ့ထံသို့လည်း နိုင်ငံတော်တာဝန်တွေကို တည်ငြိမ်အေးချမ်းစွာ လွှဲပြောင်း ပေးခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါတယ်။

သို့ဖြစ်ပါ၍ ၁၉၉၆ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၇ ရက်နေ့က ပြဋ္ဌာန်းခဲ့တဲ့ နိုင်ငံတော်တာဝန်ကို တည်ငြိမ်အေးချမ်းစွာ စနစ်တကျလွှဲပြောင်းရေးနဲ့ အမျိုးသားညီလာခံလုပ်ငန်းများ အောင်မြင်စွာ ဆောင်ရွက်ရေးတို့ကို နှောင့်ယှက်ဆန့်ကျင်ခြင်းမှ ကာကွယ်တဲ့ဥပဒေကို ဆက် လက်ကျင့်သုံးရန် လိုအပ်မှာ မဟုတ်တော့တဲ့အတွက် နိုင်ငံတော်တာဝန်ကို တည်ငြိမ်အေးချမ်းစွာ စနစ်တကျ

လွှဲပြောင်းရေးနဲ့ အမျိုးသားညီလာခံလုပ်ငန်းများ အောင်မြင်စွာဆောင်ရွက်ရေးတို့ကို နှောင့်ယှက် ဆန့်ကျင်ခြင်းမှ ကာကွယ်တဲ့ဥပဒေကို ရုပ်သိမ်းတဲ့ ဥပဒေကြမ်းကို အမျိုးသားလွှတ်တော်က အတည်ပြုပေးနိုင်ပါရန် အဆို တင်သွင်းအပ်ပါတယ် ခင်ဗျား။

အချိန်၊ ၁၁:၁၁။

ဥက္ကဋ္ဌ ။ အဆိုကို ထောက်ခံ မယ့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်ကို ဖိတ်ခေါ် ပါတယ်။

အချိန်၊ ၁၁:၁၁။

ဦးစောမော်ထွန်း၊ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၁)။ ။ လေးစားအပ်ပါသော အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီး ခင်ဗျား။ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးက တင်သွင်းသွားသော နိုင်ငံတော်တာဝန်ကို တည်ငြိမ်အေးချမ်းစွာ စနစ်တကျ လွှဲပြောင်းပေးရေးနှင့် အမျိုးသားညီလာခံလုပ်ငန်းများ အောင်မြင်စွာဆောင်ရွက်ရေး တို့ကို နှောင့်ယှက် ဆန့်ကျင်ခြင်းမှ ကာကွယ်သည့်ဥပဒေကို ရုပ်သိမ်းသည့် ဥပဒေကြမ်းကို အမျိုးသားလွှတ်တော်က အတည်ပြုပေး ပါရန် အဆိုတင်သွင်းခြင်းကို ကျွန်တော် ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် အမှတ်(၁)မဲဆန္ဒနယ်မြေမှ ဦးစောမော်ထွန်း က ထောက်ခံအပ်ပါတယ်ခင်ဗျား။

အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌက နိုင်ငံတော်တာဝန်ကို တည်ငြိမ်ချမ်းသာစွာ စနစ်တကျ လွှဲပြောင်း ပေးရေးနှင့် အမျိုးသားညီလာခံလုပ်ငန်းများ အောင်မြင်စွာဆောင်ရွက်ရေးတို့ကို နှောင့်ယှက် ဆန့်ကျင်ခြင်းမှ ကာကွယ်သည့် ဥပဒေကို ရုပ်သိမ်းသည့် ဥပဒေကြမ်းကို အတည်ပြုရန် အမျိုးသားလွှတ်တော်၏ အဆုံးအဖြတ် ရယူခြင်း

အချိန်၊ ၁၁:၁၂။

ဥက္ကဋ္ဌ ။ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များခင် ဗျား။ ယခုအဆိုမှာ နိုင်ငံတော်တာဝန်ကို တည်ငြိမ်အေးချမ်းစွာ စနစ်တကျ လွှဲပြောင်းပေးရေးနှင့် အမျိုးသား ညီလာခံလုပ်ငန်းများ အောင်မြင်စွာဆောင်ရွက်ရေးတို့ကို နှောင့်ယှက်ဆန့်ကျင်ခြင်းမှ ကာကွယ် သည့် ဥပဒေကို ရုပ်သိမ်းသည့်ဥပဒေကြမ်းကို အတည်ပြုရန် ဖြစ်ပါတယ်။

ဒီ အဆိုကို သဘောတူလျှင် တူတယ်လို့ပြောပါ။

သဘောမတူလျှင် မတူဘူးလို့ပြောပါ။

လွှတ်တော်က သဘောတူပါသလားခင်ဗျား။

[သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် မေးမြန်းပါသည်။ လွှတ်တော်က သဘောတူပါသည်။]

သဘောမတူတဲ့သူ ရှိပါသလားခင်ဗျား။

[သဘောမတူသူ မရှိပါ။]

သဘောမတူသူ မရှိတဲ့အတွက် အဆို အတည်ဖြစ်သည်။

အဆိုအတည်ဖြစ်တဲ့ အတွက် နိုင်ငံတော်တာဝန်ကို တည်ငြိမ်အေးချမ်းစွာ စနစ်တကျ လွှဲပြောင်းပေးရေးနှင့် အမျိုးသားညီလာခံလုပ်ငန်းများ အောင်မြင်စွာဆောင်ရွက်ရေးတို့ကို နှောင့်ယှက်ဆန့်ကျင်ခြင်းမှ ကာကွယ်သည့် ဥပဒေကို ရုပ်သိမ်းသည့် ဥပဒေကြမ်းသည် အတည် ဖြစ်သည်။ (ဩဘာသံများ)

ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးက မြေသိမ်း (သတ္တုတွင်းများ) အက်ဥပဒေကို ရုပ်သိမ်းသည့် ဥပဒေကြမ်းကို အမျိုးသားလွှတ်တော်က ဆွေးနွေးစဉ်းစားရန်ဆို တင်သွင်းခြင်းနှင့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်တစ်ဦးက ထောက်ခံခြင်း

အချိန်၊ ၁၁:၁၃။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များခင် ဗျား။ ယခု အမျိုးသား လွှတ်တော်ဆိုင်ရာ နည်းဥပဒေ ၁၅၄၊ နည်းဥပဒေခွဲ(က)အရ မြေသိမ်း (သတ္တုတွင်းများ) အက် ဥပဒေကို ရုပ်သိမ်းသည့် ဥပဒေကြမ်းကို အမျိုးသားလွှတ်တော်က ဆွေးနွေးစဉ်းစားရန် အဆိုကို ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး က လွှတ်တော်သို့ တင်သွင်းဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။

အချိန်၊ ၁၁:၁၃။

ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီးကိုကို (ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန)။ ။ လေးစားအပ်ပါသော အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့်တကွ အမျိုး သားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များခင်ဗျား။ ကျွန်တော် ကတော့ ပြည်ထဲရေး ဝန်ကြီးဌာန၊ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး

ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီးကိုကို ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော် အနေနဲ့ ပြည်ထောင်စုအစိုးရကိုယ်စား ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာနက ကျင့်သုံးဆောင်ရွက်နေတဲ့ မြေသိမ်း(သတ္တုတွင်းများ) အက်ဥပဒေ (The Land Confiscation (Mines) Act)1885 ရုပ်သိမ်းတဲ့ ဥပဒေမူကြမ်းအား အမျိုးသား လွှတ်တော်က စဉ်းစားဆွေးနွေးနိုင်ပါရန် အဆိုတင်သွင်းအပ်ပါတယ်ခင်ဗျား။

အချိန်၊ ၁၁:၁၃။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အဆိုကို ထောက်ခံမယ့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်ကို ဖိတ်ခေါ်ပါတယ်။

အချိန်၊ ၁၁:၁၃။

ဒေါက်တာလှသိန်း၊ မွန်ပြည်နယ်မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၆)။ ။ လေးစားအပ်ပါသော အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီး ခင်ဗျား။ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး တင်သွင်းသွားတဲ့ မြေသိမ်း (သတ္တုတွင်းများ) အက်ဥပဒေကို ရုပ်သိမ်းသည့်ဥပဒေကြမ်းအား အမျိုးသားလွှတ်တော်မှ ဆွေးနွေးသင့်ကြောင်း မွန်ပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ် (၆)မှ ကျွန်တော် ဒေါက်တာလှသိန်း မှ ထောက်ခံအပ်ပါတယ်ခင်ဗျား။

အချိန်၊ ၁၁:၁၄။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များခင် ဗျား။ မြေသိမ်း (သတ္တုတွင်းများ) အက်ဥပဒေကို ရုပ်သိမ်းသည့် ဥပဒေကြမ်းကို လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များထံ ကြိုတင်ဖြန့်ဝေထားပြီး ဖြစ်ပါတယ်။ အချိန်ကို ငဲ့ညှာတဲ့အနေနဲ့ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးက ယနေ့ ဖတ်ကြားတင်သွင်းခြင်းမပြုဘဲ ဥပဒေကြမ်းကို ဆွေးနွေးမယ့်နေ့ မှ အသေးစိတ် ဆွေးနွေးပေးဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။

အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌက မြေသိမ်း (သတ္တုတွင်းများ) အက်ဥပဒေကို ရုပ်သိမ်းသည့် ဥပဒေကြမ်းအား ဆွေးနွေးစဉ်းစားရန် အမျိုးသားလွှတ်တော်၏ သဘောတူညီချက်ရယူခြင်း

အချိန်၊ ၁၁:၁၄။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များခင် ဗျား။ မြေသိမ်း (သတ္တုတွင်းများ) အက်ဥပဒေကို ရုပ်သိမ်းသည့် ဥပဒေကြမ်းကို လွှတ်တော် က ဆွေးနွေး စဉ်းစားရန် သင့်/မသင့် လွှတ်တော်ရဲ့ သဘောထား ရယူမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

မြေသိမ်း(သတ္တုတွင်းများ) အက်ဥပဒေကို ရုပ်သိမ်းသည့် ဥပဒေကြမ်းကို ဆွေးနွေး စဉ်းစားရန် လွှတ်တော်က သဘောတူပါသလားခင်ဗျား။

[သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် မေးမြန်းပါသည်။ လွှတ်တော်က သဘောတူပါသည်။]

လွှတ်တော်က သဘောတူတဲ့အတွက် မြေသိမ်း(သတ္တုတွင်းများ) အက်ဥပဒေကို ရုပ်သိမ်းသည့် ဥပဒေကြမ်းကို အမျိုးသားလွှတ်တော်က ဆွေးနွေးစဉ်းစားရန် ဖြစ်ကြောင်း ကြေညာပါတယ်။ (ဩဘာသံများ)

အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌက မြေသိမ်း (သတ္တုတွင်းများ) အက်ဥပဒေကို ရုပ်သိမ်းသည့် ဥပဒေကြမ်းအား ဆွေးနွေးလို သည့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ ရှိလျှင် အမည်စာရင်း တင်သွင်းနိုင်ကြောင်း ကြေညာခြင်း

အချိန်၊ ၁၁:၁၅။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များခင် ဗျား။ မြေသိမ်း (သတ္တုတွင်းများ) အက်ဥပဒေကို ရုပ်သိမ်းသည့် ဥပဒေကြမ်းကို ဆွေးနွေးမယ့် လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များ ဆွေးနွေးလိုသည့် အကြောင်းအရာ အကျဉ်းချုပ်ကို ဖော်ပြလက်မှတ် ရေးထိုးပြီး ၉-၈-၂၀၁၂ (ကြာသပတေးနေ့) ထက် နောက်မကျဘဲ အမျိုးသားလွှတ်တော်ဌာန၊ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်ထံ အမည်စာရင်း တင်သွင်းနိုင်ပါတယ်။

တင်သွင်းထားတဲ့ ဥပဒေကြမ်းနဲ့စပ်လျဉ်းပြီး ဥပဒေကြမ်းကော်မတီ၏ လေ့လာတွေ့ရှိချက်နှင့် သဘောထားမှတ်ချက်တို့ကို ဖတ်ကြားတင်သွင်းရန်နှင့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ ဆွေးနွေးရန်နေ့ရက်ကို သီးခြားသတ်မှတ်ပေးမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ယခု အစည်းအဝေးကို (၁၅)မိနစ်ခန့် ခေတ္တနားပါမယ်။

အချိန်၊ ၁၁:၁၅။

အခမ်းအနားမှူး။ ။ အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီး ပြန်လည်ထွက်ခွာပါပြီ ခင်ဗျား။

အခမ်းအနားမှူး။ ။ အားလုံးထွက်ခွာနိုင်ပါပြီ ခင်ဗျား။

[အစည်းအဝေးကို ၁၁:၁၅ နာရီတွင် ခေတ္တရပ်နာပြီး ၁၁:၃၀ နာရီအချိန်တွင် ပြန်လည်ကျင်းပပါသည်။]

အချိန်၊ ၁၁:၃၀။

အခမ်းအနားမှူး။ ။ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များခင်ဗျား။

အစည်းအဝေး ပြန်လည်စတင်တော့မှာ ဖြစ်ပါတယ်။

အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီး ကြွရောက်လာပါပြီခင်ဗျား။

[အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ သည် ဥက္ကဋ္ဌ အတွက် သတ်မှတ်ထားသည့်စင်မြင့်ပေါ်သို့ ကြွရောက်နေရာယူပါသည်။]

အခမ်းအနားမှူး။ ။ အားလုံးထိုင်နိုင်ကြပါပြီခင်ဗျား။

ဘဏ္ဍာရေးနှင့် အခွန်ဝန်ကြီးဌာန၊ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးက ငွေချေးသက်သေခံလက်မှတ်များ လဲလှယ်ရောင်းဝယ်ရေးဥပဒေကြမ်းကို အမျိုးသားလွှတ်တော်က ဆွေးနွေးစဉ်းစားရန် အဆို တင်သွင်းခြင်းနှင့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်တစ်ဦးက ထောက်ခံခြင်း

အချိန်၊ ၁၁:၃၀။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အစီအစဉ်(၁၅)ဖြစ်ပါတယ်။ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များ ခင်ဗျား။ ယခု အမျိုးသားလွှတ်တော်ဆိုင်ရာ နည်းဥပဒေ ၁၅၄၊ နည်းဥပဒေခွဲ (က)အရ ငွေချေး သက်သေခံလက်မှတ်များ လဲလှယ်ရောင်းဝယ်ရေး ဥပဒေကြမ်းကို အမျိုးသားလွှတ်တော်က ဆွေးနွေး စဉ်းစားရန် အဆိုကို ဘဏ္ဍာရေးနှင့်အခွန်ဝန်ကြီးဌာန၊ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး က လွှတ်တော်သို့ တင်သွင်းဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။

အချိန်၊ ၁၁:၃၁။

ဦးလှထွန်း (ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ ဘဏ္ဍာရေးနှင့်အခွန်ဝန်ကြီးဌာန)။ ။ လေးစား အပ်ပါသော အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့်တကွ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် များ အားလုံး ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ကျန်မာချမ်းသာပြီး မင်္ဂလာအပေါင်းနဲ့ ပြည်စုံပါစေလို့ ရှေးဦးစွာ ကျွန်တော်နှုတ်ခွန်းဆက်သပါတယ်။ ကျွန်တော်ကတော့ ဘဏ္ဍာရေးနှင့် အခွန်ဝန်ကြီးဌာန၊ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဦးလှထွန်း ဖြစ်ပါတယ်။ ပြည်ထောင်စု အစိုးရအဖွဲ့ရဲ့ ကိုယ်စား ကျွန်တော့် အနေနဲ့ ဘဏ္ဍာရေးနှင့် အခွန်ဝန်ကြီးဌာန ကနေပြီးတော့မှ ငွေချေး သက်သေခံ လက်မှတ်များ

လဲလှယ်ရောင်းဝယ်ရေး ဥပဒေကြမ်းကို အမျိုးသားလွှတ်တော်က နေပြီတော့မှ လက်ခံဆွေးနွေး ပေးနိုင်ပါရန်အတွက် အဆိုတင် သွင်းအပ်ပါတယ်ခင်ဗျား။

အချိန်၊ ၁၁:၃၁။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အဆိုကို ထောက်ခံမယ့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်ကို ဖိတ်ခေါ်ပါတယ်။

အချိန်၊ ၁၁:၃၂။

ဦးဉာဏ်လင်း၊ ရှမ်းပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၁)။ ။ လေးစားအပ်ပါသော

အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ဘဏ္ဍာရေးနှင့် အခွန်ဝန်ကြီးဌာန၊ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး က ငွေချေးသက်သေခံလက်မှတ်များ လဲလှယ်ရောင်းဝယ်ရေး ဥပဒေကြမ်းကို အမျိုးသား လွှတ်တော်က ဆွေးနွေးစဉ်းစားပေးပါရန် တင်သွင်းသောအဆိုကို ကျွန်တော် ရှမ်းပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၁)မှ ဦးဉာဏ်လင်း က ထောက်ခံအပ်ပါတယ်ခင်ဗျား။

အချိန်၊ ၁၁:၃၃။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များခင်ဗျား။ ငွေချေးသက်သေခံ

လက်မှတ်များ လဲလှယ်ရောင်းဝယ်ရေးဥပဒေကြမ်းကို လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များထံ ကြိုတင် ဖြန့်ဝေထားပြီး ဖြစ်ပါတယ်။ အချိန်ကို ငဲ့ညှာတဲ့အနေနဲ့ ဘဏ္ဍာရေးနှင့်အခွန်ဝန်ကြီးဌာန၊ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး က ယနေ့ ဖတ်ကြားတင်သွင်းခြင်းမပြုဘဲ ဥပဒေကြမ်းကို ဆွေးနွေးမယ့် နေ့မှ အသေးစိတ် ဆွေးနွေးပေးဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။

အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌက ငွေချေးသက်သေခံလက်မှတ်များ လဲ လှယ်ရောင်းဝယ်ရေး ဥပဒေကြမ်းအား ဆွေးနွေးစဉ်းစားရန် အမျိုးသားလွှတ်တော်၏ သဘောတူညီချက်ရယူခြင်း

အချိန်၊ ၁၁:၃၃။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များခင်ဗျား။ ငွေချေးသက်သေခံ

လက်မှတ်များ လဲလှယ်ရောင်းဝယ်ရေး ဥပဒေကြမ်းကို အမျိုးသားလွှတ် တော် က ဆွေးနွေး စဉ်းစားရန် သင့်/ မသင့် လွှတ်တော်ရဲ့ သဘောထားရယူမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ငွေချေးသက်သေခံလက်မှတ်များ လဲလှယ်ရောင်းဝယ်ရေး ဥပဒေကြမ်းကို ဆွေးနွေး စဉ်းစားရန် လွှတ်တော်က သဘောတူပါသလားခင်ဗျား။

[သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် မေးမြန်းပါသည်။ လွှတ်တော်က သဘောတူပါသည်။]

လွှတ်တော်က သဘောတူတဲ့အတွက် ငွေချေးသက်သေခံလက်မှတ်များ လဲလှယ် ရောင်းဝယ်ရေး ဥပဒေကြမ်းကို အမျိုးသား လွှတ်တော်က ဆွေး နွေးစဉ်းစားရန်ဖြစ်ကြောင်း ကြေညာပါတယ်။ (ဩဘာသံများ)

အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌက ငွေချေးသက်သေခံလက်မှတ်များ လဲလှယ်ရောင်းဝယ်ရေး ဥပဒေကြမ်းအား ဆွေးနွေးလိုသည့် လွှတ်တော်ကို ယ်စားလှယ်များရှိလျှင် အမည်စာရင်း တင်သွင်းနိုင်ကြောင်း ကြေညာခြင်း

အချိန်၊ ၁၁:၃၄။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များခင် ဗျား။ ငွေချေး သက်သေခံ လက်မှတ်များ လဲလှယ်ရောင်းဝယ်ရေး ဥပဒေကြမ်းကို ဆွေးနွေးမယ့် လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များ ဆွေးနွေးလိုတဲ့ အကြောင်းအရာ အကျဉ်းချုပ်ကို ဖော်ပြလက်မှတ် ရေးထိုးပြီး ၉-၈-၂၀၁၂ (ကြာသပတေးနေ့)ထက် နောက်မကျဘဲ အမျိုးသားလွှတ်တော်ဌာန၊ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူး ချုပ်ထံ အမည်စာရင်း တင်သွင်းနိုင်ပါတယ်။

တင်သွင်းထားတဲ့ ဥပဒေကြမ်းနဲ့စပ်လျဉ်းပြီး ဥပဒေကြမ်းကော်မတီ၏ လေ့လာ တွေ့ရှိ ချက်နှင့် သဘောထားမှတ်ချက်တို့ကို ဖတ်ကြားတင်သွင်းရန် နှင့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ ဆွေးနွေးရန် နေ့ရက်ကို သီးခြားသတ်မှတ်ပေးမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

အမျိုးသားလွှတ်တော် အစိုးရမဟုတ်သော ပြည်တွင်းပြည်ပ အဖွဲ့အစည်း များဆိုင်ရာ ကော်မတီက ကော်မတီ၏အစီရင်ခံစာကို အမျိုးသားလွှတ်တော်သို့ ဖတ်ကြားတင်သွင်းခြင်း

အချိန်၊ ၁၁:၃၅။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အစီအစဉ်(၁၈) ဖြစ်ပါတယ်။ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် များခင်ဗျား။ အမျိုးသားလွှတ်တော်၊ အစိုးရမဟုတ်သော ပြည်တွင်းပြည်ပ အဖွဲ့အစည်းများ ဆိုင်ရာကော်မတီက ကော်မတီ၏ အစီရင်ခံစာကို အမျိုးသားလွှတ်တော်သို့ ဖတ်ကြားတင်သွင်းဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။

အချိန်၊ ၁၁:၃၅။

ဦးဆွေအောင် (အတွင်းရေးမှူး၊ အစိုးရ မဟုတ်သော ပြည်တွင်းပြည်ပ အဖွဲ့အစည်းများ ဆိုင်ရာကော်မတီ)။ ။ လေးစားအပ်ပါသော အမျိုးသား လွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့် တကွ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်ကြီးများအားလုံး စိတ်၏ချမ်းသာခြင်း၊ ကိုယ် ၏ ကျန်းမာခြင်းနဲ့ ပြည့်စုံကြပါ စေလို့ ဦးစွာပဏာ မ ဂါရဝပြု နှုတ်ခွန်းဆက်သအပ်ပါတယ်။ ကျွန်တော် ကတော့ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၁၂)က အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် ပြည်တွင်းပြည်ပ အဖွဲ့အစည်းများ ဆိုင်ရာကော်မတီ၏ အတွင်းရေးမှူး တစ်ယောက်အနေနဲ့ အမျိုးသားလွှတ်တော် အစိုးရမဟုတ်သော ပြည်တွင်းပြည်ပ အဖွဲ့အစည်းများဆိုင်ရာ ကော်မတီ၏ လုပ်ငန်းအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်နိုင်မှု တင်ပြချက် အစီရင်ခံစာကို ဖတ်ကြား တင်သွင်း သွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ အစီရင်ခံစာကိုလည်း လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ အားလုံးထံ ကြိုတင် ဖြန့်ဝေထားပြီး ဖြစ်ပါတယ်။

နိဒါန်း

၁။ ပထမအကြိမ် အမျိုးသားလွှတ်တော်၊ တတိယပုံမှန် အစည်းအဝေးကျင်းပသည့် ၂၀၁၂ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၂၆ ရက်နေ့တွင် အမျိုးသားလွှတ်တော်မှ အစိုးရမဟုတ်သော ပြည်တွင်းပြည်ပအဖွဲ့အစည်းများဆိုင်ရာ ကော်မတီကို ဖွဲ့စည်းပေးခဲ့ပါသည်။ ကော်မတီတွင် လက်ရှိ တာဝန်ထမ်းဆောင်လျက်ရှိသော ကော်မတီဝင်များ၏ အမည် စာရင်းကို ကျွန်တော် မဖတ်ကြားတော့ပါ။ အားလုံးကို ကျွန်တော် ဖြန့်ဝေထားပြီး ဖြစ်ပါတယ်။

၂။ ကော်မတီ၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များ။ ကော်မတီနှင့်သက်ဆိုင်သည့်အချက်အလက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်သွားမည့် အစီအစဉ်များကို လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ သိရှိကြပြီး လိုအပ်သည်များကို အကြံပြုနိုင်ရန်အတွက် အစီရင်ခံစာ တင်သွင်းအပ်ပါသည်။

ကော်မတီ၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များ

၃။ အမျိုးသားလွှတ်တော်က သတ်မှတ်ပေးထားသော ကော်မတီ၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များ တွင် အောက်ပါအချက်များ ပါဝင်ပါသည်-

(က) ကော်မတီသည် လွှတ်တော်ကို တာဝန်ခံရမည်။ လွှတ်တော်အစည်းအဝေး ကျင်းပချိန် မဟုတ်လျှင် လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကို တာဝန်ခံရမည်။

(ခ) လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌက လိုအပ်၍ဖြစ်စေ၊ သင့်တော်၍ဖြစ်စေ၊ လေ့လာစေသော သို့မဟုတ် ဆောင်ရွက်စေသော အထူးကိစ္စရပ်များကို ညွှန်ကြားချက်နှင့်အညီ လိုက်နာ ဆောင်ရွက်၍ အစီရင်ခံစာ ပြုစုတင်ပြရမည်။

(ဂ) လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌက လွှတ်တော်တွင် တင်သွင်းသင့်ကြောင်း မှတ်ချက်ပြုသော အစီရင်ခံစာအား အသေးစိတ် ပြန်လည်ပြုစု၍ အမျိုးသားလွှတ်တော်ဆိုင်ရာ နည်းဥပဒေ ၄၁ ပါ အတိုင်း လွှတ်တော်သို့ စနစ်တကျ တင်သွင်းရမည်။

(ဃ) ကော်မတီသည် နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံ ဥပဒေပါ နိုင်ငံသား၊ နိုင်ငံသား များ၏ မူလအခွင့်အရေးနှင့် တာဝန်များ အခန်း ပုဒ်မ ၃၅၄(ဂ)ပါ အသင်းအဖွဲ့ သို့မဟုတ် အဖွဲ့အစည်းအရုံးများ ဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်ခွင့်ကို နိုင်ငံတော်လုံခြုံရေး ၊ တရားဥပဒေ စိုးမိုးရေး၊ ရပ်ရွာအေးချမ်းသာယာရေး သို့မဟုတ် ပြည်သူတို့ ၏ ကိုယ်ကျင့်တရားအကျိုးငှာ ပြဋ္ဌာန်းထား သည့် ဥပဒေများနှင့် မဆန့်ကျင်လျှင် လွတ်လပ်စွာ ဆောင်ရွက်ခွင့်ရရှိစေရန် အလေးထား ကူညီ ဆောင်ရွက်ရမည်။

ကော်မတီ၏ လုပ်ပိုင်ခွင့်

၄။ (က) ကော်မတီသည် အစိုးရမဟုတ်သော ပြည်တွင်း အဖွဲ့အစည်းများမှ တာဝန်ရှိသူ များကိုလည်းကောင်း၊ သက်ဆိုင်ရာ ဌာနအဖွဲ့အစည်းများမှ ဖြေကြားနိုင်သည့် တာဝန်ရှိ ပုဂ္ဂိုလ် များကိုလည်းကောင်း ဖိတ်ကြားပြီး မေးမြန်းဆွေးနွေးနိုင်သည်။

(ခ) ကော်မတီသည် အဖွဲ့ခွဲ၍ဖြစ်စေ၊ လိုအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် ပေါင်းစပ်ဖွဲ့စည်း ၍ဖြစ်စေ လိုအပ်သည့် ပြည်တွင်းနေရာဒေသ၊ အသင်းအဖွဲ့ရုံး၊ အလုပ်ရုံ၊ လုပ်ငန်းတည်နေရာ သို့မဟုတ် အစိုးရဌာနများနှင့် ပြည်တွင်းရှိ နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်း၊ ရုံးဌာနများသို့ တာဝန်အရ သွားရောက် လေ့လာဆောင်ရွက်နိုင်သည်။

(ဂ) ကော်မတီ၏ လေ့လာတွေ့ရှိချက်အရ ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့က ဖြစ်စေ၊ တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့တို့က ဖြစ်စေ ပြုပြင်ပြောင်းလဲ စီစဉ် ဆောင်ရွက်ပေးရန် သင့်သော သို့မဟုတ် လိုအပ်သလို အရေးယူဆောင်ရွက်ရန် သင့်သော တွေ့ရှိချက် များရှိပါက လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌထံသို့ သက်ဆိုင်ရာ အမှုတွဲနှင့်အတူ ပြည့်စုံစွာ ပြုစုတင်ပြရမည်။

(င) ၈-၃-၂၀၁၂ ရက်နေ့ ၁၅:၃၀ နာရီတွင် အမျိုးသားစီမံကိန်းနှင့် စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်မှုဝန်ကြီးဌာန၊ နိုင်ငံခြားစီးပွားရေးနှင့် ဆက်သွယ်ရေး ဦးစီးဌာန၊ ညွှန်ကြားရေးမှူး ချုပ် ဒေါ်မြတ်မြတ်စိုးနှင့် အဖွဲ့၊ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန၊ အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာနမှ ဒုတိယ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ဦးခင်မောင်သိန်း နှင့် အဖွဲ့ တို့အား ကော်မတီ အစည်းအဝေးခန်း တွင် တွေ့ဆုံ၍ NGO, INGO များဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ပုံ၊ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းနှင့် အသင်းအဖွဲ့ များစာရင်း၊ စိစစ်ဆောင်ရွက်ဆဲ အခြေအနေ၊ မိမိတို့ ၏ ကော်မတီက ကူညီဆောင်ရွက် ပေးနိုင်မည့် အခြေအနေများကို ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းခဲ့ပါသည်။

(စ) ၁၉-၃-၂၀၁၂ ရက်နေ့ ၁၆:၂၀ နာရီတွင် ကော်မတီအစည်းအဝေးကျင်းပ၍ ကော်မတီ၏ Website လွှင့်တင်ရန်အတွက် ဆောင်ရွက်ထားသည်များကို Projector တွင် Power Point ဖြင့် ရှင်းလင်းတင်ပြစေပြီး Website လွှင့်တင်နိုင်ရေးအတွက် လိုအပ်သည်များ ကို ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးခဲ့ပါသည်။

(ဆ) ၂၄-၄-၂၀၁၂ ရက်နေ့ ၁၂:၀၀ နာရီတွင် ကော်မတီအစည်းအဝေးကျင်းပ၍ NGO, INGO များဆိုင်ရာ Website လွှင့်တင်ရန် စာမူကြမ်းနှင့် နမူနာများအား လွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌ ထံသို့ တင်ပြရန် အတည်ပြုခြင်းနှင့် လွှတ်တော်အသီးသီးမှ ဖွဲ့စည်းထားသော ကော်မတီ၊ ကော်မရှင်နှင့် အဖွဲ့များသည် ပြည်ထောင်စုအဆင့် အဖွဲ့အစည်းဟု အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုခြင်းသည် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့် ညီညွတ်ခြင်းမရှိကြောင်း နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံ ဥပဒေဆိုင်ရာ ခုံရုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဆွေးနွေးခြင်းများကို ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။

(ဇ) ၂၄-၄-၂၀၁၂ ရက်နေ့ ၁၂:၀၀ နာရီတွင် ကော်မတီအစည်းအဝေး ကျင်းပ၍ နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေဆိုင်ရာ ခုံရုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်နှင့် စပ်လျဉ်းပြီး ပြည်ထောင်စု လွှတ်တော်တွင် ဆွေးနွေးတင်ပြမည့် စာတမ်းအား အတည်ပြုခြင်းနှင့် ကော်မတီ၏ Website လွှင့်တင်၍ ပဏာမ ထုတ်လွှင့်မည့် ပင်မစာမျက်နှာဒီဇိုင်းတွင် အတွင်းစာမျက်နှာ စာသားများကို သဘောတူ အတည်ပြုခြင်းနှင့် Website ပုံမှန်ထုတ်လွှင့်သွားနိုင်ရေးအတွက် လိုအပ်နေသော ဝန်ထမ်းတစ်ဦး ခန့်ထားပေးနိုင်ရေးအတွက် တင်ပြသွားရန် ဆုံးဖြတ်ခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်ခဲ့ ပါသည်။

NGO များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တင်ပြချက်

၆။ NGO (Non- Governmental Organization) အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်း ဆိုသည်မှာ ပြည်သူလူထုထံမှ အစုရှယ်ယာငွေများ ထည့်ဝင်ထားခြင်း မဟုတ်ဘဲ ပြည်တွင်းက တစ်ဦးတည်းပိုင် သို့မဟုတ် အစုအဖွဲ့ပိုင် တည်ထောင်ထားသည့် Private Organization သို့မဟုတ် Association များဖြစ်ပြီး ယေဘုယျအားဖြင့် အောက်ပါလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက် ကြသည့် အဖွဲ့အစည်းများဖြစ်သည်ဟု ကမ္ဘာ့ဘဏ်က အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုထားပါသည်။

(က) ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ငန်းများ၊

(ခ) ဆင်းရဲမွဲတေမှု တိုက်ဖျက်ရေးလုပ်ငန်းများ၊

(ဂ) ပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေးလုပ်ငန်းများ၊

(ဃ) အခြေခံလူသား ချင်း စာနာမှု အထောက်အပံ့ သို့မဟုတ် အခြေခံ လူမှုရေး အထောက်အပံ့ ပေးရေးလုပ်ငန်းများ၊

(င) လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းများ၊

၇။ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် အထက်ဖော်ပြပါ လုပ်ငန်းများကိုသာ ဆောင်ရွက်ကြသည့် Operational Base အဖွဲ့အစည်းများနှင့် လူထုထောက်ခံမှုကို ရယူ၍ နိုင်ငံတော်အစိုးရ၏ မူဝါဒ ပြောင်းလဲလာစေ ရန် တွန်းအားပေးဆောင်ရွက်လိုသည့် Advocacy Base အဖွဲ့အစည်းများ ဟူ၍ နှစ်မျိုးနှစ်စား ခွဲခြားနိုင်ပါသည်။

၈။ INGO များမှာ ယေဘုယျအားဖြင့် အထက်အပိုဒ် (၆)ပါ လုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက် ကြသော ပြည်ပက နိုင်ငံတကာ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ ဖြစ်ပါသည်။

၉။ ကုလသမဂ္ဂရှိ Departmental of Information ဌာနက အောက်ပါအချက်များနှင့် စိစစ်၍ နိုင်ငံတကာ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းအဖြစ် အသိအမှတ်ပြုပေးကြောင်း လေ့လာသိရှိရပါသည်။

(က) UN Charter ကို လိုက်နာမှုရှိခြင်း၊

(ခ) ပြည်တွင်းက အသိအမှတ်ပြုခြင်းခံရသော အဖွဲ့အစည်းဖြစ်ခြင်း၊

- (ဂ) သီးသန့်ရပ်တည်နိုင်သော အဖွဲ့အစည်းဖြစ်ခြင်း၊
- (ဃ) အမြတ်အစွန်းအတွက် မလုပ်ဆောင်ရခြင်း၊
- (င) ငွေရေးကြေးရေးကို တိတိကျကျ ရှင်းလင်းနိုင်ရခြင်း၊
- (စ) လွတ်လပ်သည့် စာရင်းစစ်အဖွဲ့ဖြင့် စစ်ဆေးမှုခံယူရခြင်း၊
- (ဆ) Board of Director စသည်တို့ကို ရွေးချယ်ရာတွင် ပွင့်လင်းမြင်သာစွာ ရွေးချယ်မှုရှိခြင်း၊
- (ဇ) အနည်းဆုံး (၃)နှစ် အတွေ့အကြုံရှိပြီး ဖြစ်ခြင်း၊
- (ဈ) ဆက်လက်ရပ်တည်နိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း ယုံကြည်အောင် ပြနိုင်ခြင်း၊
- (ည) UN အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်း စသည့်အချက်များ ဖြစ်ပါသည်။

၁၀။ IGOs (Inter-Governmental Organizations) နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများသည် NGO, INGO အဖွဲ့အစည်းများ မဟုတ်ကြဘဲ ASEAN ကဲ့သို့သော အစိုးရအချင်းချင်း ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများကို ခေါ်ဆိုခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂ (UN) အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အလုပ်သမားအဖွဲ့ချုပ် (ILO) စသည့်အဖွဲ့အစည်းများသည် IGO များဖြစ်ကြပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ၏ အကျိုးပြုနိုင်မှု

၁၁။ နိုင်ငံတော်အား ခေတ်မီဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သော ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံတော်သစ် အလျင်အမြန် ဖြစ်ထွန်းလာစေရန် တည်ဆောက်ရာတွင် ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂအပါအဝင် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ၏ အကူအညီသာမက အစိုးရမဟုတ်သော ပြည်တွင်းပြည်ပ အဖွဲ့အစည်းများ၏ အကူအညီများ အလွန်လိုအပ်ပါသည်။ နိုင်ငံတော်သမ္မတ၏ မူဝါဒ သဘောထားပြောကြားချက်များတွင်လည်း ယင်းအချက်ကို အခါအားလျော်စွာ ထည့်သွင်းပြောကြားလေ့ ရှိပါသည်။ NGO တစ်ဖွဲ့ချင်းအနေဖြင့် နိုင်ငံတော်အစိုးရက ဆောင်ရွက်နိုင်သည့် အတိုင်းအတာနှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင် မပြောပလောက်ဟု ထင်ရသော်လည်း ထိုကဲ့သို့ NGO အဖွဲ့အစည်းများ၊ INGO အဖွဲ့အစည်း မြောက်မြားစွာက နိုင်ငံတော်၏ မြို့ရွာဒေသ အနှံ့အပြားတွင် ဆောင်ရွက်ပေးနေသော လူမှုရေး လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နိုင်မှု အထောက်အပံ့ပစ္စည်းနှင့် ငွေကြေး ပမာဏ အားလုံးကို ပေါင်း၍

တွက်ချက်နိုင်လျှင် နိုင်ငံနှင့် ပြည်သူများအနေဖြင့် အားရလောက် အောင် မြင်တွေ့ရဖွယ် ရှိပါသည်။

၁၂။ ရခိုင်ပြည်နယ်၊ ဘူးသီးတောင်၊ မောင်တောဒေသတွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးအသင်းဆိုသည့် NGO အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုကပင် ဘူးသီးတောင်၊ မောင်တောမြို့နယ်မှ တက္ကသိုလ်ကျောင်းသား / ကျောင်းသူ (၂၀၀)ယောက်ခန့်ကို တစ်လလျှင် ကျပ်(၅၀၀၀၀)နှုန်းဖြင့် ထောက်ပံ့ပေးလျက် ရှိကြောင်းသိရှိရပါသည်။ နိုင်ငံတော်အစိုးရအနေဖြင့် တစ်နိုင်ငံလုံး အတိုင်းအတာအရ ပမာဏ များပြားမည်ဖြစ်သောကြောင့် ရပ်ရွာဒေသအသီးသီးကို ထောက်ပံ့ပေးနိုင်မည်မဟုတ်ပါ။ ထိုကဲ့သို့ နိုင်ငံတော်က မဆောင်ရွက်နိုင်သည့် အကူအညီ အထောက်အပံ့များကို လူမှုရေး အသင်းအဖွဲ့ များက ကူညီဖြည့်ဆည်းဆောင်ရွက်ပေးခြင်းဖြင့် ပြည်သူလူထုကို တိုက်ရိုက် အထောက်အကူ ပြုနိုင်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် မိမိတို့ ကော်မတီသည် ရပ်ရွာဒေသအသီးသီးတွင် အမှန်တကယ် ပြည်သူ့ကို အကျိုးပြုကြသော NGO များ အများအပြား ပေါ်ပေါက်လာစေရန် ဥပဒေနှင့်အညီ အားပေးကူညီခြင်းနှင့် စနစ်တကျ ဆောင်ရွက်နိုင်စေရန်အတွက် ပေါင်းစပ် ညှိနှိုင်းပေးခြင်းများ ကို ဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

NGO, INGO ဆိုင်ရာ ရရှိပြီး အချက်အလက်များ

၁၃။ ကော်မတီတွင် အောက်ပါအချက်အလက်များကို ရရှိပြီး ဖြစ်ပါသည်။

- (က) ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန၏ အသင်းအဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းခွင့်ပြုရေးနှင့် ကြီးကြပ်ရေး ဗဟိုအဖွဲ့၏ NGO ဖွဲ့စည်းခွင့် လျှောက်ထားခြင်း စိစစ်မှု အခြေအနေများ၊
- (ခ) ၎င်းဗဟိုအဖွဲ့၏ INGO များ မှတ်ပုံတင်လျှောက်ထားခြင်း၊ စိစစ်မှုအခြေအနေများ၊
- (ဂ) ၎င်းဗဟိုအဖွဲ့၏ ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီးအလိုက် ပြုစုထားသော NGO (၂၇၈)ဖွဲ့နှင့် INGO (၆)ဖွဲ့ တို့၏ အချက်အလက်များ
- (ဃ) ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန၊ အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာနက ပြုစုသော အသင်း အဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းခြင်းဆိုင်ရာ ဥပဒေ ၊ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် ယင်းဥပဒေအရ ဖွဲ့စည်းခွင့် ပြုရေး ဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေတင်ပြချက်၊

- (င) အမျိုးသားစီမံကိန်းနှင့် စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဝန်ကြီးဌာနက ပြဌာန်း ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသော ကုလသမဂ္ဂ လက်အောက်ခံ အဖွဲ့အစည်းများ၊ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ၊ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံတကာ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ ပူးပေါင်းပါဝင်မှုဖြင့် လူမှုစီးပွားဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည် ဖော်ရာတွင် စနစ်တကျနှင့် အဆင်ပြေချောမွေ့စေရေး အစီအစဉ် လုပ်ငန်းလမ်းညွှန်၊
- (စ) နိုင်ငံခြားစီးပွားရေးဦးစီးဌာနနှင့် ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသော INGO (၆၅)ဖွဲ့၏ အချက်အလက်များ၊

ကော်မတီ၏ Website လွှင့်တင်ရေး

၁၄။ ကော်မတီသည် အောက်ပါရည်ရွယ်ချက်များဖြင့် Website လွှင့်တင်နိုင်ရန် စီစဉ် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။

- (က) ကော်မတီ၏ ဆောင်ရွက်ချက်နှင့် ရည်ရွယ်ချက်များကို ပွင့်လင်းမြင်သာစွာ သတင်းထုတ်ပြန် ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်၊
- (ခ) အောင်မြင်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်သော အသင်းအဖွဲ့များ၏ ဆောင်ရွက်ပုံ နည်းစနစ်နှင့် နည်းလမ်းကောင်းများကို Website တွင် လွှင့်တင်ပေးခြင်းဖြင့် ပြည်သူ့အကျိုးပြု လူမှုရေးလုပ်ငန်းများ ပိုမိုတိုးတက် ဆောင်ရွက်နိုင်ကြစေရန်၊
- (ဂ) ကော်မတီ၏ e-mail လိပ်စာသို့ ပေးပို့လာသော ပြည်သူ့ဆန္ဒ သဘောထား များကို ရရှိနိုင်စေရန်၊

နိဂုံး

၁၅။ ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့နှင့် လွှတ်တော် အသီးသီးတို့၏ ဦးဆောင်ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်မှု များကြောင့် နိုင်ငံတော်သည် ခေတ်မီဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်မည့် ပါတီစုံဒီမိုကရေစီ လမ်းကြောင်းအမှန်သို့ ရောက်ရှိနေပြီး ပြည်သူလူထုအနေဖြင့် စီးပွားရေး အခွင့်အလမ်း၊ အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း၊ ပညာရေးနှင့် ကျန်းမာရေး မြှင့်တင်မှု အခွင့်အလမ်း၊ လူမှုဘဝဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အခွင့်အလမ်းများ ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်လာနေသည်ကို

အထင်အရှား တွေ့မြင်နေရပြီ ဖြစ်ပါသည်။ ။ နိုင်ငံတော်မှ ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုလျော့ချရေးကဲ့သို့သော အစီအစဉ်များကို ချမှတ်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသော်လည်း ဆင်းရဲနွမ်းပါးသောပြည်သူများ၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ကူညီစောင့်ရှောက်မှု လိုအပ်နေသူများ၊ ရပ်ရွာဒေသ လူမှုဘဝ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရေး အတွက် အကူအညီလိုအပ်နေသည်များ အစရှိသည့် လတ်တလောလိုအပ်ချက်များကို NGO နှင့် INGO အဖွဲ့အစည်းများက ချက်ချင်း လက်ငင်းအကျိုးပြုနိုင်မည်ဖြစ်ပါသဖြင့် မိမိတို့ကော်မတီ၏ လုပ်ငန်းတာဝန်တွင် ဖော်ပြထားသည့် အတိုင်း အားပေး ကူညီ၍ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်ပါကြောင်း တင်ပြအစီရင်ခံအပ်ပါသည်။ အားလုံးကို ကျေးဇူးတင်ရှိပါတယ်။

အမျိုးသားလွှတ်တော် အစိုးရမဟုတ်သော ပြည်တွင်းပြည်ပ အဖွဲ့အစည်းများ၏ ကော်မတီ၏ အစီရင်ခံစာနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဆွေးနွေးလိုသည့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များရှိလျှင် အမည်စာရင်း တင်သွင်းနိုင်ကြောင်း ဥက္ကဋ္ဌက ကြေညာခြင်း

အချိန်၊ ၁၁:၅၀။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များခင် ဗျား။ အမျိုးသားလွှတ်တော် အစိုးရမဟုတ်သော ပြည်တွင်းပြည်ပ အဖွဲ့အစည်းများဆိုင်ရာ ကော်မတီ၏ အစီရင်ခံစာကိုဆွေးနွေးမည့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များရှိပါက (၉-၈-၂၀၁၂) ၁၆:၀၀ နာရီ နောက်ဆုံးထား၍ အမျိုးသားလွှတ်တော်ဌာန၊ ဒုတိယ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်ထံ အမည်စာရင်း ပေးပို့ကြပို့ ဖြစ်ပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ယခု နေ့လယ်စာ သုံးဆောင်ဖို့ အစည်းအဝေးကို ရပ်နားပါ့မယ်။

အခမ်းအနားမှူး။ ။ အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီး ပြန်လည်ထွက်ခွာပါပြီ ခင်ဗျား။

အခမ်းအနားမှူး။ ။ အားလုံးထွက်ခွာနိုင်ပါပြီ ခင်ဗျား။

[အစည်းအဝေးကို (၁၁:၅၀) နာရီတွင် ခေတ္တရပ်နား ပြီး (၁၂:၅၀) နာရီအချိန်တွင် ပြန်လည်ကျင်းပပါသည်။]

အချိန်၊ ၁၂:၅၀။

အခမ်းအနားမှူး။ ။ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များခင်ဗျား။
အစည်းအဝေး အစီအစဉ် ပြန်လည်စတင်တော့မှာ ဖြစ်ပါတယ်။

အခမ်းအနားမှူး။ ။ အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီး ကြွရောက်လာပါပြီ
ခင်ဗျား။

[အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌ သည် ဥက္ကဋ္ဌအတွက် သတ်မှတ်ထားသည့် စင်မြင့်ပေါ်
တွင် နေရာယူပါသည်။]

အခမ်းအနားမှူး။ ။ အားလုံးထိုင်နိုင်ကြပါပြီခင်ဗျား။

ဒေါက်တာမြင့်ကြည်၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၈)၏ ဖွံ့ဖြိုးမှုနည်းသော
တိုင်းရင်းသားများအတွက် တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်ချ၍ စတင်ဆောင်ရွက်ပေးရန်
ပြည်ထောင်စုအစိုးရအား တိုက်တွန်းကြောင်းအဆိုကို လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များက
ဆွေးနွေးခြင်း၊ ပြည်ထောင်စုအဆင့် အဖွဲ့အစည်းဝင်က ပြန်လည် ဖြေရှင်းဆွေးနွေးခြင်းနှင့်
အမျိုးသားလွှတ်တော်၏ အဆုံးအဖြတ် ရယူခြင်း

အချိန်၊ ၁၂:၅၀။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အစီအစဉ်(၂၀) ဖြစ်ပါတယ်။ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်
များခင်ဗျား။ ရန်ကုန် တိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၈)မှ ဒေါက်တာမြင့်ကြည် တင်သွင်း
ထားတဲ့ ဖွံ့ဖြိုးမှုနည်းသော တိုင်းရင်းသားများအတွက် တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်ချ၍ စတင်
ဆောင်ရွက်ပေးရန် ပြည်ထောင်စုအစိုးရအား တိုက်တွန်းကြောင်းအဆိုကို ဆွေးနွေးဖို့ လွှတ်တော်
ကိုယ်စားလှယ် (၉)ဦးက အမည်စာရင်း တင်သွင်းထားပါတယ်။ ပထမဦးစွာ ရခိုင်ပြည်နယ်
မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၆)မှ ဦးခင်မောင်လတ် ဆွေးနွေးနိုင်ပါပြီ။

အချိန်၊ ၁၂:၅၁။

ဦးခင်မောင်လတ်၊ ရခိုင်ပြည်နယ်မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၆)။ ။ လေးစားအပ်တဲ့
အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီးနဲ့တကွ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးများ၊ အမျိုးသားလွှတ်တော်
ကိုယ်စားလှယ်တော်ကြီးများခင်ဗျား။ ကျန်းမာချမ်းသာကြပါစေလို့ ဆုမွန်ကောင်းတောင်းရင်း

ဂါရဝပြု လိုက်ပါတယ်။ ကျွန်တော်ကတော့ ရခိုင်ပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ် (၆)က အမျိုးသား လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် ဦးခင်မောင်လတ်ဖြစ်ပါတယ်။ ရန်ကုန် တိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ် အမှတ်(၈)မှ ဒေါက်တာမြင့်ကြည် ၏ ဖွံ့ဖြိုးမှုနည်းသော တိုင်းရင်းသားများအတွက် တိုးတက် ဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်ချ၍ စတင်ဆောင်ရွက်ပေးရန် အဆိုကို ထောက်ခံ ပြီးဆွေးနွေးသွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ဖွံ့ဖြိုးမှုနည်းသော တိုင်းရင်းသားများ အတွက် တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်ရေးဆွဲမယ်ဆိုရင် ဖွံ့ဖြိုး မှုနည်းတဲ့သူတွေက ဘယ်သူတွေလဲ၊ ဘယ်ဒေသမှာ ရှိနေသလဲ ဆိုတာသိဖို့ လိုပါတယ်။ နောက်မှဘာကြောင့် မဖွံ့ဖြိုးဘဲ ကျန်ရစ်ခဲ့တာလဲဆိုတာကို သုံးသပ်ပြီး ဖွံ့ဖြိုးလာအောင် ဘယ်လိုလုပ်ရမယ်ဆိုတာ စီမံကိန်းတွေ ရေးဆွဲဖို့ဖြစ်ပါတယ်။ ဖွံ့ဖြိုးမှု အနည်းဆုံးဒေသတွေကို ကြည့်မယ်ဆိုရင် ချင်းနဲ့ ရခိုင်ပြည်နယ်က ဦးဆောင်နေတဲ့ ပြည်နယ်တွေ ဖြစ်နေ တာတွေ့ရပါမယ်။ ချင်းပြည်နယ်မှာ လေးပုံသုံးပုံ၊ ရခိုင်ပြည်နယ်မှာ တစ်ဝက်လောက်နဲ့ အခြား ပြည်နယ်တွေမှာလည်း ဆင်းရဲနေကြပါတယ်။ ပြည်နယ်တွေ ဒီလို ကျန်ရစ်ခဲ့တာမှာ အဓိကအကျဆုံး အကြောင်းအရင်းကတော့ ဖွံ့ဖြိုးမှုအခြေခံဖြစ်တဲ့ အခြေခံအဆောက်အအုံ တည်ဆောက်ရေးမှာ နှစ်ပေါင်းများစွာ ပြောရရင် ဆိုရှယ်လစ်ခေတ်ကတည်းက ကျန်ရစ်ခဲ့တာမှာ ဒီကနေ့အထိ ဖြစ်ပါတယ်။ ပြည်နယ်တွေဟာ အခြားစီမံကိန်းတွေမှာ ပါပြန် ရင်လည်း စီမံကိန်းတွေ မအောင်မြင် တာ၊ လုံလောက်မှုမရှိတာ၊ တလွဲမှားဖြစ်နေတာတွေကြောင့် ဆင်းရဲ လာခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ဒါကြောင့် ပြည်နယ်တိုင်းရင်းသားတွေ ဖွံ့ဖြိုးဖို့အတွက် အထူး စီမံကိန်းတွေ ရေးဆွဲရမှာဖြစ်သလို မှန်မှန်ကန်ကန်ဖြစ်ဖို့လည်း လိုအပ်ပါတယ်။ လက်တွေ့ကျဖို့ လည်းလိုပါတယ်။ စာ ရွက်ပေါ်မှာရှိနေပြီးတော့ အကောင်အထည်မဖော်နိုင်ခဲ့တဲ့ စီမံကိန်းတွေ လည်း အများကြီးရှိခဲ့ပါတယ်။ ဒါဘာကြောင့်ဖြစ်သလဲဆိုရင် ဗဟိုက ထိန်းချုပ်တဲ့ စနစ်နဲ့ Top Down စနစ်မျိုး ဖြစ်ခဲ့လို့ ပြောရမှာဖြစ်ပါတယ်။ Bottom Up ပုံစံမျိုး၊ ပြည်နယ်ဒေသတွေရဲ့ စီးပွားရေးပထဝီနဲ့ ကိုက်ညီတဲ့ပုံစံမျိုး ပြည်နယ်ဒေသခံတွေနဲ့ လုပ်ငန်းရှင်တွေ၊ ကျွမ်းကျင်သူ ပညာရှင်တွေရဲ့ တင်ပြချက်တွေပါ တွဲ ပုံစံမျိုးဖြစ်ဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ စီမံကိန်းရေးဆွဲသူတွေဟာ

အောက်ကိုဆင်းကြည့်ဖို့လည်း လိုအပ်ပါတယ်။ တစ်နည်းပြောရရင် ပြည် နယ်ဗဟိုပြုချဉ်းကပ်တဲ့ စီမံကိန်းမျိုးတွေဖြစ်ဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။

အဲဒီလိုမျိုး မဖြစ်ခဲ့တဲ့အတွက်ကြောင့် တိုင်းရင်းသားပြည်နယ်တွေမှာ ဓာတ်သတ္တုရှိပြီး ကုန်ချောမဖြစ်လာတာတွေ၊ သစ်လုံးထုတ် ယူပြီး ကုန်ချောမဖြစ်လာတာတွေ၊ ဝါးတောရှိပြီး စက္ကူ စက်ရုံ မရှိတာ၊ ထုံးကျောက်၊ ဓာတ်ငွေ့ရှိပြီးတော့ ဘိလပ်မြေစက်ရုံ မတည်ဆောက်နိုင်တာ၊ ဓာတ်မြေဩဇာစက်ရုံတွေ ဖြစ်မလာတာ၊ ဆိပ်က မီးရှိပြီး ကုန်ပို့လုပ်ငန်း မလုပ်နိုင်တာ၊ ပင်လယ် ရေပြင်ရှိပြီး ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း မလုပ်နိုင်တာ၊ ရေအရင်းအမြစ် ရှိပြီးတော့ ရေအားလျှပ်စစ် မထုတ်နိုင် တာတွေဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ ဒါတွေဟာ ပြည်နယ်တွေ မှာ ဖြစ်ခဲ့တာ ကြာလာပြီ ဆိုတော့ ကုန်ထုတ်လုပ်မှု မတိုးဘဲ ဆင်းရဲလာခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ နောက်တစ်ခုက စီမံကိန်းတွေဟာ လက်တွေ့မကျတာကို ပြောရရင် မြန်မာနိုင်ငံဟာ စိုက်ပျိုးရေး နိုင်ငံအဖြစ်က စက်မှုနိုင်ငံ ကို ပြောင်းလဲဖို့ ရည်မှန်းချက် ထားရှိနေပါတယ်။ စက်မှုမှာ တစ်ခါ အသေးစားနဲ့ အလတ်စား စက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းကို အလေးထား ဆောင်ရွက်ပြီးတော့ ယင်းမှတစ်ဆင့် အကြီးစားစက်မှု တည်ဆောက်ရေးစီမံကိန်း ချမှတ်ထားပါတယ်။ အဲဒီစီမံကိန်းတွေဟာ ကျွန်တော်တို့လို စိုက်ပျိုးရေးအခြေပြု ဆင်းရဲပြည်နယ် တွေနဲ့ လောလောဆယ် ရေတိုမှာတော့ ဘယ်လိုမှ မကိုက်ညီသေး ပါဘူး။ ဘာကြောင့်လဲဆိုရင် တစ်ချိန်က စပါးကျိဖြစ်ခဲ့ဖူး တဲ့ ကျွန်တော်တို့ ရခိုင်ပြည်နယ်ဟာ စိုက်ပျိုးရေးအဆင့်ကိုတောင်မှ ပီပီပြင်ပြင် မဖြစ်သေးပါဘူး။ ဝမ်းစာဖူလုံရုံပဲ ရှိပါသေးတယ်။ စိုက်ပျိုးရေး Export အဆင့်ကို အတော်ကြိုးစားရမယ့် အခြေအနေရှိပါတယ်။

စက်မှုပိုင်းကို ကြည့်ရင်လည်း အညာဒေသနဲ့ တောင်ပေါ်ဒေသအချို့မှာရှိနေတဲ့ စက်မှုဇုန်ဆိုတာ ဒီကနေ့အထိ အနှစ် (၂၀)ကျော်ကြာလာသည့်တိုင်အောင် ရခိုင်ပြည်နယ်မှာ တည်ဆောက်ပေးလို့မရသေးပါဘူး။ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားက တစ်ယူနစ်(၄၀၀)ကျော်၊ လူတစ်ယောက် လမ်းအရှည် ပိုင်ဆိုင်မှုဟာ တစ်ကီလိုမီတာပဲ ရှိပါသေးတယ်။ ရန်ကုန်ကို တစ်ညအိပ်၊ နေပြည်တော်၊ မန္တလေးကို တစ်ညအိပ် သွားနေရတဲ့အခြေအနေမျိုးမှာ SME တွေ၊ CMP လုပ်ငန်း တွေ၊ စီးပွားရေးအရ တွက်ခြေမကိုက်နိုင်ပါဘူး။ ကျွန်တော်တို့ဆီ မှာ ရှိလည်း မရှိပါဘူး ။ ဒီလို အခြေအနေမျိုးမှာ နိုင်ငံခြားစက်မှု FDI တွေကို မျှော်လင့်ဖို့ဆိုတာက ဘယ်လိုမှ မဖြစ်နိုင်ပါဘူး။

ဒါကြောင့် စိုက်ပျိုးရေးနဲ့ စက်မှုစီမံကိန်းတွေကို ပြတ်ပြတ်သားသား ပိုင်းခြားပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့ပြည်နယ်တွေမှာ ရေးဆွဲသင့်ပါတယ်။ ရေတိုမှာ စက်မှုဆိုင်ရာ ပြည်ထောင်စုခွဲတမ်းကို မျှော်တလင့်လင့်လုပ်မနေတော့ပါဘူး။ Infrastructure မကောင်းတဲ့ဒေသတွေမှာ ဒါဟာ “ဝ” မရှိဘဲ “ဝိ” လုပ်သလို၊ ဘုန်းတော်ကြီးနဲ့ဘီးလို မသင့်တော်ပါဘူး။ အဲဒီအစား လုပ်ငန်းလွယ်ကူပြီး သေချာတဲ့ စိုက်ပျိုးရေးစီမံကိန်းဘက်ကိုပဲ လွှဲပြောင်းပေးပါလို့ ပြောချင်ပါတယ်။ ကုလားတန် မြစ်ဝှမ်း နှစ်သီးစားစီမံကိန်းတို့၊ အသေးစား ရေချိုတာတမံ စီမံကိန်းတို့၊ ဒီရေတားကျွန်းပတ် တာတမံ တွေလုပ်ပေးလိုက်ရင်တော့ အချိန်တိုအတွင်းမှာ ကျွန်တော်တို့ ပြည်နယ် ဟာ ကုန်ထုတ်လုပ်မှု နှစ်ဆမက တက်လာနိုင်မယ့် အခြေအနေရှိပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ပြည်နယ်တွေ ဖွံ့ဖြိုးလာအောင် စိုက်ပျိုးရေး FDI တွေ ပြည်နယ် တွေကို တိုက်ရိုက်ဝင်ရောက် လာနိုင်အောင် နိုင်ငံတော်က စီမံ ပေးရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ လူဦးရေရဲ့ (၇၀) ရာခိုင်နှုန်းဟာ အရင်းအနှီးမဲ့ လယ်သမားတွေ ဖြစ်နေတာကြောင့် နိုင်ငံခြား FDI တွေ ကိုလည်း (၁၀၀)ရာခိုင်နှုန်း ခွင့်ပြုပေးဖို့ လိုအပ် နေပါတယ်။ လုပ်ငန်းလွယ်ကူအောင် Bottom Up ဖြစ်အောင် ပြည်နယ်က တစ်ဆင့်ဗဟိုသို့ တက်နိုင်အောင် နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ကော်မရှင်မှာ ပြည်နယ်တွေက ကိုယ်စားပြုသူတွေ ပါဝင်ဖို့လည်း လိုအပ်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့ ပင်လယ်ကမ်းရိုးတန်းဒေသ ဖွံ့ဖြိုးရေးမှာ ရေလုပ်ငန်းကို ပစ်ပယ်ထား လို့ မရနိုင်ပါဘူး။ ရေလုပ်ငန်းဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းတွေလည်း လုပ်ပေးဖို့လိုပါတယ်။ ရခိုင်ပြည်နယ် ရေလုပ်ငန်းဟာ ပုစွန်ကျား၊ ဂဏန်းနဲ့ငါးက ဒေါ်လာဘီလီယံနဲ့ချီပြီးတော့ ရှာဖွေပေးခဲ့ပြီးဖြစ် ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးက ပြန်လည်ပံ့ ပိုးမှုဆိုတာတော့ မရှိသလောက်ပဲ ဖြစ်နေပါ တယ်။ အစိုးရကသာ ထောက်ပံ့ကူညီမှု မရှိဘူးဆိုရင် ထုတ်လုပ်မှုကျဆင်းနေတဲ့ ရေလုပ်ငန်းဟာ တဖြည်းဖြည်း ဆိုးရွားသွားမယ့် အခြေအနေရှိ ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံတွေမှာ အစိုးရ၊ NGO, INGO တွေ ပူးပေါင်းပြီး လုပ်ဆောင်နေပါတယ်။ ၁၉၈၀ ခုနှစ် ဝန်းကျင်မှာ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ် ရေလုပ်ငန်း ဖွံ့ဖြိုးရေးစတင်တုန်းက NGO တွေရဲ့ ထောက်ခံမှုနဲ့ ရေလုပ်ငန်း အတွက်ငွေတွေကို ဘဏ်မှ လိုသလောက် ထုတ်ချေးပါတယ်။ အင်ဂျင်စက်တွေ၊ ငါးဖမ်းပို့ က်တွေ ထုတ်ပေးပါတယ်။ မုန်တိုင်းဒဏ်ခံ မော်တော်ဒီဇိုင်းတွေကိုတောင်မှ ရေးဆွဲပြီး တော့ တည်ဆောက် ပေးခဲ့တဲ့အတွက် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ခဲ့ တာ အောင်မြင်ခဲ့တာ တွေ့ရပါတယ်။ အဲဒီလို လုပ်ပေးနိုင်

မယ်ဆိုရင် ကမ်းရိုးတန်းက ရေလုပ်သားတွေဟာ တစ်ဝမ်းစာရှာဖွေ၊ စားသောက်နေရတဲ့ ဘဝ ကနေပြီးတော့ တစ်ပိုင်တစ်နိုင် လုပ်ငန်းရှင်အဖြစ် တိုးတက်လာစရာ ရှိပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ဖွံ့ဖြိုးမှုနည်းတဲ့ ဒေသတွေအတွက် ဖွံ့ဖြိုး ရေးစီမံချက်တွေ လုပ်မယ်ဆိုရင် ပြည်ထောင်စုဖွံ့ဖြိုးရေးရန်ပုံငွေကို အဲဒီဒေသရဲ့ ဆင်းရဲမှုရာခိုင်နှုန်းနဲ့ အချိုးကိုက် ညီစွာ ခွဲဝေပေးရပါမယ်။ Priority ဦးစားပေးစနစ်လည်း ရှိရပါမယ်။ ဥပမာပေးရရင် ဆင်းရဲသူနဲ့ ချမ်းသာသူကို ဆတူပေးနေရင်တော့ ဆင်းရဲသူက ဆင်းရဲမြဲ၊ ချမ်းသာသူက ချမ်းသာမြဲ ဖြစ်နေ ပြီးတော့ ကွာဟမှုကလည်း နဂိုအတိုင်း သာ ရှိနေမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ပြီးခဲ့တဲ့လမှာ မြန်မာ နိုင်ငံကို ရောက်လာခဲ့တဲ့ ADB ဘဏ်ရဲ့ အရှေ့အာရှ၊ အရှေ့တောင်အာရှနဲ့ ပစိဖိတ်ဆိုင်ရာ ဒုတိယ ဥက္ကဋ္ဌ စတီဖင်ဂရော့(ဖ်) က နိုင်ငံတော်သမ္မတ၊ ဝန်ကြီးများ၊ ပါတီခေါင်းဆောင်များကို တွေ့ဆုံ ပြီးတော့ သတိပေးပြောကြားခဲ့တဲ့စကားကို The Street View News Journal မှာ ပါရှိပါတယ်။ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုတိုက်ဖျက်ရေးနဲ့ စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးမှုတို့ကို သက်ဆိုင်ရာပြည်နယ် တိုင်းဒေသ အလိုက် ဦးစားပေးလုပ်ဆောင်သင့် ပါကြောင်း ဖော်ပြတာတွေ့ရပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဖွံ့ဖြိုးရေး တွေ လုပ်ဆောင်တဲ့အခါမှာ ပြည်ထောင်စုဖွံ့ဖြိုးရေးရန်ပုံငွေ တွေကို ဆင်းရဲသူကို များများပေး၊ ဆင်းရဲတဲ့သူ များများယူ ဆိုတဲ့ မူဝါဒမျိုးနဲ့ လုပ်ဆောင်မှသာလျှင် နောက်ကျ ကျန်ရစ်တဲ့ ပြည်နယ် တွေ အမိလိုက်နိုင်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ နိဂုံးချုပ်ပြောရရင် အကြမ်းဖျင်းအားဖြင့် နိုင်ငံလူဦးရေရဲ့ တစ်ဝက် လောက်၊ ဧရိယာတစ် ဝက်လောက်ရှိတဲ့ တိုင်း ရင်းသားပြည်နယ်တွေ ဆင်းရဲနေရတယ်ဆိုတာဟာ ပြည်ထောင်စုဆင်းရဲနေတာပါပဲ။ ဆင်းရဲမှုနှုန်းမြင့်မားနေခြင်းဟာ ပြည်ထောင်စုရဲ့ တိုင်းရင်းသား စည်းလုံးညီညွတ်ရေးပုံရိပ်ကို အရုပ်ဆိုးစေနေပါတယ်။ ဒီကိစ္စဟာ ၂၀၁၅ ခုနှစ် AEC အာဆီယံ စီးပွားရေးအပြေးပြိုင်ပွဲမှာ ပြည်ထောင်စုကြီးကိုလည်း နောက်သို့ ဆွဲချိတ်ထားမှာဖြစ်တာကြောင့် ဒေါက်တာမြင့်ကြည် ရဲ့ အဆိုကို အလျင်အမြန် အကောင်အထည်ဖော်သင့်ပါကြောင်း ဆွေးနွေး တင်ပြအပ်ပါတယ်ခင်ဗျား။ ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

အချိန်၊ ၁၃း၀၃။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ဆက်လက်ပြီး ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၆)မှ ဒေါက်တာတင်ရွှေ ဆွေးနွေးနိုင်ပါပြီ။

အချိန်၊ ၁၃:၀၃။

ဒေါက်တာတင်ရွှေရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၆)။ ။ လေးစားအပ်

ပါသော အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့်တကွ ပြည်ထောင်စုဒုတိယဝန်ကြီး၊ အမျိုး သား လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်ကြီးများ အားလုံး ကာယသုခ၊ စိတ္တ သုခ သုခနှစ်ဖြာနဲ့ ပြီးပြည့်စုံ ပါစေကြောင်း ဆုမွန်ဂါရဝ ဦးစွာပြုအပ်ပါတယ်။ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ ဥက္ကဋ္ဌကြီးရဲ့ ခွင့်ပြုချက်အရ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ် (၈)မှ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်ကြီး ဒေါက်တာဦးမြင့်ကြည် ရဲ့ မဖွံ့ဖြိုးသေးသော တိုင်းရင်းသားများအတွက် တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုး စေရန် အတွက် စီမံချက်များ စတင် အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ရွက်ပေးရန် ဆိုတဲ့အဆိုကို ထောက်ခံ ဆွေးနွေးသွားပါမယ်။ ကျွန်တော် ဘာ ကြောင့် ဒီအဆိုကို ထောက်ခံ ဆွေးနွေးရသလဲဆိုတော့ ကျွန်တော်တို့ နေ့စဉ်တွေ့နေရတဲ့ သတင်းစာတွေမှာ ပါတဲ့အတိုင်း Our Three Main National Causes ဆိုတဲ့ အကြောင်းတရားထဲမှာ ဆိုလိုချင်တာကတော့ တို့တာဝန် အရေးသုံးပါးမှာ (၁) ပြည်ထောင်စု မပြိုကွဲရေး၊ (၂) တိုင်းရင်းသား စည်းလုံးညီညွတ်မှု မပြိုကွဲရေးနှင့် (၃) ဖြစ်တဲ့ Perpetuation of Sovereignty ဆိုတဲ့ (၃)ချက်ကို အကောင်အထည်ဖော်မယ့် Implemen- tation Project ဖြစ်တဲ့အတွက် ကျွန်တော် ဆွေးနွေးခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့ အတိတ်အကြောင်းကို ပြန်လည်ပြီးတော့ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်ကြီးများနှင့်တကွ အားလုံး နိုင်ငံတော်သူ/နိုင်ငံသားတွေလည်း သိရှိနေကြပြီး ဖြစ်တဲ့အတွက် လွတ်လပ်ရေးဗိသုကာ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း နှင့်တကွ တိုင်းရင်းသား တောင်ပေါ် မြေပြန့် မကျန်အားလုံးစုစည်းပြီး ကျားကုတ်ကျားခဲ ရယူခဲ့ရတဲ့ လွတ်လပ်ရေးကြီးဟာ လွတ်လပ် ရေးကြီး ရပြီးတဲ့နောက်မှာ ကျွန်တော်တို့ တိုင်းရင်းသားတွေ အားလုံးဟာ တစ်စုတစ်ဝေး၊ တညီ တညွတ်တည်းမရှိဘဲ အမျိုးမျိုးကွဲပြားတဲ့အတွက် ဒေသအသီးသီးမှာ ငြိမ်းချမ်းမှုဆိုတာ လျော့ပါး ခဲ့ရပါတယ်။ အဲဒီလို စုစည်းမှု မရှိတဲ့အတွက် တစ်ခါ ပါလီမန်ခေတ်ရောက်ပြန်တော့လည်းပဲ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟတွေ လွှမ်းမိုး မိမိတို့ရဲ့ စိတ်အစဉ်တွေဟာ ဝိရောဓိဖြစ်နေတဲ့အတွက် တိုင်းပြည်အတွက် ကျွန်တော်တို့ နစ်နာရတယ်ဆိုတာ ပတ်ဝန်းကျင်က နိုင်ငံတွေနဲ့ ယှဉ်ကြည့် လိုက်ရင်၊ ချိန်ထိုးကြည့်လိုက်ရင် ကွက်ကွက်ကွင်းကွင်း မြင်ရတယ်ဆိုတာ တွေ့ရပါလိမ့်မယ်။

သို့သော် ကျွန်တော်တို့ ပြုလုပ်သူက လုပ်၊ နောက်က အဓိပ္ပာယ် သမင်မွေးရင်း ကျားစားရင်းဆိုသလိုပဲ မွေး သမျှ၊ လုပ်သမျှတွေကလည်း အရာမထင် မပေါ် ဖြစ်နေခဲ့ပါတယ်။ အထူးသဖြင့် အခုတစ်ခါပြန်ကြည့်မယ်ဆိုရင် မကြာမီရက်အတွင်းကပဲ ပူတာအိုနယ်မြေမှာ မြန်မာ့တပ်မတော်ကနေပြီးတော့ လေယာဉ်နဲ့ သွားရောက်ပြီး စားနပ်ရိက္ခာတွေကို ပို့ခဲ့ရပါတယ်။ ဒါသတင်းစာတွေထဲမှာလည်း ပါပြီးပါပြီ။ အဲဒီမှာက သွားရေးလာရေးခက် တံတားတစ်ခုကို အခြေပြုပြီး သွားနေရတဲ့နေရာ တံတားတစ်ခုရဲ့အောက်မှာ တစ်ခါ လမ်းငယ်လေးရှိပေမယ့် ဒီလမ်းငယ်ကလည်း ချောင်းမြောင်းလို ပုံသဏ္ဍာန်မျိုးဖြစ်၊ မိုးတွင်းရောက်တော့ ရေစီး၊ လမ်းတံတားကိုလည်း တစ်ခါ အန္တရာယ်ပေးထားတဲ့ အတွက်ကြောင့်မို့ သွားရေးလာရေးဟာ ဘယ်လောက် ခက်သလဲ ဆိုတာဟာ ကွက်ကွက်ကွင်းကွင်းပေါ်နိုင်ပါတယ်။

ဒါကြောင့်မို့လို့ ကျွန်တော်တို့ ဇူလိုင်လ ၁၃ ရက် နေ့မှာပဲ ကမ္ဘောဒီးယား နိုင်ငံမှာ ကျင်းပခဲ့တဲ့ အမေရိကန်-အာဆီယံဖိုရမ်မှာ နိုင်ငံတော်သမ္မတ ကြီးကနေပြီးတော့ ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ကမ္ဘာသိအောင်ဖွင့်ဟခဲ့တဲ့ ပြုပြင်မှု(၃) ရပ်ဆိုတာကို တိတိကျကျ ပြောဆိုခဲ့ ပါတယ်။ အဲဒီပြုပြင်မှု (၃)ရပ်ကတော့ (၁) ရာစုနှစ်ဝက်ခန့် ကျင့်သုံးခဲ့တဲ့ ဗဟို ဦးစီးစနစ် အုပ်ချုပ်မှု ကနေပြီးတော့ ရုန်းထွက်လာပြီးတော့ ရင့်ကျက်ခိုင်မာတဲ့ ဒီမိုကရေစီစနစ်ကို ပြောင်းလဲရေး၊ နောက် ဒုတိယ အချက်အနေနဲ့ကတော့ စစ်ပွဲမှသည် ပဋိပက္ခ ငြိမ်းချမ်းရေးဆီသို့ဟူသော ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ ပဋိပက္ခဖြေရှင်းခြင်း၊ (၃) ကတော့ ဗဟိုဦးစီးစနစ် စီမံကိန်းနဲ့ ဆောင်ရွက်နေခဲ့တဲ့ စီးပွားရေးပုံစံကို ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်အဖြစ် ပီပီပြင်ပြင်ဆောင်ရွက်ရန် ဆိုပြီးတော့ ကမ္ဘာသိ၊ လူသိကြားအောင် တင်ပြရှင်းလင်းခဲ့ပြီဖြစ်ပါတယ်။

ဒါကြောင့် ငြိမ်းချမ်းရေး အသွယ်သွယ်ကို ရမှသာလျှင် ကျွန်တော်တို့ရဲ့ တောင်ပေါ် ဒေသ၊ မြေပြန့်မကျန် အားလုံးဟာ စည်းစည်းလုံးလုံး၊ ညီညီညွတ်ညွတ်နဲ့ အေးအေးချမ်းချမ်း ဆောင်ရွက်နိုင်မယ့် အနေအထား ရှိပါတယ်။ အခုတော့ Myanmar Peace Center ဆိုပြီး တော့ ကျွန်တော်တို့ ဖွင့်လှစ်ထားပြီ ဖြစ်ပါတယ်။ ဖွင့်လှစ်ထားတယ်ဆိုတာလည်း သိရှိရပါတယ်။ ဒါကြောင့်မို့လို့ ကျွန်တော်တို့ Donor Group၊ Donor Support Group ကျွန်တော်တို့ Peace Donor Support Group ဆိုပြီးတော့ အခု Norway နိုင်ငံကနေပြီးတော့ ဦးဆောင်လာပြီးအခု UN အပါအဝင် United Kingdom၊ US၊ Australia အစရှိတဲ့ နိုင်ငံတွေကပါ ဒီ ပြည်တွင်း

ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက်ကို ဦးတည်ပြီးတော့ လာရောက် ရန်ပုံငွေတွေလှူဒါန်း အစ ရှိတဲ့ စီမံကိန်းတွေ၊ Project တွေကို လုပ်ဆောင်ဖို့ ကမ်းလှမ်း နေပြီ ဖြစ်ပါတယ်။ ပေးလည်း ပေးအပ်သွားပါတယ်။ ဒါကြောင့် သမ္မတကြီးကိုယ်တိုင်ကပဲ ပြည်နယ်အစိုးရတွေ အဖွဲ့ တွေကို အားလုံးဖိတ်ကြားပြီးတော့ မိမိတို့ ပြည်နယ်နဲ့ ပြည်နယ်အလိုက် ဘာတွေကိုလုပ်ရင် ကောင်းမယ်ဆိုတဲ့ စီမံချက်၊ Project တွေကို တင်ခိုင်းထားပြီ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒါကြောင့်မို့လို့ ကျွန်တော်တို့ ဖွံ့ဖြိုးမှုလိုတယ်ဆိုတာလဲ ဘာတွေလိုတာလဲ။ ပြန်စဉ်းစားလိုက်ရင် (၁) Education လို့ခေါ်တဲ့ ပညာရေး စနစ်၊ (၂) ကျန်းမာရေး နောက် (၃) စီးပွားရေး တိုးတက်ဖို့လိုပါတယ်။ နောက် (၄) လျှပ်စစ်မီးတွေ ထိန်ထိန်လင်းဖို့ လိုပါတယ်။ နောက်တစ်ချက်ကဆိုရင် Community ကျွန်တော်တို့ ဆက်သွယ်ရေးလမ်းကြောင်းတွေ အားလုံးဖွံ့ဖြိုးဖို့ လိုပါတယ်။ နောက် လမ်း၊ တံတားတွေ။ အဲဒီတော့ ကျွန်တော်တို့ ပထမအကြိမ် အမျိုးသားလွှတ်တော် ပထမပုံမှန်အစည်းအဝေးကစပြီး ကျွန်တော်တို့ရဲ့တိုင်းရင်းသား ညီအစ်ကိုမောင်နှမတွေရဲ့ တင်ပြချက်တွေဟာ ကျွန်တော်တို့နားထဲမှာ ပြည့်ဝလာပါတယ်။ အထူးသဖြင့် ချင်းပြည်နယ် မှ တင်ပြခဲ့တဲ့ ကျွန်တော်တို့ကို လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်မှန်းမသိ ကျွန်တော်တို့ ကားတက်စီးတဲ့အခါမှာ နေရာမရလို့ ကားခေါင်မိုးပေါ်ကနေ တက်ပြီးစီးလာရတယ်လို့ဆိုတဲ့ ချင်းပြည်နယ်က အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်ကြီး ဦးပေါ်လျှံလွင် ရဲ့ ပြောကြားချက်ကိုလည်း ကျွန်တော် ယနေ့အထိ မမေ့နိုင်ပါဘူး။ မနေ့က တစ်နေ့ ဒီအစည်းအဝေးမှာပဲ ချင်းပြည်နယ်က ဦးဟာရှိုင်းဘွေ ရဲ့ တင်ပြချက် ချင်းပြည်နယ်ကို လက်ဖက်လွှမ်းမိုးရမယ်ဆိုတဲ့အစား အောင်မြင်မှုတွေမရှိဘူး။ ငွေရေးကြေးရေးတွေလိုအပ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့်မို့လို့ ကျွန်တော်တို့ ၀ ဥများ စိုက်ပျိုးရေးကို ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် ထောက်ပံ့ဖို့ ဒါတွေဟာ အထူးပဲ လိုအပ်ပါတယ်။ ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ပြောရမယ်ဆိုရင်တော့ တကယ့်လိုအပ်ချက် ဒီကနေ့ကတော့ ဒီမိုကရေစီစနစ်နဲ့ ကျွန်တော်တို့ လွှတ်တော်တွေ ပေါ်လာပြီဖြစ်ပါတယ်။

ဒါကြောင့် ဒါတွေကို မှတ်မှတ်သားသားနဲ့ ချင်းပြည်နယ်ရဲ့ လိုအပ်ချက်၊ တစ်လောကပဲ ဂျာမန်ဒုတိယ လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ ကြီး ထင်ပါတယ်။ ရောက်ရှိလာပါတယ်။ ရောက်ရှိလာတဲ့အခါမှာလည်း Invest လုပ်ဖို့အတွက်ကို ကမ်းလှမ်းတဲ့အခါမှာ ဒီပုဂ္ဂိုလ်ကြီးကနေပြီးတော့ (၁) Rule of Law သူတို့နိုင်ငံတွေမှာ တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးဟာ အရေးကြီးပါတယ်ဆိုတာကို ဖွင့်ပြောသွား

ပါတယ်။ နောက်တစ်ခုက လုပ်ငန်း ကိုင်ငန်းတွေမှာ အစိုးရအနေနဲ့ Mutual Trust လို့ခေါ်တဲ့ ပွင့်ပွင့်လင်းလင်းနဲ့ ထင်ထင်ရှားရှား အုပ်ချုပ်ရေးကို တာဝန်ပေးနိုင်ရမယ်ဆိုတဲ့ အနေအထားမျိုး၊ ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ခြင်း မပြုဘဲနဲ့ ဆောင်ရွက်စေရမယ်ဆိုတဲ့ အနေအထားမျိုး ၊ နောက် နံပါတ် (၃)ကတော့ ကျွန်တော်တို့ ဒီလိုအုပ်ချုပ်တွေနဲ့ ပတ်သက်လို့ ကူးသန်းသွားလာမှုတွေကို(၃)ချက်ကို ပြောကြားသွားတာလည်း တွေ့ရပါတယ်။

ဒါကြောင့်မို့လို့ လိုအပ်နေတဲ့ ဒေသတွေမှာ ရှမ်းပြည်နယ် ဆိုရင်လည်း ရှမ်းပြည်နယ် ဒေသရဲ့ လိုအပ်ချက် ဘယ်လိုစိုက်ပျိုးရင် ကောင်းမလဲ ဆိုတဲ့ Project တွေ၊ ကျွန်တော် ပြောပြနေသလိုပဲ Research ဟာ လိုပါတယ်။ တချို့ နိုင်ငံတွေမှာ အခု ကျွန်တော်တို့ သွားခဲ့တဲ့ BPST တို့ ဘာတို့မှာ Research Department တွေဟာ ထင်ထင်ပေါ်ပေါ်နဲ့ ထင်ထင်ရှားရှား ရှိတာကို တွေ့ရပါတယ်။ ဒီ Research Department တွေရဲ့ အစီရင်ခံစာတွေ၊ Complaint တွေ၊ အားလုံးဟာ Decision လုပ်လို့ရတဲ့ ကိစ္စတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် မို့လို့ ရှမ်းပြည်နယ်ဒေသ ဆိုလည်း ဘာလိုမလဲ အခု သမ္မတကြီးက ညွှန်ကြားထားတဲ့ အစည်းအဝေးမှာ ပါသလို ပွင့်ပွင့်လင်းလင်းနဲ့ မိမိတို့ Invest လာလုပ်တဲ့အခါမှာ မျှဝေခံစားနိုင်အောင် ကြိုးစားဖို့ လိုပါတယ်။

တစ်နေ့က ကျွန်တော် ပြောသလို ဒီတောင်ပေါ်ဒေသတွေမှာ ချည်းပဲ မဟုတ်ဘူး။ ဒါ တိုင်းရင်းသားတွေပဲ ကျေးလက်ဒေသတွေမှာလည်း ဘာလို သလဲ။ ဥပမာ ကျွန်တော်တို့ ဆေး ကုသရေးဆိုလည်း သ ဘော်တွေနဲ့ Trip လုပ်ပြီးတော့ တစ်ခါတည်း Ambulance တွေလို သွားတာမျိုးတွေ၊ သွားရောက်ကုသ ပေးတာတွေ ဒါမှလည်း အားလုံးက ကျေကျေနပ်နပ် ဖွံ့ဖွံ့ ဖြိုးဖြိုးနဲ့ ဖြစ်ပေါ်လာမှာကို ကျွန်တော်တို့ မြင်မိပါတယ်။ ဒါကြောင့်မို့လို့ ကျွန်တော်တို့ ရန်ကုန် တိုင်းဒေသကြီးရဲ့ အမှတ် (၈)နယ်မြေက နောက်တစ်ခုက ကျွန်တော်တို့ ခုန ကျန်းမာရေး ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ပြည်နယ်က ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ အစဉ်အမြဲ ပဲ တင်ပြနေတဲ့ ကျန်းမာရေးကိစ္စ။ ကျန်းမာရေးကိစ္စ ကတော့ လက်တွေ့ တွေ့လိုက်ရတဲ့အတွက် ဒီကနေ့ အဲဒီနေ့အဖို့မှာတော့ ကျွန်တော် ဝါဂွမ်းဆီထိ ပီတိဝမ်းလှိုက်ကို တကယ့်ကို ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ဖြစ်ပါတယ်။ တို့ ရဲ့ တောင်ပေါ်ဒေသပုဂ္ဂိုလ်တွေ လိုချင်နေတဲ့ကျန်းမာရေးကိစ္စ ကျွန်တော်တို့ ၁၄ ရက် ၆ လ ဒီနှစ်ထဲမှာပဲ ထုတ်တဲ့သတင်းစာမှာ ဘာတွေ့ရလဲဆိုတော့ ကျွန်တော်တို့ ဆေးတက္ကသိုလ်ဝင်ခွင့်

လျှောက်ထားခြင်း ဆိုပြီးတော့ပါပါတယ်။ အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်ကြီးများ ပြန်ရောက် တဲ့အခါကျရင် နည်းနည်း ပြန်ရှာပြီးတော့ကြည့်ပါ။ အဲဒီမှာ ကျွန်တော်တို့ တောင်ပေါ် ဒေသတွေ ကိုပဲ ဦးစီးပါဝင်ဖို့ဆိုပြီးတော့ ကျွန်တော် နည်းနည်း ဖတ်ပြလိုက်ပါမယ်။

ဥက္ကဋ္ဌကြီး ခွင့်ပြုပါခင်ဗျား။ ကျွန်တော်တို့ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးနဲ့ ကျွန်တော်တို့ တစ်ပူတစ်စာစာ လုပ်ခဲ့တဲ့ကိစ္စ တွေကို ဒါ ဆေးတက္ကသိုလ် ဝင်ခွင့်လျှောက်လွှာ ခေါ်ယူခြင်း၊ ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ဆေးသိပ္ပံပညာဦးစီးဌာနတဲ့ ။ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးနဲ့ ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မြှင့်တင်ရေးကို ရှေး ရှု၍လည်းကောင်း၊ ကိုယ်ပိုင် အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသ (၆)ခု နာဂ၊ ဓနု၊ ပအိုဝ်း၊ ပလောင်၊ ကိုးကန့်၊ ဝအဲ ဒီ (၆) ဒေသပေါ့။ (၂) နိုင်ငံတော်မှထုတ်ပြန်ထားသော ဒေသစရိတ်ခံစားခွင့်ရှိတဲ့ သွားလာရေးနှင့် လူမှုရေး ခက်ခဲသော ဒေသများ၏ ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို ရှေး ရှု၍လည်းကောင်း ဆေးပညာကို အမှန်တကယ် ဝါသနာပါပြီး မိမိဒေသဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးအတွက် တာဝန်ပြန်လည် ထမ်းဆောင်နိုင်မယ့် အရည် အသွေးပြည့်ဝသော ဆေးပညာရှင် ဆရာဝန်ကောင်းများ ပေါ်ထွန်းလာစေရေးအတွက် ရည်စူး၍ အဆိုပါဒေသများမှ တက္ကသိုလ်ဝင်တန်းစာမေးပွဲ အောင်မြင်သူများအား ၂၀၁၂-၂၀၁၃ ပညာသင် နှစ်တွင် ကျန်းမာရေး ဝန်ကြီးဌာန၊ ဆေးသိပ္ပံဦးစီးဌာန အောက်ရှိ ဆေးတက္ကသိုလ်များသို့ ပညာ သင်ကြားခွင့် ရရှိရေးအတွက် အောက်ပါ အရည်အချင်းများနဲ့ ပြည့်စုံသူများ လျှောက်ထား နိုင်ကြောင်း ကြေညာလိုက်ပါတယ်။

အခု ကျွန်တော်တို့ ဆရာဝန်တွေ ပို့။ ပို့တဲ့အခါကျတော့ ဆရာဝန်တွေက ပြန်သွား။ ဒါတွေကို ကျွန်တော်တို့ တင်ပြလာခဲ့တဲ့အတွက် ကြားရတဲ့အချိန်မှာ စိတ်မချမ်းသာပါဘူး။ အခုတော့ သူ ဒေသနဲ့သူ စည်းကမ်း ချက်ကလေးတွေ ပါပါသေးတယ်။ အဲဒီတော့ သူဒေသနဲ့သူ ဆရာဝန်တွေကို မွေးထုတ်ပြီးတော့ အဲဒီဒေသမှာပဲ အနည်းဆုံး (၅)နှစ်လုပ်ရမယ်ဆိုတဲ့ Bond လေးထိုးပြီးတော့ ဆောင်ရွက်ထား တဲ့အတွက် မိမိပြည်နယ်နဲ့ မိမိပြည်နယ်သူ /ပြည်နယ်သားနဲ့ ဆက်သွယ်ရေး၊ ဆက်ဆံရေးဟာ အရမ်းကောင်း မွန်ပါတယ်။ အလားတူပဲ အခြားဝန်ကြီးဌာနတွေ ကလည်းပဲ တိုင်းရင်းသားဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေး တက္ကသိုလ်ဆိုပြီးတော့ စစ်ကိုင်းမှာ ဖွင့်ထား တယ်။ အဲဒီက အောင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကိုလည်းပဲ ပြန်လည်စုစည်းပြီးတော့ မိမိတို့ရှိတဲ့ ဒေသတွေမှာ

ကိုယ့်အတိုင်းအတာ၊ ကိုယ့်ပြည်နယ်အစိုးရတွေ နဲ့ ဆက်သွယ်ပြီး ဘာတွေလိုအပ်သလဲ။ တကယ် လိုအပ်တဲ့ဟာတွေကို Main Point အနေနဲ့ Major Point အနေနဲ့ ထားပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့ ဝိုင်းဝန်းပြီး ဆောင်ရွက်ကြမယ်ဆိုရင် ဒါ ကျွန်တော်တို့ အောင်မြင်မှုတွေ ရှိပါတယ်။

ဒါကြောင့် သက်ဆိုင် တဲ့ ပြည်ထောင်စုအစိုးရ အဖွဲ့ဝင်များကလည်းပဲ ကျွန်တော်တို့ တင်ပြနေတဲ့ လွှတ်တော်မှာ စတုတ္ထပုံမှန်အစည်းအဝေးထိ ရှိပါပြီ။ သူ့ပြည်နယ်နဲ့ သူ့တိုင်း၊ ဧရာဝတီတိုင်း ဆိုလည်း လိုအပ်ချက်တွေ ရှိမှာပဲ။ ပဲခူးတိုင်းဆိုလည်း လိုအပ်ချက် တွေ ရှိမယ်။ လယ်ယာ လုပ်ငန်းတွေမှာ ငွေမလုံလောက်ဘူး။ လုံလောက်အောင် ကျွန်တော်တို့ ပေးနိုင်မယ် ဆိုရင်ဖြင့်ရင် ကျွန်တော်တို့ ဒီမိုကရေစီအစိုးရဟာ စစ်စစ်မှန်မှန်နဲ့ တို့ပြည်သူတွေအတွက် လုပ်ပါ သလား။ ကျွန်တော်ခုနက ပညာရေးလေးကို နည်းနည်းပြန်နွေးလိုက်ရင် ကျွန်တော်တို့ သိရှိခဲ့တဲ့ နိုင်ငံဆိုရင် (၂၉)ပြည်နယ်လောက် ရှိပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ အဲဒီမှာ သူတို့ရဲ့ အင်အားများတဲ့ လူမျိုး များတဲ့ ဘာသာရပ်တစ်ခုရယ်၊ အင်္ဂလိပ်ရယ်ကို (၂)ခု Combination လုပ်ပါတယ်။ As You Like ပါ။ အဲဒီတော့ကျောင်းသူ/ကျောင်းသားတွေက တက္ကသိုလ်ဝင်တန်းရောက်ခင်အထိ တက္ကသိုလ်ကို ဝင်မဖြေခင်အထိမှာ သူတို့ နှစ်ဘာသာပူးတွဲပြီးတော့ Translate လုပ်ထားပါတယ်။ ဥပမာ Geography ပထဝီ ဆိုလည်း ပထဝီကို သူတို့ လူမျိုးရဲ့ဘာသာ၊ နောက်တစ်ခါ General Science ဆိုလည်း General Science ကို သူတို့ လူမျိုးရဲ့ဘာသာ၊ အင်္ဂလိပ် ကြိုက်နှစ်သက် တဲ့ဟာကို သင်စေပါတယ်။ အဲဒီတော့ ကလေးတွေရော၊ နောက် အရွယ်ရောက်လာတဲ့ တက္ကသိုလ် ရောက်တဲ့အခါမှာတော့ Entrance Exam ကတော့ အင်္ဂလိပ်လို ဖြေကြရတယ်။ အဲဒီတော့ အခု ကျွန်တော်တို့ တိုင်းရင်းသားတွေ ပြောနေလို့ ကိုယ့်လူမျိုးရဲ့ ကိုယ့်တိုင်းရင်းသားရဲ့ စာပေတွေကို လည်းပဲ သင်ကြားစေချင်တယ်ဆိုတဲ့ ဆန္ဒတွေ အမြဲပဲ ဖော်ထုတ်ကြပါတယ်။ ဒါလည်း သင်ပေးဖို့ ကောင်းပါတယ်။

တစ်ခါ ကျွန်တော်တို့ အမျိုးသားစီမံကိန်းမှာတော့ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနရဲ့ ပြည်ထောင်စု ဒုတိယဝန်ကြီးနဲ့ ဆွေးနွေးတဲ့အခါမှာတော့ သင်စေပါတယ်။ သူတို့ ကတော့ တရားဝင် Officially ဒီဆရာမတွေကိုတော့ မခန့်ပေးဘူး ပေါ့။ ဒီမှာတော့ သင်နေပါတယ်ဆိုပြီး ကျွန်တော်တို့ ကြားသိခဲ့ ရပါတယ်။ ဒါတွေဟာလည်း မရှိသေးဘူးဆိုရင် လက်တွေ့ကျကျ အကောင်အထည် ဖော်ပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့ တိုင်းရင်းသားတွေ တောင်ပေါ်မြေပြန့်မကျန် အားလုံးဖွံ့ဖြိုးမှု နည်းနေတဲ့နေရာမှာ

ပညာ ကျွန်တော်တို့ ပြောပြနေသလိုပဲ Education can only Lead ဆိုပြီးတော့ အဲဒီလို ပြောနေတဲ့အတွက် ပညာရေးက အရေးကြီးပါတယ်။ Human Resources ရဲ့ Main Point လည်း ဖြစ်ပါတယ်။

ဒါကြောင့်မို့လို့ ကျွန်တော်တို့ လိုအပ်တဲ့ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး ကတော့ အခု ပြည့်စုံ လာပါပြီ။ ဆရာဝန်တွေ ထွက်လာပြီဆိုရင်တော့ လိုအပ်မှုတွေ အဆင်ပြေသွား ပါလိမ့်မယ်။ အဲဒီတော့ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ဆက်သွယ်ရေး၊ လျှပ်စစ်မီး ရရှိရေး၊ နောက်ပြီးတော့ လမ်းတံတားများ ဖွံ့ဖြိုးရေးတွေကို အခု သမ္မတကြီးရဲ့ လမ်းညွှန်ထားချက်အတိုင်း ပြည်နယ်တွေ ကလည်း လုပ်မယ်ဆိုရင်တော့ ကျွန်တော်တို့ ရန်ကုန်တိုင်း ဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ် (၈) ရဲ့ အဆိုရှင်ဖြစ်တဲ့ ဒေါက်တာဦးမြင့်ကြည် ရဲ့ အဆိုဟာ အောင်အောင်မြင်မြင် ချော ချောမွေ့မွေ့နဲ့ ကျွန်တော်တို့ သီချင်းလည်းရှိပါတယ်။ လာလာလေ တို့ ညီအရင်းအစ်ကို မောင်နှမတွေ တောင်ပေါ်မြေပြန့်မကျန် ဆိုတဲ့ သီချင်းလို ပြုံးပန်းဝေဆာ ပြီးတော့ စီမံချက်များလည်း ပေါ်ထွက် လာပြီး နိုင်ငံတော်ကြီး အေးချမ်းပါစေလို့ ဆန္ဒဆုမွန်ပြုရင်း နိဂုံးချုပ်အပ်ပါတယ်။ အားလုံးကို ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

အချိန်၊ ၁၃:၂၂။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ဆက်လက်ပြီး ရခိုင်ပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၁)မှ ဒေါက်တာအေးမောင် ဆွေးနွေးနိုင်ပါပြီ။

အချိန်၊ ၁၃:၂၂။

ဒေါက်တာအေးမောင်၊ ရခိုင်ပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၁)။ ။ လေးစားအပ် ပါသော အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့်တကွ ကြွရောက်လာကြတဲ့ ပြည်ထောင်စုအဆင့် ဝန်ကြီးများ၊ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်တော်ကြီးများခင်ဗျား။ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၈)က ဒေါက်တာဦးမြင့်ကြည် ရဲ့ အဆိုဖြစ်တဲ့ ဖွံ့ဖြိုးမှုနည်းသော တိုင်းရင်းသား များအတွက်ဆိုတဲ့ ဥစ္စာလေးကို ကျွန်တော့်အနေနဲ့ ဖွံ့ဖြိုးမှုနည်းသော တိုင်းရင်းသားဒေ သများ အတွက်ဆိုတဲ့ ဦးတည်ချက်လေးခံပြီး ဆွေးနွေးချင်ပါတယ်။

အဲဒီတော့ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက် ပိုမို ပီပြင်လာမယ်လို့လည်း ကျွန် တော်ယူဆ ပါတယ်။ အဲဒီတော့ ခုန ဦးခင်မောင်လတ် လည်း ဆွေးနွေးတာ ရှိပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ဒီစီမံချက်နဲ့ပတ်သက်လို့ ဆွေးနွေးတဲ့အခါမှာ ဘာကြောင့် တိုင်းရင်းသားတွေက တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးမှု နည်းရသလဲဆိုတာ သိဖို့လိုပါတယ်။ ဘာတွေ နိမ့်ကျနေ သလဲ သိဖို့လိုပါတယ်။ ဒေသတစ်ခုရဲ့ လူမှုစီးပွားရေးဘဝ၊ နိုင်ငံရေးဘဝ၊ ပထဝီနိုင်ငံရေး အားသာချက် ၊ အားနည်းချက်၊ အမျိုးသား သမိုင်း၊ ပထဝီ စတာတွေကို တည်ရှိမှုအမှန်ကို ပြန်လှန်စူးစမ်းသုံးသပ်ဖို့ လိုပါတယ်။ အဲဒီတွေ့ရှိချက် များမှာ အခြေခံပြီးကာမှ ညွှန်းကိန်းတွေ ကျွန်တော်တို့ချပြီး ပီပြင်တဲ့ ရေတို /ရေရှည် စီမံချက်တွေ ဒေသတွေဖွံ့ဖြိုးဖို့အတွက် ရေးဆွဲဖို့ လိုအပ်ပါတယ်လို့ ကျွန်တော် ယူဆပါတယ်။

အဲဒီတော့ တိုင်းရင်းသားဒေသတစ်ခုရဲ့ အရင်းအမြစ်များမှာ အခြေခံပြီးကာမှ စနစ်တကျ စီမံခန့်ခွဲနိုင်တဲ့၊ ထိရောက်တဲ့ စီမံကိန်းမျိုးဖြစ်ဖို့ အထူးလိုအပ်တယ်လို့ တင်ပြချင် ပါတယ်။ ဒေသတစ်ခုဖွံ့ဖြိုးမှု နိမ့်ကျနေတယ်ဆိုတာဟာ ဖွံ့ဖြိုးမှုနိမ့်ကျသင့်တဲ့ ဒေသတစ်ခုဖြစ်လို့ နိမ့်ကျနေတာလား။ ဖွံ့ဖြိုးမှု မနိမ့်ကျသင့်ဘဲနဲ့ ဖွံ့ဖြိုးသင့်ပါလျက်နဲ့ ဖွံ့ဖြိုးမှု နိမ့်ကျနေတဲ့ဒေသ တစ်ခု ဖြစ်နေသလားဆိုတာ ကျွန်တော်တို့ ပြန်လှန်သုံးသပ်ဖို့ လိုပါတယ်။ အကြောင်းအရင်း အမှန်ကို ရှာနိုင်မှပဲ ဖွံ့ဖြိုးမှုရဲ့လမ်းကြောင်းကို ကျွန်တော်တို့က ရှာပေးနိုင်မှာဖြစ်ပါတယ်။ စီမံခန့်ခွဲမှုကြောင့်လား။ စနစ်ကြောင့်လား။ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး လွတ်လပ်ခွင့် မရှိလို့လား။ ခေတ်အဆက်ဆက် ဖွဲ့စည်းပုံပေါင်းများစွာရဲ့ အားနည်းချက်၊ တစ်နည်း ဒေသတစ်ခု ဖွံ့ ဖြိုး တိုးတက်အောင် လုပ်ပိုင်ခွင့်တွေ၊ ကိုယ်ပိုင်ပြဋ္ဌာန်းခွင့်တွေ၊ အုပ်ချုပ်ခွင့်တွေကို တစ်စိတ်တဒေသ ဖြစ်ဖြစ် မပေးထားခဲ့လို့လားဆိုတာကို ကျွန်တော်တို့က အပြန်အလှန်သုံးသပ်ပြီးကာမှ စီမံကိန်း စီမံချက်တစ်ရပ်ကို မရေးဆွဲမီ ကျွန်တော်တို့ ပြန်လှန်သုံးသပ်ဖို့ ၊ အရင်းအမြစ်များကို ကောက်ယူ စူးစမ်းလေ့လာဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။

အဲဒီတော့ ကျွန်တော်တို့ အရင်း အမြစ်တွေ အများကြီးရှိပါတယ်။ သဘာဝအရင်း အမြစ်တွေ၊ Natural resources တွေ ရှိပါတယ်။ လူသားအရင်းအမြစ်တွေ ရှိပါတယ်။ Human resources တွေ ရှိပါတယ်။ ပထဝီနို င်ငံရေးအားသာချက် Geo politic ခုန Positive တွေ ရှိပါတယ်။ စွမ်းအင် ၊ နည်းပညာ အရင်းအမြစ်တွေ ရှိပါတယ်။ ငွေကြေးပေါ်လစီ ဘဏ္ဍာရေး အရင်းအမြစ်များ ရှိပါတယ်။ အဲဒီ တော့ ဈေးကွက်၊ ဈေးကွက်ပေါ်မှာ ကျွန်တော်တို့ ဂုတ်စီး

ထားတဲ့ အားသာချက်၊ ကုန် သွယ်မှုစတဲ့ ကျွန်တော်တို့ အရင်းအမြစ်တွေကို စူးစမ်း လေ့လာပြီး ကာမှ ရေတို /ရေရှည်ဖြစ်နိုင်ချေများကို စနစ်တကျ ရေးဆွဲထားတဲ့ ကျယ်ပြန့်တဲ့ စီမံချက်မျိုး ဖြစ်မှပဲ ဒီဒေသတစ်ခုဟာ ဖွံ့ဖြိုးလာမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ အရင်းအမြစ်ကို စီမံခန့်ခွဲတဲ့ အခါမှာလည်းပဲ နိုင်ငံ သို့မဟုတ် ဒေသတစ်ခုရဲ့ သဘာဝအရင်းအမြစ်များကို ကျွန်တော်တို့ ကုန်ဆုံးအောင် မသုံးစွဲဖို့လည်း အရေးကြီးလိုအပ်ပါတယ်။ နိုင်ငံ တိုးတက်အောင် ကျွန်တော်တို့ အရင်းအမြစ်တွေကို ထုတ်သုံးဖို့တော့ လိုအပ်ပါတယ်။

အဲဒီတော့ နိုင်ငံ သဘာဝအရင်းအမြစ်ကို အကုန်ထုတ်မသုံးစွဲဘဲနဲ့ အရန်အဖြစ် နှောင်းလူများ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ အနာဂတ်မျိုးဆက် များကို ချန်ထားခဲ့ဖို့သင့်ပါတယ်။ အဲဒီတော့ ချန်ထားပေးခဲ့ရမယ့် တာဝန်၊ ဒီနေ့ နိုင်ငံတော်ကို ဦးဆောင်နေကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေရဲ့ပုခုံးပေါ်မှာ ရှိနေပြီဆိုတာကို ကျွန်တော် မီးမောင်းထိုးပြချင်ပါတယ်။ အကုန်ထုတ်သုံးစွဲမယ်လို့ ကြံတိုင်း မူလဒေသခံတွေရဲ့ ဆင်းရဲမှု၊ ဖွံ့ဖြိုးမှု နိမ့်ကျနေတဲ့ အခြေအနေ၊ အသွင်အပြင်ကို သုံးသပ်ပြီးကာမှ ပင်ရင်းဒေသဖွံ့ဖြိုးရေး၊ အမွေရထိုက်တဲ့ သမိုင်းပေး ကျွန်တော်တို့ အမွေခံတွေဖြစ်တယ်ဆိုတဲ့ အယူအဆမျိုးတွေ ဝင်ပြီးကာမှ အကုန်ထုတ် မသုံးမိဖို့၊ ထုတ်သုံးမိပြန်ရင်လည်းပဲ ဒီပင်ရင်း ဒေသခံတွေရဲ့ ဖွံ့ဖြိုးမှုအတွက် ဘယ် လိုဖြည့်ဆည်းပေးရင် ကောင်းမလဲဆိုတဲ့ အယူအဆမျိုး၊ မြေယာငှားရမ်းခ၊ အခွန်ဆောင်ရွက်မှုနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ ဝန်ဆောင်မှုတွေနဲ့ပတ်သက်တဲ့ ကဏ္ဍ တွေမှာ Royalties ကို ကျွန်တော်တို့ ဘယ်လိုထည့်သွင်းပေးမလဲဆိုတဲ့ ဒါ ယူဆချက်မျိုးတွေ၊ ခံစားချက်မျိုးတွေ ရှိဖို့လိုပါတယ်။ အဲဒီတော့ အနည်းဆုံး ထုတ်လုပ်မှု တစ်ခုချင်းတိုင်းမှာ ပင်ရင်း ဒေသဖွံ့ဖြိုးဖို့အတွက် (၁၀)ရာခိုင်နှုန်းကနေ (၂၅)ရာခိုင်နှုန်းအထိ သက်ဆိုင်တဲ့ ပြည်နယ်ဒေသ တွေရဲ့ ရပိုင်ခွင့်အဖြစ် ထည့်သွင်းပေးဖို့ အချိန်တန်ပြီလို့ ကျွန်တော် တင်ပြချင်ပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ တိုင်းရင်းသားဒေ သများ၊ တစ်နည်း ပြည်နယ်များ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် စေဖို့ ၂၀၀၈ ဖွဲ့စည်းပုံက အပ်နှင်းထားတဲ့ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ခွင့်တွေကို ကျွန်တော်တို့ ပြန်လှန် သုံးသပ်ကြည့်ကြဖို့လိုပါတယ်။ အဲဒီတော့ ဇယား (၂)မှာ ဥပဒေပြုခွင့် ပေးထားပါတယ်။ ဇယား (၅) တိုင်းဒေသကြီးအဖြစ်နဲ့ အခွန်ကောက်ခံခွင့်ကို ပေးထားပါတယ်။ အဲဒီတော့ ကျွန်တော်တို့ အဲဒီ ဇယား(၂)နဲ့ ဇယား (၅)ကို အပြန်အလှန်သုံးသပ်ပြီး ဘယ်လို ပဲ ကြည့်ကြည့် ဒေသတစ်ခုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် ဥပဒေပြုပိုင်ခွင့်၊ အခွန်ကောက်ခံခွင့်နဲ့ ပတ်သက်

လို့ ပြည့်ပြည့်ဝဝ ပေးထားတာကို ကျွန်တော်တို့ မတွေ့ ရှိရပါ။ ဒါကြောင့် ပြည်နယ် လွှတ်တော် တွေရဲ့ အခန်းကဏ္ဍကို မြှင့်တင်ဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ ပြည်နယ်အစိုးရရဲ့ ဘဏ္ဍာငွေ ရ /သုံးကို ပီပီပြင်ပြင်ဖြစ်ဖို့ ပြည်ထောင်စုဘဏ္ဍာငွေကို မှီခိုနေရမှု ကင်းအောင် ပြည်နယ်တစ်ခုရဲ့ အခွန်ရငွေမှာ အဆိုပါ ပြည်နယ်ရဲ့ မြေပေါ်မြေအောက်က သယံဇာတတွေကို ပြည်ထောင်စုမှ ထုတ်ယူမှုတိုင်းအတွက် အထက်တွင် ကျွန်တော် ရည်ညွှန်းထားခဲ့သလိုပဲ မူရင်း ပြည်နယ်၏ ရပိုင်ခွင့်၊ Royalties အချိုးကို ထည့်သွင်းဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ ယနေ့ အစိုးရရဲ့ အင်္ဂါရုပ် ပိုမိုပီပြင်စေရေး ဆောင်ရွက်ပြီးမှ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်နိုင်မယ်ဆိုတာကို သတိပြုကြ စေလိုပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ဒါကြောင့် ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံဥပဒေ ပုဒ် ၄၅၅ ကို ကျွန်တော်တို့ ပြင်ဆင် ဖြည့်စွက်ခြင်းဖြင့် ပြန်လည်ရေးဆွဲရန် အထူးသဖြင့် တိုင်းရင်းသားဒေသ ပြည်နယ်များ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ပြင်ဆင် ဖြည့်စွက်ရေးဆွဲရန် လိုအပ်နေ ပြီဖြစ်ပါတယ်။ သက်ဆိုင်ရာဒေသတွေကို ရေနံနဲ့ သဘာဝဓာတ်ငွေ့ ထုတ်လုပ်မှုအပေါ် အချိုးကျ ခွဲဝေပေးရန် လိုပါတယ်။ အဲဒီလိုပဲ သတ္တုနှင့် တွင်းထွက်ပစ္စည်း ထုတ်လုပ်မှုတွေအပေါ်မှာ ခွဲဝေပေးရန် လိုပါတယ်။ ရေအားလျှပ်စစ် ထုတ်လုပ်မှုတွေ အပေါ်မှာ ဟိုတယ်နှင့် စက်မှုဇုန် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု တွေအပေါ်မှာ Revenue အချိုးကျခွဲဝေပေးရန် လိုအပ်နေပြီ ဖြစ်ပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌကြီး ခင်ဗျား။ ပြည်ထောင်စုရဲ့ Revenue services and infrastructure များမှ အချိုးတစ်ရပ် ခွဲဝေပေးရန် လိုအပ်နေပြီဖြစ်ပါတယ်။ နည်းတူ နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု အမျိုးအစား ပမာဏပေါ်မူတည်ပြီး Foreign Investors များနှင့် ပြည်နယ်အစိုးရတို့ တိုက်ရိုက် ဆွေးနွေးခွင့်၊ တိုက်ရိုက်စာချုပ် ချုပ်ဆိုခွင့်၊ လုပ်ငန်းခွင့်ပြုပိုင်ခွင့်နဲ့ ဆောင်ရွက်စေခွင့်တို့ပြုရန် ပြည်ထောင်စု၏ ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှုကို လျော့ချရန် စဉ်းစားကြရတော့မှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်တော်ကြီးများခင်ဗျား။ ဖွံ့ဖြိုးမှုနိမ့်ကျနေတဲ့ ရခိုင်ပြည်နယ်ဘက်ကို ပြန်ကြည့်ကြရအောင်ပါ။ ရခိုင်ပြည်နယ်ဟာ ပြည်ထောင်စုအတွင်းမှာ ဖွံ့ဖြိုးမှုအနိမ့်ဆုံး၊ ဒုတိယနေရာမှာရှိတဲ့ ပြည်နယ်ဖြစ်ပါတယ်။ ပထဝီ နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာ အခြေအနေတွေ၊ ပထဝီနိုင်ငံရေးဆိုင်ရာ အခြေအနေရဲ့ အားသာ ချက်တွေ ရှိပါတယ်။ သဘာဝ သယံဇာတဆိုင်ရာ အရင်းအမြစ်များ ပေါကြွယ်ဝပါတယ်။ စိုက်ပျိုး မွေးမြူရေးနှင့် ပတ်သက်လို့ မြစ်ဝ၊ မြေနုကျွန်းများ၊ လွင်ပြင်တွေတည်ရှိပါတယ်။ စိုက်ပျိုး ဖြစ်ထွန်းနိုင်တဲ့ ရာသီဥတုမြေဩဇာ

ငါးသယံဇာတများ ခိုအောင်းနိုင်တဲ့ ရေထုညစ်ညမ်းမှု ကင်းသည့် ဒေသ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွဲ၊ နွား မွေးမြူနိုင်ရန် သစ်တောဖုံးလွှမ်းတဲ့ တော၊ တောင်များ စသည့် အားသာချက်များ အတိ ပြီးသည့် ဒေသဖြစ်ပါလျက် အဆင်းရဲဆုံး ဒေသဖြစ်သွားရခြင်း၊ အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း မရှိသဖြင့် လူသားအရင်းအမြစ်များစွာ ဒေသစွန့်ခွာနေကြခြင်းတို့ဟာ ယနေ့ရင်ဆိုင်နေကြရသည့် ပြဿနာ ရင်းမြစ်များ ဖြစ်ပါသည်။

ယခုအခါ ရခိုင်ကမ်းလွန်ပင်လယ်အော်ရှိ သဘာဝဓာတ်ငွေ့ သိုက်များမှ ဓာတ်ငွေ့ များစွာကို ထုတ်လုပ် လာနိုင်ပြီ ဖြစ်တာမို့လို့ အနာဂတ်မှာ စီမံခန့်ခွဲမှုစနစ် မှန်ခဲ့ပါလျှင် ဖွံ့ဖြိုးစ ပြည်နယ် တစ်ခုအဖြစ် အချိန်တိုအတွင်း ပုံပြောင်းနိုင်တဲ့ ပြည်နယ်တစ်ခုလို့ သုံးသပ်လို့ ရပါတယ်။ သယံဇာတ ကျိန်စာသင့်တဲ့ ဒေသတစ်ခုမဖြစ်ဖို့ ကျွန်တော်တို့ ပခုံးပေါ်မှာ ကြီးလေးသော တာဝန် တည် ရှိနေသလို သယံဇာတ ကျိန်စာသင့်တဲ့ နိုင်ငံမဖြစ်ဖို့ ပြည်ထောင်စုသား အားလုံး နှင့်အတူ ကြိုးစားကာကွယ်ကြရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ရခိုင်ပြည်နယ်မှာ သဘာဝဓာတ်ငွေ့ အခြေခံတဲ့ လျှပ်စစ်ဓာတ်အား ထုတ်လုပ်တဲ့ စက်ရုံကြီးတွေ၊ သဘာဝဓာတ်ငွေ့ အခြေခံတဲ့ ဓာတ်မြေဩဇာစက်ရုံကြီးတွေ၊ ပင်လယ်ပြင်မှ ရရှိတဲ့ ငါးသယံဇာတ အခြေခံထုတ်ပိုးပြုပြင်တဲ့ အအေးခန်းစက်ရုံကြီးတွေ၊ ဝါးသယံဇာတ အခြေခံတဲ့ အဝတ်အထည် ထုတ်နိုင်မယ့် ပျော့ဖတ်စက်ရုံကြီးတွေ၊ ကျောက်ဖြူ - ကုမင်း ရေနံဓာတ်ငွေ့ပိုက် လိုင်း အခြေပြု မြန်နှုန်းမြင့် ရထားဆက်သွယ်ရေးလမ်းကြောင်း၊ ကုလားတန်မြစ်ဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်းလမ်းကြောင်း၊ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ် ပုံမှန်ကုန် သွယ်ရေး စတဲ့ သုံးပွင့်ဆိုင် ကုန်သွယ်မှုလမ်းကြောင်းတို့ရဲ့ အားသာချက်များနဲ့ နှီးနှွယ်တဲ့ ကုန်ချောထုတ် အကြီးစား၊ အလတ်စား၊ အငယ်စား စက်မှုလုပ်ငန်းတွေ၊ အထည်ချုပ်လုပ်ငန်းတွေ၊ ဈေးကွက်ကြိုက် ဒေသထွက် သီးနှံစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်၊ သိုလှောင်ကုန်သွယ်မှုလုပ်ငန်း ၊ သဘာဝ စား ကျက်အခြေခံ၊ ကျွဲ၊ နွားမွေးမြူ ရေးလုပ်ငန်း၊ ဝက်မွေးမြူရေး လုပ်ငန်းများတွေဟာ ဈေးကွက်လိုအပ်ချက် ကုန်သွယ်မှု လမ်းကြောင်းများရဲ့ အားသာချက်နှင့် အတူ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင် ကြရန် လိုပါမယ်။

ရခိုင်ပြည်နယ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အရင်းအမြစ်အခြေခံ ပထဝီအားသာချက် အခြေခံတဲ့ ကဏ္ဍ (၅)ရပ်ကို စနစ်တကျ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် စေရေးဆောင်ရွက်ကြရန် လိုပါတယ်။ အဲဒီကဏ္ဍ(၅)ရပ်ကတော့ လယ် ယာကဏ္ဍ ဖွံ့ဖြိုးရေးတိုးတက်ဖို့ ဆောင်ရွက်ရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ မွေးမြူရေးနှင့် ရေလုပ်ငန်းကဏ္ဍ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ဖို့ ဆောင်ရွက်ရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ သဘာဝ ဓာတ်ငွေ့အခြေခံ လျှပ်စစ်ကဏ္ဍနှင့် စက်မှုကုန်ထုတ်ကဏ္ဍ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ဖို့ ဆောင်ရွက်ရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ရေနံနှင့် သဘာဝဓာတ်ငွေ့ အခြေခံ စက်မှုကုန်ချောထုတ်ကဏ္ဍ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ဖို့ ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ကုန်သွယ် မှုကဏ္ဍ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ဖို့ စနစ်တကျ အခြေ ခံ အချက်အလက်များ စူးစမ်းလေ့လာပြီးကာမှ နိုင်ငံတကာ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ပူးပေါင်းပါဝင်စေခြင်းဖြင့် အောင်မြင်အောင် ဆောင်ရွက်ရန် လိုပါတယ်။ အဲဒီအချက်အလက်တွေအနက် လယ်ယာကဏ္ဍ စီးပွားဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ဖို့ အခြေခံလိုအပ်တဲ့ အချက်တွေထဲက အချက်အနည်းငယ်ကို ဆွေးနွေးချင် ပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ နိုင်ငံလူဦးရေရဲ့ (၇၀)ရာခိုင်နှုန်းဖြစ်တဲ့ ကျေးလက်နေ တောင်သူ လယ်သမားများရဲ့ တစ်ခုတည်း သော အလုပ်အကိုင်ဖြစ်တဲ့ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးက ဝင်ငွေ အကျိုးအမြတ်ရရှိမှသာ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ လူမှုရေးတို့ လုပ်ဆောင်နိုင်ကြမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့်မို့လို့ လယ်ယာကဏ္ဍ အောင်မြင်ရေး၊ လယ်ယာကဏ္ဍမှ အကျိုးအမြတ်ရရှိရေးအတွက် မှန်ကန်တဲ့ မူဝါဒ တို့နဲ့ Reform လုပ်ချိန်တန်ပြီ ဖြစ်ပါတယ်။ Reform လုပ်တဲ့အခါ ထည့်သွင်း စဉ်းစားရန် အချက်အချို့ ကို ဆွေးနွေးလိုပါတယ်။ လယ်ယာစီးပွားဝင်ငွေ တိုးတက်စေရေး ထုတ်လုပ်မှု စရိတ်လျှော့ချခြင်းအဆင့်ဆင့် Reform လုပ်ရန် လိုအပ်ပါတယ်။ ထုတ်လုပ်မှုစရိတ် လျှော့ချခြင်းနှင့်အတူ လုပ်ငန်းခွင်ကာလအလွန် အလုပ်အကိုင် ဖန်တီးပေးရန်လည်း လိုအပ်ပါ တယ်။ ထုတ်လုပ်မှုစရိတ် လျှော့ချဖို့အတွက် အချက်(၃)ချက်ကို ကျွန်တော်တင်ပြချင်ပါတယ်။

ထုတ်လုပ်မှု ရင်းနှီးငွေ အတိုးနှုန်းနည်းနည်းနဲ့ နှစ်လတ်၊ နှစ်ရှည် ချေးငှားဖို့ လိုပါတယ်။ အဲဒီကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးဖို့အတွက် ပုဂ္ဂလိက ကျေးလက်လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်နစ်ဟာ လိုအပ်ပါတယ်။ အခု အတိုးနှုန်း ကြီးလေးစွာသောနှုန်းတွေနဲ့ ကျွန်တော်တို့ လယ်သမားတွေ ချေးငှားနေရ ပါတယ်။ မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်က ပေးတဲ့ အတိုးနှုန်းက အင်မတန် မသင့်လျော်တဲ့နှုန်း ဖြစ်ပါတယ်။ နောက် သူတို့ရဲ့ ကာလကန့်သတ်ချက်အရ စပါးပေါ်တဲ့ ရာသီမတိုင်ခင် လေးမှာ

ဒီအတိုးတွေကို ပြန်ဆပ်နေရတဲ့ အခါကျတော့ ကျွန်တော်တို့ဟာ နှစ်၊ လ၊ နှစ်ရှည် ချေးငှား ဖို့ လိုပါတယ်။ နိုင်ငံတကာရဲ့ အခြေအနေပေါ် မူတည်ပြီးကာမှ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ (၁၀)ပြား၊ ပြား(၄၀) နှုန်းနဲ့ နိုင်ငံတကာမှာ ချေးငှားနေတဲ့ဥစ္စာကို နမူနာယူပြီးကာမှ တစ်ရာကို တစ်ကျပ်၊ တစ်လကို ပြား(၇၀)၊ ပြား (၈၀) နှုန်းလောက်နဲ့ ချေးငှားနိုင်အောင် ကြိုးစားဖို့လိုပါတယ်။ နောက် ထွန်ယက်ကိရိယာ၊ မျိုးစပါး၊ မြေဩဇာ၊ ပိုးသတ်ဆေး စတဲ့ သွင်းအားစု တွေ အားလုံးဟာ အခွန် အထူးသက်သာစေပြီးကာမှ ဖြန့်ဖြူးစရိတ် သက်သာ စေအောင် ဒေသဆိုင်ရာ အစိုးရတွေ၊ ဗဟို အစိုးရတွေက ကြီးကြပ်ပေးဖို့ လိုပါတယ်။

အဲဒါအတွက်ကြောင့်မို့လို့ အခွန်အခဆိုင်ရာ မူဝါဒ၊ ဘဏ်စနစ် ရှင်သန်ဖွံ့ဖြိုးဖို့ လိုပါတယ်။ နောက်တစ်ချက်က ဒီလိုသွင်းအားစုတွေဖြစ်တဲ့ ထွန်ယက်ကိ ရိယာ၊ မျိုးစပါး၊ မြေဩဇာ၊ ပိုးသတ်ဆေးတွေ ကို ပြည်တွင်းမှာ ဖက်စပ် ကျွန် တော်တို့ ထူထောင်လာနိုင်အောင် သို့မဟုတ် နိုင်ငံခြားက တိုက်ရိုက်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု လုပ်လာနိုင်အောင် ကျွန်တော်တို့ ကြိုးစားကြ ရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ နောက် လယ်ယာလုပ်ငန်းခွင် ကာလအလွန် အလုပ်အကိုင် ဖန်တီးခြင်း ကတော့ဖြင့် အရင်းအနှီး နည်းပညာ၊ ဈေးကွက်တို့ကို ချိတ်ဆက်ပြီးကာမှ အိမ်တွင်းစက်မှုလက်မှု လုပ်ငန်းတွေ ထူထောင်ပေးဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီလို ထူထောင်ပေးဖို့ အတွက်လည်းပဲ ကျွန်တော် ခုနက တင်ပြခဲ့တဲ့ ပုဂ္ဂလိက ကျေးလက်စက်မှုလက်မှု ဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်စနစ်ဆိုတာ လိုအပ်ပါတယ်။ အတိုးနှုန်းနည်းနည်းနဲ့ ရေရှည်ချေးငှားတဲ့ ဘဏ်စနစ်မျိုး ဖြစ်ဖို့ လိုပါတယ်။ အဲဒီလိုပဲ ဆောင်း သီးနှံ၊ ဟင်းသီးဟင်းရွက်၊ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းတွေနှင့် ပတ်သက်လို့လည်း အတိုးနှုန်း နည်းနည်း နှစ်ရှည်ချေးငှားပေးတဲ့ ဘဏ်စနစ်မျိုးဖွံ့ဖြိုးမှသာလျှင် လိုအပ်တဲ့ အရင်းအနှီးတွေကို လယ်သမား တွေကရ ကာလရှည်မှာ ခုနရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ပြန်ပေါ်လာတဲ့ အမြတ်အစွန်းပေါ်မှာ ပြန်လည် ပေးဆပ်ခြင်းအားဖြင့် လယ်သမားတွေရဲ့ ဘဝဟာ တစ်ဆင့်မြင့်လာမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

နောက် ခုန က ထွက်လာတဲ့သီးနှံတွေ အပေါ်မှာလည်းပဲ နိုင်ငံတကာဈေးကွက်ကို ယှဉ်နိုင်တဲ့ ကျွန်တော်တို့ သီးနှံထုတ်လုပ် ရောင်းချနိုင်ဖို့ လိုပါတယ်။ အဲဒီတော့ သီးနှံရဲ့ အရည်အသွေးနဲ့ အဆင့်အတန်းကို ယှဉ်ပြိုင်နိုင်ဖို့ လိုပါတယ်။ သီးနှံအမျိုးအစားကို လွတ်လပ်စွာ ရွေးချယ် စိုက်ပျိုး နိုင်ခွင့်ရှိဖို့ လိုပါတယ်။ လွတ်လပ်စွာ တင်ပို့ရောင်းချနိုင်ခွင့် ရှိဖို့ လိုပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ နိဂုံးချုပ်အနေနဲ့ ဖွံ့ဖြိုးမှုနည်းတာ၊ ငြိမ်းချမ်းမှု မရှိတာ၊ သယံဇာတ ပေါကြွယ်ဝတာ၊ ကျန်းမာရေး၊ ပညာရေး စတဲ့ လူမှုရေး လုပ်ငန်းတွေနဲ့ပတ်သက်လို့ ချို့တဲ့နေတာ အကုန်လုံးပြန်ကြည့်ရင် ကျွန်တော်တို့ တိုင်းရင်းသားဒေသတွေပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒါကြောင့် နှစ်ပေါင်း(၆၀)ကျော်လောက် ကျွန်တော်တို့ ဒီကာလတွေအကုန်လုံးမှာ နယ်စွန့် နယ်ဖျားမှာရှိတဲ့ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ တိုင်းရင်းသားတွေကို မေးကြည့်လို့ရှိရင် လွတ်လပ်ရေးရဲ့ အရသာကို ခံစားဖူး ကြပြီလားလို့ မေးရင် ပြန်ဖြေကြမယ့် မေးခွန်းရဲ့အဖြေဟာ ကျွန်တော်တို့ ကြားသင့် ကြားအပ်တဲ့ အဖြေ ဖြစ်ချင်မှလည်း ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။

အဲဒါကြောင့် ဒေါက်တာဦးမြင့်ကြည် ရဲ့ အဆိုဖြစ်တဲ့ ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ချပြီးကာမှ တိုင်းရင်းသားဒေသတွေမှာ တိုင်းရင်းသားများအတွက် ဆိုတဲ့ဥစ္စာကို တိုင်းရင်းသား ဒေသလို့ ကျွန်တော်ဆွေးနွေးပေးပြီးကာမှ စတင်ဆောင်ရွက်ချိန် တန်ပြီ ဆိုတာကို ကျွန်တော်တို့ အခု ပြည်သူ့လွှတ်တော်၊ အမျိုးသားလွှတ်တော်၊ ပြည်ထောင်စု အစိုးရနဲ့ နိုင်ငံတော်သူ နိုင်ငံသားများ သုံးပွင့်ဆိုင် သွားနေကြတဲ့ကာလအ ခြေအနေ သွားရာ လမ်းကြောင်း ပြေးလမ်းကြောင်း တူ နေတဲ့ ကာလအချိန်ဖြစ်တာမို့လို့ အားသွန်ခွန်စိုက်ပြေး ရမယ့် တာဝန်ဟာ အုပ်ချုပ်မှုအဖွဲ့ရဲ့ ပန်းတိုင်ကို ရောက်လိုတဲ့ စိတ်၊ ကိုယ်ခံနှင့် ပရိတ် သတ်တွေရဲ့ အားပေးမှု အပေါ်မှာ မိမိရဲ့ ကိုယ်တွင်းမှာ ခွန်အား အဖြစ် ဘယ်လောက်ပြောင်းနိုင်မလဲဆိုတဲ့ ပြောင်း နိုင်စွမ်းပေါ်မှာ မူတည်ပြီးကာမှ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ လူထုက၊ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ လွှတ်တော်က သုံးသပ်ဆုံးဖြတ်သွားမှာ ဖြစ်ကြောင်း တင်ပြရင်း နိဂုံးချုပ် အပ်ပါတယ်။ ကျေးဇူးတင်ပါတယ် ခင်ဗျား။

အချိန်၊ ၁၃:၃၇။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ဆက်လက်ပြီး ချင်းပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ် (၂)မှ ဦးဇန်လှယ်ထန်း ဆွေးနွေးနိုင်ပါပြီ။

အချိန်၊ ၁၃:၃၇။

ဦးဇန်လှယ်ထန်း၊ချင်းပြည်နယ်မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၂)။ ။ လေးစားအပ်တဲ့ ဥက္ကဋ္ဌကြီးနဲ့ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၊ ကြွရောက်တဲ့ ဧည့်သည်တော်များ အားလုံးမတ်ဇာပါလို့ ဦးစွာနှုတ်ခွန်းဆက်သလိုပါတယ်။ ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ကျွန်တော် ဆွေးနွေးတဲ့ အချိန်မှာ အင်္ဂလိပ်စာ စကားလုံးတွေလည်း ရောသုံးရမှာဖြစ်တဲ့အတွက် ခွင် .တောင်းပါတယ်။

ပထမဆုံးမှာ ဒေါက်တာမြင့်ကြည် က လူနည်းစု တိုင်းရင်းသားတွေအတွက် ဒီတိုးတက် ဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်စတင် ဆောင်ရွက်ပေးရန်အဆိုကို တင်သွင်းပေးတဲ့ အတွက် အထူးကျေးဇူး တင်တဲ့ အကြောင်း ပြောလိုပါတယ်။

ဒီလိုမျိုး လူအများစုထဲကနေ လူနည်းစု တွေအတွက် ပြောပေးတာဟာ အင်မတန် ချီးကျူးစရာ ကောင်းပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံမှာ အခု ရုန်းကန်ကြိုးစားနေရတဲ့ ငြိမ်းချမ်းရေး ဆိုတာကလည်း ဘာဖြစ်လို့ အခုထိ မရနိုင်တာလဲဆိုရင်တော့ ဒီ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးရေးမှာ အင်မတန် ကွာခြားတဲ့အတွက်ကြောင့်လည်း ပါပါတယ်။ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးရေးဟာ ဒီဒေသတွေမှာ တိုးတက် လာမယ်ဆိုရင်တော့ အဲဒီလိုနဲ့ ဒီငြိမ်းချမ်းရေးလည်း ကျွန်တော်တို့ ရရှိလာမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ကျွန်တော် ဆွေးနွေးတဲ့အချိန်မှာ အချက် (၅)ချက်နှင့် ဆွေးနွေးချင်ပါ တယ်။ ဒီအဆိုရှင်ရဲ့ အချက် (၄)ချက်အပေါ်မှာလည်း ဖြည့်စွက်ဆွေးနွေးချင် ပါတယ်။ ပထမအချက် မှာတော့ The Right to Participate ပါဝင်ခွင့်ရရှိရေး၊ ဒုတိယအချက်မှာတော့ The Right to Non-discrimination ခွဲခြားဆက်ဆံမှု မပြုရေး၊ နံပါတ် (၃)မှာတော့ The Right to Development တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးမှု အခွင့်အရေး ရရှိရေး၊ နံပါတ် (၄)မှာတော့ The Right to Education in and of their Language သူတို့ရဲ့ဘာသာစကားနှင့် စာသင်ခွင့်၊ သူတို့ ဘာသာစကားကို သင်ခွင့်၊ နံပါတ်(၅)မှာတော့ The Right to Practice in their Culture သူတို့ရဲ့ ယဉ်ကျေးမှုတွေကိုလည်း ဒီကျင့်သုံးခွင့်ဆိုပြီးတော့ (၅)ချက်နဲ့ ဆွေးနွေးလိုပါတယ်။

နံပါတ်တစ် The Right to Participate ပါဝင်ခွင့်ရရှိရေး။ လွတ်လပ်ရေးအတွက် ကြိုးပမ်းလာတဲ့အချိန်မှာ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း က ကျွန်တော်တို့ တိုင်းရင်းသားတွေကို စည်းရုံး တဲ့အချိန်မှာ ဘယ်လိုပြောခဲ့သလဲဆိုရင် ဗမာ တစ်ကျပ်၊ ရှမ်း တစ်ကျပ်၊ ချင်း တစ်ကျပ် ဆိုပြီးတော့ ပြောခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီကတိတွေကြောင့် လွတ်လပ်ရေးအတူတူ ကျွန်တော်တို့ လွတ်လပ်ရေးအတွက် အတူတူဆင်နွှဲလာခဲ့ကြတာ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒါနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့ လွတ်လပ်ရေး ရလာတဲ့အချိန်မှာတော့ Unitary Government ကို ကျင့်သုံးခဲ့ ကြပေမယ့် သိပ်မဆိုးလှပါဘူး။ ဒီအစိုးရအဖွဲ့မှာလည်း ဒီ သမ္မတ ကို အလှည့်ကျ သူတို့ ကျင့်သုံးခဲ့ကြပါတယ်။ ပြီးတော့ အစိုးရ အဖွဲ့ဝင်တွေမှာလည်း ဒီတိုင်းရင်းသား၊ ဒီလူမျိုး (၇)မျိုးထဲကလည်း ပါဝင်ကြပါတယ်။

ယခုအချိန်မှာတော့ ကျွန်တော်တို့ The Right to Participate ပါဝင်ခွင့် မရတော့ တာကတော့ မှန်ပါတယ်။ ဒါ ကျွန် တော်တို့က ဒီအတွက် ဘယ်လိုဆက်လုပ် ဆက် ဆောင်ရွက် ကြမလဲ။ ပြီးတော့ ဗမာ တစ်ကျပ်၊ ရှမ်း တစ်ကျပ်၊ ချင်း တစ်ကျပ် လို့ပြောခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ အခုမှာ လက်ရှိ ကျွန်တော်တို့ ဘတ်ဂျက်တွေကို ကြည့် မယ်ဆိုရင်လည်း ကျွန်တော်တို့ နယ်စပ် ဒေသတွေမှာ ဒီလို မဖွံ့ဖြိုး၊ မတိုးတက်သေးတဲ့ ဒေသတွေမှာ သုံးတဲ့ ဘတ်ဂျက်ကို ကြည့်မယ် ဆိုရင်တော့ အင်မတန်မှ ဝမ်းနည်းစရာကောင်းပါတယ်။ ဘယ်လောက်ထိ ကျွန်တော်တို့ ဒီအတွက် အစီအမံတွေ မချဘူး။ မချတာလဲဆိုတာကို ပေါ်လွင်နေပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဒီဘတ်ဂျက်တွေကို သုံးစွဲတဲ့အချိန် မှာလည်း ပြန်လည်ပြီးတော့ စိစစ်ဖို့ လိုပါတယ်။ ရန်ပုံငွေ မရှိဘဲနဲ့ တိုးတက်ဖို့ အခွင့်အလမ်းတော့ ကျွန်တော်တို့ ရနိုင်မှာ မဟုတ်ပါဘူး။ ကျွန်တော် မြန်မြန်သွားဖို့လိုတဲ့အတွက်ကြောင့် နံပါတ် (၂)အဆင့်မှာ သွားပါမယ်။ The Right to Non-discrimination ကျွန်တော်တို့ ဒီခွဲခြားဆက်ဆံဖို့ ခွဲခြားဆက်ဆံရတဲ့ အကြောင်းအရင်းတွေ ကလည်း ကျွန်တော်တို့ ရင်ဆိုင်ရမယ့် အကြောင်းအရာ တစ်ခုဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ အစိုးရ ဝန်ထမ်းတွေမှာ၊ ချင်းတွေဆိုရင် Leprosy ပိုး ရှိတယ်လို့ ပြောနေကြပါတယ်။ Leprosy ပိုးဆိုတာ နံပါတ်(၁)မှာ ချင်း ဖြစ်လို့။ နံပါတ် (၂)မှာ ခရစ်ယာန် ဖြစ်လို့ဆိုတော့ တိုးတက်ဖို့ အခွင့်အလမ်းနဲ့ ဒီရာထူးတက်ဖို့ အခွင့်အလမ်းလည်း တော်တော်နည်းတယ်လို့ ကျွန်တော်တို့ သိရပါတယ်။

အဲဒီတော့ ကျွန်တော်တို့ အခု ရန်ကုန်မှာဆိုပါတော့ ရပ်ကွက်မှာ ချင်းတစ်ယောက်နဲ့ ဗမာတစ်ယောက် ပြဿနာ ဖြစ်မယ်ဆိုရင် ရပ်ကွက်လူကြီးက ဖြေရှင်း တဲ့အချိန်မှာ ဘယ်လို ဖြေရှင်းမလဲ။ တကယ် ပြည်ထောင်စုစိတ်ဓာတ်ရှိရှိနဲ့ ဒါက ကျွန်တော်တို့ ပြည်ထောင်စုရဲ့ တိုင်းရင်းသားတွေပဲဆိုပြီး ဖြေရှင်းသလား။ အဲဒါဟာလည်း ပြ န်လည် သုံးသပ်ဖို့ အရမ်းလိုအပ် ပါတယ်။ ကျွန်တော် ကျောင်းတက်ခဲ့တဲ့ စင်ကာပူမှာတော့ Law is equal for both Local and Foreigner လို့ ပြောပါတယ်။ သူတို့ အဲဒီတိုင်းလည်း ဥပဒေ ဆိုတာ နိုင်ငံခြားသားအတွက်ရော၊ ပြည်သူအတွက်ရော အားလုံးအတူတူပဲဆိုပြီးတော့ အဲဒီတိုင်းကို သူတို့ ကျင့်သုံးတဲ့အတွက်ကြောင့် မို့လို့ နိုင်ငံခြားက လူတွေလည်း နေရတာ အရမ်း ပျော်ပါတယ်။ ဥပဒေစိုးမိုးမှု တော်တော်ရှိတယ်။ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံမှာ ဥပဒေကို ကျွန်တော်တို့ လူတိုင်းအတွက် တကယ်အခွင့် .အရေး တကယ် မျှမျှတတ ရသလားဆိုတာကိုလည်း ကျွန်တော်တို့ အုပ်ချုပ်ရေး မဏ္ဍိုင်တွေကို ကျင့် .သုံးတဲ့

အချိန်မှာရော တရားစီရင်ရေးမဏ္ဍိုင်က ကျင့် သုံးတဲ့အချိန်မှာရော ဒါပြန်လည်သုံးသပ်ပြီးတော့ စဉ်းစားဖို့ လိုပါတယ်။

ဆိုပါတော့ ကျွန်တော်တို့ ချင်းလူ မျိုးက ကလေးမြို့နယ်နဲ့ တမူးမြို့နယ်မှာ တော်တော် များနေတယ်။ ချင်းတစ်ဝက် ဗမာ တစ်ဝက် ဖြစ်တယ်။ ကလေးမြို့နယ်နဲ့ တ မူးမြို့နယ်မှာ ကျွန်တော်တို့ ဗမာရွာမှာ အိမ်ခြေ(၅၀)ရှိရင်တောင်မှ ကျောင်းကောင်းကောင်းလည်း လုပ်ပေးတယ်။ ချင်းရွာ အိမ်ခြေ (၅၀၀)ရွာဆိုရင်လည်း ကျောင်းကောင်း ကောင်းလေး မရှိဘူး။ အဲဒီလိုမျိုး ဖြစ်နေတယ်။ ပြီးတော့ ချင်းရွာ အိမ်ခြေ ငါးရာ၊ ခြောက်ရာ ၊ လေးငါးရွာကို ဗမာရွာ အိမ် ခြေ(၅၀)လောက်က အုပ်ချုပ်တယ်။ ဒီရပ်ကွက် အုပ်ချုပ်ရေးမှူးကလည်း အဲဒီရွာကပဲ ပြန် ဖြစ်နေတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ပြည်ထောင်စုစိတ်ဓာတ် ပြည်ထောင်စုစိတ်ဓာတ်လို့ ပြောပြော နေတာဟာ အမှန်လက်တွေ့ ကျင့် သုံးနေတဲ့အချိန်မှာ တကယ်ကျင့်သုံးနေကြသလား ဆို တာကို ကျွန်တော်တို့ အမှန်ဆိုရင် လူအများစုတွေ ဗမာတွေကစပြီး Initiative ယူရမှာဖြစ်ပါတယ်။ လူနည်းစုတွေက ဟောက်ပါတယ် ဆိုတာကို လက်ခံလာနိုင်ပါတယ်။ အဲဒါကို ကျွန်တော်တို့ ပြန်လည်ပြီးတော့ သုံးသပ်ဖို့ လိုပါတယ်။

ပြီးတော့ နံပါတ်(၃)မှာ The Right to Development ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအတွက်။ ဒီတောင်ပေါ်ဒေသတွေ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ဖို့ ရန်အတွက်ဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ အဓိက လိုအပ်တာ လမ်း ဖြစ်ပါတယ်။ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးကောင်းမှ ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး အဆင်ပြေမယ်။ ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး အဆင်ပြေမှ စီးပွားရေးကလည်း အဆင်ပြေလာမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ လမ်းတွေ တင်ပြတဲ့အချိန်မှာ ဒီဆောက်လုပ်ရေးဝန်ကြီးဌာနက တစ်ခါတလေ လာဖြေရှင်းတဲ့အချိန်မှာ တော်တော်လေး အားရစရာ သိပ်မရှိပါဘူး။ ကျွန်တော်တို့ အလျဉ်းသင့်လို့ ဥက္ကဋ္ဌကြီးဆီမှာ တင်ပြချင်တာက ကျွန်တော်တို့ မေးခွန်းတွေ မေးတဲ့အချိန်မှာ ဥပဒေ မှာ ခွင့်ပြုထားသလို တစ်ခုချင်း ပြည်ထောင်စုအဆင့် ဒီဝန်ကြီးက ပြန်ဖြေတဲ့ အချိန်မှာ ကျွန်တော်တို့ ဆက်မေးခွင့် နောက်မှာ ဖြစ်နိုင်ရန်လည်း တင်ပြလိုပါတယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ ကျွန်တော်တို့ တစ်ခါတည်း သုံး၊ လေး၊ ငါးခု မေးပြီးမှ ဖြေတဲ့အချိန်မှာ ဥပဒေတွေမှာ ကျွန်တော်တို့ လွှတ်တော် ဥပဒေတွေမှာ ပါပါတယ်။ ဆက် စပ် မေးခွင့်ရှိတယ်ဆိုတာ ဥပဒေတွေမှာ ပြဋ္ဌာန်း ထားပါတယ်။ အဲဒီလိုမျိုး ကျွန်တော်တို့ နောက်မှာလည်း ဒီရလာနိုင်အောင်လည်း တင်ပြလို ပါတယ်။ အခု

လမ်း ဘယ်လိုဖောက်သလဲ ဆိုပြီးတော့ သူတို့ အစိုးရမှာ သူတို့ Criteria တွေရှိတယ်။ လူဦးရေ ဘယ်လောက်ရှိရင်၊ ယာဉ် တစ်ရက်မှာ သွားတာ ဘယ်လောက်ရှိရင် ဘယ်လိုလုပ်ရမှာ ဆိုတာ ဝန်ကြီးက လာဖြေပါတယ်။ ကျွန်တော် စဉ်းစားလို့ မရတာကတော့ လမ်းမရှိဘဲနဲ့ ယာဉ်သွား ဘယ်လောက်ရှိရင်ဆိုတာ ဘယ်လိုမျိုး ဖြစ်နိုင်မလဲ။ လမ်းမရှိဘဲနဲ့ ယာဉ် ဘယ်လို သွားမလဲ ဆိုတာပဲ မေးခွန်းထုတ်စရာ ထွက်လာတယ်။ အဲဒီလိုမျိုးတွေပေါ့။ ကျွန်တော်တို့က အဓိကလိုအပ် နေတဲ့ လမ်းတွေကိုလည်း လုပ်ပေးမှ ဒီဒေသတွေမှာလည်း တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးလာမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့ ချင်းပြည်နယ် ဆိုပါတော့။ ချင်း ပြည်နယ်မှာ သစ်ပင်တွေ နေရာတကာ သူ့ဟာသူ ကောင်းကောင်းလေး ပေါက်ပါတယ်။ ဒါအရင်တုန်း လွှတ်တော်ကလည်း ပြောပါ တယ်။ စိုက်ပျိုးလို့ရတယ်ဆိုတာကို ပြပါတယ်။ နည်းပညာပဲ လိုတယ်။ အရင်းအနှီးတွေ၊ ပြီးတော့ Accessible to market ပေါ့။ ဒီဈေးကွက်မှာ ကျွန်တော်တို့ ဘယ်လို ပို့နိုင်မလဲဆိုတာလည်း လိုပါတယ်။ အဲဒါတွေကို ကျွန်တော်တို့ အစိုးရက ဖန်တီးပေးမယ်ဆို ရင် ဒီဒေသတွေရဲ့ မဖွံ့ဖြိုးစရာအကြောင်းလည်း မရှိပါဘူး အမှန်ဆိုရင်။ ကျွန်တော်တို့ အိမ်နီးနားချင်းနိုင်ငံ ကြည့်မယ်ဆိုရင် အိန္ဒိယဆိုပါ တော့ ကျွန်တော်တို့ ချောင်းတစ်ခုကပဲ ကွာ ခြားတယ်။ မီဒီရမ် ပြည်နယ်။ ဒီလိုမျိုး သူတို့ စိတ်ဝင်စားတဲ့ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး၊ အမျိုးမျိုးပေါ့။ သူတို့ စီးပွားရေးလည်း လုပ်လာနိုင်အောင် အစိုးရက Loan တွေ အများကြီးပေးတယ်။ ပြည်နယ် တွေမှာ Grant တွေလည်း အများကြီးပေးတယ်။ အထူးရန်ပုံငွေ သက်သက်ချ ပြည်ထောင်စု အစိုးရကနေ ဒီလိုမျိုး ဖွံ့ဖြိုးမှုနည်းတဲ့ ပြည်နယ်အတွက် ဆိုပြီးတော့ အထူးရန်ပုံငွေ ပေးတာက အင်မတန်မှ များပါတယ်။ အဲဒါကြောင့်မို့လို့ ပြည်မတွေ၊ ဒေသတွေနဲ့ ဖွံ့ဖြိုးမှု Level ပြန် ဖြစ်လာအောင် ဆိုပြီးတော့ ပိုပြီးတော့ ချပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ အခု ဘတ်ဂျက်တွေကို လေ့လာတဲ့အချိန်မှာလည်း ဒီဖွံ့ဖြိုးမှုအနည်းဆုံးဒေသက ဘတ်ဂျက်က အနည်းဆုံး ဖြစ်နေတယ်။ အဲဒီလိုမျိုး ဖြစ်နေတဲ့အတွက်ကြောင့် ကျွန်တော်တို့က ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု လျော့ချရေး မှာလည်း တန်းတူဖြစ်ဖို့ဆိုရင် တော်တော်လေး လိုပါသေးတယ်ဆိုတာကို ကျွန်တော် တင်ပြလို ပါတယ်။

ပြီးတော့ စတုတ္ထအချက်မှာ The Right to Education in and of their Language ကျွန်တော်တို့ တောင်ပေါ်ဒေသမှာ အခု ကျွန်တော်တို့ ဆေး တက္ကသိုလ်တို့ ဘာတို့ ဝင်ခွင့် တစ်ပြည်နယ်လုံးအတွက် အခု ဒေါက်တာတင်ရွှေ က ဖတ်လာတဲ့ သတင်းစာဆိုရင်

တော်တော်လေး အားရစရာ ကောင်းလာပါပြီ။ ဆေးတက္ကသိုလ်တို့ ဘာတို့မှာ ဝင်ခွင့်အမှတ် ဒီလောက် ဒီလောက်နဲ့ဆိုရင် တစ်တိုင်းပြည်လုံးကို တစ်သမတ်တည်း လုပ်တဲ့အချိန်ကျတော့ အမှန်ဆိုရင် ကျွန်တော် တို့ ပညာ ရေးလာ သင်တဲ့အချိန်မှာ ကျွန်တော်တို့ တောင်ပေါ်ဒေသတွေမှာ ဗမာစကားနဲ့ သင်ရတဲ့အတွက်ကြောင့် က ကြီး၊ ခ ခွေး ဆိုတာ ဗမာစကား လုံးဝ နားမလည်တဲ့ သူတွေအတွက် သင်ကြားဖို့က တော်တော်လေး ခက်ပါတယ်။ IQ က အမှန်တိုင်းမယ်ဆိုရင် သူတို့က ပို နိမ့်ချင်မှ နိမ့်မယ်။ ဒါပေမဲ့ သူက Limited၊ သူက အကန့်အသတ်တွေကြောင့် ဒီ အမှတ်က ပြည်မက လူတွေကို မမီတာလည်း ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒါမျိုးတွေကိုလည်း အများကြီး ကျွန်တော်တို့ စဉ်းစားပေးဖို့ လိုပါတယ်။ အမှန်ဆိုရင် ဖလမ်းလိုဒေသမှာ အမှတ် (၃၀၀) ရတဲ့သူနဲ့ ဒီ ရန်ကုန်မှာ အမှတ် (၅၀၀)ရတဲ့ သူကို တခြားနေရာ မှာ IQ မှာ သွားပြီးတော့ ယှဉ်ခိုင်းကြည့်လို့ရှိရင် အတူတူလောက် သွားဖြစ်မယ်လို့ ကျွန်တော် ထင်ပါတယ် ။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ ဒီမှာ ရနိုင်တဲ့ Facilities တွေနဲ့ ဟိုမှာ ရ နိုင်တဲ့ Facilities ဟာ အင်မတန်မှ ကွာခြားလို့ဖြစ်ပါတယ်။

အဲဒီတော့ ကျွန်တော်တို့ ဒီမှာလည်း မူလတန်းပညာမှာ သူတို့ ဘာသာစကားနဲ့ သင်ကြားနိုင်ခွင့် ရရင်တော့ တော်တော်လေး နောက်ပိုင်းမှာဆိုရင် Quality of Education မှာ ပိုပြီးတော့ ရှိလာမယ်လို့ ကျွန်တော် ယုံကြည်ပါတယ်။ အခု ကျွန်တော်တို့ ဘာသာရပ်တွေကို ကိုယ့်ဘာသာစကားနဲ့ သင်ကြားခွင့် မဟုတ်ဘဲနဲ့ ကိုယ့်ဘာသာစကား သင်ကြားခွင့်ကို မူလတန်းမှာ ခွင့်ပြုလာမယ်လို့ ကြားတဲ့အတွက်ကြောင့်လည်း အင်မတန်မှ ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ဖဆပလ အစိုးရတက်လာတဲ့ခေတ်မှာ ကျွန်တော်တို့ ချင်းပြည်နယ်တစ်ပြည်လုံးမှာ ဖလမ်းဘာသာစကားနဲ့ ဒီ မူလတန်းမှာ ဘာသာရပ်အားလုံးကို သင်ပြခဲ့ဖူးပါတယ်။ အဲဒီလို မျိုးလည်း ကျွန်တော်တို့ အခုက ကျွန်တော်တို့ ပိုပိုတောင် အဲဒီတုန်းကတောင်မှ Unitary system ကို ကျင့်သုံးတာ။ အခု ကျွန်တော်တို့ ဗဟိုဦးစီးစနစ် De-centralization စနစ် ကျင့်သုံးနေတဲ့ အချိန်မှာ ပိုပြီးတော့ ဒါမျိုးကို ပိုကျင့်သုံးသင့်တယ်လို့ ကျွန်တော် တင်ပြချင်ပါတယ်။

နောက် ပဉ္စမအချက်မှာတော့ The right to practice their own culture ကျွန်တော်တို့ ငြိမ်းချမ်းရေးတွေ၊ ဘာတွေ မရနိုင်တာကလည်း ဒီ လူမျိုးကြီးတစ်ခုက ဝါးမျိုဖို့ ကြိုးစားတဲ့အချိန်မှာ တချို့က ဝါးမျိုမခံရအောင်ဆိုပြီးတော့ ရုန်းကန်နေရတဲ့အပိုင်းများ

ပါသလားတော့ မသိဘူး။ ကျော င်းတွေမှာလည်း ကျောင်းတက်တဲ့အချိန်မှာ ပုဆိုးပဲ ဝတ်ရမယ်။ ကျောင်းစိမ်း၊ ကျောင်းဖြူပဲ အားလုံး ဝတ်ရမယ်ဆိုတာမျိုးကလည်း ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံမှာ ကျင့်သုံးနေဆဲပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ လူနည်းစုတွေရဲ့ Culture ယဉ်ကျေးမှုကို ဘယ်လောက် အလေးထားသလဲ။ ကျွန်တော်တို့ တော င်ပေါ်ဒေသမှာ ငယ်ငယ်တုန်းကဆိုရင် ကျောင်းစိမ်းဝတ်ခိုင်းတော့ ဆောင်းရာသီမှာတော့ အောက်မှာ ဘောင်းဘီ နှစ်ထည်လောက် ဝတ်ပြီးမှ အပေါ်မှာ ကျောင်းစိမ်း ပြန်ဝတ်ရတယ်။ အဲဒီလိုမျိုး ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ ဒီ ဒေသတွေနဲ့လည်း ပုဆိုးတစ်ထည်ပဲ ဝတ်မယ်ဆိုရင်တော့ မသင့်တော်တဲ့ အပိုင်း တွေလည်း ရှိပါတယ်။ ဆိုတော့ ဒီမှာ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ Culture ကို ဘယ်လောက်အထိ အစိုးရက အလေးထားပြီးတော့ Preservation လုပ်ပေးသလဲဆိုတာကို ကျွန်တော် ဆွေးနွေးလိုပါတယ်။

အစိုးရ တော်တော်များများမှာ တိုင်းရင်းသားတွေရဲ့ ဝတ်စုံ၊ ယဉ်ကျေးမှုတွေကို Tourism ခရီးသွားလုပ်ငန်းအတွက် အသုံးချခံနေရတဲ့ အဆင့်လောက်ပဲ ရှိတယ်ဆိုတာကို လေ့လာတွေ့ရှိရပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ တစ်ခါတလေ တိုင်းရင်းသားဝတ်စုံလေးတွေနဲ့ လာတဲ့ အချိန်မှာ ကြည့်ကောင်းအောင် ပြတိုက်လေးလိုလို၊ ခရီးသွားလုပ်ငန်းအတွက် ပြစရာလေး လိုလိုနဲ့ ဝတ်လာပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့ လက်တွေ့မှာလည်း ဘာမှ ဟို လုပ်ပိုင်ခွင့်လေးတွေ မရှိသလားလို့ တစ်ခါတလေ ခံစားနေရတဲ့ အချိန်လည်း ရှိပါတယ်။ ဆိုတော့ ကျွန်တော် ဆွေးနွေးချင်တာက Preservation of Culture is essential to protection of Minorities, Identities ကျွန်တော်တို့ရဲ့ Identities ကိုလည်း အစိုးရက ဘယ်လောက်အထိ စောင့် ထိန်းပေး သလဲ ဆိုတာကိုလည်း တင်ပြလိုပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ဒီလိုမျိုး အစီအမံတွေ ပြည်ထောင်စုက လုပ်ပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့ ပြည်နယ်တွေ မှာလည်း ဖွံ့ဖြိုးမှု တော်တော် ရှိလာတယ်ဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ တိုင်းပြည်ကြီးက လည်း ထာဝရငြိမ်းချမ်းရေးကိုလည်း ရပြီးတော့ ပန်းတိုင်မှာ အတူတူ ရောက်နိုင်မယ်လို့ တင်ပြရင်း နိဂုံးချုပ်ပါတယ်။ ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

အချိန် ၁၃:၅၄။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ဆက်လက်ပြီး ချင်းပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ် (၈) မှ ဦးဟာရှိန်းဘွေ ဆွေးနွေးနိုင်ပါပြီ။

အချိန်၊ ၁၃:၅၄။

ဦးဟာရှိန်းဘွေ၊ ချင်းပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၈)။

။ လေးစားအပ်တဲ့

အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီးနဲ့ ပြည်ထောင်စုအဆင့် ဝန်ကြီးများ၊ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များအားလုံး မင်္ဂလာပါလို့ ရှေးဦးစွာ နှုတ်ခွန်းဆက်သအပ်ပါတယ်။ ကျွန်တော် ကတော့ ချင်းပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ် (၈)မှ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် ဦးဟာရှိန်းဘွေ ဖြစ်ပါတယ်။ ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ် (၈)မှ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် ဒေါက်တာမြင့်ကြည် ရဲ့ ဖွံ့ဖြိုးမှုနည်းသော တိုင်းရင်းသား များအတွက် တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်ချ၍ ဆောင်ရွက်ရန် ပြည်ထောင်စုအစိုးရအား တိုက်တွန်းကြောင်းအဆိုကို ကျွန်တော် ထောက်ခံဆွေးနွေးမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့ မြန်မာနိုင်ငံမှာ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု နိမ့်ကျနေပြီး တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးမှု နည်းပါး နေသေးတဲ့ ချင်းပြည်နယ်၊ ရခိုင်ပြည်နယ်၊ ကယားပြည်နယ်၊ ကချင်ပြည်နယ် တောင်တန်းဒေသ၊ နာဂဒေသ၊ မွန်၊ ရှမ်း၊ ကရင် နယ်စပ် ဒေသတွေမှာ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများရဲ့ လူနေမှု အဆင့်အတန်းဟာ ပြည်မက တိုင်းဒေသကြီးတွေရှိ တိုင်းရင်းသား ပြည်သူများနဲ့စာရင် အတော် နောက်ကျ ကျန်နေခဲ့ပါတယ်။ ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ကျွန်တော် ဒီ အဆိုနဲ့ ပတ်သက်လို့ ဆွေးနွေး ထောက်ခံတဲ့နေရာမှာ ရှေးဦးစွာ ပြောကြားလိုတာက တော့ ကျွန်တော်တို့ တိုင်းရင်းသား လူမျိုးများအရေးနဲ့ ပတ်သက်လို့ ကျွန်တော်ဆွေးနွေးတဲ့အခါမှာ အတတ်နိုင်ဆုံး ကျွန်တော်တို့ရဲ့ အောက်ခြေမှာ တကယ်ဖြစ်ပျက်နေတဲ့ အခက်အခဲတွေ၊ တကယ် ကျွန်တော်တို့ ဒီ အခက်အခဲ တွေကို ဘယ်လို ရင်ဆိုင်ဖြေရှင်းနေရတယ်။ ပြီးတော့ ဒါတွေကို ဘယ်လို ဆက်လက်ပြီးတော့မှ ဝိုင်းဝန်းကူညီ ဆောင်ရွက်သင့်တယ်ဆိုတာကို ကျွန်တော်က လက်တွေ့ ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းကို ကျွန်တော် (၁၁)နှစ်တိတိ၊ အခုနဲ့ဆိုရင် (၁၁)နှစ်တိတိ ရှိပါပြီ။ ကျွန်တော်တို့ ဒေသမှာ ကျွန်တော် ဦးဆောင်ပြီးတော့မှ လုပ်ကိုင်လာခဲ့တဲ့ အတွေ့အကြုံနဲ့ ဆက်စပ်ပြီးတော့မှ ကျွန်တော်တင်ပြ ဆွေးနွေးမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ဖွံ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ အခန်း (၂၂)၊ အပိုဒ်ခွဲ (ဂ)မှာ ကျွန်တော်တို့ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးမှု နည်းပါးနေတဲ့ ကျွန်တော်တို့ တိုင်းရင်းသားတွေရဲ့ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ စီးပွားရေး၊ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးစတဲ့ လူမှုစီးပွား ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး လုပ်ငန်းတွေကို

နိုင်ငံတော်က အစွမ်းကုန် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ပေး မယ်ဆိုပြီးတော့ တိတိကျကျ ကျွန်တော်တို့ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေမှာ ရေးထားပါတယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်ဆွေးနွေးတဲ့အခါမှာလည်း ဒီ အဓိက ကျွန်တော်တို့ ဝေးလံသီခေါင်ပြီးတော့မှ အင်မတန် ခက်ခဲတဲ့ ဒီ တိုင်းရင်းသားတွေရဲ့ ဒေသမှာ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး၊ ပညာရေးနဲ့ ကျန်းမာရေး၊ စီးပွားရေးမှာ စိုက်ပျိုးရေး ဒီ ကဏ္ဍ(၄)ခုကိုပဲ ဒါဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေနဲ့အညီ ဒီကဏ္ဍ (၄)ခုကို ကျွန်တော် အကျဉ်းချုံး ပြီးတော့ အတတ်နိုင်ဆုံး ဆွေးနွေးမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ သွားလာရေး၊ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ခက်ခဲပြီးတော့ တိုင်းရင်းသား ပြည်သူများရဲ့ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ စီးပွားရေး ကအစ နိမ့်ကျနေတဲ့ မြို့နယ်ပေါင်း တောင်တန်းဒေသ ရှားပါးစရိတ် နိုင်ငံတော်ကပေးတဲ့ (၈၅)မြို့နယ်ရှိပါတယ်။ အဲဒီဒေသတွေမှာ အဓိက လိုအပ်ချက်ဟာ လမ်းပန်း ဆက်သွယ်ရေးပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ မြို့နဲ့ ဆက်သွယ်တဲ့ ကျေးရွာ ချင်းဆက်လမ်းများဟာ အနည်းဆုံး ဆိုင်ကယ်လမ်းပေါက်ပြီး ဆက်လက် ၍ လျစ်ကားလမ်း ဖောက်လုပ်နိုင်အောင် နိုင်ငံတော်က မဖြစ်မနေ ဆောင်ရွက်ပေးရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ NGO, INGO နဲ့ တိုင်းရင်းသား လုပ်ငန်းရှင်ကြီးများကပါ ကူညီပံ့ပိုးပေးကြမှ ပြည်နယ်များ၊ တောင်ပေါ်နယ်စပ် ဒေသများ ပြည်မတို့အကြား ဖွံ့ဖြိုးမှုကွာဟချက် နည်းပါးလာမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ အလျဉ်းသင့်လို့ ကျွန်တော်တို့ ချင်းပြည်နယ်ဟာ အခု ဆင်းရဲ နွမ်းပါးမှု အနိမ့်ကျဆုံး ဖြစ်နေပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ လွတ်လပ် ရေး မရခင် ကလည်း ကျွန်တော်တို့ နယ်ချဲ့တော်လှန်ရေး၊ ဖက်ဆစ်ဆန့်ကျင်ရေး ဒီလုပ်ငန်း တွေမှာ ကျွန်တော်တို့ ချင်းတိုင်းရင်းသားတွေဟာ ဒါ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း နဲ့ လက်တွဲပြီးတော့မှ အသက်၊ သွေး၊ ချွေး မြောက်မြားစွာရင်းပြီး ကျွန်တော်တို့ လွတ်လပ်ရေးအတွက် ပါဝင်တိုက်ပွဲဝင်ခဲ့ ကြပါတယ်။ လွတ်လပ်ရေးရလာပြီးတော့ ၁၉၄၉ ခုနှစ်မှာလည်း တိုင်းပြည်ရဲ့ ပြည်တွင်း သောင်းကျန်းသူတွေကြောင့် ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံတော်ရဲ့ အချုပ်အခြာအာဏာကို ကျွန်တော်တို့ ချင်းတိုင်းရင်းသားတွေ အသက်၊ သွေး၊ ချွေး မြောက်မြားစွာနဲ့ ကျွန်တော်တို့ ပေးဆပ်ပြီးတော့မှ လွတ်လပ်ရေးကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ခဲ့ပါတယ်။

ဒါပေမဲ့ လွတ်လပ်ရေး ရလာတာ နှစ်ပေါင်း (၆၀)ကျော်လာပါပြီ။ အခု ကျွန်တော်တို့ ချင်းပြည်နယ်ဟာ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု အနိမ့်ကျဆုံး ဖြစ်နေတဲ့ ပြည်နယ်ဆိုတာကို သတ်မှတ်ခံရတဲ့ အခါမှာ အင်မတန်ပဲ ကျွန်တော် စိတ်မကောင်း ပါဘူး။ ဒါကြောင့် ကျွန် တော်တို့ လာမယ့် အနာဂတ်မှာ ပြည်ထောင်စုအစိုးရကသော် လည်းကောင်း၊ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ တိုင်းရင်းသားလူမျိုး တွေထဲက တကယ့် တိုင်းရင်းသား လုပ်ငန်းရှင်ကြီးတွေက ကျွန်တော်တို့ ချင်းပြည်နယ်ကို အတတ်နိုင်ဆုံး ဖေးမကူညီ ဝိုင်းဝန်းပေးကြမှ ကျွန်တော်တို့ဟာ ရုန်းထွက်နိုင်မှာဖြစ်ပါတယ် ဆိုတာကို ကျွန်တော် အလျဉ်းသင့်လို့ ဆွေးနွေးလိုပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ကျွန်တော်တို့ ချင်းပြည်နယ်ဟာ ကျေးရွာများကနေ မြို့ကို တက်ပြီး တော့မှ မိမိတို့ရဲ့ ဒေသထွက်ကုန် ရောင်းလိုလို့ရှိရင် ပိဿာ (၂၀)၊ (၃၀)ကို ကျွန်တော်တို့ တို့ နဲ့ ခေါင်းမှာထမ်းပြီးတော့မှ မြို့ကို (၂)ရက်၊ (၃)ရက်ခရီး လာပြီးတော့မှ ကိုယ့်ရဲ့ ဥယျာဉ် ခြံမြေထွက် ပစ္စည်းကို လာရောက် ရောင်း ဝယ်နေရပါတယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်တို့ လွန်ခဲ့တဲ့ ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်ကစပြီးမှ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းတွေမှာ အဓိက လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ပါ။ ကျွန် တော်က ဆိုင်ကယ်လမ်းကို အတတ်နိုင်ဆုံး ကျွန်တော်တို့ ကြိုးပမ်းပြီးတော့မှ ချင်းပြည်နယ်မှာ ဖောက်လုပ်ခဲ့ပါတယ်။ ဒီ (၁၀)နှစ်အတွင်းမှာ ဆိုင်ကယ်လမ်းလည်း တော်တော် များများ ပေါက်လာပါတယ်။ ဆိုင်ကယ်လမ်းတွေ ပေါက်လာသလိုပဲ ဆက်ပြီးတော့မှ ဂျစ်ကား လမ်းတွေ ဖောက်တယ်။ ဂျစ်ကားလမ်းလည်း တော်တော်များများ ပေါက်လာပါတယ်။ ဒီ ဂျစ်ကား လမ်း အတွက် နိုင်ငံတော်ကလည်း အထိုက်အလျောက် ပံ့ပိုးပေးခဲ့ပါတယ်။

ဒါကြောင့် အခုဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ ဆိုင်ကယ်လမ်းပေါက်တဲ့ ကျေးရွာနဲ့ ဆိုင်ကယ်လမ်း မပေါက်တဲ့ ကျေးရွာဟာ အင်မတန်ကွာခြားပါတယ်။ ဆိုင်ကယ်လမ်းပေါက်တဲ့ ရွာနဲ့ ဂျစ်ကားလမ်း ပေါက်တဲ့ ရွာဟာလည်း သူ့ရဲ့ Living standard လူနေမှုအဆင့်အတန်းမှာ အင်မတန် ကွာခြား လာတာကို တကယ်လက်တွေ့မျက်မြင် ဖြစ်ပါတယ်။ ဥယျာဉ်ခြံမြေထွက်ပစ္စည်းကို ကျွန်တော်တို့ (၂)ည အိပ်၊ (၃)ညအိပ် ကျေးရွာများ ကနေပြီးတော့မှ ယခုဆိုရင် တကယ် (၂)ရက်၊ (၃)ရက်နဲ့ မြို့ကို ရောက်တဲ့ ကျေးရွာတွေမှာ ဆိုင်ကယ်နဲ့ နေ့ချင်းပေါက် သွားနိုင်တယ်။ ဆိုင်ကယ်နဲ့ နေ့ချင်းပြန် သွားနိုင်တယ်။ ဆိုင်ကယ်ပေါ်မှာ ကျွန်တော်တို့ ပိဿာ(၅၀)၊ (၆၀)အထိ တင်နိုင်တယ်။ ဒီလို တင်ပြီးတော့မှ အလွယ်တကူ မြို့ပေါ်ကို သယ်ယူရောင်းချတဲ့အတွက် ကြောင့်မို့လို့ အခု

ကျွန်တော်တို့ ကျေးလက်တွေမှာလည်း ဆိုင်ကယ်ပေါက်တဲ့ လမ်းတွေနဲ့ ဂျစ်ကားလမ်း ပေါက်တဲ့ လမ်းတွေဟာ စောစောက ကျွန်တော်ပြောသလိုပဲ ဝင်ငွေဟာ သိသိသာသာ တိုးပွားရရှိလာတယ်။ ဒါကြောင့် ဝင်ငွေရလာသလိုပဲ မိသားစုရဲ့ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး ဘက်မှာလည်း တိုးတက် ဖွံ့ဖြိုးလာတာကို မျက်ဝါး ထင်ထင် တွေ့ရမှာဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဒေသခံပြည်သူများ အချင်းချင်းမှာလည်း ကျွန်တော်တို့က ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေးကအစ ကွာခြားလာတယ်။ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ကောင်းလာတာနဲ့ မကောင်းတဲ့ ကျေးရွာတွေဟာ သိသိသာသာကို ကွာခြားလာပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဂျစ်ကားလမ်းပေါက်တဲ့ ကျေးရွာများ ဆိုရင် နေ့ချင်းညချင်းလို တိုးတက်ပြောင်းလဲလာနေပြီ ဖြစ်ပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ဒါကြောင့် ကိုယ်ထူကိုယ်ထ ဆိုင်ကယ်လမ်းဖောက် လုပ်တဲ့ နေရာမှာ ကျွန်တော်တို့ NGO, INGO နဲ့ တိုင်းရင်းသားလုပ်ငန်းရှင်ကြီးများက ပါ ဝိုင်းဝန်းကူညီ ပံ့ပိုးပေးမှသာ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ချင်းပြည်နယ်တင်မကဘူး ကျန်တဲ့ ကျွန်တော် စောစောက တင်ပြ ခဲ့တဲ့ (၈၅)မြို့နယ်ဟာ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးဟာ အဆင်ပြေမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ နိုင်ငံတော်အစိုးရ ထဲကနေပြီးတော့မှ ဒီ(၈၅)မြို့နယ်ကို ကျေးရွာအရောက် အကုန်လုံး ဒါ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ပေးဖို့ဆိုတာ မလွယ်ပါဘူး။ ဒါ ကြောင့် ကျွန်တော် အရင်အပတ် ကလည်း ကျွန်တော်တင်တဲ့ အဆိုထဲမှာ ကျွန်တော်တို့ ချင်းပြည်နယ် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု နိမ့်ကျနေတဲ့ ချင်းပြည်နယ်ကို ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်တဲ့နေရာမှာ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ညီအစ်ကိုတွေဖြစ်တဲ့ တိုင်းရင်းသားလုပ်ငန်းရှင်ကြီးတွေကနေပြီးတော့ ဝိုင်းဝန်းကူညီပံ့ပိုးပေးဖို့ အဆိုကို နိုင်ငံတော်အစိုးရက တိုက်တွန်းပေးဖို့ အဆိုကို ကျွန်တော်တင်ပြခဲ့တာဖြစ်ပါတယ်။

ဒါကြောင့် အခု ကျွန်တော်တို့ ချင်းပြည်နယ်ကို (၃)၊ (၄)နှစ်မှာမှ တစ်ခါ နယ်စပ်ဒေသ ဝန်ကြီးဌာန အနေနဲ့လည်း ကျွန်တော်တို့ တစ်မြို့နယ်ကို (၃)၊ (၄)နှစ်မှာမှ တစ်လမ်း ကျွန်တော်တို့ ဂျစ်ကားလမ်း (၁၂)ပေလမ်း ဒါ တစ်မိုင် (၉၀၀၀၀)နှုန်းနဲ့ (၃)၊ (၄)နှစ်မှာမှ တစ်မြို့နယ် ကို တစ်ခါရပါတယ်။ အဲဒီလို ရလို့ရှိရင်လည်း သိန်း (၁၈၀)၊ သိန်း (၂၀၀)လောက် ရပါတယ်။ အဲဒီလို သိန်း(၁၈၀)၊ သိန်း (၂၀၀) ရရင် ကျွန်တော်တို့ ပြည်သူတွေက သိ န်း(၁၀၀၀)တန်မကတဲ့ ဂျစ်ကား လမ်းတွေကို ဖောက် လုပ်နေပါတယ်။ ဒါကျွန်တော်တို့ရဲ့ လက်တွေ့မျက်မြင်ဖြစ်ပါတယ်။ မယုံရင် ကျွန်တော်တို့ ချင်းပြည်နယ်၊ မင်းတပ်မြို့နယ်၊ ကန်ပက်လက်မြို့နယ်ကို လာကြည့်လို့ ရပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့ ချင်းပြည်နယ်မှာ အနိမ့်ကျဆုံးဟာ မင်းတပ်နဲ့ ကန်ပက်လက် ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီဒေသမှာ အခုလိုပဲ ဒီ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် နယ်စပ်စည်ပင်ကနေ (၃)နှစ် တစ်ကြိမ်လောက် ကျွန်တော်တို့ ဒီ လမ်း ချပေးတယ်။ သိန်း (၁၈၀)၊ သိန်း (၂၀၀)တန်ကို ကျွန်တော်တို့က သိန်း (၁၀၀၀)တန်မကရအောင် ကျွန်တော်တို့ တူးနိုင်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် မို့လို့ ကျွန်တော်တို့ ဒေသမှာ ကျွန်တော်တို့ ဒီအတိုင်း နေသလား ဆိုတော့ ကျွန်တော်တို့က တတ်နိုင် သလောက် ခေတ်နဲ့အညီ အားလုံးက အသိတရား ရှိလာပါတယ်။ ဒါကြောင့် ကိုယ့်ရဲ့ ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးဖို့ဆိုတာ ဒီလမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး မကောင်းရင် ဘယ်လိုမှ မဖြစ်နိုင်ဘူးဆိုတာ ကျွန် တော် တို့ အထူးစည်းရုံးစရာ မလိုပါဘူး ပြည်သူ့ တွေကို။ ဒါကြောင့် ပြည်သူတွေက သိလာတယ်။ ကျွန်တော်တို့က ရင်းနှီးမတည်ပေးဖို့၊ အားပေးဖို့ပဲ လိုတာပါ။ ဒီလို ကျွန်တော်တို့က ဝိုင်းပြီး ကူညီပံ့ပိုးပေးမှ ကျွန်တော်တို့ဒေသရဲ့ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းတွေဟာ အောင်အောင်မြင်မြင် လုပ်ဆောင်နိုင်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်တို့ အဓိက အခုလို လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ပြောရတာဟာ နံပါတ်တစ် အရေးကြီးဆုံးဟာ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးဖြစ်တဲ့အတွက်ကြောင့် မို့လို့ ကျွန်တော် အလေးထားပြီးတော့မှ ကျွန်တော် တင်ပြဆွေးနွေးတာ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျေးရွာ တွေမှာ ကျေးရွာချင်းဆက် ချောင်းကူးတံတားတွေ ရှိပါတယ်။ ဒီ ချောင်းကူးတံတား တွေကိုလည်း ကျွန်တော်တို့ ကြိုးတံတားတွေအဖြစ်နဲ့ ကျွန်တော်တို့က သွယ်ပေးဖို့လိုပါတယ်။ ဒီလို သွယ်ပေးဖို့ အတွက်လည်း ကျွန်တော်တို့ မတတ်နိုင်ဘူး။ ဒီ ကြိုးတံတား သွယ်ပေးဖို့အတွက် ကြိုးကို ဒီ ပြည်မက အလှူရှင်တွေက ကြိုး လှူပေးတယ်။ ကျွန်တော်တို့ လွန်ခဲ့တဲ့ ၂၀၁၁ ၊ ၂၀၁၂ ခုနှစ်မှာ ဝန်ကြီး ဦးဝင်းထွန်း ရဲ့ ဒါ အကူအညီနဲ့ အလှူခံပေးတယ်။ အလှူရှင်တွေက တံတားတစ်ခုကို (၁၅)သိန်းပေးတယ်။ ကြိုးဝယ်ဖို့ ပေးတယ်။ ကျွန်တော်တို့ သိန်း (၄၀)၊ (၅၀)တန် တံတားကို ကျွန်တော်တို့ (၂)လ၊ (၃)လနဲ့ ကျွန်တော်တို့ အပြီးထိုးတယ်။ ဒါကြောင့် ၂၀၁၁ ၊ ၂၀၁၂ ခုနှစ်မှာ ကျွန်တော်တို့ မင်းတပ်မြို့နယ်မှာ တံတား (၄)စင်းကို အပြီးထိုးနိုင်ပါတယ်။ ထို့အတူပဲ အဲဒီ အချိန်တုန်းက ၂၀၁၁ ၊ ၂၀၁၂ ခုနှစ်က ကျွန်တော်တို့ အလှူရှင်တွေက မူလတန်းလွန်ကျောင်း တစ်ကျောင်း ပေ (၆၀ x ၃၀) မူလတန်းလွန်ကျောင်းတစ်ကျောင်းကို ကျွန်တော်တို့ သိန်း (၅၀) မတည်ပေးပါတယ်။ သိန်း (၅၀) မတည်ပေးတဲ့ဟာကို ကျွန်တော်တို့က သိန်း (၁၀၀)တန် ပြည်သူ လူထုက သိန်း (၁၀၀)တန် မူလတန်းလွန်ကျောင်း (၂)ကျောင်းကို ကျွန်တော်တို့ (၃)လနဲ့ အပြီး

ဆောက်နိုင်ပါတယ်။ ထို့အတူပဲ မူလတန်းကျောင်းတစ်ကျောင်းကို သိန်း(၃၀)ပံ့ပိုးပါတယ်။ အလှူ
တွေက သိန်း (၃၀) ပံ့ပိုးပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့က သိန်း (၇၀)တန် သွပ်မိုး၊ ယဉ်ခင်း၊ ယဉ်ကာ၊
အသားမာတိုင်နဲ့ ကျွန်တော်တို့က သုံးလအတွင်းမှာ ကျောင်း (၄)ကျောင်းကို ကျွန်တော်တို့
ဆောက်နိုင်ပါတယ်။ ဒါဟာ လက်တွေ့ပံ့ပိုးမှုအပေါ်မှာ ကျွန်တော်တို့ ဒေသရဲ့ စိတ်ဝင်စား မှုကို
ကျွန်တော်ပြောတာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်တို့ ကို ပံ့ပိုးပေးပါ။ ကူညီပါ။ ဒါ နိုင်ငံတော်
ထဲက အကုန်လုံး မတတ်နိုင်ဘူး။ ဒါကြောင့် ဝိုင်းဝန်းကူညီ ပံ့ပိုးပေးရင် ကျွန်တော်တို့က
အားထည့်ပြီးတော့မှ လုပ်ငန်းကို အောင်မြင်အောင် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နိုင်တယ်
ဆိုတဲ့အကြောင်း ကျွန်တော် သက်သေသာခက အနေနဲ့ ကျွန်တော်မြို့နယ်ကို သာဓကပြုပြီး တင်ပြ
ဆွေးနွေးတာဖြစ်ပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်တို့ ဝေးလံသီခေါင်ပြီး သွားလာရေးခက်ခဲတဲ့
မြို့နယ်တွေမှာ အောက်ခြေက အာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်းများ၊ ရပ်မိရပ်ဖ များမှ တိကျသေချာစွာ
စာရင်း၊ ဇယားများ ကောက်ယူပြီး ခက်ခဲမှု အပေါ်မှာ ဦးစားပေး အစီအစဉ်ဖြင့် မျှတစွာ
ပံ့ပိုးပေးမယ်ဆိုရင် လျင်မြန်စွာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဥပမာ - ပလက်ဝ ကျွန်တော်
တစ်ခါလည်း ဆွေးနွေးပြီးပါပြီ။ ပလက်ဝမှာ ကျွန်တော်တို့ ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ် (၁၀)ရက်လုံးလုံး
ပလက်ဝကနေ မတူပီကို ခြေလျင်လျှောက်တဲ့အချိန်မှာ ပလက်ဝမြို့နယ်မှာ အမကကျောင်း (၁၉)
ကျောင်းဟာ ဝါးတိုင် ထူတယ်။ ဝါးကြမ်း ခင်းတယ်။ ဝါးနဲ့ ကာတယ်။ ဝါးရွက် မိုးတယ်။ အဲဒီလို
ကျောင်းပေါင်း(၁၉)ကျောင်း သူ ဖြတ်သွားတဲ့ လမ်းပေါ်မှာ သူ တွေ့ခဲ့ ပါတယ်။ အဲဒါကြောင့်
အင်မတန် စိတ်မကောင်းဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့် အခု ၂၀၁၂-၂၀၁၃ မှာ ကျွန်တော်တို့
(၉)မြို့နယ်မှာ တစ်မြို့နယ်ကို ဥပမာရပ်မကောင်းတဲ့ မူလတန်းကျောင်း ပြင်ဆင်တာကို (၄)၊
(၅)ကျောင်းပဲ ပေးပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ပလက်ဝကို (၁၉)ကျောင်းမှာ (၁၁)ကျောင်း ချပေးပါတယ်။
ဆိုလိုတာကတော့ ကျွန်တော်တို့ ပြည်နယ်မှာလည်း အားနည်းသူကို ဦးစားပေးပါ။ ဒါကြောင့်
နိုင်ငံတော်မှာလည်း ပြည်ထောင်စုအစိုးရအနေနဲ့ ကျွန်တော်တို့ အားနည်းတဲ့ ပြည်နယ်တွေကို
ပိုဦးစားပေးဖို့ လိုပါတယ်။ ဒီ (၈၅)မြို့နယ်ကို ဦးစားပေးဖို့ပါ။ ဒါကြောင့် နိုင်ငံတော်မှာ
ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ဘတ်ဂျက်မှာလည်း နှစ်စဉ် ဘတ်ဂျက်ကို တိုးချပေးဖို့ လိုပါတယ်။ အဓိက
ကတော့ ကျေးလက် ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းတွေမှာ ကျွန်တော်တို့ ချင်းပြည်နယ် ကျန်တဲ့

အခုပြောတဲ့ (၈၅)မြို့နယ်ကို ကျွန်တော်တို့က ဦးစားပေးပြီး တော့ ချထားပေးဖို့ အထူးလိုအပ် ပါတယ်။ ဒါမှ ကျွန်တော်တို့က လိုက်မိမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်တို့ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ကောင်းလာ တဲ့ အခါမှာ ဘယ်လိုအကျိုးခံစားရသလဲဆိုတာ ကျွန်တော် သာဓကတစ်ခု ပြပါမယ်။ တပ်မတော် အစိုးရလက်ထက် ၂၀၀၃-၂၀၀၅ မှာ ပခုက္ကူ -ပေါက်-ကျောက်ထု-မင်းတပ်-မတူပီကို (၃)နှစ် စီမံကိန်းနဲ့ ကတ္တရာလမ်း ခင်းပေး ပါတယ်။ ဒါ နိုင်ငံတော်ရဲ့ကျေးဇူး တပ်မတော်အစိုးရ လက်ထက်ကပါ။ ကျွန်တော်တို့ကို လွန်ခဲ့တဲ့ ဒီလွတ်လပ်ရေးရတဲ့ ၁၉၄၈ ခုနှစ်ကနေ ဒီနေ့အထိ ကျွန်တော်တို့လမ်းကို တက်လာတဲ့အစိုးရလက်ထက် ဘယ်အဆက်ဆက် မဆို လှည့်မကြည့် ခဲ့ပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်တို့ တပ်မတော်အစိုးရလက်ထက်မှာ လူကြီးတွေရဲ့ စေတနာနဲ့ ကျွန်တော်တို့ ဒီမတူပီရောက်အောင် (၃)နှစ်နဲ့ ကတ္တရာလမ်းခင်းပေးပါတယ်။ တာချဲ့ပေးပါတယ်။ ကတ္တရာလမ်းခင်းပေးပါတယ်။

အဲဒီမှာ ကျွန်တော်တို့ ဘယ်လိုအကျိုး ခံစားရသလဲ၊ အခုဒီလိုကတ္တရာလမ်း ခင်းပေး ပြီးတော့မှ ကျွန်တော်တို့ ဒီ လမ်းထဲ မှာ ကျွန်တော်တို့ ကျောင်းသားဘဝ မန္တလေးတက္ကသိုလ် ကျောင်းသားဘဝမှာ ကျောင်းတတ်တဲ့အချိန်မှာ မိုးတွင်းမှာ ဇူလိုင်လမှာပဲ ကျောင်းပြန်ဖွင့် တယ်။ ဇူလိုင်လမှာ မိုးများတဲ့အချိန်မှာ ဒီကျော က်ထုနဲ့ ပေါက်၊ ပေါက်နဲ့ ပခုက္ကူကြားမှာ အခု ရေ ပြာ- အုန်းတော မနှစ်က ပါသွားတဲ့တံတား။ ရေပြာရှိတယ်။ အုန်းတောရှိတယ်။ တပြင်းရှိတယ်။ ပြီးတော့မှ ကံကြီးချောင်းဆိုတာရှိတယ်။ ဒီချောင်းတွေဟာ ရေကြီးရင် ကျွန်တော်တို့ ကျောင်းသားတွေ ကျောင်းပြန်လို့ရှိရင် အဲဒီမှာ ရွာမှာ (၄)ရက် (၅)ရက် အိပ်ပြီးတော့မှ ကျွန်တော်တို့ ဒီ ရေကို စောင့်ရပါတယ်။ ရေကျမှ ကျွန်တော်တို့လှည်းနဲ့ဖြတ်ပြီးတော့မှ ဖိနပ်မပါဘဲနဲ့ ပေါက် ရောက်အောင် ခြေလျင်လျှောက်ရပါတယ်။ ဒီလို ကျွန်တော်တို့ သွားလာခဲ့တဲ့နေရာကို အခု တပ်မတော်အစိုးရ လက်ထက်မှာ ဒီတံတားတွေဟာ အကုန်လုံး သံဘေ လီတံတား ထိုးပေးပါတယ်။ ကတ္တရာလမ်း ခင်းပေးပါတယ်။

ဒါကြောင့် ကျွန်တော်တို့ဆီမှာ စောစောတုန်းက အစ်ကိုကြီး ဒေါက်တာတင် ရွှေ ပြောသွားသလိုပဲ လိမ္မော်သီး။ အင်မတန် ကျွန်တော်တို့တောင်ပေါ်မှာ လိမ္မော်သီး ပေါပါတယ်။ ဒီလိမ္မော်သီးကို ပခုက္ကူကို ကားစင်းလုံးနဲ့ သွားရောင်းတဲ့အချိန်မှာ ဒီလိုမိုးကြီးတဲ့ အတွက်ကြောင့်

မို့လို့ ဒီနေရာမှာ သုံး၊ လေးရက် စောင် ပြီးတော့မှ ကူးလို့ရ ကာမှ ဖြတ်ကူးပြီးမှ ပခုက္ကူကို လိမ္မော်သီး သွားရောင်းရပါတယ်။ ပခုက္ကူလည်းရောက်ရော လိမ္မော်သီးဟာ အကုန်လုံး ပုပ်ကုန် ပါတယ်။ ဒါကြောင့် လူတွေက လိမ္မော်သီး စိုက်ဖို့ လုံးဝ စိတ်မဝင် စားဘူး။ ဒါပေမဲ့ အခုလို လမ်းကောင်းလာတဲ့အခါကျတော့ လိမ္မော်သီးစိုက်ခဲ့တဲ့၊ လိမ္မော်သီးစိုက်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ အင်မတန် ချမ်းသာလာပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲ လိမ္မော်ခြံ တစ်ခြံကို (၁၅)သိန်း၊ သိန်း (၂၀) နဲ့ ခြံချုပ်လာဝယ်တဲ့ လူတွေရှိပါတယ်။ ဒီလိုလာဝယ်တဲ့အတွက်ကြောင့်မို့လို့ ဒီကနေ့မနက်ခင်းရင် ဒီညနေ မန္တလေး ရောက်ပါတယ် အခုဆိုရင်။ ဒီညနေ ပခုက္ကူရောက်အောင် ကျွန်တော်တို့က သယ်နိုင်ပါတယ်။ ဒီလို ဈေးကွက်ရှိလာပါတယ်။ ရှိတဲ့ပစ္စည်းလည်း တန်ဖိုးရှိလာပါတယ်။

ဒါကြောင့် ဒီလိုတန်ဖိုးရှိလာလို့ ပြည်သူတွေကလည်း ဒီစိုက်ပျိုးရေးမှာ ဈေးကွက်ရှိတဲ့ ဟာကို ကျွန်တော်တို့ စည်းရုံးစရာ မလို ပါဘူး။ သူတို့အသိနဲ့ သူတို့ စိုက်ပါတယ်။ သူတို့အသိနဲ့ သူတို့ ကြိုးစားပါတယ်။ အဲဒါကြောင့် အဓိကလိုတာက ကျွန်တော်တို့လို ဝေးလံသီခေါင်တဲ့ ဒေသတွေမှာ ဒီမြို့နယ်တွေအရောက် လမ်း၊ နိုင်ငံတော်က တာဝန်ယူပြီးတော့ မှ ဒါဖောက်လုပ် ပေးဖို့ နံပါတ်တစ် အရေးကြီးပါတယ်။ ပြီးတော့မှ ကျွန်တော်တို့ဒေသ ရွာကနေ မြို့ကို ဆက်သွယ်တဲ့ လမ်း၊ ဆိုင်ကယ် လမ်းတွေဟာ ကျွန်တော်တို့ ကိုယ်ထူကိုယ်ထ လုပ်ဖို့လိုပါတယ်။ ဒီအပေါ်မှာမှ (၆)ပေလမ်းကိုမှ နိုင်ငံတော်အစိုးရကနေပြီးတော့မှ စက်ယန္တရားနဲ့ ဂျစ်ကားလမ်း ဖြစ်အောင် ကူညီပေးဖို့လိုပါတယ်။ ဒါဆိုရင် ကျွန် တော်တို့အနေနဲ့ မြန်မြန်ဆန်ဆန် ကျွန်တော်တို့ ကျန်တဲ့ ညီအစ်ကို ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းတွေကို ကျွန်တော်တို့က အမီ လိုက်နိုင်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒါလေးကို အလေးထားပြီး ဆွေးနွေးလိုတာဖြစ်ပါတယ်။

ဒါကြောင့် ကျွန်တော်တို့ ဒီပခုက္ကူနဲ့ လမ်းပေါက်သွားတဲ့အခါကျတော့ အခု ယောနယ် မှာ၊ ယောနယ်မှာ ကြက်သွန်ဖြူ ထွက်တယ်။ မြေပဲထွက်တယ်။ ကြက်သွန်နီထွက်တယ်။ အချိန် မရွေး သူတို့ ဒီကနေ့ည ထွက်ရင် နောက်နေ့ မနက်ရောက်တယ်။ မနက်ထွက်ရင် ညနေ ရောက်အောင် ပခုက္ကူကို ဒါဟာ ပွဲရုံကို ရောင်းလို့ ရတယ်။ ကျွန်တော်တို့လည်း ထိုနည်း လည်းကောင်းပဲ ကျွန်တော်တို့ဆီမှာ ထွက် နေတဲ့ ကော်ဖီ ထွက်တယ်။ လိမ္မော်ထွက်တယ်။ ထောပတ်ထွက်တယ်။ နောက် ဒီ နိုင်ငံခြား Export လုပ်တဲ့ ပဲမျိုးစုံထွက်တယ်။ ဝ ဥ ထွက်တယ်။ နှင်း ထွက်တယ်။ နိုင်ငံခြား Export လုပ်တဲ့ဟာတွေ။ ဒါတွေကို ကျွန်တော်တို့က အလွယ်တကူ

သယ်ယူရောင်းချနိုင်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်တို့မြို့ ဟာ ၂၀၀၅ ကနေပြီးတော့မှ ဒီ ၂၀၁၂ (၇)နှစ်တာကလမှာ လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ် (၂၀)နဲ့ မတူအောင် တိုးတက်လာတယ်။ ဒီလို ပြောင်းလဲ လာတယ်။ ဒါ သာဓက ဖြစ်တယ်။

ဒါကြောင့် အဓိကအရေး ကြီးတာက လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးပဲဆိုတာ နံပါတ်(၁) လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး၊ နံပါတ်(၂)လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး၊ နံပါတ်(၃) လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးပဲ။ ဒါက ကျွန်တော် ဒီလို လက်တွေ့အနေအထားကို ဒါ တင်ပြဆွေးနွေးတာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် အဓိက ဒေသတစ်ခုရဲ့ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးဖို့ဆိုတာက အ ခြေခံလမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးဟာ အဓိက ကျလျက်ရှိပါတယ်။ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ကောင်းလာလို့ရှိရင် စောစော တုန်းက ကျွန်တော် ပြောတဲ့အတိုင်း အလိုလို ကျွန်တော်တို့ မိသားစုဝင်ငွေ ရလာမယ်။ မိသားစုဝင်ငွေရလာရင် အလိုလို ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေးဟာ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးလာမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ဆက်လက်ပြီးတော့မှ ကျွန်တော် ပညာရေးနဲ့ ပတ်သက်လို့ အနည်းငယ် ဆွေးနွေးချင်ပါတယ်။ ပညာရေးမှာ ကျွန်တော် တို့ အဓိက က ကျွန်တော်တို့ ဒီလို ဝေးလံသီခေါင်တဲ့နေရာမှာ ဘာဟာ အဓိက အရေးကြီးသလဲဆိုလို့ရှိရင် အခြေခံပညာ မူလတန်း ကျောင်းခွဲတွေ အရေးကြီးပါတယ်။ နောက် အခြေခံပညာအလယ်တန်းကျောင်းခွဲတွေ အရေးကြီး ပါတယ်။ ဒီ အခြေခံပညာမူလတန်းကျောင်းခွဲ၊ အခြေခံပညာအလယ်တန်း ကျောင်းခွဲ တွေ ဆိုတာလည်းပဲ ကျွန်တော်တို့ ညီအစ်ကိုတွေ ဒီမှာတင်ပြကြတယ်။ လာပြီး ဝန်ကြီးဖြေတဲ့အချိန်မှာ ကျောင်းသားဦးရေ မပြည့်ရင် မရဘူး ။ ကျောင်းသားဦးရေပြည့်မှ ရမယ်ဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ တောင်ပေါ်ကတော့ ဘယ်တော့မှ ရမှာမဟုတ်ဘူး။ ဘယ်လိုမှ မရနိုင်ဘူး။ ဘာကြောင့်လဲဆိုရင် အင်မတန် ဝေးလံသီခေါင်တဲ့နေရာမှာ လူဦးရေ နေထိုင် တာဟာ ကျ တယ်။ လူနေကျတယ်။ လူနေကျတော့ လူဦးရေ နည်းတယ်။ လူဦးရေ နည်းတော့ အခုပြောသလို ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ပညာ သင်ကြားမှုမှာ အားနည်းတယ်။ ပြီးတော့မှ ဆင်းရဲတယ်။ မရှိဘူး။ မိဘက တောင်ယာ လုပ်တယ်။ ကလေးတွေကိုခေါ်သွားတယ်။ ကလေးတွေကိုခိုင်းတယ် ဒီလိုအနေအထားမျိုးဆိုတာ ကျောင်းသား အရေအတွက်က နည်းပါတယ်။

ဒါကြောင့် ကျွန်တော်တို့ အဓိကအရေးကြီး တာက အခြေခံပညာမူလတန်းကျောင်းခွဲ။ အခြေခံပညာ မူလတန်းကျောင်းခွဲက ဘာမှမရှိပေမယ့် အိမ် ခြေ(၂၀)၊ (၃၀)က အခြေခံပညာ မူလတန်း ကျောင်းခွဲကို တစ်ခါတည်း မိသားစုအားလုံး ကျွန်တော်တို့က ဒီရှိတဲ့ အိမ်ခြေ(၂၀)က စိုက်ပြီးတော့မှ ကျောင်းဆရာ ငှားတယ်။ ဒီ သူငယ်တန်း၊ ပထမတန်း၊ နှစ်တန်း၊ သုံးတန်း ကျောင်းသားတွေက (၁)မိုင်၊ (၂)မိုင်မှာ သွားမတက် နိုင်ဘူး။ အဲဒါကြောင့် တစ်ခါတည်း အဲဒီလို ကျောင်းကိုဖွင့်ပြီးတော့မှ ယာယီကျောင်းဖွင့်ပြီးတော့မှ ဆရာငှားပြီးတော့မှ သင်ရတဲ့ ကျောင်းတွေ ရှိတယ်။ အဲဒီကျောင်းတွေက အခြေခံပညာမူလတန်းကျောင်းခွဲ လျှောက်တယ်။ အခြေခံပညာ မူလတန်းကျောင်းခွဲလျှောက်တာဟာ သုံး၊ လေး၊ ငါးနှစ်နေလည်း မရ ဘူး။ အဲဒီလို ဟာမျိုး လေးတွေ အခက်အခဲ ရှိတယ်။ အဲဒါကလည်း ကျွန်တော်တို့ ပြည်နယ်အစိုးရက နေပြီးတော့မှ ပြည်နယ်ကနေပြီးတော့ ပြည်နယ်များစွာမှာ ကျွန်တော်တို့ ပြည် နယ်အစိုးရမှာ တင်ပြလို့ရှိရင် အခြေခံပညာမူလတန်းကျောင်းခွဲတွေ၊ အခြေခံပညာအလယ်တန်းကျောင်းခွဲတွေဟာ ကျွန်တော်တို့ မြန်မြန်ဆန်ဆန် ချပေးသင့်ပါတယ်။ ဆိုလိုတာကတော့ ကျွန်တော်တို့က အခြေခံပညာအလယ် တန်းကျောင်းခွဲ၊ အခြေခံပညာအလယ်တန်းကျောင်းခွဲဆိုလို့ရှိရင်လည်း ဒါ အခြေခံပညာမူလ တန်းလွန်ကျောင်းဆိုတာ ငါးတန်း၊ ခြောက်တန်းအထိပဲ တက်လို့ရတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌ။   ။နိဂုံးချုပ်ပါ။ နိဂုံးချုပ်ပါ။

ဦးဟာရှိန်ဘွေ၊ ချင်းပြည်နယ်မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၈)။   ။ ဟုတ်ကဲ့ပါ။ ဆိုတဲ့အခါ

ကျတော့ အဲဒါတွေ က ဘာပဲပြောပြော ကျွန်တော်တို့ ဒီ လယ်ခွဲတွေ၊ မူခွဲတွေ တိုးပြီးတော့မှ ချပေးသင့်တယ်ဆိုတာကို ဒါ ပညာရေးနဲ့ ပတ်သက်လို့ အကြံပြု ဆွေးနွေးလိုပါတယ်။ နောက် ကျန်းမာရေးနဲ့ပတ်သက်လို့ ကျန်းမာရေးမှာတော့ ကျွန်တော်တို့က စောစော တုန်းက ဒေါက်တာ တင်ရွှေ ဆွေးနွေးသလိုပဲ အဓိကက ကျန်းမာရေးမှာ ဘာအရေးကြီးလဲဆိုတော့ အခု လက်ရှိ ကျွန်တော်တို့က သတင်းစာမှာ လွန်ခဲ့တဲ့ ဇွန်လ ၁၃ ရက်နေ့က သတင်းစာကနေပြီးတော့မှ ကျွန်တော်တို့ ချင်းပြည်နယ်မှာဒီတင်မကဘူး။ (၈၅)မြို့နယ်မှာ ကျွန်တော်တို့က လက်ထောက် ဆရာဝန် အယောက် (၃၀) ဒါ ကိုယ့်ဒေသခံ ဖြစ်ရမယ်။ ဒါ Entrance ဖြေလို့ရတယ်ဆိုတာ ကျွန်တော်တို့ ဒီမှာ ကိုဌေးဝင်း ကလည်း အရင်ကတင်ပြတယ်။ ကျွန်တော်ကလည်း ဆွေးနွေး တဲ့ အထဲမှာပါတယ်။ အဲဒီလို ချပေးတော့ အင်မတန် ဝမ်းသာစရာ ကောင်းပါတယ်။ စောစော တုန်း

ကလည်း အစ်ကိုကြီးဒေါက်တာတင်ရွှေ ပြောသလို ဝမ်းသာစရာကောင်းပါတယ်။ သို့သော်လည်းပဲ ကျွန်တော်တို့ အောက်ခြေမှာ လက်တွေ့ဖြစ်နေတာက ဒီနှစ်မှာ။ အဲဒါလေးကို မေတ္တာရပ်ခံ လိုပါတယ်။

အခု အောက်ခြေမှာ ဘယ်လိုဖြစ်နေလဲဆိုတော့ အခုက(၈)တန်း၊ (၉)တန်း၊ (၁၀)တန်းကို ကိုယ့်ဒေသမှာ ဖြေရမယ်လို့ ဖြစ်ရမယ်။ ဒီတစ်ချက်ပါပဲ၊ ကျန်တဲ့ဟာ အကုန်ပြည့်စုံပါတယ်။ (၈)တန်း၊ (၉)တန်း၊ (၁၀)တန်းကို ကိုယ့်ဒေသမှာ ဖြေရမယ်၊ ဖြေဆိုအောင်မြင်တဲ့လူက ဒီ Entrance ကို ဖြေခွင့် ရှိတယ်ဆိုတော့ ကျွန်တော်တို့ (၈)တန်း၊ (၉)တန်း၊ သူငယ်တန်းကစပြီး (၉)တန်းအထိ ကျွန်တော်တို့ ကိုယ့်ဒေသမှာ ကိုယ်နေပါတယ်။ (၁၀)တန်းက ကိုယ့်ဒေသမှာ အောင်ဖို့တောင်မလွယ်ဘူး။ အခက်အခဲရှိတယ်။ ဒါကြောင့် ဉာဏ်ကောင်းတဲ့ကလေးတွေကို မိဘတွေက ကြိုးစားပြီးတော့မှ ဝ ဥရောင်းတယ်။ နွားနောက်ရောင်းတယ်။ ရောင်းပြီးတော့မှ အခုပြောသလို၊ ကျွန်တော်တို့ဘက်မှာဆိုရင်တော့ ကျောက်ထုမှာ သွားထားတယ်။ ပခုက္ကူမှာ သွားထားတယ်။ မြောက်ပိုင်းမှာဆိုလို့ရှိရင်လည်း ကလေးမြို့မှာ ထားကြတယ်။ ထား တော့ (၁၀)တန်း အောင်လာတယ်။ (၁၀)တန်း အောင်လာတဲ့ အခါကျတော့၊ သူနာပြုမှာလည်း ထိုနည်းလည်းကောင်းပဲ။ (၁၀)တန်းအောင်တဲ့လူက ကိုယ့်ဒေသမှာ အောင်မှ ဖြေလို့ရတယ်။ တခြားမှာ အောင်တဲ့လူ ဖြေလို့မရဘူးဆိုတော့၊ ကလေးတွေက မျောက် သစ်ကိုင်းလွတ် ဖြစ်နေ တယ်။ ဒီဖက်မှာ လည်း အမှတ်မကောင်း၊ မတိုးနိုင် ဟိုမှာလည်း ပြန်ပြီးတော့မှ ဖြေလို့မရ။ အခုလည်း ကျွန်တော်တို့ ဆေးကျောင်းနဲ့ပတ်သက်လို့ အဲဒီလို ဖြစ်နေတယ်။ ဒီနှစ်မှာ စတယ်၊ ဒီနှစ်မှာစပြီးတော့မှ အောက်မှာကျွန်တော်တို့က ပြဿနာတွေ ဖြစ်နေတယ်။ ဆိုလိုတာကတော့ ကလေး တစ်ယောက်၊ ဥပမာ - သဘော၊ ကျွန်တော် လက်တွေ့ပြောမယ်။ မတူပီက ကလေး တစ်ယောက် ဉာဏ်ကောင်းတယ်။ IQ ကောင်းတော့ မိဘကကြိုးစားပြီးတော့မှ ပခုက္ကူမှာ ထားတယ်။ ဒီနှစ် (၅)ဘာသာ ဂုဏ်ထူးထွက် တယ်။ အမှတ် (၄၈၀)ကျော်ပဲ ရတယ်။ (၄၈၀) နဲ့ ဘယ်လိုမှ ဆေးကျောင်း မတိုးနိုင်ဘူး။ ဒါပေမဲ့ အဲဒီကလေးက အခု ချင်းပြည်နယ်မှာ ဒီအယောက် သုံးဆယ်မှာ Entrance ဖြေလို့မရတော့ဘူး။ -----

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ဦးဟာရှိန်းဘွေ ရပြီ။ (၃)မိနစ် ကျော်နေပြီ။ ရပြီ။ ရပါပြီ။

အချိန်၊ ၁၄:၁၇။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ဆက်လက်ပြီး ကယားပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၃)မှ ဦးဘိုးရယ် ဆွေးနွေးနိုင်ပါပြီ။

အချိန်၊ ၁၄:၁၇။

ဦးဘိုးရယ်၊ ကယားပြည်နယ်မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၃)။ ။ လေးစားအပ်ပါသော အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီး၊ ပြည်ထောင်စုဒုတိယဝန်ကြီးနဲ့ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များ၊ ဧည့်သည်တော်များအားလုံး မင်္ဂလာအပေါင်းနှင့် ပြည့်စုံပါစေလို့ ဆုမွန်ကောင်းတောင်းရင်း ဂါရဝပြုအပ်ပါ တယ်။ ကျွန်တော်က တော့ ကယားပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ် အမှတ်(၃)မှ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် ဦးဘိုးရယ် ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ် (၈)က အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဒေါက်တာ မြင့်ကြည် တင်သွင်းထားတဲ့ ဖွံ့ဖြိုးမှုနည်းသော တိုင်းရင်းသားများအတွက် တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်ချ၍ စတင်ဆောင်ရွက်ပေးရန် ပြည်ထောင်စုအစိုးရအား တိုက်တွန်းကြောင်းအဆိုကို ထောက်ခံ ဆွေးနွေးသွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ အဆိုရှင် ဒေါက်တာမြင့်ကြည် ဟာ ဖွံ့ဖြိုးမှုနည်းတဲ့ တိုင်းရင်းသား ဒေသတွေအတွက် မေတ္တာ၊ စေတနာ ရှေ့ထားပြီး အဆိုတင်သွင်း ပေးတဲ့အတွက် များစွာ ကျေးဇူးတင် ဝမ်းမြောက်ပါတယ်။ ပထမဦးစွာ အဆိုရှင်က ဖွံ့ဖြိုးမှုနည်းတဲ့ တိုင်းရင်းသား များရဲ့ စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးအောင် ဆောင်ရွက်ပေးဖို့ ဒီလိုဆောင်ရွက်တဲ့နေရာ မှာ ဆင်းရဲနွမ်းပါးတဲ့ ဒေသများစွာရှိတဲ့အနက် ဦးစားပေးဒေသ ရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ပေးသင့်တယ်ဆိုတာကို ကျွန်တော့် အနေနဲ့ အပြည့်အဝ ထောက်ခံအပ်ပါတယ်။

လေးစားအပ်ပါသော အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ နိုင်ငံတော်အစိုးရ အနေနဲ့ ဖွံ့ဖြိုးမှုနည်း တဲ့ တိုင်းရင်းသားဒေသတွေ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ဖို့အတွက် အခုမှ မဟုတ်ပါဘူး။ ယခင်ကတည်းက တစ်စိုက်မတ်မတ်နဲ့ အလေးထား ဆောင်ရွက်ပေးနေတယ်ဆိုတာ မျက်မြင် ကိုယ်တွေ့ခံစားကြရ ပြီမို့ ငြင်းဖွယ်ရာ မရှိပါဘူး။ သို့ရာတွင် ဖွံ့ဖြိုးမှုနည်းသော တိုင်းရင်းသား နယ်စပ်ဒေသအချို့မှာ အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း ထိရောက်စွာ မဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ခဲ့ခြင်း၊ ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းအတွက် နိုင်ငံတော်အစိုးရက မေတ္တာ၊ စေတနာ ရှေ့ထားပြီး ခွဲဝေရန်ပုံငွေ ချထားပေးသော်လည်း လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်ရန်

ဆုံးရှုံးခဲ့ရင်တော့ အလွန်ခက်ခဲစွာ ရုန်းကန် စားသောက်ကြရပါတယ်။ ဒါဟာ အလုပ်နဲ့ လက် မပြတ်ကြပေမယ့် အသိပညာနည်းတဲ့ အတွက်ကြောင့်မို့လို့ နဖူးကချွေး ခြေဖျားတိုင်စီးအောင် အလုပ်လုပ်ကြရပေမယ့် ဝမ်းမဝရှာ တဲ့ တိုင်းရင်းသားအချို့ ရဲ့ ဘဝကို ဒီဒေသတွေမှာ လေ့လာ တွေ့ရှိနိုင်ပါတယ်။

ဒီတော့ ဒီဒေသတွေ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ဖို့ဆိုတာ အဆိုရှင် တင်သွင်းထားသလို တစ်ဦးချင်း ဝင်ငွေတိုးစေမယ့် နည်းလမ်းကို ရှာဖွေဖော်ထုတ် ဆောင်ရွက်ပေးရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ပထမဆုံး အခြေခံဖြစ်တဲ့ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးလုပ်ငန်းကို နှစ်တို၊ နှစ်ရှည် စီမံချက်ရေးဆွဲ အကောင်အထည် ဖော်ပေးပြီး၊ စားဝတ်နေရေး ပြေလည်လာတာနဲ့ အခြား သော သတ္တုတူးဖော်ရေးလုပ်ငန်း၊ စက်မှုလက်မှု လုပ်ငန်းတွေကို ဆက်လက်အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ပေးစေလိုပါတယ်။ ရွှေ့ပြောင်း တောင်ယာအစား အ ထွက်တိုးတဲ့ ယာစပါးကို အစားထိုးစိုက်စေခြင်း၊ ဒေသအလိုက် လေ့လာ သုတေသန ပြုလုပ်ပြီးမှ စိုက်ပျိုးအောင်မြင်ဖြစ်ထွန်းနိုင်မယ့် ရာသီ သီးနှံ၊ ဥယျာဉ်ခြံ သီးနှံကို စနစ် တကျ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်နိုင်ဖို့ ပညာပေးခြင်း၊ သင်တန်းပေးခြင်း၊ ခေတ်မီစက် ကိရိယာဖြင့် စိုက်ပျိုးမြေ ဖော်ထုတ် စိုက်ပျိုးစေခြင်း၊ မျိုးကောင်းမျိုး သန့်၊ ဓာတ်မြေဩဇာ၊ ပိုးသတ်ဆေးဖြန့်ဖြူးပေးခြင်း၊ လိုအပ်တဲ့ရင်းနှီးမတည်ငွေတွေ ပံ့ပိုးပေးခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက် ပေးစေလိုပါတယ်။

လေးစားအပ်ပါသော အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ စီးပွားရေးလုပ်ငန်း ဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်ရာမှာ အဆိုရှင်က Unicef လို Project နဲ့ ဆောင်ရွက်ပေးရမယ်။ ဆောင်ရွက်ပေးဖို့ သဘောရရှိတယ်လို့ နားလည်သဘောပေါက်ပါတယ်။ အမှန်တကယ် ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ငွေကြေးပစ္စည်းအပြည့်အဝ ထောက်ပံ့ပေးမှ ဦးစီးဆောင်ရွက်မယ့်ဌာန ၊ အဖွဲ့ အစည်း၊ ပုဂ္ဂိုလ်ရွေးချယ်သတ်မှတ်ပြီးတော့မှ (၃)နှစ်တန်သည် (၅)နှစ်တန်သည် အဲဒီဒေသမှာ ထဲထဲဝင်ဝင် ပညာပေးကြီးကြပ် ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်မယ်ဆိုရင် မလွဲမသွေအောင်မြင်မှုရရှိမယ်လို့ ယုံကြည် မျှော်လင့်မိပါတယ်။ တစ်နည်းပြော ရမယ်ဆိုလို့ရှိရင် ဒေသမှာရှိပြီးဖြစ်တဲ့ သဘာဝ အရင်းအမြစ်၊ လူ့စွမ်းအားအရင်း အမြစ်တွေကို လိုအပ်တဲ့ ငွေကြေး၊ နည်းပညာ၊ ပညာရှင်တွေနဲ့ အကျိုးရှိရှိ ပေါင်းစပ် ဆောင်ရွက်ပေးရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဖွံ့ဖြိုးမှုနည်းတဲ့ တိုင်းရင်းသား ဒေသတွေမှာ ခေတ်မီစိုက်ပျိုးရေးနည်းစနစ်နဲ့ ဝမ်းစာဖူလုံစေပြီးမှ အပိုင်ငွေ ရရှိဖို့အတွက်

ဒေသနဲ့သင့်လျော်မယ့် ကော်ဖီ၊ လက်ဖက်၊ ရော်ဘာ စတဲ့ဥယျာဉ်ခြံ သိပ္ပံနည်းကျ စိုက်ပျိုး ထုတ်လုပ်နိုင်ဖို့ စီမံချက်ရေးဆွဲ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်မယ်ဆိုရင် တစ်ဦးချင်း ဝင်ငွေ တိုးတက်လာပြီး ဒေသစီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒေသစီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် လာတာနဲ့အမျှ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေးနဲ့ လူနေမှုအဆင် အတန်းလည်း အထိုက် အလျောက် လိုက်ပါတိုးတက်လာမှာ ဖြစ်သ လို့ ဒေသတွင်း တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှု ၊ တရားဥပဒေ စိုးမိုးမှုလည်း ပိုမိုပြည့်ဝလာမယ်လို့ ယုံကြည်မျှော်လင့်ပါတယ်။

လေးစားအပ်ပါသော အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ အဆိုရှင်က ဆက်လက် တင်သွင်းထားတဲ့ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးကောင်းမွန်အောင် ဆောင်ရွက်ပေးရမယ် ဆိုတာလည်း ကျွန်တော့်အနေနဲ့ အပြည့်အဝ ထောက်ခံအပ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ကိုယ်စားလှယ်တွေ ဘယ် ဒေသ၊ ဘယ်ကျေးရွာပဲရောက်ရောက် ပြု ည်သူတွေအဓိက လိုလားတောင့် တနေကြတဲ့ ဆန္ဒ နှစ်ခုဟာ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးကောင်းမွန်ဖို့နဲ့ မီး လင်းဖို့ပဲဖြစ်ပါတယ်။ အထက်က ကျွန်တော် တင်ပြခဲ့တဲ့ တိုင်းရင်းသားဒေသတွေမှာ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးနဲ့ ဝင်ငွေတိုးဖို့ဆိုတာ ဈေးကွက်ရှိဖို့ လိုအပ်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဈေးကွက်ကို အချိန်တိုအတွင်း တင်ပို့ရောင်းချနိုင်ဖို့ဆိုတာ လမ်းပန်း ဆက်သွယ်ရေး ကောင်းမွန်မှုဆိုတာ အဓိက ကျလှပါတယ်။ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးနဲ့ ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးရေးဟာ အပြန်အလှန် အ မှီသဟဲပြုနေမှာဖြစ်တဲ့အတွက် မြို့ပေါ်နဲ့ ကျေးလက်လမ်း၊ ကျေးရွာချင်းဆက်လမ်းတွေကို ရာသီမရွေး သွားလာနိုင်အောင် ဆောင်ရွက်ပေးစေလိုပါတယ်။

နောက်ပြီး အဆိုရှင်က ပညာရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် ဆောင်ရွက်ပေးရမယ်ဆိုတာ ကလည်း အမှန်တကယ် အရေးကြီးလှပါတယ်။ ဒေသတစ်ခု ဖွံ့ဖြိုးဖို့ဆိုတာ အဲဒီဒေသမှာရှိတဲ့ လူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ် တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးမှုအပေါ်မှာ အဓိကအ ခြေခံနေပါတယ်။ အသိပညာ နည်းပါးတဲ့အတွက် ဝမ်းစာကို ပင်ပန်းကြီးစွာ နဲ့ ရှာဖွေစားသောက်နေရတယ်ဆိုတာကိုလည်း ကျွန်တော် အထက်ကတင်ပြခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီဒေသတွေမှာ ကျွန်တော်တို့ ကယားပြည်နယ် မှာရှိတဲ့ ဖွံ့ဖြိုးမှုနည်းတဲ့ဒေသတွေမှာ ပညာရေးဖွံ့ဖြိုးမှု အားနည်းရတာဟာလည်း ပဲ အသိအမြင် နည်းပါးလို့ ပညာ ရေးကို အားမပေးခြင်း၊ စားဝတ်နေရေး မပြည့်စုံခြင်း၊ ပညာရေးဝန်ထမ်း အပါအဝင် ဝန်ထမ်းတွေသွားလာဖို့ ခက်ခဲလို့ ဝန်ထမ်းမမြဲခြင်း စတဲ့အချက်တွေကြောင့်ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ဝေးလံခက်ခဲတဲ့ ဒေသတွေမှာဆိုရင် ဝန်ထမ်းမမြဲခြင်း၊ ဝန်ထမ်း

မပြည့်ဝခြင်း တို့ကြောင့် နယ်မြေလုံခြုံရေး ဆောင်ရွက်နေကြတဲ့ တပ်မတော်သားတွေက ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်ပေးရတာတို့ အချို့တပ်မတော်အရာရှိတွေ အချိန်ပိုင်း စာသင်ကြား ပေးတာ တွေကိုလည်း ကျွန်တော်လည်း တွေ့ခဲ့ပါတယ်။ နောက် ကြားသိရတဲ့အတွက်လည်း ဒီအတွက် ကျေးဇူးတင်ရှိကြောင်းလည်း ပြောကြားလိုပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဒီဒေသတွေမှာ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ဖို့အတွက် လိုအပ်တဲ့ အဆောက်အအုံနဲ့ ပရိဘောဂတွေ ဖြည့်ဆည်း ပေးခြင်း၊ ဝန်ထမ်းတွေ ပြည့်ဝစွာ ခန့်ထားပေးခြင်းတွေကို ဆောင်ရွက်ပေးရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

လေးစားအပ်ပါသော အမျိုးသားလွတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ လက်ရှိ နိုင်ငံတော် အစိုးရအနေနဲ့ တိုင်းရင်းသားရဲ့အရေးကို အထူးအလေးထားတာနဲ့ အားလျော်စွာ ဆထက် ထမ်းပိုး ဆောင်ရွက်ပေးသွားမယ်လို့လည်း အကြွင်းမဲ့ ယုံကြည်ပြီး ဖြစ်ပါတယ်။ ၁၂-၅-၂၀၁၂ ရက်နေ့မှာ နိုင်ငံတော်သမ္မတရုံးမှာ ကျင်းပတဲ့ နိုင်ငံတော်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး၊ ဒေသဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးများကို ထိရောက်စွာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ရေး ဆိုင်ရာ လုပ်ငန်း ညှိနှိုင်း အစည်းအဝေးမှာ နိုင်ငံတော်သမ္မတကြီးက ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရာတွင် ငွေကြေး၊ အရင်းအနှီးနှင့် နည်းပညာ၊ လူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ်တို့ လိုအပ်ရာ နိုင်ငံတော် ဘဏ္ဍာငွေ တစ်ခုတည်းအပေါ် မှီခိုအားထား လုပ်ဆောင်ခဲ့သည့် အစဉ်အလာမှ နိုင်ငံတော် အကူအညီ၊ အထောက်အပံ့နှင့် ချေးငွေ စသည့်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ပြည်တွင်းပြည်ပ ရင်းနှီး မြှုပ်နှံမှုများ ရရှိ ရေးအတွက်လည်းကောင်း၊ ကဏ္ဍအလိုက်၊ ဒေသအလိုက် ဆက်သွယ်လက်ခံ ရယူကာ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်သွားနိုင်ရေးအတွက်လည်း ပြောင်းလဲဆောင်ရွက် သွားရန်လိုအပ်ကြောင်း လမ်းညွှန်မိန့်ကြားသွားတာကြားသိရတဲ့အတွက် အတိုင်းမသိ ဝမ်းမြောက် ကြည်နူးမိပါတယ်။

နိဂုံးချုပ်အနေနဲ့ ဆွေးနွေး လိုတာကတော့ ကျွန်တော်တို့ နယ်စပ်ဒေသမှာရှိတဲ့ တိုင်းရင်းသားများဟာ နိုင်ငံတော်အစိုးရ ရဲ့ ကြီးမားတဲ့ မေတ္တာအရိပ်အာဝါသ ရဲ့ ဖြန့်ကျက် ပေးဝေမှုကို အစဉ်မျှော်လင့် တောင့် တလျက် ရှိနေကြပါတယ်။ ဒီနေရာမှာ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ ဥက္ကဋ္ဌကြီးကနေတစ်ဆင့် မေတ္တာရပ်ခံချင်တာ တစ်ချက်ကတော့ ကျွန်တော်တို့ တိုင်းရင်းသား အများစုဟာ ဆင်းရဲနွမ်းပါးတာကတစ်ကြောင်း၊ အသိအမြင် ဗဟုသုတ နည်းပါးတာရယ်ကြောင့်

နိုင်ငံတော်အစိုးရက ၎င်းတို့ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးကို ဆောင်ရွက်ပေးဖို့ လိုလားတောင့်တနေကြပေမယ့် ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းမှာ ပူးပေါင်းကူညီ ဆောင်ရွက်ဖို့ အားနည်းနေကြပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဖွံ့ဖြိုးမှုနည်းတဲ့ တိုင်းရင်းသားဒေသတွေ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်ရာမှာ ရန်ပုံငွေအပြည့်အဝ ခွဲဝေချထားပြီး စိတ်ရှည်သည်းခံစွာနဲ့ တိုင်းရင်းသားများကို စည်းရုံးဆောင်ရွက်ပေးဖို့ကိုလည်း တင်ပြလိုပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဖွံ့ဖြိုး ရေးလုပ်ငန်းအတွက် လိုအပ်မယ့် နိုင်ငံတော် အထောက်အပံ့ သာမက ပြည်တွင်း တိုင်းရင်းသားလုပ်ငန်းရှင်များရဲ့ အကူအညီကို ရယူသည်ဖြစ်စေ၊ လိုအပ် ခဲ့လို့ နိုင်ငံတကာ အကူအညီရရှိဖို့အတွက်ဖြစ်စေ နိုင်ငံတော် အစိုးရ၊ သက်ဆိုင်ရာ ပြည်ထောင်စု ဝန်ကြီးများကနေ ကမကထပြု ဖိတ်ခေါ်ပေးမှု၊ ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ပေးမှုကို တိုင်းရင်းသားများက မျှော်လင့်အားကိုးလျက်ရှိကြပါတယ်။ ဒီလို ဖိတ်ခေါ်ဆွေးနွေးရာမှာလည်း တိုင်းရ င်းသားဒေသ များ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ဖို့အတွက် လိုအပ်ပါက အရှုံးအမြတ် မတွက်ချက်ဘဲ မေတ္တာစေတနာဖြင့်သာ စွမ်းအားပြည့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံဆောင်ရွက်ပေးသွားရင် တစ်နိုင်ငံလုံး မြို့ပေါ် ကျေးလက် ခွဲခြားလို့ မရအောင် အကြားအလပ်မရှိ အချိုးညီညီ ဖွံ့ ဖြိုးတိုးတက်သွားမယ်လို့ ယုံကြည် မျှော်လင့်မိ ပါကြောင်း တင်ပြဆွေးနွေးရင်း နိဂုံးချုပ်အပ်ပါတယ်ခင်ဗျား။

အချိန်၊ ၁၄:၃၀။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များခင်ဗျား။ အစည်းအဝေးကို (၁၅)မိနစ် ခေတ္တရပ်နားပါမယ်။

အချိန်၊ ၁၄:၃၀။

အခမ်းအနားမှူး။ ။ အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီး ပြန်လည်ထွက်ခွာ ပါပြီခင်ဗျား။

အခမ်းအနားမှူး။ ။ အားလုံး ထွက်ခွာနိုင်ပါပြီခင်ဗျား။

[အစည်းအဝေးကို (၁၄:၃၀) နာရီတွင် ခေတ္တ ရပ်နားပြီး (၁၄:၄၅) နာရီအချိန်တွင် ပြန်လည်ကျင်းပပါသည်။]

အချိန်၊ ၁၄:၄၅။

အခမ်းအနားမှူး ။ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များခင်ဗျား။
အစည်းအဝေး ပြန်လည်စတင်တော့မှာ ဖြစ်ပါတယ်။

အခမ်းအနားမှူး ။ အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီး ကြွရောက်လာပါပြီ ခင်ဗျား။

[အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌသည် ဥက္ကဋ္ဌအတွက် သတ်မှတ်ထားသည့် စင်မြင့်ပေါ်သို့ နေရာယူပါသည်။]

အခမ်းအနားမှူး ။ အားလုံးထိုင်နိုင်ကြပါပြီ ခင်ဗျား။

အချိန်၊ ၁၄:၄၅။

ဥက္ကဋ္ဌ ။ ဆက်လက်ပြီး ရခိုင်ပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၁၀)မှ ဦးအုန်းတင် ဆွေးနွေးနိုင်ပါပြီ။

အချိန်၊ ၁၄:၄၅။

ဦးအုန်းတင်၊ ရခိုင်ပြည်နယ်မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၁၀)။ ။ လေးစားအပ်ပါသော အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့်တကွ အမျိုးသားလွှတ်တော်သို့ ကြွ ရောက်လာကြတဲ့ ဧည့်သည်တော်များ၊ အမျိုးသား လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်တော်ကြီး များ အားလုံး နှလုံးစိတ်ဝမ်းအေးချမ်းကြပါစေလို့ ဆုတောင်းရင်း ရခိုင်ပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ် အမှတ် (၁၀)မှ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် ကျွန်တော် ဦးအုန်းတင် က ရိုသေဂါရဝပြုအပ်ပါ တယ်ခင်ဗျား။ ကျွန်တော် ဒီနေ့ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၈)မှ အမျိုးသား လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်ကြီးဒေါက်တာမြင့်ကြည် ရဲ့ ဖွံ့ဖြိုးမှုနည်းသော တိုင်းရင်းသားများအတွက် တိုးတက် ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ချ၍ စတင်ဆောင်ရွက်ပေးရန် ဆိုသောအဆိုအပေါ် ကျွန်တော်တို့ တိုင်းရင်းသား ပြည်နယ်များတွင် လက်ရှိ တွေ့ကြုံခံစားနေရတဲ့ အခြေအနေများကို ထုတ်ဖော် တင်ပြရင်း ထောက်ခံ ဆွေးနွေးသွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်ခင်ဗျား။

ပထဝီအနေအထား။ လေးစားအပ်ပါသော ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်ဟာ တိုင်းဒေသကြီး(၇)ခု၊ ပြည်နယ်(၇)ခုနဲ့ ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ထားတဲ့ နိုင်ငံတော်ကြီးတစ်ခု ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီလို တည်ဆောက်ထားတဲ့ အနေအထားမှာ တိုင်းရင်းသား လူမျိုးစုများဖြစ်ကြတဲ့ ကချင်၊ ကယား၊ ကရင်၊ ချင်း၊ မွန်၊ ရခိုင်၊ ရှမ်း၊ လူမျိုးနဲ့ ကျန်လူမျိုးစု အားလုံးနီးပါးဟာ နယ်စပ်ဒေသတွေမှာ နေထိုင်ကြတဲ့ ပြည်နယ်(၇)ခုဟာ နယ်စပ်ဒေသတွေမှာ တည်ရှိနေကြတာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီဒေသတွေမှာ နေထိုင်ကြတဲ့ လူမျိုးစု တွေဟာ ရှေးမိရိုးဖလာ ထုံးစံအတိုင်းပဲ ယနေ့အထိ နေထိုင်လုပ်ကိုင် အသက်မွေးဝမ်း ကျောင်း ပြုလျက် နေထိုင်ခဲ့ကြ ပါတယ်။ သွားလာရေး၊ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ခက်ခဲမှုနဲ့ ပညာရေး၊ စီးပွား ရေး၊ အသိပညာ နိမ့်ကျမှုတို့ကြောင့် ပြည်နယ်တစ်ခုစီမှာ နေထိုင်ကြတဲ့ လူများစုဟာ အခြားသော ပြည်နယ် / တိုင်းဒေသကြီးများနဲ့ ကူးလူးဆက်ဆံမှု နည်းပါးပြီး တသီးတခြားစီ ရပ်တည်နေသကဲ့သို့ ရှိနေကြ ပါတယ်။

ပြည်တွင်းစစ်ဘေးဒဏ်၏ အဟန့်အတားများ။ လေးစားအပ်ပါသော ဥက္ကဋ္ဌကြီး ခင်ဗျား။ မြန်မာနိုင်ငံဟာ ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၄ ရက်နေ့မှာ ဗြိတိသျှကိုလိုနီ လက်အောက်ခံ ဘဝမှ လွတ်မြောက်ခဲ့ပါတယ်။ လွတ်လပ်ရေးပြီး ချက်ချင်းဆိုသလိုပဲ ဝါဒရေးရာနဲ့ လူမျိုးစုရေးရာ များကြောင့် နှစ်ရှည် ပြည်တွင်းစစ်ကြီး ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ ကွန်မြူနစ်အလံနီ၊ ပြည်သူ့ရဲဘော် စတဲ့ ဝါဒရေးရာကို အခြေခံတဲ့ လက်နက်ကိုင် ပဋိပက္ခများ တိုက်ပွဲများချုပ်ငြိမ်းသွားပြီဖြစ်သော်လည်း လူမျိုးစုရေးရာ လက်နက်ကိုင်ပဋိပက္ခများက ဒီနေ့ထိ လူမျိုးစုတိုင်းမှာ ရှိနေကြသေးတဲ့ အတွက် ဒီပြည်နယ်တွေမှာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းတွေဟာ လုပ်သင့်သလောက် လုပ်ဆောင် နိုင်ခြင်း မရှိခဲ့ပါဘူး။ ဒါကြောင့် ဒီ ပြည်နယ်(၇)ခုမှာနေထိုင်ကြတဲ့ လူမျိုးစုတွေဟာ တိုင်းဒေသကြီး (၇)ခုမှာ နေကြတဲ့သူတွေထက် အဖက်ဖက်မှ ဖွံ့ဖြိုးမှု နောက်ကျနေတာ တွေ့ရပါတယ်။

ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု နိမ့်ကျနေရတဲ့ အကြောင်းရင်းများ။ လေးစားအပ်ပါသော ဥက္ကဋ္ဌကြီး ခင်ဗျား။ ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၂ ပုဒ်မခွဲ(ဂ)မှာ နိုင်ငံတော်သည် တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးမှုနည်းပါးနေသည့် တိုင်းရင်းသားများ၏ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ စီးပွားရေး၊ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး စသည်တို့ပါဝင်သော လူမှုစီးပွားရေးတိုးတက် ဖွံ့ဖြိုးရေး အတွက် ကူညီဆောင်ရွက်မည်လို့ ပြဋ္ဌာန်းထားပါတယ်။ ယခု ဒီအဆိုကို တင်သွင်းခဲ့တဲ့

ကိုယ်စားလှယ်တော်ကြီး ဒေါက်တာမြင့်ကြည် ကလည်း ဒီ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ ပုဒ်မကိုပဲ ရည်ညွှန်းပြီးတော့ ဖွဲ့ဖြိုးမှုနည်းသော တိုင်းရင်းသားများအတွက် တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးမှု စီမံကိန်းချ၍ စတင်ဆောင်ရွက်ပေးရန်ဆိုတဲ့ အဆိုကို ပြည်ထောင်စုအစိုးရကို တိုက်တွန်းထားတယ်လို့ ထင်ပါတယ်။ ဒီလို တိုက်တွန်းတောင်းဆိုပေးတဲ့ အတွက်လည်း ကျွန်တော့်အနေနဲ့ အထူးကျေးဇူး ဥပကာရ တင်ရှိပါကြောင်း ပြောကြားလိုပါတယ်ခင်ဗျား။

ယခု နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနဲ့ ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီအစိုးရ လက်ထက်မှာလည်း နယ်စပ်ဒေသနဲ့ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးစီမံကိန်း ဆိုပြီးတော့ နှစ်တို၊ နှစ်လတ်၊ နှစ်ရှည်စီမံကိန်းများ ရေးဆွဲပြီးတော့ လုပ်ဆောင်ခဲ့တာတွေ တွေ့ရပါတယ်။ ဥပမာ ချင်းပြည်နယ်ဟာ လက်ဖက်ပြည်နယ် ဖြစ်ရမယ်။ မွန်ပြည်နယ်ဟာ ရော်ဘာပြည်နယ်ဖြစ်ရမယ်။ တနင်္သာရီတိုင်းဟာ ဆီအုန်းတိုင်း ဖြစ်ရမယ်။ တစ်ပြည်လုံး မြေလွတ်၊ မြေရိုင်း ရှိသမျှတွေမှာ ကြက်ဆူပင်တွေစိုက်ရမယ် ဆိုတဲ့စီမံကိန်းတွေ ကြွေးကြော်သံနှင့် လုပ်ဆောင်သင့်တယ်လို့ ယူဆတဲ့ လုပ်ငန်းတွေကို အကောင်အထည်ဖော် လုပ်နိုင်သလောက် အကောင်အထည်ဖော် လုပ်ဆောင် ခဲ့တာ တွေ့ရပါတယ်။ ဒေသတစ်ခုရဲ့ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ဖို့ဆိုရင် အလုပ်တစ်မျိုးထဲကို ဒီဒေသမှာရှိတဲ့ လူတွေအားလုံးကိုလုပ်ခိုင်းလို့မတိုးတက်နိုင်ပါဘူး။ ဒီ ဒေသမှာရှိတဲ့ လူအသီးသီးရဲ့ တတ်ကျွမ်းမှုနဲ့ စိတ်ပါဝင်စားမှုအပေါ် မူတည်ပြီးတော့ အဖက်ဖက်က ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် လုပ်ဆောင်စေဖို့ လိုပါတယ်။

ဒေသတစ်ခု ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် စီမံကိန်းချမှတ် လုပ်ဆောင်မယ်ဆိုရင် (၁) ဒီဒေသရဲ့ ဆီလျော်တဲ့ လိုအပ်တဲ့ လုပ်ငန်းမျိုးတွေ ဖြစ်ရပါမယ်။ (၂) ဒီဒေသမှာရှိတဲ့ လူတွေရဲ့ စိတ်ပါဝင်စားပြီး သက်ဆိုင်တဲ့ လုပ်ငန်းမျိုးတွေ ဖြစ်ရပါမယ်။ (၃) အစိုးရရဲ့ ချုပ် ကိုင်မှုတွေကို အတတ်နိုင်ဆုံး ဖြေလျော့ပြီး အောက်ခြေလူထုကို လွတ်လွတ်လပ်လပ် လုပ်ခွင့်ပေးရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ အခု ပြည်နယ်တွေမှာ နေထိုင်ကြတဲ့ လူမျိုးတွေရဲ့ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု နိမ့်ကျနေရတဲ့ အကြောင်းအရင်း ကတော့ အဓိကအားဖြင့် ဒီအချက် (၃)ချက်ကြောင့်ပဲ ဖြစ်တယ်လို့ ကျွန် တော် ထင်ပါတယ်။

ဒေသတစ်ခု၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအတွက် လိုအပ်ချက်များ။ လေးစားအပ်ပါသော ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ဖွံ့ဖြိုးမှုနည်းသော တိုင်းရင်းသားများအတွက် တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးအောင် စီမံကိန်းချ စတင်လုပ်ဆောင်တော့မည်ဆိုရင် (က) လမ်းပန်းဆက်သွယ်မှုလွယ်ကူချောမွေ့အောင် လုနီးပေးခြင်း၊ (ခ) အသိပညာ၊ အတတ် ပညာ အခွင့်အလမ်းများကို ဖန်တီးပေးခြင်း၊ (ဂ) စီးပွားရေးလုပ်ငန်း အခွင့်အလမ်းများကို ဖန်တီးပေးခြင်း၊ (ဃ) ပြည်နယ်ဒေသများမှ ထွက်ရှိသော မြေပေါ်မြေအောက် သဘာဝသယံဇာတ ပစ္စည်းများအပေါ်တွင် အချိုးကျ မျှဝေခံစားခွင့်ပြုခြင်း၊ (င) ကိုယ်ပိုင်ပြဋ္ဌာန်း လုပ်ပိုင်ခွင့်များကို တိုးမြှင့်ဖော်ဆောင်ပေးခြင်းဆိုတဲ့ အချက် (၅)ချက်ကို ရှေးဦးမဆွ ကြိုတင် လုပ်ဆောင်ဖို့ လိုတယ်လို့ ကျွန်တော် ယူဆပါတယ်။

(က) လမ်းပန်းဆက်သွယ်မှု လွယ်ကူချောမွေ့အောင် ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း။ ဒေသ တစ်ခုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုလုပ်ဆောင်ရာမှာ လမ်းပန်းဆက်သွယ်မှု လွယ်ကူချောမွေ့ရေးဟာ အလွန် အရေးပါလှပါတယ်။ လမ်းပန်းဆက်သွယ်မှု လွယ်ကူချောမွေ့မှသာလျှင် ဒေသတစ်ခုနှင့် တစ်ခု အလွယ်တကူ ကူးလူးဆက်ဆံသွားလာနိုင်ခြင်း ၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာ အသိပညာ၊ ဗဟုသုတ အတတ်ပညာများ ဒေသတစ်ခုမှ တစ်ခုသို့ စီး ဆင်းပျံ့နှံ့စေနိုင်ခြင်း စတဲ့ အကြောင်း တွေကြောင့် ဒေသတစ်ခုလုံးဟာဖွံ့ဖြိုးလာနိုင်ပါတယ်။

(ခ) အသိပညာ၊ အတတ် ပညာ အခွင့်အလမ်းများကို ဖန်တီးပေးခြင်း။ ဖွံ့ဖြိုးမှု နည်းပါးသော တိုင်းရင်းသားဒေသတွေမှာ အခြေခံပညာကျောင်းတွေ၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ဆိုင်ရာကျောင်းတွေ၊ ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ အသက်မွေးသင်တန်း ကျောင်းတွေကို ဒေသအလိုက် တိုးချဲ့ဖွင့်လှစ်ပေးဖို့အတွက် လိုအပ်ပါတယ်။

(ဂ) စီးပွားရေးလုပ်ငန်း အခွင့်အလမ်းများကို ဖန်တီးပေးခြင်း။ ဒေသတစ်ခုမှ ထွက်ရှိသော ကုန်ပစ္စည်းများနှင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများကို လွတ်လွတ်လပ်လပ် ရောင်းချ လုပ်ကိုင်ပေးခြင်း၊ အခြားဒေသတစ်ခု သို့မဟုတ် ဒေသအများသို့ လွတ်လွတ်လပ်လပ် သယ်ယူ ရောင်းချခွင့်ပြုခြင်း သို့မဟုတ် အခြားဒေသတစ်ခုနှင့် လွတ်လွတ်လပ်လပ် ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်ခွင့် အခွင့်အလမ်းများကို ဖန်တီးပေးဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။

(ဃ) ပြည်နယ်ဒေသများမှ ထွက်ရှိသော မြေပေါ် မြေအောက် သဘာဝသယံဇာတ ပစ္စည်းများအပေါ်တွင် အချိုးကျမျှဝေခံစားခွင့်ပြုခြင်း ။ ဖွံ့ဖြိုးမှုနည်းပါးသော တိုင်းရင်းသား လူမျိုးစုဒေသတွေမှ ထွက်ရှိတဲ့ မြေပေါ် မြေအောက် သဘာဝသယံဇာတ ပစ္စည်းများအပေါ်မှာ ဒေသခံပြည်သူများ အချိုးကျမျှဝေခံစားပြုခြင်းအားဖြင့် ဖွံ့ဖြိုးမှုလျှင်မြန်စွာ တိုးတက်မည် ဖြစ်သည့်အတွက် မျှဝေခံစားခွင့်ပြုသင့်ပါကြောင်း ဥက္ကဋ္ဌကြီးမှတစ်ဆင့် ပြည်ထောင်စုအစိုးရကို တိုက်တွန်းတင်ပြအပ်ပါတယ်။

(င) ကိုယ်ပိုင်ပြဋ္ဌာန်းလုပ်ပိုင်ခွင့်များကို တိုးမြှင့်ဖော်ဆောင်ပေးခြင်း။ ပြည်နယ်တစ်ခု အတွင်းရှိ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုများ၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုသည် တိုင်းပြည်အစိုးရနှင့် လူထု၏ လွတ်လပ်စွာ ကိုယ်ပိုင်ပြဋ္ဌာန်းလုပ်ပိုင်ခွင့် မည်မျှရှိသနည်း ရှိသည် /မရှိသည် အပေါ်တွင် မူတည်နေပါတယ်။ ပြည်နယ်အစိုးရများနှင့် ဗဟိုအစိုးရတို့ဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသော ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံမျိုးများမှာ ဗဟိုအစိုးရထိန်းချုပ်မှုများလေလေ ပြည်နယ်အစိုးရများ လုပ်ပိုင်ခွင့် နည်းလေလေ ဖြစ်ပါတယ်။ ပြည်နယ်အစိုးရများ လုပ်ပိုင်ခွင့်နည်းလေလေ ပြည်နယ်များရှိ ပြည်သူ လူထု ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုနည်းလေလေ ဖြစ်ပါတယ်ခင်ဗျား။

၂၀၀၈ ခုနှစ် ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေအရ ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်ကို ပြည်ထောင်စုအစိုးရ၊ တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရ (၇)ခုနဲ့ ပြည်နယ်အစိုးရ (၇)ခုတို့ဖြင့် ဖွဲ့စည်းထား ပါတယ်။ တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရများနဲ့ ပြည်နယ်အစိုးရများဟာ အခါအဝေါ်သာကွဲပြီး အခွင့် အရေး၊ အဆင့်အတန်းများမှာ အတူတူပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ပြည်ထောင်စုအစိုးရရဲ့ ဥပဒေ ပြုပိုင်ခွင့် သို့မဟုတ် လုပ်ပိုင်ခွင့်ကို ပုဒ်မ ၉၆ အရ ဇယား(၁)တွင် ဖော်ပြထားပြီး တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရများရဲ့ ဥပဒေပြုပိုင်ခွင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်ကို ပုဒ်မ ၁၈၈ အရ ဇယား (၂)မှာ ဖော်ပြ ထားပါတယ်။ ဇယား(၂) တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ဥပဒေပြုစာရင်းမှာ (၁) ဘဏ္ဍာရေး နှင့် စီမံကိန်းကဏ္ဍ၊ (၂) စီးပွားရေးကဏ္ဍ၊ (၃) စိုက်ပျိုးရေးနှင့် မွေးမြူရေးကဏ္ဍ၊ (၄) စွမ်းအင်၊ လျှပ်စစ်နဲ့သတ္တုနှင့် သစ်တောကဏ္ဍ၊(၅) စက်မှုလက်မှုကဏ္ဍ၊ (၆) ပို့ဆောင်ရေးနဲ့ ဆက်သွယ်ရေး နဲ့ ဆောက်လုပ်ရေးကဏ္ဍ၊ (၇) လူမှုရေးကဏ္ဍ၊ (၈) စီမံခန့်ခွဲရေးကဏ္ဍ ဆိုပြီးတော့ ကဏ္ဍ(၈)ခု ခွဲထားပေမယ့် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရတွေအနေနဲ့ မိမိတို့ ဒေသအတွက် ဘာမှ မယ်မယ်ရရလုပ်ပိုင်ခွင့် မရှိပါဘူးခင်ဗျား။

ဒါကြောင့် ကိုယ်စားလှယ်တော်ကြီး ဒေါက်တာမြင့်ကြည် အဆိုပြုထားတဲ့အတိုင်း ဖွံ့ဖြိုးမှုနည်းပါးသော တိုင်းရင်းသားများအတွက် တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ချမှတ်၍ စတင် ဆောင်ရွက်ပေးရန်အဆိုကို ထောက်ခံဆွေးနွေးခြင်းနှင့်အတူ ပြည်နယ်အစိုးရတို့ရဲ့ လုပ်ပိုင်ခွင့် များကို ပိုမိုရရှိစေနိုင်ရေးအတွက် ပုဒ်မ ၁၈၈ ပါ ဇယား (၂)ရှိ ဥပဒေပြုပိုင်ခွင့် စာရင်းများကို ပိုမိုတိုးချဲ့ပေးသင့်ပါကြောင်း ဆွေးနွေးတင်ပြရင်း နိဂုံးချုပ်ပါတယ်ခင်ဗျား။ အားလုံးကို ကျေးဇူး တင်ပါတယ်ခင်ဗျား။

အချိန်၊ ၁၄:၅၆။

ဥက္ကဋ္ဌ ။ မွန်ပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ် (၇)မှ ဒေါက်တာဗညားအောင်မိုး ဆွေးနွေးနိုင်ပါပြီ။

အချိန်၊ ၁၄:၅၆။

ဒေါက်တာဗညားအောင်မိုး၊ မွန်ပြည်နယ်မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၇)။ ။ လေးစားအပ် သော အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့်တကွ ကြွရောက်လာသော ဝန်ကြီး၊ ဒုတိယဝန်ကြီး၊ လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်တော်များ၊ ဧည့်သည်တော်များကို အားလုံး ရွှင်လန်း ချမ်းမြေ့ကြပါစေလို့ ဆုတောင်း ဂါရဝပြုရင်းနဲ့ ကျွန်တော်က တော့ မွန်ပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ် အမှတ်(၇) ရေးမြို့နယ်မှ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် ဒေါက်တာဗညားအောင်မိုး ဖြစ်ပါတယ်။ လိုအပ်ရင် ဖတ်ကြားခွင့်ပြုဖို့ ဥက္ကဋ္ဌကြီးကို လေးစားစွာ ခွင့်တောင်းအပ်ပါတယ်။ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၇) အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဒေါက်တာမြင့်ကြည် ၏ ဖွံ့ဖြိုးမှုနည်းပါးသော တိုင်းရင်းသားများအတွက် တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်ချမှတ်၍ စတင် ဆောင်ရွက်ပေးရန် ပြည်ထောင်စုအစိုးရအား တိုက်တွန်းကြောင်းအဆိုကို ကျွန်တော် ထောက်ခံ အကြံပြုဆွေးနွေးသွားပါမယ်။

ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ဖွံ့ဖြိုးမှုနည်းပါးသော တိုင်းရင်းသားများ နေထိုင်တဲ့ နယ်မြေဟာ အလွန်ကျယ်ဝန်းပါတယ်။ လူဦးရေလည်း များပါတယ်။ အဲဒီတော့ တိုးတက်မှုအတွက် ယနေ့ ဘာတွေလုပ်သင့်သလဲဆိုတာကို အဆိုရှင်ကတစ်ဆင့် ကျွန်တော် အကြံပြုလိုပါတယ်။ နံပါတ်(၁) အနေနဲ့ အခြေခံလိုအပ်ချက်ဖြစ်တဲ့ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး၊ လျှပ်စစ်နဲ့ ရေရရှိရေး၊ နံပါတ်(၂) အနေနဲ့ အရေးကြီးတဲ့ ကုန်ထုတ်လုပ်ရေး၊ ပစ္စည်းကိရိယာ လုံလောက်ရေး၊ သင့်တော်တဲ့

ကုန်ပစ္စည်းများ ထုတ်လုပ်ရေး၊ နံပါတ်(၃)အနေနဲ့ နယ်ခြားဂိတ်နှင့် နယ်ခြားကုန်သွယ်ရေး ဂိတ်များ ဖွင့်လှစ်ပေးရေး၊ နံပါတ်(၄) အနေနဲ့ ဒေသခံတိုင်းရင်းသားတို့ အသိဉာဏ် ဗဟုသုတနှင့် နည်းပညာတိုးတက်ရေး၊ နံပါတ်(၅)အနေနဲ့ ငြိမ်းချမ်းရေး စတဲ့အချက် (၅)ချက်ပေါ်မှာ အခြေခံ ပြီးတော့ ကျွန်တော် ဆွေးနွေးအကြံပြုသွားပါမယ်။

နံပါတ်(၁)အချက်အနေနဲ့အခြေခံလိုအပ်ချက်ဖြစ်တဲ့လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး၊ လျှပ်စစ်နဲ့ ရေလုံလောက်စွာ ရရှိရေးဆိုရင် မဖွံ့ဖြိုးသေးတဲ့ ဒေသတွေမှာ လမ်းပန်း ဆက်သွယ်ရေးမှာ အလွန်အားနည်းပါတယ်။ ထွက်ကုန်တွေ ဈေးကွက်ရောက်ရန် ခက်တယ်။ ဒေသထွက်ကုန်များ ဈေးကွက်ရောက်ရှိနိုင်ရေး အရေးကြီးသော ကုန်ပစ္စည်းမှာ ဒေသကို ပြန်လည်ယူလာပြီးတော့ ဖြန့်ဖြူးဖို့အတွက် လမ်း၊ တံတားကို သင့်တော်သလို ဖောက်လုပ် တည်ဆောက်ဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ မဖွံ့ဖြိုးသေးတဲ့ ဒေသမှာရှိတဲ့ မြစ်ချောင်းမှ လျှ ဝ်စစ်ထုတ်တဲ့ ရေပေးဝေနိုင်တဲ့ တမံငယ်များ တည်ဆောက်ပေးဖို့ သင့်တဲ့နေရာမှာ လုပ်ဖို့လို အပ်ပါတယ်။ အဲဒီတော့ သုံးရေ ရမယ်။ စိုက်ပျိုးဖို့ အတွက် ရေရလာနိုင်တယ် ။ လျှပ်စစ်ထုတ်လုပ်တဲ့ စီမံကိန်း ကြီးကြီးတွေ လုပ်ရင်လည်းပဲ အဲဒီ တိုင်းရင်းသားဒေသမှာ ရေပေးနိုင်တဲ့ ဆည်တွေ၊ မြောင်း တွေဖောက်ပေးဖို့လည်း တစ်ပါ တည်း လုပ်ပေးဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။

အဲဒီတော့ နံပါတ်(၂)အနေနဲ့ အရေးကြီးတဲ့ ကုန်ထုတ်လုပ်ရေးကိရိယာ၊ သင့်တော်တဲ့ ကုန်ထုတ်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ အကြံပေးဆွေးနွေးလိုပါတယ်။ တိုင်းရင်းသား ဒေသတွေမှာ ဓာတ်သတ္တုတွေ ထွက်တတ်ပါတယ်။ အဲဒီ ဓာတ်သတ္တု ထွက်ခဲ့သည်ရှိသော် ဓာတ်သတ္တုမိုင်းကို စနစ်တကျ လုပ်သင့်တယ်။ ပြီးတော့ ထွက်လာတဲ့ ဓာတ်သတ္တုကို ကုန်ချော အသင့်အတင့်ပေါ့ ဖြစ်လာအောင် သန့်ရှင်းဖို့ (Purify)အဆင့် ခွင့်ပြုပါ။ အချို့ စ ကားလုံး အင်္ဂလိပ်လို ပြောဖို့။ Purifyအဆင့် လုပ်သင့်တဲ့နေရာမှာ လုပ်တဲ့စက် ရုံတွေကို ကျွန်တော်တို့ တည်ဆောက်မယ်။ အဲဒီတော့ ဒီ စက်ရုံ၊ အလုပ်ရုံတွေဟာ အဲဒီမှာရှိတဲ့ ပြည်သူတွေအတွက် လုပ်ငန်းလည်း ရမယ်။ နောက်ပြီးတော့ ပြင်ပဗဟုသုတလည်း ရနိုင်ပါတယ်။ နောက်တစ်ချက်က ဘာလည်းဆိုတော့ ဒီ မိုင်းလုပ်ငန်း ဓာတ်သတ္တုထုတ်လုပ်တဲ့လုပ်ငန်း၊ သစ်ထုတ်လုပ်ရေးလုပ်ငန်း၊ ဘာလုပ်ငန်းပဲလုပ်လုပ် ဒီ ကုမ္ပဏီတွေလာလုပ် ရင် ကျွန်တော်တို့အနေနဲ့ ဘာလဲ ဆိုတော့ အဲဒီ နယ်မြေမှာ လမ်း၊ တံတား အနည်းဆုံး အမြတ်ထွက်ဖို့လည်း ကျွန်တော်တို့ စီစဉ်ဖို့ သင့်ပါတယ်။

နောက်ပြီးတော့ ဒေသထွက်ကုန်အနေနဲ့ဆိုရင် ဒီ မဖွံ့ဖြိုး တဲ့ ဒေသတွေမှာ အထူး သဖြင့်ပေါ့ ကျွန်တော်တို့ မွန်ပြည်နယ်၊ ကရင်ပြည်နယ်ဘက် ဒေသမျိုးဆိုရင် မွန်ပြည်နယ်ဟာ ရေးမြို့နယ် အရှေ့ဘက်ခြမ်းဆိုရင် သိပ်ပြီးတော့ မဖွံ့ဖြိုးဘူး။ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးကြောင့် အခက်အခဲကြောင့်ဖြစ်တယ်။ အဲဒီတော့ ဒီ နယ်ခြားဒေသမှာဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ မွန်ပြည်နယ်ရော၊ ကရင်ပြည်နယ်ရော ဘာတွေရှိလဲဆိုတော့ သစ်တွေ ဝါးတွေပေါတယ်။ အဲဒီက ထုတ်ကုန်တွေ ဒေသ ထုတ်ကုန်တွေနဲ့ လုပ်လို့ရတယ်။ အခုလောလောဆယ် နယ်ခြားဒေသနဲ့ နီးတဲ့နေရာမှာ ဆိုရင် ဒီ ထိုင်းကနေပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံက သစ်တွေဝယ်တယ်။ အဲ ဒီတော့ ကျွန်တော်တို့ အချို့နေရာမှာ တတ်နိုင်တယ် ဆိုရင် အဲဒီ သစ်တွေ၊ သစ်အတိုအစက အစ ကျွန်တော်တို့ ကုန်ချောတွေ လုပ်မယ်။ ကုန်ချောတွေ လုပ်ပြီးတော့ သူတို့ ဘက် ပို့မယ်ဆိုရင် ဈေးပိုရတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ဒေသခံတိုင်းရင်းသား တွေလည်း အလုပ်ပိုရတယ်။ နောက် မျှစ်တွေကအစ။ ဝါးတွေကအစ။ မျှစ်ဆိုရင် ဒီ မိုးဦးကျဆိုရင် ထိုင်းနိုင်ငံက သူနိုင်ငံထဲမှာ မျှစ်ရှာခွင့်မပေးဘူး။ သူနိုင်ငံသားကို ပိတ်ထားတယ်။ ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံ ဘက်က ရသမျှ မျှစ်ကိုဝယ်တယ်။ ဝယ်ပြီးတော့ သူ နိုင်ငံ နယ်ခြားဘက်ကိုကျော်သွားတာနဲ့ ပုံးကို ပြုတ်တဲ့မျှစ်တွေလည်းရှိ တယ်။ ချဉ်ဖတ်ထည့်တဲ့ မျှစ်တွေ လည်းရှိတယ်။ သူနိုင်ငံအတွက် သူ ဖြန့်မယ်။ နိုင်ငံခြား ပို့ကုန် အနေနဲ့ပို့မယ်။ တကယ်လို့ ကျွန်တော်တို့က ဒါ ကို စနစ်တကျ စီစဉ်နိုင်မယ်ဆိုရင် နယ်ခြားမှာ ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံအတွက် ပိုပြီးတော့ အကျိုးအမြတ်ရှိတယ်။

နောက်ပြီးတော့ ဘာလဲ ဆိုတော့ သဘာဝထွက်ကုန် သစ်ကအစ ဒါ ကျွန်တော်တို့ သစ်ကို ထုတ်ပြီးရောင်းတာထက်ကို သစ်ကို ကုန်ချောနည်းနည်း လုပ်ပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့ ရောင်းတယ်ဆိုရင် ပိုပြီးတော့လည်း အမြတ်ရတယ်။ အဲဒီ သစ်ကိုလုပ်တဲ့ ဥပမာ - ခွက်တွေ လုပ်မယ်။ တိုင်တွေ လုပ်မယ်။ ပြုတင်းပေါက်တွေ လုပ်မယ်။ ကုလားထိုင် လုပ်မယ်။ အိမ်ထောင် ပရိဘောဂလုပ်မယ်ဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ရောင်းတဲ့အခါမှာ ဈေးအများကြီးရတယ်။နောက်ပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့က ဒေသခံလူတွေလည်း အလုပ် အများကြီးရတယ်။ အဲဒီတော့ ကျွန်တော်တို့ အဲဒီလိုပေါ့။ ကျွန်တော်တို့ ဒေသမှာထွက်တဲ့ ပစ္စည်းနဲ့ ဒေသခံတွေလည်း အလုပ်ရအောင် ဒီ ပစ္စည်းရဲ့တန်ဖိုးလည်း မြင့်တက်အောင် အဲဒါမျိုးတွေ ကျွန်တော်တို့ စီစဉ်ပေးဖို့လည်း အများကြီး အရေးကြီးပါတယ်။

နောက်ပြီးတော့ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းအနေနဲ့ကလည်း ကျွန်တော်တို့ နယ်မြေမှာဆိုရင် ကရင်ပြည်နယ်ရော၊ မွန်ပြည်နယ်မှာပါ စိုက်ပျိုးရေးကို တော်တော်လေး လုပ်ကြပါတယ်။ လုပ်လည်းတတ်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဘာလဲ ဆိုတော့ သင့်တော်ရာ သင့်တော်ရာ ကျွန်တော်တို့ လုပ်ဖို့လိုတယ်။ ဘယ်ပြည်နယ်မှာမဆို ဘယ်တိုင်းရင်းသားနယ်မြေမှာ ခုနတုန်းက မတိုးတက်တဲ့ နယ်မြေမှာ ဘယ်နေရာမှာမဆို သင့်တော်ရာ သင့်တော်ရာကို ကျွန်တော်တို့ လုပ်ဖို့ လိုတယ်။ သင့်တော်ရာဆိုတာ ဘာလဲဆိုတော့ ရာသီဥတုနဲ့ မြေအနေအထားကို ကြည့်ပြီးတော့ ရာသီဥတု ကလည်း ကိုက်ညီမယ်။ မြေကလည်း ကိုက်ညီမယ်ဆိုရင် အဲဒီ အပင် စိုက်သင့်တယ်။ လုပ်သင့် တယ်။ မလုပ်တတ်ရင်လည်းပဲ ကျွန်တော်တို့က ပညာပေးဖို့ တော့ လိုမယ်။ နောက်တစ်ခုက ဘာလဲဆိုတော့ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး မကောင်းဘူးဆိုရင် လွယ်လွယ်နဲ့ပုပ်တဲ့ ပစ္စည်းကို ကျွန်တော်တို့ မထုတ်လုပ်သင့်ဘူး။ မစိုက်သင့်ဘူး။ ဥပမာ - ကျွန်တော်တို့ မွန်ပြည်နယ်မှာဆိုရင် အခု ခုနတုန်းက ကျွန်တော်ပြောတဲ့ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး မကောင်းတဲ့ နေရာမှာဆိုရင် သူတို့ရဲ့ အဓိကထုတ်ကုန်က ဘာလဲဆိုတော့ ကွမ်းသီး။ နောက်ပြီးတော့ ရော်ဘာ။ ကွမ်းသီးက အခြောက်လှန်းလိုက်ပြီးရင် လနဲ့ ချိုပြီး ထားလို့ရတယ်။ သယ်ယူပို့ဆောင်တဲ့ အခါလည်း ပေါ့ တယ်။ နောက်ပြီးတော့ ရော်ဘာ။ ရော်ဘာကို အခြောက်လှန်းပြီးတော့ လ နဲ့ချို၊ နှစ်နဲ့ချိုပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့ ထားလို့ရတယ်။ နောက် သယ်ယူပို့ဆောင်တဲ့ နေရာမှာလည်း ပေါ့တယ်။ ဈေးက တန်ဖိုးကလည်း ကြီးတယ်။ အဲဒီတော့ ကျွန်တော် တို့ မွန်ပြည်နယ်မှာ လမ်းပန်း ဆက်သွယ်ရေး မကောင်းတဲ့ဘက်အပိုင်းမှာ အဲဒီလို လုပ်တယ်။

နောက် ကရင်ပြည်နယ်မှာလည်း အဲဒီအတိုင်းပဲ ကျွန်တော်တို့ ဒီ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး မကောင်းတဲ့ နေရာတွေမှာ အခုဆိုရင် ရော်ဘာတော်တော်လေး စိုက်လာကြတယ်။ နောက်ပြီးတော့ ဒီ ရော်ဘာပင်ကို အချို့ ဘာလဲ ဆိုတော့ ဒီ အရင်ကတည်းက လုပ်တဲ့လူတွေ လုပ်တာ ရှိတယ် ငရုတ်ကောင်း။ တောထဲမှာရှိတဲ့ သစ်ပင်မှာကအစ ငရုတ်ကောင်းပင် စိုက်ထားရင် အဲဒါကို အများကြီး ခူးရတယ်။ တန်ဖိုးရှိတဲ့ ပစ္စည်း။ ပေါ့လည်းပေါ့တယ်။ ခြောက်လာတဲ့အခါ ပေါ့တယ်။ အဲဒီလိုပေါ့ ကျွန်တော်တို့က ဒီ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး မကောင်းတဲ့ နေရာမှာ၊ တောင်ပေါ် ဒေသမှာ သူ့ဟာနဲ့သူနဲ့ ကိုက်ညီတဲ့ဥစ္စာကို စိုက်ဖို့လိုတယ်။

ဥပမာ - ဟိုနေ့တုန်းကပြောတယ် ချင်းတောင်မှာ လက်ဖက်စိုက်ပါ။ လက်ဖက်ကို အဆင်မပြေဘူးလို့ ဆိုရင်လည်းပဲ ကျွန်တော်တို့ ဆက်လေ့လာ ။ ဆက်ပြီးတော့ သုတေ သနပြု။ နောက် ဥပမာ ကော်ဖီစိုက်ပါ။ ကော်ဖီဆိုရင်လည်းပဲ အခု ကျွန်တော်တို့ ကော်ဖီကို သိရ သလောက်ဆိုရင် နေပူထဲမှာ စိုက်တဲ့ ကော်ဖီ ရှိတယ်။ အရိပ်ထဲမှာ စိုက်တဲ့ ကော်ဖီ ရှိတယ်။ နောက်ပြီးတော့ မြေမြင့်တဲ့နေရာမှာ စိုက်တဲ့ ကော်ဖီ ရှိတယ် ။ မြေပြန့်၊ မြေနိမ့်မှာ စိုက်တဲ့ ကော်ဖီ ရှိတယ်။ အဲဒီတော့ သူ့ ကော်ဖီအမျိုးအစား အမျိုးမျိုး သူဒေသ၊ သူ့ရာသီဥတုနဲ့ ကိုက်ညီ / မကိုက်ညီ ဒါကို ကျွန်တော်တို့က သုတေသနပြုဖို့ လိုတယ်။ ကော်ဖီဆိုတာ ခြောက်လာပြီးတဲ့အခါ ရောင်းပန်းဝင်တဲ့အချိန်မှာ တန်ဖိုးတော်တော်ကြီးတယ်။

အဲဒီတော့ ကျွန်တော်တို့ ဥပမာ ဆိုပါတော့ ခုနတုန်းက ချင်းကိုယ်စားလှယ် ပြောတယ်။ (၂)ရက်လောက် ခရီးသွားရတယ်။ ဒီကော်ဖီ အခြောက်က တစ်ကယ်လို့ကျွန်တော်တို့ ပိသာ(၃၀)ဆိုရင် ပိုက်ဆံတန်ဖိုး က သိန်းနဲ့ချီ ရှိ သွားပြီ။ ဒါတန်တယ်။ အဲဒီတော့ ထွက်ကုန်ကို စိုက်ပျိုးရေးကို လုပ်တဲ့နေရာမှာ ကျွန်တော် ငယ်ငယ်တုန်းက ကျွန်တော့် အဖိုး သူ ပြောတယ်။ ဘာလဲဆိုတော့ အဲ ဒီတုန်းက လမ်းပန်း ဆက်သွယ်ရေး သိပ် မကောင်းဘူး။ ထွက်လာတဲ့ ခြံက ပစ္စည်း ကွမ်းသီးတို့ ဘာ တို့ အသီးအနှံတို့ဆို လှည်းနဲ့လာ တယ်။ အဖိုးက ငရုတ် ကောင်းသူ စိုက်ထားတယ်။ ဒီ ဘာလဲဆို သရက်ပင်လား သူ့ခြံထဲမှာရှိတဲ့ အပင်ကြီးတွေမှာ သူ ငရုတ်ကောင်း စိုက်တယ်။ နောက်တစ်မျိုး ရှိသေးတယ်။ ဟင်းမွှေးမဆလာ ထဲမှာ ပါတယ်။ ကျွန်တော် နာမည် တော့ မသိဘူး။ အဲဒါကို နွေ မှာ သူက အခြောက်လှန်းပြီးတော့ တစ်ထမ်းနဲ့ သူ ပြန်လာတယ်။ သူ ကျွန်တော့်ကိုဘာပြောလဲ၊ ငါ့မြေးကြည့် ဒီမှာ အဖိုး တစ်ထမ်း ထမ်းလာတယ်။ မင်းတို့အဖေ တစ်လှည်းတိုက်တာနဲ့ တန်ဖိုးအတူတူပဲတဲ့။ အဲဒါ ကျွန်တော်တို့ လမ်းပန်း ဆက်သွယ်ရေး မကောင်းတဲ့နေရာတွေမှာ စိုက်နေတဲ့ ပစ္စည်း၊ တန်ဖိုးရှိတဲ့ ပစ္စည်းကို စိုက်ဖို့၊ သုတေသနပြုဖို့ ကျွန်တော်တို့ ဒါတွေ အများကြီးလိုအပ်ပါတယ်။

နောက်ပြီးတော့ ပစ္စည်းကို သိုလှောင်တဲ့နေရာမှာ၊ ထုပ်ပိုးတဲ့ နေရာမှာ၊ သယ်ဆောင်တဲ့ နေရာမှာလည်းပဲ ဒါလည်း လိုအပ်ပါတယ်။ အကောင်းဆုံးကတော့ လမ်းပန်း ဆက်သွယ်ရေး ကောင်းရင်တော့ အကောင်းဆုံးပဲ။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်တို့မှာ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး အမြဲတမ်း ကောင်းဖို့ရာ မလွယ်ဘူး။ အ ချို့ကလမ်းမနဲ့ နာရီဝက်လောက် လျှောက်ရမ ယ်။ နောက်ပြီးတော့

တောင်တစ်လုံး ထပ်တက်ရမယ်။ အဲဒါမျိုးလည်း ရှိနိုင်တယ်။ နေရာတိုင်း နေရာတိုင်းက လမ်းရောက်ဖို့ ခဲယဉ်း တယ်။ အဲဒီတော့ သူ့ နေရာနဲ့ သူ့ ဒေသနဲ့ သူ့ ရာသီဥတုနဲ့ ကျွန်တော်တို့ စိုက်ပျိုးဖို့ သင့်တယ်။ ဒီလို စိုက်ပျိုးရေးကို ဘာဖြစ်လို့ လုပ်သင့်သလဲ ဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံမှာ မဖွံ့ဖြိုးမတိုးတက်ဘူးဆိုပေ မယ့် သဘာဝကိုက ပေးထားတယ် ။ ရေ၊ မြေ ။ ရေဆိုရင် သဘာဝရေ၊ မိုးရေ အဲဒါနဲ့ ကျွန်တော်တို့ စိုက်ပျိုးလို့ရတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ခုနတုန်းက ရေသွင်းပြီးတော့ စိုက်တာ မစိုက်နိုင်တာတောင်မှ သဘာဝမိုးရေနဲ့ ကျွန်တော်တို့ စိုက်နိုင်တယ်။

အခုဒီမှာ နေပြည်တော်မှာ နေတာတောင်မှ ဒီလောက်မိုးကောင်းတယ်ဆိုရင် ကျွန်တော်တို့တိုင်းပြည်ဟာ အင်မတန်ကံကောင်းပါတယ်။ အဲဒီတော့ မဖွံ့ဖြိုးသေးတဲ့ ဒေသမှာ ဆိုရင်လည်းပဲ ဒါကို ကျွန်တော်တို့ ပညာပေးဖို့လည်း လိုအပ်ပါလိမ့်မယ်။ နောက် မွေးမြူရေး အနေနဲ့က သူ့ဒေသနဲ့ သူ ကိုက်ညီအောင် ကျွန်တော် တို့ အကြံဉာဏ်ပေးဖို့၊ အထောက်အကူ လုပ်ပေးဖို့ ဒါ လိုတယ်။ လိုအပ်တဲ့ ပစ္စည်းကိရိယာ၊ တကယ်လို့ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ကောင်းရင် ဒီ အစားအစာကအစ ဒါ လွယ်ကူရင်တော့ ပိုပြီးတော့ အဆင်ပြေ ပါတယ်။ အဲဒီတော့ ကျွန်တော်တို့ ဒီလို လုပ်တဲ့နေရာမှာ ကျွန်တော်တို့က ဘာလဲ ဆိုတော့ အားလုံး အသိဉာဏ် ပေးဖို့လည်း လိုပါတယ်။ အ သိဉာဏ်ကတော့ ကျွန်တော်တို့ ဘာလဲ ဆိုတော့ မပေးဘဲနဲ့တော့ ဘယ်လိုမှ အလုပ်လုပ်လို့ မရဘူး။ ကျွန်တော်တို့ တိုင်းရင်းသား ဒေသမှာဆိုရင်၊ ဒီ မဖွံ့ဖြိုးသေးတဲ့ တိုင်းရင်းသားဒေသမှာဆိုရင် ဒီ စိုက်ပျိုးရေးကအစ သိပ္ပံနည်းကျကျ မစိုက်တတ်ဘူး။ မိရိုးဖလာ နည်းနဲ့ပဲ လုပ်နေကြတယ်။ အဲဒီတော့ ဒီ သိပ္ပံနည်းကျကျ စိုက်တတ်ဖို့ အတွက် ဒါ ကျွန်တော်တို့ ပေးဖို့လိုတယ်။

နောက်တစ်ခုက ဒီ အခြားနယ်ကနေပြီးတော့ အဲဒီ မဖွံ့ဖြိုးတဲ့နယ်ကို လာပြီးတော့ စိုက်ပျိုးရေးပဲဖြစ်ဖြစ်၊ မွေးမြူရေးပဲ ဖြစ်ဖြစ် လာပြီးတော့ ဒုက္ခခံပြီးတော့ လာနေဖို့ဆိုတာ ဖြစ်ဖို့ မလွယ်ဘူး။ အဲဒါ ကျွန်တော်တို့ လုပ်သင့်တာက အဲဒီနယ်ခံ တိုင်းရင်းသားပြည်သူတွေကို ကျွန်တော်တို့ ပညာပေးဖို့ အထူးအရေးကြီးတယ်။ အဲဒီ ပညာပေးတဲ့အပိုင်းအနေနဲ့ ဆိုရင် ခု န ဒေါက်တာတင်ရွှေ ပြောသွားသလိုပဲ ဘာလဲဆိုတော့ တိုင်းရင်းသားတွေဟာ သူ့ဘာသာနဲ့ သူနဲ့ ကျွန်တော်တို့ ပညာပေးဖို့လိုတယ်။ ကျောင်းမှာလည်း မူလတန်းကတည်းက အခြေခံ ကျကျ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး ဒါကို နည်းနည်း၊ နည်းနည်း သိပ္ပံနည်းကျကျ ကျွန် တော်တို့ ကျောင်းက

နေပြီးတော့ ပညာပေးမယ်။ သူ့ဘာသာ သူ့စကားနဲ့ ကျွန်တော်တို့ သင်ပေးမယ်။ နောက်ပြီးတော့ အလယ်တန်းလောက်ရောက်လို့ ကျောင်းထွက်တယ်ဆို အများကြီးတတ်ပါတယ်။ မူလတန်းလောက်ဆို အများကြီးတတ်တယ်။

ဒါကို ကျွန်တော် နယ်ခြားမှာ နေရင်းနဲ့ ထိုင်းက ကလေးတွေ ကျွန်တော်လေ့လာကြည့်တယ်။ နယ်ခြားမှာရှိတဲ့၊ တောရွာမှာ ရှိတဲ့ ကျောင်းတွေကို ကလေးတွေက အ ဝေးကနေ လာရတယ်။ အဲဒီတော့ ကျောင်း မှာပဲ စိုက်ပျိုးရေးလုပ် ၊ မွေးမြူရေးလုပ် ကလေးတွေက ဟင်းလျာရအောင်၊ အဲဒီလို လုပ်တာရှိတယ်။ အဲဒီတော့ နောက် ကျောင်းထွက်သွားတဲ့အချိန်မှာ ကလေးတွေဟာ စိုက်ပျိုးရေး သိပ္ပံနည်းကျစိုက်ပျိုးရေးကို ခေါင်းထဲဝင်သွားတယ်။ နောက်ပြီးတော့ သူတို့မှာ မြေဩဇာ က အစ၊ ဒီ ဆေး က အစ ဟိုမှာ မနေ့တုန်းက ဆွေးနွေးသွားတယ်။ ပိုးသတ်ဆေး က အစ ကိုင်နည်း၊ သုံးနည်း၊ အ နွှာရယ်က ဘယ်လို။ အကုန်လုံး သူ့ဘာသာနဲ့ သူ ရေးထားတဲ့အခါကျတော့ ဒါဟာ သိပ္ပံနည်းနဲ့ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်တယ်ဆိုရင် လုပ်တတ်တယ်။ ဆက်ပြီးတော့ လေ့လာတတ် သွားတယ်။ ကျွန်တော်တို့ တိုင်းရင်းသား နယ်မြေမှာ ဖွံ့ဖြိုးအောင် လုပ်မယ်ဆိုရင် အဲဒီလို လုပ်သင့်တယ်။ အခုဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံမှာ မိရိုးဖလာနည်းနဲ့ပဲ စိုက်နေကြတယ်။ လယ်ပဲ စိုက်စိုက်။ သစ်သီးပဲ စိုက်စိုက်။ အဲဒီတော့ သူများကို ယှဉ်ပြိုင်ရတာ သိပ်မမိဘူး ဖြစ်နေတယ်။ သူတို့ နိုင်ငံမှာဆိုရင် အကုန်လုံးနီး ပါးလောက်ဟာ အကုန်လုံး သိပ္ပံနည်းကျ စိုက်ကြတယ်။

အဲဒီတော့ ကျွန်တော်တို့ တိုးတက်အောင် ကျွန်တော်တို့ လုပ်တဲ့အခါမှာ ကျွန်တော် တို့က ထွက်ကုန်လည်းတိုးအောင်၊ အလုပ်လည်း ပိုပြီးတော့ အောင်မြင်အောင်၊ နောက်ပြီးတော့ ပြည်သူတွေလည်း ပိုပြီးတော့အကျိုးခံစားမှုရှိအောင်၊ ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးလည်း ပိုဖြစ်အောင် အဲဒီလို စိုက်ပျိုးရေး က အစ၊ မွေးမြူရေး က အစ သိပ္ပံနည်းကျ လုပ်တတ်အောင် ပညာပေးဖို့ အထူးပဲ အရေးကြီးပါတယ်။ နောက်တစ်ချက် အနေနဲ့ ကျွန်တော် ဆွေးနွေးချင်တာ ဘာလဲဆိုတော့ ဒီ မဖွံ့ဖြိုးသေးတဲ့ နယ်မြေတွေဟာ အများအားဖြင့် နယ်ခြားဒေသဖြစ်တယ်။ တစ်ဖက်ကဆိုရင် အိန္ဒိယနဲ့ နီးမယ်။ အချို့က တရုတ်နဲ့ နီးမယ်။ အချို့က လာအိုနဲ့ နီးမယ် ။ အချို့က ထိုင်းနိုင်ငံနဲ့ နီးမယ်။ မွန်ပြည်နယ်၊ ကရင်ပြည်နယ်ဆိုရင် ထိုင်းနိုင်ငံနဲ့ တစ်ဆက်တစပ်တည်းဖြစ်တယ်။

အဲဒီနေရာမှာ အရေးကြီးတာ ဘာလဲဆိုတော့ နယ်ခြားဂိတ်၊ နယ်ခြားကုန်သွယ်ရေး အရေးကြီး တယ်။

ကျွန်တော် ဥပမာ ပြုချင်တယ်ဆိုတာက ကျွန်တော်တို့ ဘုရားသုံးဆူမြို့နယ်၊ ကြာ အင်း ဆိပ်ကြီးမြို့နယ်၊ ဘုရားသုံးဆူမြို့နယ်ခွဲ ဒါ ကရင်ပြည်နယ်မှာ နယ်ခြားဂိတ် မရှိဘူး။ နယ်ခြားဂိတ် မရှိတော့ နယ်စပ်ကုန်သွယ်ရေးဂိတ် မရှိဘူး။ နယ်ခြား ဂိတ် မရှိဘူး။ ပစ္စည်းတွေ ထိုင်းက ဝင်လာသမျှ အစိုးရ အကောက်ခွန်ထဲ မဝင်ဘူး။ ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံက ပစ္စည်းတွေ ထွက် သွား သမျှ အစိုးရထဲကို မဝင်ဘူး။ အဲဒီမှာရှိတဲ့ တာဝန်ခံတွေအထဲပဲ အကုန်ဝင် ကြတယ်။ နည်းတာ မဟုတ်ဘူးနော်။ အဲဒီ ဘုရားသုံးဆူမြို့နယ်ခွဲက လူဦးရေ (၅၀၀၀၀) လောက် ရှိတယ်။ ကားတွေ၊ ဆိုင်ကယ်တွေ အစီးရေ ထောင်နဲ့ရှိတယ်။ စက်တွေ မြက်ခုတ်စက်က အစ၊ ဘာက အ စ နေ့တိုင်း ဆီ သုံးတယ်။ အဲဒီ ဆီတွေ အများကြီး ဆင်းလာတယ်။ မှန်မှန် ဆင်းလာတယ်။ တစ်ခါမှလည်း မမြင်ရဘူး အကောက်ခွန်။ နောက်ပြီးတော့ လူတက် /လူဆင်း ဂိတ် မရှိတဲ့ အတွက်ကြောင့် ထိုင်းနိုင်ငံကို သွားပြီးတော့ အလုပ်လုပ်တဲ့သူတွေ ပြန်လာမယ် ပြန်သွားမယ်။ ပြန်လာမယ် ပြန်သွားမယ်။ တစ်ခေါက် ဂိတ်ဖြတ်ရင် လူတစ်ယောက်က (၂၀၀၀၀) အနည်း ဆုံးပဲ။ အဲဒီတော့ တစ်လတစ်လကို လူ ထောင်နဲ့ချီ ဖြတ်နေတယ်။ နောက် ကုန်ပစ္စည်းတွေကျတော့လည်း ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံမှာ ကျွန်တော့်ဘက်ခြမ်း စားဖို့အတွက် ထိုင်းကလိရင် ထိုင်းဘက်က ဝယ်တယ်။ ဒါလည်း ဘာ အကောက်ခွန်မှ မတွေ့ရဘူး။ ဒါပေမဲ့ ကောက်နေတာပဲ။ အစိုးရကိုတော့ တစ်ပြားမှ မဝင်ဘူး။

နောက်ပြီးတော့ ကျွန်တော် တို့ဘက်ခြမ်းက ရော်ဘာ ပဲဖြစ်ဖြစ် ထွက်ကုန်တွေ အကုန်လုံး မြန်မာပြည်ဘက်ကို ဒီ အတွင်းပိုင်းဘက်ကို ယူသွင်းဖို့ ဆိုတဲ့အခါကျတော့ လမ်းပန်း ဆက်သွယ်ရေး မကောင်းတဲ့အခါကျတော့ သယ်ယူပို့ဆောင်ခကြောင့် အရှုံးပေါ်တယ်။ အဲဒီ တော့ ဟိုဘက်ကို နီးနီးနားနား ရောင်းတယ်။ အဲဒါ ကျွန်တော်တို့ဆီက အကောက်ခွန် ကျွန်တော်တို့ အစိုးရဆီကို မရောက်ဘူး။ ကျွန်တော်တို့ပစ္စည်း ဟိုဘက်ဝင်သွားရင် သူတို့ အစိုးရအတွက်လည်း သူတို့ အကောက်ခွန် ရတယ်။ နောက်တစ်ခုက အမြတ်အစွန်းလည်း သူတို့ ရတယ်။ ကျွန်တော် တို့က အစိုးရလည်း နာ၊ ပြည်သူလည်း နာ။ အဲဒီတော့ ကျွန်တော် အကြံပေးချင်တာက ဘာလဲဆိုတော့ ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေး၊ နယ်ခြားဒေသဖွံ့ဖြိုးရေး ဖြစ်ဖို့အတွက် နေရာတိုင်းမှာ

ဖွင့်သင့်တဲ့ ဂိတ်တွေ၊ ဖွင့်သင့်တဲ့ ကုန်သွယ်ရေး ဂိတ်တွေ၊ အဲဒီလို စခန်းတွေ ကျွန်တော်တို့ စနစ်တကျ လုပ်ဖို့ လိုပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ မလုပ်ရင် တိုင်းပြည်အတွက်လည်း နာတယ်။ နောက်ပြီးတော့ အဆင်မပြေရင် ကျွန်တော်တို့ဆီက ပစ္စည်းတွေ ထိုင်းဘက်ဝင်သွားတယ်ဆိုရင် အဆင်မပြေရင် အဖမ်းခံထိတာလည်း ရှိသေးတယ်။ ဆုံးရှုံးတာလည်း ရှိသေးတယ်။ ခုနတုန်းက အမြတ်အစွန်း များများအယူခံရတယ်ဆိုရင်လည်းပဲ ကျွန်တော်တို့ မှာ နစ်နာမှုရှိတယ်။ အဲဒီတော့ အစိုးရအတွက်လည်း အမြတ်ရှိအောင်၊ ပြည်သူအတွက်လည်း ကောင်းအောင်-----

ဥက္ကဋ္ဌ။   **။ နိဂုံးချုပ်ပါ။**

ဒေါက်တာဗညားအောင်မိုး၊ မွန်ပြည်နယ်မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၇)။   **။ ဟုတ်ကဲ့ပါ။**

ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက်လည်း အကျိုးရှိအောင် အဲဒီလို နယ်ခြားဂိတ်တို့ ၊ နယ်ခြား ကုန်သွယ်ရေး စခန်းတို့ ဒါမျိုးဖွင့်ပေးဖို့အတွက် အလေးအနက်ထားပေးပါလို့ ကျွန်တော်တစ်ခု အဆိုရှင်ကိုရော၊ ဌာနဆိုင်ရာန်ကြီးကိုရော အကြံပြုလိုပါတယ်။

နောက်တစ်ချက်အနေနဲ့က ကျွန်တော်တို့ တိုင်းရင်းသားဒေသမှာ အရေးကြီးတာ အချက်တစ်ချက်က ငြိမ်းချမ်းရေး။ အဲဒီ ငြိမ်းချမ်းရေး မရှိရင် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း လုပ်ရတာ အင်မတန်ခက်တယ်။ ဒါကတော့ ကျွန်တော် အကျယ်တဝင့် မပြောတော့ဘူး။ ကျွန်တော်တို့ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များအားလုံးလည်း နားလည်ပြီး သား ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီတော့ အခု ငြိမ်းချမ်းရေး ရရှိဖို့အတွက်၊ ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ဒါကို အလေးအနက်ထားပြီးတော့ ဆောင်ရွက်ဖို့ ဒါက နံပါတ်(၅)အချက်အနေနဲ့ ကျွန်တော် အလေးအနက်အကြံပြုပါတယ်။

လေးစားအပ်တဲ့ ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ရန်ကုန် တိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ် (၈) အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် ဒေါက်တာမြင့်ကြည် ရဲ့ ဖွံ့ဖြိုးမှုနည်းသော တိုင်းရင်းသား များအတွက် တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်ချ၍ စတင်ဆောင်ရွက်ပေးရန် ပြည်ထောင်စုအစိုးရအား တိုက်တွန်းကြောင်းအဆိုဟာ အလွန်အရေးကြီးတယ်။ အလွန် လိုအပ်တဲ့အတွက်ကြောင့် ကျွန်တော် အကြံပြုထောက်ခံခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီလောက်နဲ့ပဲ လေးစားစွာ နိဂုံးချုပ်အပ်ပါတယ်။

အချိန်၊ ၁၅:၁၈။

ဥက္ကဋ္ဌ။   **။ ရှမ်းပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၉)မှ ဦးနေဝင်းထွန်း ဆွေးနွေး နိုင်ပါပြီ။**

အချိန်၊ ၁၅:၁၈။

ဦးနေဝင်းထွန်း၊ ရှမ်းပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၉)။ ။ လေးစားအပ်ပါသော

အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့်တကွ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးများ၊ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်ကြီးများ၊ ဧည့်သည်တော်များ အားလုံးမင်္ဂလာအပေါင်းနဲ့ ပြည့်စုံပြီး ကိုယ်စိတ် နှစ်ဖြာ ကျန်းမာ၊ ချမ်းသာကြပါစေကြောင်း ဆုမွန်ကောင်းတောင်းရင်း နှုတ်ခွန်းဆက်သ အပ်ပါတယ် ခင်ဗျား။ ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ကျွန်တော့်အား ဖတ်ကြား ဆွေးနွေး တင်ပြခွင့်ပြုပါ ခင်ဗျား။ ကျွန်တော်ကတော့ ရှမ်းပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၉) ပအိုဝ်းကိုယ်ပိုင် အုပ်ချုပ်ခွင့်ရ ဒေသမှ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် ဦးနေဝင်းထွန်း ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော့်အနေဖြင့် ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၈)မှ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် ဒေါက်တာမြင့်ကြည် ရဲ့ ဖွံ့ဖြိုးမှုနည်းသော တိုင်းရင်းသားများအတွက် တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်ချ၍ စတင် ဆောင်ရွက်ပေးရန် တင်သွင်းသည့် အဆိုကို ထောက်ခံဆွေးနွေးသွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတွင် လွတ်လပ်ရေး ကြိုးပမ်းစဉ်ကာလမှ ယနေ့အထိ နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကို ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ပါလီမန်ဒီမိုကရေစီ ကျင့်သုံး သော နိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ၊ ၁၉၇၄ ခုနှစ်၊ ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေနှင့် ၂၀၀၈ ခုနှစ်၊ ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာ နိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေဟူ၍ (၃)ကြိမ်တိုင်တိုင် ရေးဆွဲပြဋ္ဌာန်းခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါတယ်။ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံ ဥပဒေတိုင်းမှာလည်း မူလအခွင့်အရေးများဖြစ်တဲ့ တန်းတူညီမျှမှု၊ လွတ်လပ်မှု၊ တရားမျှတမှု စသည့် အခွင့်အရေးများ ခံစားခွင့်ရှိကြောင်းကိုလည်း ပြဋ္ဌာန်းရေးဆွဲ ထားပါတယ်။

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ ၂၀၀၈ ခုနှစ်၊ အခန်း (၁)၊ ပုဒ်မ ၂၂ မှာ နိုင်ငံတော်သည် (က) တိုင်းရင်းသားများ၏ စကား၊ စာပေ၊ အနုပညာ၊ ယဉ်ကျေးမှု တို့ ကို ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရန် ကူညီဆောင်ရွက်မည်၊ (ခ) တိုင်းရင်းသားအချင်းချင်း စည်းလုံးညီညွတ်ရေး၊ ချစ်ကြည်လေးစားရေးနှင့် ရိုင်းပင်းကူညီရေး တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးစေရန် ကူညီဆောင်ရွက်မည်၊ (ဂ) တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးမှု နည်းပါး သည့် တိုင်းရင်းသားများ၏ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ စီးပွားရေး ၊ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး စသည်တို့ ပါဝင်သော လူမှု ရေး၊ စီးပွားရေး

တိုးတက်မှုအတွက် ကူညီဆောင်ရွက်မည် ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားပါသည်။ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံ ဥပဒေ တိုင်းမှာ ထည့်သွင်းရေးဆွဲထားသော်လည်း တကယ်လက်တွေ့မှာ အစိုးရအဆက်ဆက်မှ အကောင်အထည်ဖော်မှု၊ အားထည့်မှုမှာ အကြောင်းအမျိုးမျိုး ကြောင့် အားနည်းနေကြောင်း သုံးသပ်တွေ့ရှိရပါတယ်။

တောင်ပေါ် မြေပြန့် တိုင်းရင်းသားများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ပညာရေး၊ တရားဥပဒေ စိုးမိုးရေး၊ လုံခြုံရေးတို့ သည် မရှိမဖြစ် လိုအပ်ချက်များဖြစ်သော်လည်း အဓိကလိုအပ်ချက်မှာ လမ်းပန်းဆက်သွယ်မှု ကောင်းမွန်ရေးနှင့် တည်ငြိမ်အေးချမ်းရေးတို့ ဖြစ်ပါတယ်။ လမ်းဖောက်လုပ်ရာမှာလည်း နိုင်ငံတော်မှ သတ်မှတ် ထားသည့် လူဦးရေ ဘယ်လောက်ရှိမှ၊ အိမ်ခြေ ဘယ်လောက်ရှိမှ၊ ဒေသထွက်ကုန် စိုက်ပျိုးမှု ဘယ်လောက်ရှိမှ၊ လမ်းဖောက်လုပ်ပေးခြင်းဖြင့် မည်သည့် အကျိုးစီးပွား ပြန်လည်တုန့်ပြန် ရရှိစေမည် စသည်ဖြင့် တွက်ချက်ထားသော မူဘောင်တို့ကြောင့် စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးမည့် စွမ်းအား ဖြစ်ပေါ်စေမည့် မဖွံ့ဖြိုး၊ မတိုးတက်သေးသော တိုင်းရင်းသားများအတွက် ပိုမိုဟန့်တား ထားသလို အလှမ်းကွာဝေးနေသည်ကို တွေ့ရှိရပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ လမ်းပန်း ဆက်သွယ်နိုင်မှု ကောင်းမွန်မှုကြောင့် လူမှုရေး ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်နိုင်ပါတယ်။ လမ်းဖြစ်လာတဲ့အတွက် မနီးမဝေးသော ကျေးရွာများသည် ကိုယ်ပိုင် ကျေးလက်လမ်းဖြင့် ချိတ်ဆက်၍လည်းကောင်း၊ လမ်းမကြီးနဲ့ နီးစပ်၍ ပြောင်းရွှေ့ စုစည်းလာ၍ လည်းကောင်း၊ လမ်းပန်းဆက်သွယ်မှုကွန်ရက် ပိုမိုကောင်းမွန်လာသဖြင့် လူမှုရေး၊ ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံရေး၊ စည်းလုံးညီညွတ်ရေး၊ အကြားအမြင် ဗဟုသုတ ဆုံဆည်းလာနိုင်သည့် ဒေသတစ်ခု ဖြစ်လာနိုင်ပါတယ်။ အစိုးရအဖွဲ့၊ NGO, INGO စသည့် လူမှုရေးအသင်းအဖွဲ့များလည်း ဥဒဟို ထွက်သွား လာထိတွေ့ ဒေသခံ တိုင်းရင်းသားများအနေဖြင့်လည်း လက် လှမ်းမီရာ မြို့၊ ခရိုင်၊ တိုင်း၊ ပြည်နယ်ဒေသများနှင့် ကူးလူးဆက်ဆံ ရောင်းဝယ်ဖောက်ကား ကုန်သွယ်မှု ရှိနိုင်ပြီး ကျယ်ပြန့်စွာ ချိတ်ဆက်မိလာမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ အစိုးရ၏ မူဝါဒလမ်းစဉ်များကို အချိန်နှင့် တပြေးညီ သိရှိနိုင်သည့်အတွက် လှည်းနေ လှေအောင်း မြင်းဖောင်းမကျန် အကြား အလုပ်မရှိ အသိဉာဏ်များ နိုးကြားနေမည် ဖြစ်ပါတယ်။ လမ်းကြောင့် ပညာရေးကဏ္ဍတွင်လည်း

ခြင်းဖြင့် ဒေသတစ်ခုသည် အချိန်တိုအတွင်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ သယံဇာတ၊ စက်မှုကုန်ကြမ်းများထွက်ရှိမှု၊ စက်မှုသီးနှံများ သဘာဝကဖြစ်ထွန်းနေမှု၊ စိုက်ပျိုး ထုတ်နိုင်မှု တို့ကြောင့် စက်ရုံအလုပ်ရုံများအထိ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်နိုင်သော တိုင်းရင်းသားဒေသများ အများ အပြား ရှိပါကြောင်း တင်ပြလိုပါတယ်။ စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ခြင်း သည် ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံ သို့ လျှောက်လှမ်းရာတွင် အင်အားကောင်းတစ်ရပ်အနေဖြင့် လိုအပ်ကြောင်း တင်ပြလိုပါတယ်။

လမ်းပန်းဆက်သွယ်ကောင်းမွန်လာသည့်အမျှ ကျန်းမာရေးကဏ္ဍ၊ ဆေးရုံ၊ ဆေးခန်း များလည်းရှိလာမှာဖြစ်ပါတယ်။ ဆေးရုံ၊ ဆေးခန်းမရှိသော်လည်း ကောင်းမွန်သောလမ်းပန်း ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ပေးမှုကြောင့် ပုခက်ဖြင့် ဆေးရုံထမ်းပို့ရတဲ့အခြေအနေမှ အနိမ့်ဆုံးစက်ဘီး၊ ဆိုက်ကားမှစ၍ ဆိုင်ကယ်၊ ကားတို့ဖြင့် လွယ်ကူလျင်မြန်စွာ ပို့ဆောင်နိုင်ခြင်း၊ ကျွမ်းကျင် ဆရာဝန်၊ ဆရာမများလည်း ဥဒဟိုဝင်ရောက်လာနိုင်မှုကြောင့် ဒေသခံပြည်သူများ ကျန်းမာရေး ဘဝနှင့် လူ့သက်တမ်းမြင့်မားခြင်း၊ သားဖွားမိခင်နှင့်ကလေးများ အပြည့်အဝကုသခံယူနိုင်သဖြင့် ဖွားသေနှုန်း လျော့ကျလာနိုင်မည်ဖြစ်ပါတယ်။ ဒေသခံတိုင်းရင်းသားများလည်း ကျန်းမာရေး ဗဟုသုတများ ကြွယ်ဝလာနိုင်မည်ဖြစ်ပါတယ်။ ကျန်း မာသော တိုင်းသူပြည်သားများကသာ တိုင်းပြည်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဖြစ်ပါတယ်။ ပတ်ဝန်းကျင်နိုင်ငံများ အားလုံးသည် နယ်စပ်ဒေသတွင်သာမက အခြားတိုင်းပြည်သို့ တိုးဝင် ဝင်ရောက်နိုင်ရန် အလွန် ချောမွေ့ကောင်းမွန်သော လမ်းများရှိကြပါတယ်။

ထိုလမ်းများဖြင့် နိုင်ငံ၊ ဒေသ၏ တရားဥပဒေစိုးမိုးရေး၊ စစ်ရေးအပါအဝင် လူမှုရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ စီးပွားရေး၊ ပညာရေးကိစ္စများကို လွယ်ကူလျင်မြန်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ကြပါတယ်။ ဒီလို ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံဟုတ်သည်ဖြစ်စေ၊ မဟုတ်သည်ဖြစ်စေ ဒေသတည်ငြိမ်အေးချမ်းမှု၊ တရား ဥပဒေစိုးမိုးမှုတို့သည် မရှိမဖြစ်လိုအပ်သောအရာဖြစ်သည်ကို အားလုံးသိရှိပြီး သား ဖြစ်မှာပါ။ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးကောင်းမွန်မှုကြောင့် အချိန်နှင့်အကွာ အဝေး တိကျစွာ တွက်ချက်ထား နိုင်ပြီး နေ့ညမရွေးရုတ်ချည်းသွားလာနိုင်မည်ဖြစ်ပါတယ်။ မည်သည့်ကုန်ပစ္စည်းကိုမဆို သယ်ယူ ပို့ဆောင်ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားနိုင်ပါတယ်။ အချိန်ကုန်သက်သာခြင်း၊ လူ့စွမ်းအားခြိုးခြံနိုင်ခြင်း တို့ကြောင့် အစွမ်းကုန်စီးပွားဖြစ်ထွန်းနိုင်သည့် အနေအထား ဖြစ်ပါတယ်။

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတကြီးကလည်း ၁၉-၆-၂၀၁၂ ရက်နေ့တွင် ပြည်ထောင်စုအဆင့် အဖွဲ့အစည်းဝင်ပုဂ္ဂိုလ်များ၊ တိုင်း ဒေသကြီး/ပြည်နယ်အစိုးရ အဖွဲ့ဝန်ကြီးချုပ်များ၊ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရတိုင်းဒေသဥက္ကဋ္ဌများ၊ ဒုတိယဝန်ကြီးများ၊ ဌာနဆိုင်ရာအကြီးအကဲများနှင့် တိုင်းသူပြည်သားတို့အား ပြောကြားသောမိန့်ခွန်းတွင် နိုင်ငံတော်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ပြုပြင်ပြောင်းလဲသွားမည့်လုပ်ငန်း စဉ်များကို ချမှတ်သွားသည်ကို သိရှိရပါတယ်။ တိုင်းဒေသကြီး /ပြည်နယ်တို့ကလည်း ကျေးလက်ပြည်သူများ၏ လူမှုစီးပွားဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အသိပညာရှင်၊ အတတ်ပညာရှင်များပါဝင်သော ကွင်းဆင်းအဖွဲ့တို့ဖြင့် စစ်တမ်းကောက်ယူလျက်ရှိကြောင်း ကြားသိရတဲ့အတွက် များစွာဝမ်းမြောက်မိ ပါကြောင်း တင်ပြအပ်ပါတယ်။

ထို့အပြင် ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အနီးကပ် အထောက်အကူပြုနိုင်သူဖြစ်သော တိုင်းဒေသကြီး၊ ပြည်နယ်များရှိ တိုင်းရင်းသားရေးရာဝန်ကြီးများသည် ဒေသအတွင်း တိုင်းရင်းသားများနှင့် တစ်မြေတည်းနေ တစ်ရေတည်းသောက် အားနည်းချက်၊ အားသာချက်များကို အတွင်းသိ၊ အစင်းသိ ပုဂ္ဂိုလ်များ ဖြစ်ပါတယ်။ ၎င်းတို့အား ဥပဒေ၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်း၊ လုပ်ပိုင်ခွင့်များ ချပေးကာ လုပ်ဆောင်စေခြင်းဖြင့် တိုင်းရင်းသားတို့ရဲ့ လူမှုရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ စီးပွားရေး၊ ပညာရေး၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ ဓလေ့ထုံးစံ ဒေသအတွင်း အခက်အခဲများကို ပြည်နယ်အစိုးရမှတစ်ဆင့် ထိထိရောက်ရောက် တင်ပြပေးနိုင်ခြင်း၊ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး၊ သစ်တော၊ သတ္တုသယံဇာတ အပါအဝင် ဒေသ အတွင်း အကျိုးစီးပွားဖြစ်ထွန်းနိုင်သည်များကို အချိန်နှင့်တပြေးညီတင်ပြနိုင်ခြင်း၊ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဌာနများမှလည်း နိုင်ငံတကာအတွေ့အကြုံများကို နမူနာယူပြီး ချက်ခြင်းအကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းတို့ဖြင့် ဒေသတွင်းစီးပွားဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် လာပြီး အချို့ဒေသများ မှာလည်း ဘိန်းစိုက်ပျိုးမှုအလေ့အထ နှင့်လက်နက်ကိုင်ပဋိပက္ခများ လည်း တစ်စတစ်စချုပ်ငြိမ်းလာမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ တိုင်းရင်းသားများဟုဆိုရာတွင် တောင်ပေါ် ဒေသများရှိ တိုင်းရင်းသားတွေသာမက ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အတွင်းရှိ ပြည်ထောင်စုတိုင်းရင်းသားလူမျိုးများအားလုံး ကိုဆိုလိုပါတယ်။

အထက်တင်ပြပါအတိုင်း ဒေသခံတိုင်းရင်းသားဝန်ကြီးနှင့် တိုင်းနှင့်ပြည်နယ် အစိုးရ အဖွဲ့၊ သက်ဆိုင်ရာ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးများ၊ သက်ဆိုင်ရာဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့အစည်းများတို့ ပူးပေါင်း၍ ဆောင်ရွက်စေခြင်းဖြင့် ဖွံ့ဖြိုးမှုနည်းပါး သော တိုင်းရင်းသားများ ဘဝကို အမှန် တကယ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် စတင်ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်မည်ဟု ယုံကြည်ပါသောကြောင့် ရန်ကုန် တိုင်းဒေသကြီး မဲဆန္ဒနယ်အမှတ်(၈)မှ အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဒေါက်တာမြင့်ကြည် ရဲ့ ဖွံ့ဖြိုးမှုနည်းသော တိုင်းရင်းသားများအတွက် တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ချ၍ စတင်ဆောင်ရွက် သွားရန် တင်သွင်းသည့်အဆိုကို ထောက်ခံဆွေးနွေးရင်း နိဂုံးချုပ်အပ်ပါတယ် ခင်ဗျား။

အချိန်၊ ၁၅:၃၁။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အဆိုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီးဌာန၊ ဒုတိယဝန်ကြီး က ပြန်လည် ဆွေးနွေးရန်ရှိပါက ဆွေးနွေးဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။

ဆွေးနွေးချက်

အချိန်၊ ၁၅:၃၁။

ဗိုလ်ချုပ်ဇော်ဝင်း(ဒုတိယဝန်ကြီး၊ နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီးဌာန)။ ။ လေးစား

အပ်ပါသော အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့်တကွ အမျိုးသား လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် ကြီးများအားလုံး ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ကျန်းမာချမ်းသာပါစေကြောင်း လေးစားစွာ နှုတ်ခွန်းဆက်သ အပ်ပါတယ်။ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး အမှတ်(၈)မဲဆန္ဒနယ် အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် ဒေါက်တာမြင့်ကြည် ရဲ့ တင်သွင်းချက် အဆိုများကို နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီးဌာန အနေနဲ့ ကျွန်တော်မှ ရှင်းလင်းတင်ပြသွားပါမယ်။ ထိုသို့ရှင်းလင်းတင်ပြရာမှာ နိုင်ငံတော်အစိုးရ အနေဖြင့် ဖွံ့ဖြိုးမှုနည်းသော တိုင်းရင်းသားများအတွက် လက်တွေ့လုပ်ဆောင်နေမှု များ၊ နယ်စပ်ရေးရာ ဝန်ကြီး ဌာနအနေနဲ့ တိုင်းရင်းသားများအတွက် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အဓိကထား ဆောင်ရွက် ပေးနေမှု များကို၊ ပကတိအခြေအနေများကို တင်ပြသွားမှာဖြစ်ပါတယ်။

နိုင်ငံတော်အစိုးရဟာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုနည်းသော တိုင်းရင်းသားများအတွက် နယ်စပ် ဒေသနှင့် တိုင်းရင်းသား လူမျိုးများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို စနစ်တကျ အကောင်အထည် ဖော် ဆောင်ရွက်နိုင်ဖို့ ၁၉၈၉ခုနှစ်၊ မေလ ၂၅ ရက်နေ့ကတည်းက နယ်စပ်ဒေသ နှင့် တိုင်းရင်းသား လူမျိုးများ၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အကောင်အထည်ဖော်ရေးဗဟိုကော်မတီကို စတင်ဖွဲ့စည်းခဲ့

ပါတယ်။ နယ်စပ်ဒေသနှင့် တိုင်းရင်း သားလူမျိုးများ၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အကောင် အထည် ဖော်ရေးလုပ်ငန်း ကော်မတီကိုလည်းပဲ ၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ မေ လ ၃၁ ရက်နေ့မှာ စတင် ဖွဲ့စည်း ပေးခဲ့ပြီးဖြစ်ပါတယ်။

နယ်စပ်ဒေသနှင့် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို ပိုမိုထိရောက် အောင်မြင်စွာ အကောင်အထည်ဖော် နိုင်ရေးအတွက် ၁၉၉၃ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၁၉ ရက်နေ့မှာ နယ်စပ်ဒေသနှင့် တိုင်းရင်း သားလူမျိုးများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဥပဒေကို ပြဋ္ဌာန်းခဲ့ပြီး ၂၀၀၆ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၁၁ ရက်နေ့မှာ နယ်စပ်ဒေသနှင့် တိုင်းရင်း သားလူမျိုးများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဥပဒေကို ပြင်ဆင်သည့် ဥပဒေအား ထပ်မံပြဋ္ဌာန်းခဲ့ပါတယ်။ ပြည်ထောင်စုအစိုးရ လက်ထက်မှာ နယ်စပ်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို အရှိန်အဟုန်မပျက် ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် အတွက် ၂၀၁၁ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၂၀ ရက်နေ့မှာ နိုင်ငံတော်သမ္မတကြီးက ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဆောင်ရွက်တဲ့ ဗဟို ကော်မတီကိုလည်းကောင်း၊ နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီးဌာန ၊ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးက ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဆောင်ရွက်တဲ့ နယ်စပ်ဒေ သနှင့် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အကောင်အထည် ဖော်ရေးလုပ်ငန်းကော်မတီကို ပြင်ဆင် ဖွဲ့စည်းပြီး ဆက်လက်အကောင် အထည်ဖော် ဆောင်ရွက် လျက်ရှိပါတယ်။

ဗဟိုကော်မတီမှချမှတ်ပေးခဲ့တဲ့ မူဝါဒနဲ့အညီ နယ်စပ်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း တွေကို လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် လုပ်ငန်းဆပ်ကော် မတီအားဖြင့် (၁၈)ခု ဒေသဆိုင်ရာလုပ်ငန်းကော်မတီ (၉) ခုတို့ကို ဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါတယ်။ ထို့ အပြင် နယ်စပ်ဒေသနှင့် တိုင်းရင်း သားလူမျိုးများ၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အကောင်အထည်ဖော်ရေး ဗဟိုကော်မတီဟာ နယ်စပ်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို ပိုမိုထိရောက်စေရန်အတွက် ကချင် အထူးဒေသ(၁)၊ ကချင်အထူး ဒေသ(၂)၊ ကချင်အရှေ့မြောက်ဒေသ၊ ကိုးကန့်ဒေသ၊ “ဝ”ဒေသ၊ ရှမ်းဒေသ၊ ပလောင် ဒေသနှင့် ကျိုင်းတုံအရှေ့ဒေသ၊ မော် ဖဒေသ၊ ပအိုဝ်းဒေသ၊ ကယားဒေသ၊ ကရင်ဒေသ၊ မွန်ဒေသ၊ တနင်္သာရီဒေသ၊ ရခိုင်ဒေသ၊ နာဂဒေသ၊ ကဘော်ချိုင့်ဝှမ်းဒေသ၊ ချင်းဒေသတို့ကို နယ်စပ်ဒေသဖွံ့ဖြိုး ရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ပေးရန် အထူးဖွံ့ဖြိုးရေး ဒေသကြီး (၁၇)ခု အဖြစ်လည်း သတ်မှတ် ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့တာကို တွေ့ရှိရမှာဖြစ်ပါတယ်။

နိုင်ငံတော်အစိုးရအနေဖြင့် နယ်စပ်ဒေသရှိတိုင်းရင်းသားလူမျိုးများရဲ့ လူမှုစီးပွားရေး ဘဝဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးနဲ့ အခြေခံအဆောက်အအုံများ တိုးတက်စေရန်အတွက် နယ်စပ်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို နှစ်အလိုက်စီမံကိန်းများဖြင့် ဆောင်ရွက်ခဲ့ရာမှာ ၁၉၈၉-၉၀ မှ ၂၀၁၂ ခုနှစ်၊ မေလအထိ နယ်စပ်ဒေသဖွံ့ဖြိုး ရေးရန်ပုံငွေမှ (၁၇၈.၄၉)ဘီလီယံ၊ အခြားဝန်ကြီးဌာန များရဲ့ ရန်ပုံငွေ များမှ (၃၁၈.၁၃)ဘီလီယံ စုစုပေါင်း (၄၉၆.၆၃)ဘီလီယံကို ကျခံ သုံးစွဲခဲ့ပြီး ဖြစ်ကြောင်းတင်ပြလိုပါတယ်။ ၎င်းလုပ်ငန်းများအားအခြားပြီးတင်ပြပါက လမ်း၊ တံတားလုပ်ငန်းမှာ မြေသားလမ်းအနေနဲ့ဆိုရင်တော့ စုစုပေါင်း (၅၇၁၈)မိုင်၊ ကျောက်လမ်းအားဖြင့် (၄၃၈၈)မိုင်၊ ကတ္တရာလမ်းအားဖြင့် (၂၆၄၇)မိုင်၊ လမ်း ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းခြင်းအပိုင်းမှာ (၃၉၆၇)မိုင်နဲ့ တံတား ကြီးပေါင်း(၂၀၂)စင်း၊ တံတားငယ်ပေ ၇င်း(၁၆၅၅)စင်းနဲ့ ကြိုးတံတား ပေါင်း(၈၆)စင်း ပါဝင်ပါ တယ်။

ပညာရေးဆပ်ကော်မတီလုပ်ငန်းပိုင်းအနေမှာတော့ အ .ထ.က ပေါင်း(၁၀၇)ကျောင်း၊ အ.လ.ကပေါင်း(၉၁)ကျောင်းနဲ့ အ.မ.က(၉၂၈)ကျောင်း ဖွင့်လှစ်နိုင်ခဲ့ပြီးဖြစ်ပါတယ်။ ကျန်းမာရေး လုပ်ငန်းဆပ်ကော်မတီအနေနဲ့ အပိုင်းမှာလည်းပဲ ဆေးရုံ(၁၀၀)ရုံ၊ ဆေးပေးခန်း(၉၉)ခု၊ ကျေးလက် ကျန်းမာရေး ဌာနပေါင်း(၁၂၃)ခုနဲ့ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ(၂၉၃)ခု တည်ထောင်ပေး ခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါတယ်။ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းအနေနဲ့ကတော့ စိုက် ပျိုးရေးရုံးများအနေနဲ့(၃၁)ရုံး၊ စိုက်ပျိုးရေး စခန်းပေါင်းအနေနဲ့(၁၁၈)ခု၊ ဆည်အနေနဲ့(၈၁)ခုနဲ့ တူးမြောင်း(၅)ခု၊ ထွန်စက်စခန်းပေါင်း (၁၁)ခု ပါဝင်ပါတယ်။ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း အနေနဲ့လည်း မွေးမြူရေးခြံ (၄)ခုနဲ့ တိမွေးကုရုံး(၄၁)ရုံးကို ဖွင့်လှစ်ပေးခဲ့ပါတယ်။ စွမ်းအင်လုပ်ငန်းထဲမှာ မီးစက်ပေါင်း(၂၇၆)လုံး မြို့နယ်အားဖြင့်(၂၀၇)မြို့ ကို မီးလင်းစေခဲ့ပြီးတော့ ရေအားလျှပ်စစ်ရရှိစေတဲ့မြို့ အနေနဲ့ကတော့ (၅၁)ခုဖြစ်ပါတယ်။ ပြည်သူ့ဆက်ဆံရေးလုပ်ငန်းများမှာ ရုပ်သံ ထပ်ဆင့်လွှင့်စက်ရုံ အားလုံး(၁၁၄)ရုံ ဆောင်ရွက်ပေး ခဲ့ပါတယ်။ ဆက်သွယ် ရေးလုပ်ငန်းအနေနဲ့ကတော့ စာတိုက် ပေါင်း(၅၄)ခုနဲ့ ကြေးနန်းရုံ(၄၇)ရုံ၊ တယ်လီဖုန်းလုပ်ငန်း (၈၆)ခုတို့က ဆောင်ရွက်ပေးလျက်ရှိကြောင်း တင်ပြအပ်ပါတယ်။

ဆက်လက်ပြီးတော့ နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီးဌာနအနေနဲ့ပဏ္ဍမကာလတိုင်းနှစ် အမျိုးသား စီမံကိန်းနဲ့ တတိယနှစ်မှ ပဏ္ဍမနှစ် အထိ (၂၀၁၃-၂၀၁၄ မှ ၂၀၁၅-၂၀၁၆)အထိ ဘဏ္ဍာရေးနှစ် အထိ (၃)နှစ်ကာလအတွင်းမှာ တိုင်းဒေသကြီး၊ ပြည်နယ်၊ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရ တိုင်း၊ ဒေသ

များနဲ့ နယ်စပ်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအတွက် လျာထားတာကတော့ လမ်း ၊ တံတားလုပ်ငန်း များအနေနဲ့ မြေလမ်း အားဖြင့် မိုင်(၉၀၀)၊ ကျောက်လမ်းအားဖြင့် မိုင်(၃၀၀)၊ ကတ္တရာလမ်း အားဖြင့် မိုင် (၁၅၀)၊ ကွန်ကရစ်တံတား အားဖြင့် ပေ (၄၄၀၀၀)ကျော်၊ ပညာရေး လုပ်ငန်းအနေနဲ့ ကတော့ မူလတန်းကျောင်း(၃၀၀)ကျော်၊ အလယ်တန်းကျောင်း (၃၀)ကျော်နဲ့ အထက်တန်း ကျောင်း(၁၅) ကျောင်း၊ ကျန်းမာရေးလုပ်ငန်းများအနက် မှာ (၁၆)ခုတင်ဆုံးဆေးရုံ (၁၅)ရုံ၊ ဆေးပေးခန်း(၃၀)၊ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန (၄၅)ခုနဲ့ ကျေးလက်ကျန်း မာရေး ဌာနခွဲ (၇၅)ခု လျာထားပါတယ်။ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းအနေနဲ့ကတော့ စိုက်ပျိုးမြေ ဖော်ထုတ်ခြင်း (၃၄၀၀)ဧက၊ စိုက်ပျိုးရေ ရရှိရေးလုပ်ငန်း(၇၅)ခု၊ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းအ နေနဲ့ ကုသရေးရုံး ပေါင်း (၁၅)ခုနဲ့ မွေးမြူရေးခြံ ပေါင်း(၇၅)ခြံထိ လျာထားပါတယ်။ လျှပ်စစ်အနေနဲ့ကတော့ ကီလိုဝပ်နာရီ သန်းပေါင်း(၈၀)နှင့် အခြားဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ အပါအဝင် နယ်စပ်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း များအတွက် ရန်ပုံငွေ အားဖြင့် (၁၂၁)ဘီလီယံကျော်ကို နှစ်စဉ် အဆိုပြု လျာထားပြီးတော့ စီမံကိန်းရေးဆွဲ တင်ပြထား ပြီးဖြစ်ကြောင်းတင်ပြအပ်ပါတယ်။

ဒါ့အပြင် နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီးဌာနဟာ ၁၉၉၂ ခုနှစ်မှစတင်ပြီးတော့ ကုလသမဂ္ဂ အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ(၄)ခု နှစ်နိုင်ငံပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု(၅)နိုင်ငံနှင့် နိုင်ငံတကာအစိုးရ မဟုတ်တဲ့ အဖွဲ့အစည်း(၁၄)ခုနဲ့ ပူးပေါင်းပြီးတော့ ဝင်ငွေတိုး တက်ရရှိရေး၊ အခြေခံအဆောက်အအုံ ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေး၊ ကျန်းမာရေးနှင့် သန့်ရှင်း ရေးလုပ်ငန်းများကို နယ်စပ်ဒေသများဖြစ်တဲ့ ကချင် ပြည်နယ်၊ ကယား၊ ကရင်၊ ချင်း ၊ မွန်၊ ရခိုင် နဲ့ ရှမ်းပြည်နယ်များမှာ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး နဲ့ စစ်ကိုင်း တိုင်း ဒေသကြီး အပါအဝင် ကျွန်တော်တို့ ၃၀-၆-၂၀၁၂ ရက်နေ့အထိ အမေရိကန် ဒေါ်လာ စုစုပေါင်း(၃၇၇.၉၂၈)သန်းနဲ့ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ပေးလျက်ရှိပါတယ်။

ဒီနေရာမှာ ကျွန်တော်တို့ အဆိုရှင်ထောက်ခံဆွေးနွေးသူများ တင်ပြသွားတဲ့အထဲက ဝင်ငွေ တိုးရရှိရေးစီမံကိန်းနဲ့ အဲဒီလိုပဲ ကုလသမဂ္ဂအစီအစဉ် (UNDP)နဲ့ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုကို အကျဉ်း တင်ပြလိုပါတယ်။ ကျေးလက်လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း(ICDP)Integrated Community Development Porject ကို ကျွန်တော်တို့ ၂၀၀၃ ခုနှစ်ကနေ ၂၀၁၂ ခုနှစ်အထိ လည်းကောင်း၊ နောက်တစ်ခါ (CDRT)လုပ်ငန်းနဲ့ပတ်သက်လို့ Community Development for Remote Township နဲ့ ပတ်သက်လို့လည်းပဲ ၁၉၉၇ ခုနှစ်ကနေ ၂၀၁၂ ခုနှစ်အထိ ဒါ ကျွန်တော်တို့

ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါတယ်။ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိတဲ့ ပြည် နယ်တွေကတော့ ကချင်ပြည်နယ်မှာ မြို့နယ်(၇)ခု၊ ချင်းပြည်နယ်မှာ (၈)ခု၊ ရခိုင်ပြည်နယ်မှာ (၇)ခုနှင့် ကရင်ပြည်နယ်မှာ မြို့နယ် (၁)ခု ပါဝင်ပါတယ်။ အလားတူ ကယားပြည်နယ်နှင့် ရှမ်းပြည်နယ်မှာ မြို့နယ်(၇)ခုနဲ့ ကယား ပြည်နယ်မှာ မြို့နယ်(၁)ခုတို့ ပါဝင်ခဲ့ပါတယ်။

ဒီလိုဝင်ငွေတိုးလုပ်ငန်းတွေကို ဆောင်ရွက်ပေး တဲ့နေရာမှာ လယ်ယာသုံး စိုက်ပျိုးရေး ကိရိယာ များထောက်ပံ့ခြင်း၊ မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များ ဆင့်ပွားထုတ်လုပ် ခြင်း၊ စိုက်ပျိုးရေး အရင်းအနှီးများ ထုတ်ပေးခြင်း၊ မျိုးသန့်ပိုးသတ်ဆေးများပံ့ပိုးခြင်း၊ စီးပွား ဖြစ်သီးနှံ စိုက်ပျိုးရေး အတွက် စံပြုစိုက်ကွက်များ ပံ့ပိုးခြင်း၊ ကျေးလက်ကန်များအတွင်းမှာ ကျွန်တော်တို့ ငါး၊ ပုစွန် ရောနှောမွေးမြူရေး၊ စံပြုကွက်များထူထောင်ခြင်း၊ ငါး ဖမ်းပိုက်နှင့် လှေများဖြန့်ဖြူးခြင်း၊ နောက် တစ်ခါ မွေးမြူရေး လုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ပေးခြင်းနဲ့ စိတ်တူကိုယ်တူအဖွဲ့ဝင်များ အရေးပေါ် ရင်းနှီးငွေ ပံ့ပိုးခြင်းနဲ့ ကျေး ရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီများကို သင်တန်းပေးခြင်း လုပ်ငန်းများအား ယခု လက်တွေ့ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ပေးလျက်ရှိကြောင်း တင်ပြအပ်ပါတယ်။

ဆက်လက်ပြီးတော့ ပဉ္စမငါးနှစ်စီမံကိန်းမှာ တတိယနှစ်ကနေ ပဉ္စမနှစ်အထိ (၂၀၁၃-၂၀၁၄ မှ ၂၀၁၅-၂၀၁၆) ထိ နယ်စပ်ဒေသမှာ နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများရဲ့ အထောက်အပံ့ ရရှိလာတာနဲ့အမျှ ဆောင်ရွက်လိုတဲ့ ၎င်း တို့ရဲ့ Project လုပ်ငန်းတွေကို ရေးဆွဲစေပြီးတော့ နိုင်ငံတကာ အကူအညီ၊ အထောက်အပံ့များနှင့်တကွ သက်ဆိုင် ရာ တိုင်းဒေသကြီး၊ ပြည်နယ်၊ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရ တိုင်း၊ ဒေသများရဲ့ အစီ အမံနဲ့ ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ပေးသွားမည် ဖြစ်ကြောင်း တင်ပြအပ်ပါတယ်။ နောက်တစ်ချက်ကတော့ နယ်စပ်ဒေသဝန်ကြီးဌာနအနေနဲ့ နယ်စပ်ဒေသရဲ့ လူမှုစီးပွားဘဝ၊ အဆောက်အအုံ ဖွံ့ဖြိုးရေးသာမက နယ်စပ်ဒေသတိုင်းရင်းသား လူငယ်များရဲ့ လူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး(Human Resources Development) အတွက် အခြေခံပညာကဏ္ဍမှာ နယ်စပ်ဒေသနဲ့ တိုင်းရင်းသား လူငယ်များဖွံ့ဖြိုးရေးသင်တန်း ကျောင်း(၂၉)ကျောင်း၊ အဆင့်မြင့်ပညာကဏ္ဍမှာ ပြည်ထောင်စုတိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ ဖွံ့ဖြိုးရေး တက္ကသိုလ်(၁)ခုနဲ့ ပြည်ထောင်စု တိုင်းရင်းသားလူငယ်များ စွမ်းရည်ဖွံ့ဖြိုးရေး ဒီဂရီကောလိပ် (၂)ကျောင်း၊ အသက်မွေး ဝမ်းကျောင်းမှုကဏ္ဍမှာ နယ်စပ်ဒေသတိုင်းရင်းသား လူငယ်များ စက်မှုလက်မှု ပညာသင်ကျောင်း(၄)ကျောင်းနှင့် အမျိုးသမီးအိမ်တွင်းမှု သင်တန်းကျောင်းဖြစ်တဲ့

သင်တန်းကျောင်းများကို တိုင်းဒေသကြီးအသီးသီးမှာ (၃၆)ကျောင်းကို နယ်စပ်ဒေသတိုင်းရင်းသား လူငယ်များ အတွက် ဖွင့်လှစ်လေ့ကျင့် ပေးလျက်ရှိပါတယ်။

အခြေခံပညာကဏ္ဍအနေနဲ့ ပြန်ကြည့်ရင် တိုင်းရင်းသား လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးဒေသများမှာ နယ်စပ်ဒေသအသီးသီးမှာရှိတဲ့ တိုင်းရင်းသားလူငယ်များ၊ အမိမဲ့၊ အဘမဲ့၊ မိဘမဲ့ ဆင်းရဲနွမ်းပါး သူများကို အခြေခံပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့က အခြေခံမူလတန်းအောင်မြင် သူများကို ဦးစားပေး အစီအစဉ်နဲ့ ရွေးချယ်ခဲ့ပါတယ်။ အခြေခံပညာအလယ်တန်းနဲ့ အထက်တန်း တတ်မြောက်ရေး အတွက် သင်ကြားပေးရာမှာ ၂၀၁၁-၂၀၁၂ ပညာသင်နှစ်အထိ ကျောင်းသား /ကျောင်းသူ စုစုပေါင်း(၂၂၅၂၉)ဦးအား အခမဲ့ပညာသင် ကြားပေးခဲ့ပြီးဖြစ်ပါတယ်။ ၁၉၉၉-၂၀၀၀ ပညာသင် နှစ်မှ ၂၀၁၁-၂၀၁၂ ပညာသင်နှစ်အထိ တက္ကသိုလ်ဝင်တန်း အောင်မြင်ပြီးသော ကျောင်းသား / ကျောင်းသူ အင်အားအနေနဲ့ တင်ပြရရင် (၁၀၂၄)ရှိပြီးဖြစ်ကြောင်း တင်ပြအပ်ပါတယ်။

၂၀၁၂-၂၀၁၃ ပညာသင်နှစ်မှာလည်းပဲ နယ်စပ်ဒေသတိုင်းရင်းသားလူငယ်များ ဖွံ့ဖြိုးရေးသင်တန်းကျောင်းမှာ ကျောင်းသား/ကျောင်းသူ (၃၂၇၀)ဦးကိုလက်ရှိ လက်ခံသင်ကြား ပေးလျက်ရှိကြောင်း တင်ပြအပ်ပါတယ်။ အဆင့်မြင့်ကဏ္ဍအနေနဲ့လည်းပဲ ပြည်ထောင်စု တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ ဖွံ့ဖြိုးရေးတက္ကသိုလ် (စစ်ကိုင်း)မှာ နယ်စပ်ဒေသ တိုင်းရင်းသား လူငယ် များကို မူလတန်း ပြုဆရာဖြစ်သင်တန်း၊ အထူးမူလတန်းဆရာ သင်တန်း၊ အလယ်တန်းဆရာ အတတ်သင် သင်တန်း၊ ဆရာအတတ်သင် ဒီပလိုမာသင်တန်း၊ ပညာရေးဘွဲ့သင်တန်း (၁)နှစ်၊ ပညာရေးဘွဲ့ပေါင်းကူး (၂)နှစ်နဲ့ ပညာရေးဘွဲ့ (၄)နှစ်သင်တန်း၊ မဟာဒဿန (ပညာရေး) ဘွဲ့ သင်တန်းအပါအဝင် မဟာပညာရေး ဘွဲ့အရည်အချင်းစစ် သင်တန်းတို့ကို ဖွင့်လှစ်ပေးခဲ့ရာမှာ အခုဆိုရင် သင်တန်းသားပေါင်း (၁၂၄၉၃)ဦး ရှိပြီဖြစ်ကြောင်း တင်ပြအပ်ပါတယ်။

ယခု ၂၀၁၂-၂၀၁၃ ပညာသင်နှစ်မှာ မူလတန်းဆရာအတတ်သင် (၃)နှစ်သင်တန်း ကိုဖွင့်လှစ်ရာမှာ သင်တန်းသား၊သင်တန်းသူ (၂၀၄) ဦးကိုလက်ခံပညာသင်ကြားလျက်ရှိကြောင်း နဲ့ လာမယ့် ၂၀၁၂ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၂၀ ရက်နေ့မှာ ဖွင့်လှစ်မယ့် ဆရာအတတ်သင် (B.Ed)(၅) နှစ် သင်တန်းအမှတ်စဉ်(၁)ကိုလည်းပဲ တိုင်းရင်းသား၊ တိုင်းရင်းသူသင်တန်းသူ သင်တန်းသားများ (၂၀၀)နဲ့ ဖွင့်လှစ်ဖို့ လျာထားကြောင်း တင်ပြအပ်ပါတယ်။ ပြည်ထောင်စုတိုင်းရင်းသား လူငယ်များ စွမ်းရည်ဖွံ့ဖြိုး ဒီဂရီကောလိပ်နဲ့ နယ်စပ်ဒေသတိုင်းရင်းသား လူမှုသင်တန်းကျောင်း

များနဲ့ နယ်စပ်ဒေသ အသီးသီးမှ တက္ကသိုလ် ဝင်အောင်မြင်သူ တိုင်းရင်းသားလူငယ်များကို စိစစ် ရွေးချယ်ပြီးတော့ ဝိဇ္ဇာဘွဲ့၊ သိပ္ပံဘွဲ့၊ အင်ဂျင်နီယာဒီပလိုမာ အတတ်ပညာ၊ GTI တို့ကို သင်ကြား ပေးလျက်ရှိရာမှာ ယနေ့ဆိုရင် ဝိဇ္ဇာ ဘွဲ့ရရှိသူ (၄၇၃)ဦး၊ သိပ္ပံဘွဲ့ ရသူဆိုလို့ရှိရင် (၉၁၉)ဦးနဲ့ AGTI ဒီပလိုမာ(၆၃၄)ဦး စုစုပေါင်း တိုင်းရင်းသား လူငယ်ပေါင်း (၂၀၂၆)ဦးကို မွေးထုတ်ပေးခဲ့ပြီ ဖြစ်ကြောင်း တင်ပြအပ်ပါတယ်။ ဒီလူငယ်များဟာလည်းပဲ ဝန်ကြီးဌာန အသီးသီးနဲ့ ဒေသ အသီးသီးမှာ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်လျက်ရှိကြောင်း တင်ပြအပ်ပါတယ်။

၂၀၁၂-၂၀၁၃ ပထမနှစ် ကျောင်းသားများမပါ ကျောင်းသားအင်အား (၁၀၁၀)ကျော် ကိုလည်းပဲ ပထမနှစ်၊ ဝိဇ္ဇာ၊ သိပ္ပံနှင့် AGTI သင်တန်းသားများအတွက် သင်တန်းသား (၄၀၀)ခန့် လက်ခံ သင်ကြားပေးရန် စီစဉ်လျက် ရှိကြောင်း တင်ပြအပ်ပါတယ်။ အသက်မွေးမှုပညာ ကဏ္ဍနဲ့ ပတ်သက်လို့ ဆက်လက်ပြီး တင်ပြပါမယ်။ နယ်စပ်ဒေသတိုင်းရင်းသားလူငယ်များ စက်မှုလက်မှု သင်တန်းကျောင်း(၄)ကျောင်းကို လက်သမား၊ ပန်းရံ၊ သံချည်သံကွေး၊ စက်ပြင်သင်တန်း၊ လျှပ်စစ် ဝဟေသင်တန်းတွေကို သင်ကြားလေ့ကျင့်ပေးခဲ့ရာမှာ ယခုဆိုရင် သင်တန်းသား ပေါင်း(၆၂၆)ဦး ရှိခဲ့ပါပြီ။ ၂၀၁၂-၂၀၁၃ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှာ သင်တန်းသား (၉၅)ဦး တက်ရောက်ပြီးတော့ နယ်မြေ လုံခြုံရေးအရ ပိတ်ထားတဲ့ နယ်စပ်ဒေသ တိုင်းရင်းသားလူငယ်များ စက်မှုလက်မှုသင်တန်း ကျောင်း(မိုင်းလား)နဲ့ (ပန်ဆန်း)ကျောင်းများကိုလည်း ယခုပြန်လည် ဖွင့်လှစ်နိုင်ရေး ဆောင်ရွက် နိုင်ခဲ့ပြီးတော့ အဆိုပါကျောင်းများ ပြန်လည်ဖွင့်ပြီးချိန်မှာ သင်တန်းသား(၁၀၀)ထိ လက်ခံ သင်ကြား ပေးသွားမှာဖြစ်ကြောင်း တင်ပြအပ်ပါတယ်။

အမျိုးသမီး အိမ်တွင်းမှုသင်တန်းကျောင်း ပညာသင်ကျောင်းများမှာလည်း ၁၉၉၂ ခုနှစ်ကနေ ယနေ့အထိဆိုရင် သင်တန်းသူပေါင်း (၄၄၀၀၀)ကျော် သင် ကြားပေးခဲ့ပြီးတော့ သင်တန်းဆင်းများမှ သင်တန်းသူ (၉၀၀၀)ကျော်ဟာ ယင်းအတတ်ပညာများနဲ့ အသက်မွေးဝမ်း ကျောင်းမှုကို ဆောင်ရွက်လျက်ရှိကြောင်း တင်ပြအပ်ပါတယ်။ အမျိုးသားလွတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့် အမျိုးသားလွတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်ကြီးများခင်ဗျား။ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး အမှတ် (၈) မဲဆန္ဒနယ်မှ အမျိုးသားလွတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် ဒေါက်တာမြင့်ကြည် တင်သွင်းသည့် ဖွံ့ဖြိုးမှု နည်းပါးသော တိုင်းရင်းသားများအတွက် တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံ ချက်ချ၍ စတင်ဆောင်ရွက် ပေးရန် အဆိုသည် နိုင်ငံ တော်အစိုးရ၏ နယ်စပ်ဒေသရှိ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ ဖွံ့ဖြိုး

တိုးတက်ရေးအတွက် အလေးထားပြီး ခေတ်အဆက်ဆက် ဆောင်ရွက်ခဲ့မှုများနှင့် လက်ရှိ အခြေအနေများ အပေါ် မျက်ကွယ်ပြုမထားသင့်ပါကြောင်း တင်ပြလိုပါတယ်။

နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီးဌာန အနေဖြင့် နယ်စပ်ဒေသရှိ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ပကတိ လိုအပ်ချက်များကို အခြေခံ၍ နယ်စပ်ဒေသနှင့် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အကောင်အထည်ဖော်ရေး ဗဟိုကော်မတီရဲ့ လမ်းညွှန်ချက်၊ လမ်းညွှန်မှုကို ခံယူလျက် အရှိန်အဟုန်ဖြင့် ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ပေးသွားမည် ဖြစ်ပါကြောင်းနဲ့ ဖွံ့ဖြိုးမှုနည်းပါးသော တိုင်းရင်းသားများအတွက် တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ချ၍ စတင်ဆောင်ရွက် ပေးရန်အဆိုကို ချင့်ချိန်စဉ်းစားပေး နိုင်ပါရန် လေးစားစွာ ရှင်းလင်းတင်ပြ အပ်ပါတယ်ခင်ဗျား။

အချိန်၊ ၁၅:၄၇။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ဒေါက်တာမြင့်ကြည် ရဲ့ သဘောထားပြောပါ။

အချိန်၊ ၁၅:၄၇။

ဒေါက်တာမြင့်ကြည်၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးမဲဆန္ဒနယ်အဖွဲ့ဝင် ။ ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။

ကျွန်တော် အနည်းငယ် ရှင်းလင်းခွင့်ပေးပါ။ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ကတော့ ဖွံ့ဖြိုးမှုနည်းသော တိုင်းရင်းသားများ ရခိုင်လွတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်ကြီးကတော့ ဒီဟာလေး ပြောင်းဖို့ဆိုတာလည်း သူ အဆိုပြုသွားပါတယ်။ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ကတော့ ဒီမှာ တိုင်းရင်းသားများဆိုတာ ချင်းပြည်နယ်က လွတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်ကြီး တင်ပြဆွေးနွေးသွားသလိုပဲ ကျွန်တော်တို့ ဒီမှာ ကျွန်တော် Discrimination ပေါ့လေ။ ဒေသတစ်ခုနဲ့တစ်ခု ခွဲခြားမှုမရှိဘဲနဲ့ Union သဘောမျိုးဆိုတဲ့ တိုင်းရင်းသား များဆိုပြီး ကျွန်တော် ရေးထားခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။

နောက်တစ်ချက်က ကျွန်တော် တိုင်းရင်းသားများ ဆိုတဲ့အခါမှာ အကုန်လုံးပါ။ တိုင်းရင်းသားဆိုတာ ရှမ်း၊ ကချင်၊ ကရင်၊ ဗမာ အားလုံးဟာ တိုင်းရင်းသားပါ။ ခွဲခွဲခြားခြား လည်း ကျွန်တော် မရှိပါဘူး။ အခု ကျွန်တော်တို့ သက်ဆိုင်ရာ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးကနေပြီးတော့ ရှင်းသွားတဲ့အခါမှာ နယ်စပ် ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေး တစ်ခုကို ဝန်ကြီးဌာနအနေနဲ့ အားစိုက်ပြီးတော့ ဆောင်ရွက်နေတဲ့ သဘောမျိုး တော်တော်များများ သက်ရောက်ပါတယ်။ ဒါဟာလည်းပဲ ဖွံ့ဖြိုးမှု နည်းတယ်ဆိုတာ နယ်စပ်ဒေသကတော့ ဟုတ်ပါတယ်။ သို့သော် ကျွန်တော် ရဲ့ အဆို မှာတော့

အချိန်၊ ၁၅:၅၂။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အစီအစဉ် (၂၁) ဒေါက်တာမြတ်ညာဏစိုး ရဲ့ အဆိုကို အချိန် အခက် အခဲကြောင့်မို့လို့ ရွှေ့ဆိုင်းမှာဖြစ်ပါတယ်။

အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌက အမျိုးသားလွှတ်တော်(၂၁)ရက်မြောက်နေ့ အစည်းအဝေး ရပ်နားကြောင်းနှင့် (၂၂)ရက်မြောက်နေ့ အစည်းအဝေး ဆက်လက်ကျင်းပမည့် နေ့ရက်နှင့် အချိန်ကိုကြေညာခြင်း

အချိန်၊ ၁၅:၅၂။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များ ခင်ဗျား။ ယခု အမျိုးသား လွှတ်တော် စတုတ္ထပုံမှန်အစည်းအဝေး (၂၁)ရက်မြောက်နေ့ကို ရပ်နားပါမယ် ။ ပထမအကြိမ် အမျိုးသားလွှတ်တော် စတုတ္ထပုံမှန်အစည်းအဝေး (၂၂)ရက်မြောက်နေ့ကို ၂၀၁၂ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၈ ရက် (ဗုဒ္ဓဟူးနေ့) နံနက် ၁၀:၀၀ နာရီအချိန်မှာ ဆက်လက်ကျင်းပမှာ ဖြစ်ကြောင်း ကြေညာပါတယ်။ (ဩဘာသံများ)

အချိန်၊ ၁၅:၅၂။

အခမ်းအနားမှူး။ ။ အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီး ပြန်လည်ထွက်ခွာ ပါပြီ ခင်ဗျား။

အခမ်းအနားမှူး။ ။ အားလုံး ထွက်ခွာနိုင်ပါပြီခင်ဗျား။

[ပထမအကြိမ် အမျိုးသားလွှတ်တော် စတုတ္ထပုံမှန်အစည်းအဝေး (၂၁)ရက်မြောက်နေ့ အစည်းအဝေးကို ၁၅:၅၂ နာရီအချိန်တွင် ရပ်နားပါသည်။]